UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlarvm Vtrivsqve Ivris Cvm Ampliationibvs Ac Limitationibvs

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Seqvitvr Litera F.

urn:nbn:de:hbz:466:1-63213

Visual Library

SEQVITVR LITERA F.

REGVLA CCLXXXIX.

FABER poteſt compelli ne malleet prope ſcholas publicas. Hanc regulam ponit Bartol. in l.j. nu.30.ff.ſolu.matri.& ibi Iaſ. num. 45. Ripa,nu.127.Roma.nu.31.Vdalric.Zaſius,nu.39. Guliel.Pontanus,nu.87. & Tho. Parpa.nume.44.& cęteri Docto.Pro qua eſt text.in l.ædificia.ff.de oper. publi.facit etiam tex.in c.præcipimus. xvij. q. ij. ita expreſſe tenet Specula.titu.de feriis.in .§.ſequitur. nume.4. Hanc opinionem tenet gloſ.fi.in fin.in l. vni. C. de ſtudiis libera.vrb. Romæ.lib.xj.& ibi Plat.nu.5.& ibi Lucas de Pen.& Bar.in.§.ita vt.nu.2.& not.Pyrrus Engleber.vbi hoc not.examinat,& allegat alia iura quamplura ad hoc idem Ioan. de Platea, in l.cum filios.nu.1.verſi.hinc eſt.C.qui ætate ſe excu.lib.x.Doct. præcipue Imo.in c.veſtra.de loca. Vincen.de Hercu.in l. in excuſatione.nu.168.ff.de verbo.obli.Bartho.Cæpo.in tract.de ſeru.vrba.præd.c.xliij.nu.3.Abb.in c.j.nu.24.de iudi.& ibi Fel.num.16. idem Abb.in c.bonæ.el j.nu.11.de poſtola.prælat.Dec.in l.j.num. 72.ff.de offic.eius.et in c.j.num.86. de probatio. Ioannes de Amicis.in conſi.104.nume.9.Ioan. Montolonius in promptuario iuris. in ver.faber. Iaſ.in l.j.§.ſed excipiuntur.num.2.ff.de feri.Et circa hanc reg.vide poſita,ſupra,in reg.ccxiij.in ij.limitation.

Hanc regulam ampliat quinque modis. & limita vno modo, vt per Ripa, in l.j.a nume. 131. vſque ad numerum 139. ff. ſolut. matri. Eandem regulam cum aliis quinque ampliationibus, & vnica limitatione ponit Petrus Rebuff. in tract.de priuilegiis ſcholarium.priuil. ex quibus ampliationibus duę differunt ab ampliationibus Franciſci de Ripa.

REGVLA CCXC.

FACIES hominis non debet ſignari. Hanc regul. probat tex.in l.ſi quis in metallum.C.de pœn.& ibi Docto.De iure Reg. probatur in l,vj.titu.xxxj. par,vij. Et quid veniat appellatione faciei,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

faciei, vltra Ange. in d. l. ſi quis in metallum. vide Aret. in tractatu maleficiorum, in verbo, in facie nu. 1. Bart in l. ſtigmata. C. de fabri cenſib. lib. xi. Corſet. in ſingu. in verb. ſtatis. incipienti, dictum teſtis aſſerentis. & hanc opinionem tenet Paris de Puteo in tract. de re milita. in c. incipien. duo ſingulari certamine nu. 4. Placentinus in tracta. de accuſatio. in ti. 7. nu. 31.

1 Limita primo, non habere locum in clerico qui falſauit ſigillum Principis aut alicuius Regis, nam talis clericus deponi debet & ſibi character imprimi, et in exiliũ mitti. Tex. eſt notabilis & ibi gl. fi. & Doct. in c. ad audientiam. de crimine falſi. quod etiam habetur de iure Regio in l. lx. tit. vi. Part. j. & in l. 2. & in l. 6. tit. 12. lib. 4. fori. & hanc opinionem per ſupra dictum tex. tenet Franc. de Pauinis in tracta. de viſitatione. in prima par. qõ. 6. nu. 30. Laici autem falſantes ſigillum qua pœna debeant puniri, ponit tex. in d. l. 6. tit. 12. lib. 4. Fori. & in l. 6. tit. 7. par. 7. vbi ll. prædictæ dicunt ꝙ tales debẽt mori qui falſificauerunt literas priuilegium, vel Bullam Papæ, vel Regis, licet de iure Canonico aliter erat diſpotum per tex. in c. at falſariorum. de crimin. falſi. Circa quod vide notab. Ioã. Bern. in pract. c. cviij. Matth. de Afflict. nota in deci. xxj. & 404. Hodie tamen falſificãs ſigillum Principis, archiepiſcopi, vel epiſcopi, ſeu aliorum prelatorum, punitur amiſsione medietatis bonorum, vt in l. 4. ti. 6. lib. 8. ordina. De falſificante literas aliorum inferiorum eſt tex. & ibi gl. in verbo, ſigilla. in c. cum olim. el 2. de officio deleg. & in d. c. at falſariorum, in verbo, legitimas. Circa quas, vide etiam Ioan. Fab. & ibi Docto. in §. item lex Cornelia, Inſtit. de pub. iud. Iaſ. in. §. pœnales num. 32. Inſtitu. de actio. Nico. Boer. notab. in deciſio. lxxxi. Thom. Gramm. in deciſione xxvij. nume 9. cum ſeqũt. Matth. de Afflictis in conſtitu. Neapol. libr 3. Rubr. xxxix. nu. 1. cum aliis Chaſſan. in conſuetu. Burgund in ti. {Des iuſtices.) Rub. prima, in prin. fol. 17. colum. 2. nume. 52. Porro in foro conſciẽtiæ qua pœna debeat puniri, ponit Martinus Nauarrus in c. ſacerdos nu. 10. cum aliis, de pœniten. diſtin. 6.

2 Limita ſecundo, nõ habere locũ in caſu l. 4. ti. 28. par. 7. vbi quãdocunque ciuis vel ruſticus Deo vel eius Genetrici maledixerit, ſi nihil habet in bonis, pro prima & ſecunda vice ferro candente ad ſignum Crucis ſignatur in labijs.

Et ibi ſupradicta l. 4. cum tribus antecedentibus ponunt pœnam blaſphemantium, quæ ll. approbantur per l. j. ti. 8. libro 8. ordi. quæ omnes corriguntur hodie per tex. in l. 2. tit. 8. libro 8. ordi. quę omnes etiã corriguntur per pragmaticã 1. in volu. Prag. & per Prag. 72. Toletanã, Anni 1525. & per Pragmatica. 69. de Madrid, Anni 1528. Et quis proprie dicatur blaſphemare, vide Soci. in conſ. 102. num. 5. vol. 1. Ioannes de platea. in. §. conſequens. Inſti. de ſuſpe. tut. & circa ſupra dictas ll. Regni quæ loquuntur de blaſphemia, vide Gerar. de Petra ſancta in ſingu. lxxxiij. Anto. de Burg. in c. 2. nu 6. de empt. & venditione Iaſo. in l. 2. in. §. iurari. nu. 9. & in l. ſi duo

Patroni.in.§.fina.nume.1.ff.de iureiur. Ludou. Montal. in tract.de
reprobatione ſententiæ. Pilat. in primo dubio, numero 1.cum aliis
Ioan. Bernard. in practica, capi. 103. Chaſſanæ. in conſuetudi. Burg.
in ti.{ Des iuſtices.) in prin. Rubrica prima. fol. 18. col. 1. nu. 59. Ni
col. Bello. in conſi. lxix. nu. 5. Marc. Mantua notabiliter in apoph
tegma 106. & in obſeruatione lxxxvj. lib. ix. inſignis ac egregius
Doctor Iacobus Septimacenſis in ſuo libro. Inſtitutionum catho
licarum, cap. viij. quod facit ad declarationem tex. in ca. ſtatui
mus. de maledicis.

3 Limita tertio, non procedere, in illo qui viuente prima vxore cu
alia contraxerit, nam iſte talis debet ſignari in fronte. Vt in l.3. ti.
primo, libro 5. ordi. & in l. 6. tit. 15. lib. 8. ordina. per quas ll. corrigi
tur tex. in l. xvi. tit. xvij. par. 7. De iure vero Ciuili ille qui matri
monium bis contraxit, pœna infamię debebat puniri, vt l. eum qui
duas C. de adult. & ille qui duas vxores accepit, quaſi nō recte ſen
tiat de ſacramentis, eſt hæreticus cenſendus. ita concludunt Domi
nic. & Philip. Franc. in c. accuſatus in. §. ſane. de hæretic. lib. 6 quos
ſequitur Pala. Ruuius in repeti. cap. per veſtras. §. xvij. nu. 25. Gun
diſaluus de Villadiego in tract. contra hæreticam prauitatē, q. 9.
& in foro conſcientię iſte talis debet graui pœna puniri. De qua ma
teria & quam pœnam debeat pati qui binas nupt. contraxit, tam iu
re Canonico quam Ciuili, quia non eſt præſentis ſpeculationis re
mitto me ad ea quę notab.. tradit Angel. Aretin. in tract. maleſi. in
verbo, { che me ay adulterato la mia dona.) nu. 65. Pala. Ru. in re
peti. rubri. de donatio. §. lx. nu. 6. Alex. in conſi. clxv. volu. 7. Ioan.
Montolonius in Prōptuario iuris in verbo, dulcis Ioā. de Neuiza.
in Sylua nupt. in lib. 4. nu. 44.

Et vltra ſupra dictam pœnam contrahens nuptias, incidit in cri
mē aleuoſię, de iure regio, vt in l. 6. titu. 7. & in l. 8. tit. 18. lib. 8. or
dina. Quam limitatio. intelligo veram ſecundum ea quę dixi ſu
pra in regu. cl. in 2. limitatio.

Eſt tamen notandum circa hanc limitationem, quod in Pragma
tica lxxix. de Segouia, Anni 1532. fuit petitū vt pœna ſupra dicta
rum legū ordi. attenta qualitate delicti pœna quæ leuius erat auge
retur. & ibi ſimpliciter reſponſum fuit, ꝙ ſupra dictę ll. exequan
tur poſtea autem fuit idem petitum in curis de Valladolid, peti
tione cv. Anni. 1548. in qua fuit ſtatutum quod ſupra dictæ l. ordi.
cuſtodiantur. & vltra fuit declaratum quod pœna l. xvj. Partitę ſu
pra allegat. quę loquebatur de relegatione quinquennij. contra il
lum qui bis contraxit, debeat intelligi vt per quinquennium ad tri
remes & galeras mittatur. & ſupra dicta l. partitę quę antea, vt ſu
pra dixi, erat correcta per ſupra dictas ll. ordi. hodie approbata &
declara eſt per ſupra dictam Prag. cv. de Valladolid. Et ita vltra
ſupra dictam pœnam de qua in ſupra dictis legibus ordi. illi qui bi
nas nupt. contraxerunt, puniri debent pœna de qua in ſupra dicta
Pragma, cv, de Valladolid, vt ibi clare conſtat.

Regula

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

REGVLA CCXCI.

FACTA ſimplicia poſtquā ſunt deducta in obligationē, ſunt indiuidna obligatione, ſolutione, & petione. Hanc regulam probat tex.in l.ſtipulationes nō diuiduntur ff.de verbo.obligat.& ibi Bar. nu.25..Pau.Caſt.& doct.præcipue Iaſ.nu.28.tex. etiam & ibi doctio.in l.4.in.§.Cato.ff.de verb.oblig.& ibi comm. Bar.& doct.& in l.in exequutione in §.j.eo.titu.glo.in l.2.in.§. & harum ff. eod. titu.& in d.§.Cato.in verb.diuiſionem.

Hanc regulam limitat duobus modis Bern.de Luc.in regu.279. remittendo ſe ad Iaſ.in d.l.ſtipulationes non diuiduntur nu. 29.

Hanc item limitat ſex modis Martin.Sanct.Vaſcolet. in tra.in diuiduorum,in 2.cerula,a nu.19.vſq; ad nu.22.

REGVLA CCXCII.

FACTVM vel dictum calore iracundiæ,non obligat dicentem vel facientem. Hæc regula probatur in l. quicquid calore ff. de regul.iur.in c.ſi quis iratus 2.quæſt.3.in l.3. ff. de diuor. in l.ſi filiam.ibi,ſi non inconſulto calore C. de inofficio. teſtamen. & in l. ſi non conuitij C.de iniuriis in l.famoſi.in ver.lubricum linguæ ff. ad legem Iul.maieſta.in c.quicunque in.§. diuortio.de pœniten.diſtinct.1.Facit tex.in argu.in l.Gracchus C.de adult.& in l.ſi adulterium cum inceſtu.in.§.Imperatores ff.de adult. in c.illa præpoſitorum.xi.q.3.in c.ſicut,el 1.de iureiu.in l.2.C.ad l.Iul.maieſt. De iure Regio probatur in l.xvi.tit.fin.par.7.Circa quam regulam vide Deci.Guliel.Maynerium,& Cagno.in d.l.quicquid calore.Iaſ. in l.ſi duo patroni.in § fi.nu. .ff.de iureiu.& notab.in l. ſi filiā tuā num.5.C.de inoffic.teſta.Ludo.Roma.in ſing.508.Hippoly.in ſingu.626.& in conſi.80.nume.56.volu.1.Ioann. de Selua in tracta. de iureiur.in 3.par.nu.26.Thom.Gram.in voto 19.nu. 15. Marcū Antonium.Baueriam in tracta.de virtu. & viribus iuramen. priuile.lxxviij.nume.144.

1 Amplia primo habere locum in iuramento, nam iuramentum factū calore iracundiæ non obligat, vt eſt tex.in c.ſicut,el 1.de iureiur.& ibi expreſſe Ioan.And.& Anto.de Butr. & Panor.in 3 notab.idem Abb.in c.ſi vero nu.7.eo.ti.Roma.in ſing.514.Feli.in d. c.ſicut nu.3.notabiliter declarat Ioan.de Selua in d.tracta.de iureiur.in 3.parte.numero.26.

2 Amplia ſecundo, in voto facto calore iracundiæ: nam tale votum non obligat. Vt eſt gloſſ.notab. in c. dubium. in verbo, calore,& ibi Anto.de Butr.& Panor.in conuerſi.coniug.& eſt ſimilis glo.in c.ſunt qui opes.xvij,quæſtio.iiij.in verbo, non iudicio. quas glo.ſequitur Iaſ in d.l.ſi filiam.nume.4,Ludou. Roman.in d. ſingul.514.Corſettus in Repertorio ad Abba.in verbo, iracundia.

Deci.in d.l.regula,quicquid calore nume.2.vbi dicit quod hoc eſt verum quando iracundia eſſet talis quæ alienationem mentis inducit, alias ſecus. eandem opinionem tenet ibi Hieronymus Cagnolus numero 6.

3 Amplia tertio,habere locum in confeſsione:nam confeſsio facta calore iracundiæ,non obligat. Vt eſt glo.in c.ex literis in ver.admonita.& ibi Abb.& Doct.de diuor.quam gl.vltra Doct. relatos ſupra in regu. 119. in 3.limitatio.qui eam ſequuntur, ſequitur Ioan. de Selua in tract.de iureiur.in d.3.par.nu. 30.

4 Amplia quarto habere locum,etiam in exhæredatione:nam exheredatio facta a patre calore iracundię,non valet.Ita probat tex. & ibi gl.Bal.& Sali.in d.l.ſi filiam C.de inoffi.teſta. & Iaſ. nu.4. Cagno.in d.l.quicquid calore nu.5.

5 Amplia quinto,procedere in accuſatione nam accuſatio facta calore iracundię debent per iudicem aboleri. Vt in l.2. C. de abolit. c.ſi quis iratus 2.quæſt.3.

6 Amplia ſexto,acceptatione ſecundi beneficij: nam ſi facta eſt calore iracundię,nõ vacat primũ,iuxta tex.in c.de multa.de præb. Ita expreſſe tenet Pan.in d.c.de multa nu.13.arg.tex.in d.c.ex literis.de diuor.quē ſequitur Iaſ.in d.l.filiam tuam nu. 4. Dec.in d.l. quicquid calore nu.5.Feli.in c.ſicut el.1.nu. 4. de iureiu.

7 Amplia ſeptimo,in ſententia calore iracundię prolata: nam non debet ſtatim exequutioni mandari,ſed differri debet triginta dies etiam ſi ſententia Principis ſit,quandocunque lata eſt calore iracundiæ.Ita probat tex.in c.cum apud Theſſaloniam.11. quæſt.iij.vbi aſsignatur rõ ſimilis eſt tex. de iure ciuili in l.ſi vēdicari C.de pœnis.De iure regio probatur in l.xxix.& xxx.titu.xviij.par.1.& eſt glo.& ibi Feli.nu.4.in c.iurgantiũ nu.4.de re iudic.& hanc opinionem tenet Anto.Corſettus in repert.ad Abb.in verb.calore iracundię.Ioã.And.& ibi Anan.in c.3.num.2.de accuſ.Marti.Laud. in tracta.de conſiliariis Principiũ q. vj.Paris de Puteo in tra.ſyndi.in prin.in tit.de exceſsibus conſiliarorum nu.11.& in fi.in c.incip.mãdauit Rex.nu.2.Thom.Gram.in voto 32.nu.13.Iaſ.in l.punirı.in fin.C.ſi.contra ius.vel vtili.pub.& in l. debitoribus.nu.15. ff.de re iudi.Abb.in c.cum olim nu. 23. de re iudi. Hippo. in l.1.in .§.ſi quis vltro nu. 52. ff. de quęſt. Neuiz.in ſua Sylua nupt.lib.1. nu.9.Hierony.Cagn.in d. l. quicquid calore nume. 15. & ibi Guilielm.Mayne.nu.8.

8 Amplia octauo,habere locũ in profeſsione facta per iracundiã. Ita tenet Anto.de Butr.in c.ſicut, el 1. de iureiuran. quem ſequitur Felin.in d.cap.dilecti numero 16.de exceptio.& in d. c.Matthęus numero.2.de ſimonia.

9 Amplia nono,procedere in contractu:nam cõtractus celebratus calore iracundiæ non valet. Vt in l.3.ff.de diuor.& in l.licitatio.in princip.ff.de publicanis.ita tenet Roma.in d. ſingul. 514. Corſettus in d.Reperto,ad Abb,in verbo, iracundia. Quod intellige niſi

contractus

contractus eſſet ad pias cauſas. vt infra dicam. quæ ampliatio. procedere non videtur. vt in l.62. titu.6. par. quinta.

1 Limita primo, non habere locum in delictis, in quibus quis calore iracundię non excuſatur. Ita probat tex. in l. ſi non conuitij. C. de iniur. & in c.1. & ibi Abb. de his qui filios occidi. Ratio eſt, quia ſi aliter eſſet, raro punitioni delictorum eſſet locus, contra tex. in c. vt famæ. de ſententia excom. cum ſimilibus.

In quo eſt notandum, quod licet ſit vera prædicta limitatio, mitiganda eſt tamen pœna quandocunque iracundia ex iuſto dolore prouenit. d. l. ſi adulteriũ cum inceſtu. §. Imperatores. ff. de adulte. & c. ſi quis iraſcitur. 13. quæſtio. 2. & l. 1. C. ſi quis Imperato. maledi. De iure regio probatur in d. l. 16. titu. fina. par. 7. ita expreſſe tenet Iaſ. in d. l. ſi filiam. nu. 6. & in d. l. ſi duo patroni §. ſi quis iurauerit. el. 2. Abb. & Feli. in c. dilecti filij. numero 12. de exceptio. Nicola. Boerius in conſi. 1. col. 5. poſito poſt conſue udi. Bituricen. Deci. in regu. quicquid calore. numero 8. Anto. Corſettus in d. Reper. ad Abb. in verbo, calore iracundiæ. & in verbo, iracundia. Ex quo notabiliter Deci. in l. vt vim. ff. de inſti. & iure dicit, quod licet prohibitum ſit occidere fugientem qui te percuſsit, quia id potius ad vindictam, quam ad defenſiſsionem tendit, tamen ſi id feceris, de homicidio pœna ordinaria puniri non debes propter iuſtum dolorem. d. §. Imperatores. Quam opinionem ſequitur Cagno. in d. l. quicquid calore, nume. 10. Felin. in cap. ſignificaſti el. 2. de homici. Aretin. in conſil. 80. nume. 8. Cæpol. in conſil. 43. in conſiliis criminalibus. Hippo. in conſi. 25. Marcus Anto. Baueria, in tracta. de virtute & viribus iuramenti in priuilegio 74. nume. 144. Gramma. in voto xix. nume. 14. cum aliis. Et circa hanc limitationẽ notandum etiam eſt notabile dictum Angeli. in d. l. ſi non conuitij. nume. 6. dicens, quod quandocunque aliquis dixit alicui aliquod verbum iniurioſum, ſi poſtea pœniteat, probata iracundia proderit ſibi ne actione iniuriarum conueniri poſsit, quandocunque iniuria poſsit reuocari ſecus ſi iniuria reuocari non poſsit, & ſic intelligit tex. in d. l. quicquid calore. Quod dictum tanquam notabile & ſemper menti tenendum ſequitur Lanfran. ab Oriano in tracta. cõfeſsionũ, in princi. numero 2. Thom. Ferrarius in cau. 39. in fi. Feli. in cap. dilecti filij. numero 16. de excep. Cagn. in d. l. quicquid calore, numero 14. Hippo. vbi illud dictum nimis exaltat, & dicit ſe habuiſſe in practica, & obtinuiſſet, in ſing. dcxxvi. & in l. is qui cum telo. C. de ſicari.

2 Limita ſecundo, in donatione facta eccleſiæ vel pię cauſę calore iracundię, quia valet. Ita tenet glo. in cap. dudum. in verbo, calore de conuer. coniu. per tex. in c. ſunt qui opes. 17. q. 4. & expreſſe Roma. in d. ſing. 514. Iaſ. in d. l. ſi filia. nume. 6. Alex. in addi. ad. Bar. in d. l. quicquid. Felin. in c. Matthæus. numero 2. de ſimo. Quod tamen eſt verum in eo qui fuiſſet aliqualiter concitatus: ſecus ſi fuiſſet alienatus a mente propter iracundiam, quia talis contractus nõ

debet

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

debet ſeruari ita tenet Io. And. & Docto in d.c. dudum Feli. in d.c. ſicut. de iureiur. & in d.c. dilecti. nume. 15. in fi. de except. Deci. in d. l. quicquid calore numero 1. & ibi Cagno. numero. 24. Marcus Anto. Beueria in tracta. de virtute & viribus iuramenti, in d. priui legio 78. numero 144.

3 Limita tertio procedere niſi iratus poſt iracundiam perſeueraſſet in eadem voluntate. Vt in d. ca. ſi quis iratus. 2. quæſtio. 3. & ita tenet Bartol. per illũ text. in d. l. quicquid calore facit in ſimili tex. in l. licitatio. in prin. ff. de publica. & vecti. Ita tenet Iaſon in d. l. ſi filiã. numero 6. C. de inoffic. teſtamen. Cagno. in d. l. quicquid calore. numero 22. pro quo facit text. in d. l. quicquid calore. ibi. ſi perſeuerantia apparuerit.

4 Quarto limita non procedere in ſententia excommunicationis, quia licet lata ſit per iracundiam, valet. Ita probat tex in c. ſi epiſcopus forte iracundus. 11. q. 3 & ita per illum tex. tenet Deci. in d. reg. quicquid calore.

5 Quinto fallit in blaſphemante, nam etiam ſi per iracũdiam blaſphemat. non remititur ei pœna. Ita expreſſe concludit Hoſtien. in Summa, in titu. de maledicis. Ioan. de Selua in tracta. de beneficio, in 3. par. nume 27. Quod dictum limitat Abb. in c. de maledi. niſi eſſet tanta blaſphemia quę induceret mentis alienationem, ſicut de ebrio, & hoc maxime quãdo procedit iracũdia ex iuſto furore, ſecus ſi dando operã rei illicitę, puta poſt amiſsionem in ludo. Quam opinionem ſequitur ibi Ioan. de Ana. nume. 2. Feli. in c. ſicut ex literis, el 1. numero 2. de iureiur. Iaſ. in l. ſi filiam. numero 9. C. de inoffic. Teſtamen Io. de Selua in d. tracta. de iureiur. in 3. par. num. 2. facit tex. in c. inebriauerunt. Loth. 5. q. 1. & ſequitur Iaſ. in l. ſi duo patroni. in. §. ſi quis iurauerit, el. 2. nu. 1. ff. de iureiur.

REGVLA CCXCIII.

Factum per Principẽ laicum non poteſt eius ſucceſſor irritare, imo tenetur ratum habere. Hanc regulam probat tex. & ibi Bal. in c. ſi quis inueſtitus, qui ſucceſſo. tenean. in vſi. feudo. & in c. deceſſorum. 25. q. 2. notat. Archi. in ca. quia ſancta. nume. 5. 63. diſt. glo. in c. literis. de reſcri. in verbo cum factum. facit tex. in l. ſi ab eo C. de liberali cauſ. ibi, reſpectu tamen aditę hereditatis voluntatem defuncti conſenſu confirmare debuit. & ibi glo. allegat concordantes, Facit etiam tex. in l. ſi ego. in. §. 1. ff. de iure dotium. & in l. quidam cum filio. ff. de verborum obli. quem tex. allegat Bal. in d. c. ſi quis inueſtitus. nu. 6. Eandem opinionem tenet idem Bal. in cap. 1. nu. 3. de natura feu. in Vſibus feu. ibi Prępoſi. Anania in c. ſi. numero. 14. ne prælat. vices ſuas. Roma. in conſi. 52. numero. 3. & conſi. 116. numero. 3. Feli. in c. 1. vbi late, de probatio. Ioan. de Neuizanis in conſi. 12. numero. 30. inter cõſilia Alberti. Bruni. Abb. & ibi Decius in c. 1. de proba. numero. 25. & 37. Ioan. Igneus in repetio. l. do

nationes

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nationes quas diuus Imperator nu.5.& 16.C.de donatio. inter virum & vxor.not.Rodericus Xuarez in alleg.10.

1 Limita primo, niſi factum per Principem concernat factum in alterius pręiudicium, vt quia ſimpliciter & pure fecit inueſtituram mihi de feudo Titij viuentis, nam eius ſucceſſor non tenetur ratã habere talem inueſtituram. Ita concludit Bal.in d.c.1.qui ſucceſſores teneantur. quem ſequitur ibi Matthæus de Afflict. numero 44. vbi plura allegat.

2 Limita ſecundo, niſi ſucceſſor laici qui facit inueſtituram, eſſet fiſcus qui ſucceſsit propter delictũ. tunc enim fiſcus non tenetur ratam habere. Ita tenet Bal.in d.c.1.qui ſucceſſores teneantur allegat pro hoc tex.in l.quoties.in fi. C.de noua. fiſcus enim æquiparatur pręlato eccleſię & non hęredi, ſecundum Bal.vbi ſupra. Ratio eſt quia ſuccedit bonis & non perſonę. ſecundum eundem Bal. in l.ſi conſtante.in.§.ſi bona.ff.ſolu.matri. & in l.ex facto.ff.de vulgar.et pupil.notat.glo.in l.2.ff.ſolu.matrimo. Bald. tamen in d.l.quoties. dat optimam regulam, quando fiſcus habeatur loco hæredi, & quãdo non. Dicit etiam, quod in obligationibus iam contractis habetur loco hęredis, ſed in obligationibus contrahendis ex cauſa de pręterito, non habetur loco hęredis.

3 Limita tertio, niſi inueſtitus ſub aliqua conditione, pendente cõditione commiſerit aliquam culpam propter quam veniret feudo priuandus, tunc adueniente conditione non tenetur hæres ratam habere inueſtituram factam per ſuum predeceſſorem, quia inueſtitura ipſa iam fuit extincta propter culpam, & ſic ſicut anteceſſor nõ tenetur habere ratam ipſam inueſtituram, ita eod. modo eius ſucceſſor, vt ſupra dixi, patet, nam propter delictum cenſetur mutata perſona inueſtitis, ergo cenſetur mutata ipſa inueſtitura. argumentum tex.in c.veniens.& in c.cum in tua.de teſtibus, & in c.cum ſuper.& in c.ſi.de re iudi. Hanc limi.ponit Matthæ. de Afflict.in d.c.j.numero 49.qui ſucceſſores teneantur. facit pro hoc l. 8.tit.3.lib.3.Fori. & in l.9.tit.9. lib.5.ordi.

4 Quarto fallit, niſi ſucceſſor eſſet potius in ſanguinis, & ſic ex pacto & prouidentia, tunc cum feudum veniat ad ſucceſſorem ex prouidentia occidentis, pręceſſor non potuit ſucceſſorem obligare. Vt in cap.1.agnatus vel filius, in Vſibus feudo. quam limitationem ſentit glo.1.in d.c.ſi quis inueſtitus. qui ſucceſſores teneantur, dum dicit, quod ideo ſucceſſor tenetur confirmare quia ex qua perſona &c.& ita tenet ibi Matthę.de Afflict.nu.52.

5 Quinto limita, nõ habere locũ in dona. factis a predeceſſore enormiter regnũ lædentibus. nam tunc Rex ſucceſſor põt prædictas donationes reuocare. Ita tenet Specul.in ti. de inſtru. ædi. in.§. nunc aũt, in fi.nu.11.& ibi Bal.in addi. ſequitur Berta.in tracta.de epiſcopo, in 4.par.4.lib.q.54.nume.184 vbi dicit ꝙ non ſolum ſucceſſor verum etiam ipſe Rex donans poteſt hoc reuocare. Pro qua opin. de iure regio eſt tex, in l,3, & 4,titu.9,lib.5,ordina.

REGVLA CCXCIIII.

FACTVM a maiori parte creditorum prȩiudicat aliis, fauore liberationis. Hanc regulam probat tex. in l. & ſuum hȩredem. in. §. hodie tamen. ff. de pact. cum l. ſeq. & in l. fin. C. qui bonis ce. de. poſſ. de iure regio, probatur. in 5. l. titu. 15. par. 5. Circa quam regulam vide Roma. in ſingu. Feli. in c. cũ omnes. de conſti. Mathæ. de Afflictis in deciſi. Neapolita. 288.

Hanc regulam limitat ſeptem modis Iaſ. in d. §. hodie tamen. numero 1. vſque ad nu. 3.

REGVLA CCXCV.

FACTVM a maiori parte in his quȩ ſunt communia pluribus vt ſingulis, etiam ſi eſſent mille non valet, niſi omnes conſentiant

Hanc regulam probat tex. in l. per fundum. ff. de ſeruitu. ruſti. prȩdio. & in l. ſi. ff. cum. prȩdi. glo. 1. in c. cum omnes. & ibi doct. de conſtitu. & in c. ſi archiepiſcopus. in verbo, ab omnibus. in fine de tempori. ordinan. & in regu. quod omnes tangit. & ibi Dinus de regu. iur. lib. 6. Circa quam reg. vide Oldradũ in conſi. 34. Nico. Boeri. in deciſione 5. per totam Roma. in Rubric. ff. de arbitris. nume. 41. Dominicum Iacobatium in ſuo lib. 5. de cõcilio. art. 7. pag. 270. cum aliis Pyrrhum & doct. in l. aliud eſt vendere. ff. de regu. iuris.

Hanc regulam ponit Bernard. de Luc. in reg. 105. remittendo ſe ad Felinum in cap. cum omnes. numero 15. de conſtitu. vbi eam limitat. ſeptem modis.

1 Amplia primo vltra eum, vt procedat etiam in rebus piis Ita tenet Abb. in c. ſi. nu. 5. de his quȩ fiunt a maiori parte cap. quẽ ſequitur Deci. in d. c. cum omnes. 2. lect. nu. 33. vbi plura allegat.

1 Limita primo quando minor pars vel etiam unus ex ſociis vellet vti re communi ad uſum deſtinatum. Ita concludit glo. 1. in d. c. cũ omnes. allegando tex. in § religioſum. ibi, in commune ſepulchrũ. Inſtitu. de rerum diuiſio. quam gloſſ. ſequitur ibi Feli. vbi plura ad hoc allegat, in d. c cum omnes. nume. 15. verſicu. & prima fallentia. & ibi Bald. nume. 20. Deci. in 1. lectu. in d. c. cum omnes nume. 23. & in 2. lect. nu. 36. Iaſon in l. et ſuum heredem. in. §. hodie tamen nu. 6. ff. de pact. facit tex. in l. arboribus. in. §. nauis. iuncta glo. ff. de vſufru. & in d. l. quod maior. ff. ad municip. Bartol. in l. hæc diſtinctio. in §. fina. ff. loca. Alberi. in l. in tantũ. in. §. religioſum. ff. de rerum diuiſio. Alexandr. in l. de pupillo. in. §. ſi plurium. nume. 5. ff. de noui operis nuntia. Soc. in conſi. 58. vol. 4. Luc. Bologni. in conſ. 53. Decius in l. ſi ſocius. in fi. ff. ſi certum petatur. Pro qua limitatione facit notabile dictum Salic. in l. iubemus. la 2. C. de ſacroſanc. eccleſi. vbi dicit, quod ſi duo fratres vel duo ſocij habent fundum communem pro indiuiſo, & vnus vult quod colatur & ſeminetur

prout

prout fieri debet: alter vero dicit, ꝙ pars ſua non ſeminetur: ſi alter ſocius facit totum coli & ſeminari, non tenetur alteri reſpondere de fructibus etiam pro parte ipſius vetantis, cum vtatur re communi, vt ſupra dixi. Quod dictum Sali. ſequitur Soc. in d. conſil. 58. Iaſ. in l. j. nu. 26. C. qui teſta. fac. poſſ. & in l. ſerui electione. in. §. Labeo. nu. 29. ff. de leg. j. & in repe. l. quo minus. nu. 109. ff. de flumi. Ex quo apparet verum eſſe dictum Richar. Malum Doct. Cremẽ. in l. ſi quis putans. in. §. ſiue autem. ff. communi diui. vbi dicit, ꝙ ſi duo fratres vel duo ſocij habent domum communem pro indiuiſo, & vnus eorum totam domum habitat, non tenetur ad aliquam penſionem fratri vel ſocio pro parte ipſius fratris vel ſocij, cum vt ſupra dixi, vtatur re communi ad vſum deſtinatum: vt in l. Sabinus. ff. communi diui. ſequuntur. Bal. & Ang. in l. duo fratres. ff. de acq. hæred. vbi Bald. refert ita in contingentia facti iudicatum fuiſſe. idem Bal. in c. j. in. §. præterea. nu. 7. de prohi. feud. alien. per Fede. Roma. in conſi. clxviij. in fi. Iaſ. in d. §. Labeo. num. 20. & in d. l. j. nu. 27. C. qui teſta. facere poſſunt. & ibi Paul. de Caſt. nu. 5. Dec. nu. 28. Iaſ. in d. §. hoc die. nu. 7. Ex quo datur limitatio notabilis ad tex. in l. item quæritur. in. §. qui impleto. ff. locati. vbi text. probat, ꝙ quando aliquis conduxit domum ad certum tempus, finita locatione ſi ille qui eam conduxit tacente domino habitat in illa, videtur tacite eam reconduxiſſe, vt dicamus ꝙ tex. ille nõ habeat locum in ſocio: quia ſocius non videtur tacite reconduxiſſe domum, & non tenetur ſocio quicquam ſoluere pro parte ſua: quia vera ratio illius. §. eſt ſecundum Bart. ibi: quia ſi aliter eſſet, iſte conductor cẽſeretur habitare illicite in illa domo: iuxta tex. in l. merito. ff. pro ſoci. quæ ratio in ſocio non militat cum ſemper licite poteſt totam domum habitare, vt ſupra dictum eſt; ergo ceſſat diſpoſitio illius. §. vt in l. adigere. in. §. quamuis. ff. de iure patro. & hanc limit. ad illũ tex. ponit Soc. in d. §. Labeo. nu. 3. quam ſequitur Ripa in repet. d. l. quo minus. nu. 141. ff. de flumin.

2 Limita ſecundo, non procedere ratione ſepulturę. Vt in l. ſi plures. & in l. ſunt perſonæ. ff. de religio. & ſumpti. fune. glo. in l. Sabinus. ff. commu. diuidun. in verb. conſtat. Deci. in c. cum omnes. nu. 35. de conſtit.

3 Limita tertio vltra Fel. in d. c. cum omnes, non habere locum in caſu. l. multum intereſt. C. de communi rerum aliena. nam Princeps vel fiſcus qui rem communem cum aliquo habet, inuito ſocio poteſt eam alienare. & ita per illum tex. tenet Abb. in c. ratio nulla. nu. 2. de præb. Franciſcus Lucanus de Parma in tracta. de fiſco & eius priuilegiis. in 35. caſu: & xlvij. nu. 35. & nu. 47. Marti. Laudẽ. in tract. de fiſco. q. lnj. Matth. de Afflic. in tract. de iure protom. in prin. l. in iiij. notab. num. 16. & 17. Philipp. Dec. in d. c. cum omnes. in ij. lect. nu. 38. Iaſ. in l. qui ſine nu. 3. ff. de condict. ſine cau. Hippo. in l. j. in. §. cum quidam deponeret. nu. 1. ff. de quæſti. Bar. in l. fin. C. ſi contra ius vel vtili. publ. Fel. in c. quæ in eccleſiarum. nume. 51.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

verſicu.ſexta declaratio.de conſtitu.& ſimilis tex.in l.j. C.de venditione rerum fiſcal. lib.x.& ibi Bar.Eandem opin. tenet Deci.in conſi.235.nu.7.quam limitatio.infra latius tractabimus.in regu.incipiente, Fiſcus.

REGVLA CCXCVI.

FACTVM a maiori parte in rebus collegij, vniuerſitatis, vel communitatis, valet: & ſic regulariter in his quę pertinent ad plures vt vniuerſos. Hanc reg.probat tex.in l.quod maior.ff.ad municip.& ibi glo.& Bar.tex.in l.nulli.ff.quod cuiuſque vniuer.nom. in l.aliud.in §.referunt.ff.de reg.iur.& in c.j.de his quæ fiunt a maio.par.c.& in c.quia propter.& in c. auditis.de elect.gl.& Doct.in c.cum omnes. de conſtit.& in c.j.in verb.tractatus.de rebus eccle. non alienan.lib.vj.& in c. paſtoralis.in princ.in verb.plures.de reſcript.& in l.vbi abſunt.ff.de tuto.& cura.dat.ab his. Circa qui reg.vide Matthæ. de Affli.in deciſ.j. & in tracta. de iure protomi. verſ.idem de ipſo.nu 5.Cardi.Iacoba. in tract.de concilio,lib.v.articu.7.pag.170.col.j.cum aliis.& in lib.3.artic.j.pag.167.cum aliis. & in lib. vj.articu.3. pag.353. Abb. in conſil.Baſilienſi. in primo dubio, nu.12.& vide l.x.tit.14.par.j.Lambertinum in tracta.iuris patrona.in ij.par.ij.lib.8.art.ij.q.princ.nu.4.fol.282. & in ead.par. xvj.arti.ij.q.princ.nu.3.fol.286.Ludou.Bologni.in repe. Auth.habita.nu.85.C.ne filius pro patre.

Hanc regu.cum vnica limit.ponit Bartho.Soci.in reg.vj. in poſterioribus. Eandem reg.cum vnica ampliatio.& 14.limit.poſuit Bernar.de Luc.in reg.449. remittēdo ſe ad Fel. in c. cum omnes.a nu.17.vſque ad nu.19.de conſtitu. Et eam cum quinque limi.ponit Roma.in rub.de arbitr.nu.51.Eandem reg.cum quinque ampl. & ſex limitationib.ponit Pyrrus Engleber.in l. aliud eſt vendere .§.refertur.ff.de regul.iur. Eandem limitat Deci. decem modis in d.c.cum omnes.in j.lect.a nu.27. vſque ad nu. 41. Eandem cum vnica ampliat.& quinque limit.ponit idem Dec.in ij. lect.nu.42. Hanc etiam reg. cum xvj. limit.ponit Iaſ.in l. & ſuum heredem .§.hoc die tamen.nu.8.ff.de pactis. Eandem regulam vbi notab. eam declarat cum tribus ampliationibus, & vna & viginti limita. ponit Andr.ab Exea in d.c.cum omnes,a num.155.vſque ad num. 204.de conſtitutio.

REGVLA CCXCVII.

FACTVM a maiori parte collegij vel vniuerſitatis in præiudicium ſingulorum, non tenet, niſi omnes conſentiant. Hanc regul.probat gloſ. in l.ij.in verbo,aut legem,in verſ.hæc autem conſuetudo,

ſuetudo.C.quę ſit longa conſuetudo.& ita per illam glo.tenet Bar. in prooemio Digeſt.nu.5.Felin. in c.cum omnes.nu.18.in x.fallen. de conſtitut.& ibi Andr.ab Exea.nu.179. Iaſ.in l.& ſuum hæredem.§.hoc die tamen.nu.8. in xvj. fallen.ff. de pactis. Iacobatius Cardinalis ſancti Clementis in ſuo lib.de concilio,lib.vj.articu.3. col.ix.verſ.& ideo vbicunque.pag.352. vbi plura ad hoc infert. Eandem opinionem regulę tenet Angel.in conſil.cclxxj.nume.1. Corne.in conſi.clxxvij.nume.6.vol.ij. Maria.Socin.in tract.de citatione,articu.5.nu.20.verſ.ſexto fallit.Barba.in conſi. xxvij.nu. 23.vol.ij.& expreſſe tenet Stepha.Bertrand.in conſi. xvj.num.1. vol.ij. primæ impreſsionis. Et circa hanc regulam vide poſita ſupra in reg.xlvj.

1 Amplia primo vt procedat, etiam ſi illi de quorum præiudicio agitur eſſent abſentes:quia nihilominus vocandi ſunt.Ita tenet Lucas de Penna in l.nominationum.C.de decur.lib.x. quem ſequitur Andr.ab Exea in c.cum omnes.nu.183.& nu.214.de conſtitu.

1 Limita primo hanc reg. vt non procedat in ſeruo qui vult effici clericus: quia ſufficit conſenſus vnius ex pluribus dominis. Ita probat tex.in c.nullus.& ibi glo.j.& Doct.liiij.diſtinct.

2 Limita ſecundo vt non procedat,quando ciuitas vel maior pars ſtatueret ſupra victualibus. Ita tenet Lucas de Penna in d.l.nominationum. col.fi. verſ.cæterum ſciendum eſt. Matth. de Afflict. in conſti.Neapoli.li.x.Rub.lxiiij.in verſic. ad officium baiulorum. nu.1.Albe.de Roſa.in j.par.ſtatut. quęſt. lxix. Hinc eſt ꝙ ciuitas vel communitas habens frumentum ſuperfluum, poteſt compellere ciues vt emant.ita tenet Feli.in c.j.nu.2,de Iudæ.allegat text.in l.vnica.C.vt nemi.lice.in emp.ſpecie:ſe excuſa.lib.x.Ant.de Burgos.in c.j.nu.19.de emp.& vend.& in nu.21.allegat tex.in l.ij.ff. de nundi. vbi probatur, ꝙ ruſtici compelluntur venire ad ciuitatẽ & ibi victualia vendere.Soc.in reg.435.in quarta limitati.& circa hoc.vide Montal.in glo.l.iij.tit.v.par.v.

3 Limita tertio.vt non procedat in vniuerſitate habẽte poteſtatem leges condendi.Pro quo facit quod notat Iaſ.in l. ſi ſe non obtulit. nu.43.ff.de re iudic.

4 Limita quarto non procedere,quando factũ a maiori parte concerneret publicam vtilitatem: ita vt omnes ex illo facto perciperent commodum.ita tenet Bal.in conſ.45.incip. punctus ſuper quo conſilium petitur.& in conſi.462.vol. ij. quem ſequitur Andr. ab Exea.in d.c.cum omnes.nu.185.de conſtitu.

REGVLA CCXCVIII.

Fama, ſeu infamia debet præcedere in inquiſitione : alias inquiſitio non procedit.Hanc reg.probat text.in c.cum oporteat. & in c.qualiter & quando. el ij. & in c. inquiſitionis. de accuſationi. & in c.j.eodem,titul,libr,vj.& in c.licet Hely.de ſimo. in c. Deus

omnipotens

omnipotens.in princ.ij.q.j.De iure Regio probatur in l.j.in ſi.titu. xvij.par.iij. Hanc regu.ponit Specul.in titu. de inquiſitione.§.j. nu.5. Barto.in l.congruit.nu.3.ff.de offi.præſi. Ang.in repe.l.ſi va cantia.C.de bonis vac.lib.x.Bald.& Salic.in l. ea quidem.C.de accuſat.Barto.in l.ij.in §. publico. ff.de adulte. Paris de Puteo.in tracta.ſyndica.in verſi.inquiſitio.Dec.in con.clxx.& in cõſ.17 & in conſi.189.Carrerius in practi. crimi. in princ.nu.82. Pariſ.in conſi.203.nu.21.vol.4.Imo.in d.c.cum oporteat.nu.21.cum ſequ. Bal.in l.iubemus.C.de probatio.glo.& ibi Bart.in l.ij. in.§.ſi pu blico.ff.de adult. Ratio huius reg.eſt: quia nemo ſine accuſatore condemnari debet.l.reſcriptum.in .§. ſi quis.ff. de mune. & hono. & c.de manifeſta.2.q.j.& ideo requiritur accuſator verus ſi proce ditur per viam accuſationis: ſi autem proceditur per viam inquiſi tionis, requiritur accuſator ſaltem fictus: ſcilicet ꝙ procedat infa mia, vt in ſupra dictis iuribus.

Hanc regu.Ang.in d.l.ſi vacantia.limitat in aliquibus caſibus, quos refert Ang.Are.in tractatu maleſi.in verbo, hęc eſt quædam inquiſitio.nu.51.& in verbo,quod fama publica.nu.2.Hipp.in tra cta.in .§.conſtante.nu.12.

Ex quibus omnibus & ex aliis quæ in variis locis traduntur.

1 Amplia primo in tantum procedere, ꝙ licet teſtes producti ſu per tali inquiſitione probent crimen contentum in ipſa inquiſitio ne, de quo inquiſitus non erat infamatus: tamen tales teſtes il li inquiſito non præiudicant. nec ex eorum dictis condemnabitur. Ita tenet Specu.in tit.de inquiſitione.in.§.nunc videndum.nu.6.& ibi Bal.in addi. Pro qua opinione eſt tex.in d.c.inquiſitionis.in .§.tertię dubitationis.de accuſat.

2 Amplia ſecundo in tantum procedere, ꝙ non valet ſtatutum ſupe rioris, quod poſsit inquiri de aliquo delicto contra nõ diffamatum. Ita concludit Card.in cle.j.nu.23.de offic.ordi. quem ſequitur Hip pol. in d.§.conſtante.nu.13.

1 Limita primo, quando inquiſitio ſit parte præſente, & non oppo nente de pręcedente infamia: nam tunc valet & tenet inquiſitio. Ita probat tex.in c.ij de accuſat.lib. 6. & ita per il lum text.tenet Hippo.in d.§.conſtante,nu.20. Ang.Are.in tract.maleſi.in verbo, quod fama publica.nu.7.Roma.in conſ.cx.nu.1.idem Ang.Are.in d.tract.maleſ.in verb.& hęc eſt quędam inquiſitio.nu.51. Iaſ.in l. patre furioſo.nu.27.ff.de his.qui ſunt ſui vel alieni iur.Cæpo.in cõ. lx.nu.3.in conſiliis crimin.

2 Limita ſecundo, in inquiſitione generali quæ ſit ad inueſtigan dum facinoroſos homines.de qua habetur in l.congruit.ff. de offic. præſi.in c.j.de offic.ordi.in c.irrefragabile.eo.titu.in c.excommu nicamus de hereti.in c.placuit.x.quęſt.j. Ita Innocen.in c.j.de po ſtula.prælat.Abb.in c.ad noſtram.el ij.nu.2.de iureiur. Hippol.in d.§.conſtante.nu.20.Abb.in c.j.nu.6.ſuper glo.j.de offi.ordi. Ang. Are,vbi ſupra,in d,verbo, hæc eſt quędam ibquiſitio,nu,51.Salic.

in

in l.ea quidem.nu.30.C.de accuſationibus.quibus adde Caietanum ij.ij.q.lxix.artic.j.

3 Limita tertio, in inquiſitione quæ fit ad publicam vtilitatem, in cauſa mere ciuili ex pecuniaria. Ita tenet Ang. per tex. ibi in d.l.ſi vacantia. facit tex. in l.ſi quis intra. C.de bonis pręſcript. & tenet Hip. in d.§.conſtante.nu.20.

4 Quarto fallit, quandocunque per inquiſitionem proceditur ad denunciationem publici officialis. Ita probatur in d.l. ea quidem. in c.j.de offic.ordina. in c.j.§.fina.de offic. cuſto.tex.& ibi Barto. in l.diuus Adrianus.ff.de cuſto.& exhibitio.reorum. Montal. in gloſ. l.xxviij.titu.j.par.vij.Bald.& Sali. in d.l.ea quidem. alias iudex facit litem ſuam, ſecundum Bald. in l.iubemus.colum.ij.verſi.ij.C.de probatio.

5 Quinto fallit, quando iudex inquirit ex neceſsitate officij. Ita expreſſe tenet Ang. in d.tract.malef. in verb. hæc eſt quædam inquiſitio, nu.51. Ang.de Peruſ.ante enim in d.l.ſi vacantia.lib.x.Hip. in d.§.conſtante.nu.20. Quod tamen intelligo verum, dummodo ex aliqua iuſta cauſa iudex fuerit motus ad inquirendum: ſcilicet per famam vrgentem. ita Ang. in l. Athletas. in.§.calumniator. nu.6.ff.de infa. allegat tex. in d.c.cum oporteat.de accuſa. pro qua opi. facit quod notat Bar. in l.cum quidam. in.§.quod dicitur.nu. :.ff.de acqui.hæred. vbi per illum tex. dicit, ꝙ quando eſſet publica fama, & aliquis accuſauit vel denunciauit aliquem de maleficio, non poteſt puniri pœna proponentis falſas accuſationes: iuxta ea quę ſupra dixi in reg.xxvij. quod dicit ſæpius fuiſſe de facto obtentum. idem voluit Bar. in l.ſi.C.ſi ſer.aut liber.libr.x. quem ſequitur Iaſ. in l.j.in princ.nu.27.ff.de eo per quem fact.erit. ex quo dicto Bar. poſſumus limitare tex. in l. lxxxiij. Tauri. vt non habeat locum, quando teſtis depoſuit ſuper delicto de quo erat publica vox, & fama, quia tunc teſtis non debet puniri tanquam falſum deponens, cū fama excuſet eum a dolo: quod expreſsius tenet idem Bartol. in d. l.athletas.

6 Sexto fallit, quandocunque vertitur periculum animarum: & ſic non ad effectum puniendi, ſed ad effectum corrigēdi pro ſalute animæ, vt quando epiſcopus viſitat eccleſiam vel quando vult ſe informare de vita & moribus eligendi vel conſecrandi, vel alicuius promouendi ad ordines, ſi eſt idoneus: quia tunc ex officio inquirit nulla fama precedente. vt in c.j.de cleri.peregri.& in c.vnic.vt eccleſiaſtica benefic. in c.graue.de præb. Ita expreſſe tenet Hoſti. in d.c.vnic. Abb. in c.j.nu.35.de poſtul.præla. & in c. poſtquam num.4.de electio.& in c.j.nu.6.de offic.ordina. Specul. in tit.de inquiſitio.in.§.quando.nu.6.& in.§.viſo.nu.41.Bal. in conſi.220. vol.iij. Facit quod habetur in c.ad noſtram.el ij.de iureiur. in c.cum nobis. & ibi gloſſ.de elect. in c.j.in.§.ſane. de cenſibus, libr. vj. & iſtam opinionem tenet Aret. in d.c.qualiter & quando. el ij. nume.12.de accuſationibus.

7 Limita ſeptimo, quandocunque inquiſitio fieret de mãdato Principis: quia tunc poteſt fieri, etiam non pręcedente fama. Ita expreſſe tenet Bal. in l. nullus. per illum tex. nu. 1. C. ad leg. Iul. maieſtatis. quod ante eum tenuit Innoc. in d. c. cum oporteat. de accuſa. Ang. in tract. maleſi. in d. ver. quod fama publica. nu. 5. Cæpo. in conſi. nu. 48. in conſi. crimin. Ludou. Corre. in pract. crimina. in prin. ſup. l. obſeruare curabis. nu. 84. Quod tamen intelligo verum, quando inquiſitio formatur de mandato ſeu ex conſcientia Principis et motu proprio ipſius Principis: nam tunc non requiritur diffamatio nec fama: ſecus ad poſtulationem alterius Princeps hoc mandat. Ita probat glo. ij. in verbo, fuerat. de accuſationib. lib. vj. & ita expreſſe per illam glo. tenet Hippoly. in ſing. xiiij. & in d. §. conſtante. num. 21. Auguſti. Arimi. in addi. ad Ang. in tract. maleſi. in d. ver. quod fama publica. nu. 5. Catellia. Cotta in memora. in ver. fama. Felin. in d. c. cum oporteat. in iiij. not. & ibi Ioan. de Anan. nume. 2. vbi pro hac opi. allegat etiam glo. in c. ex tenore. de foro comp. idem tenet Deci. in d. conſi. clxx. & in conſi. clxxxix. Et de iure regio eſt l. j. titu. 17. par. 3.

8 Limita octauo non procedere, quando aliquis denuntiaretur de crimine per aliquem probum virum: quia tunc prędicta denuntiatio eſt ſufficiens, vt inquiratur contra eum ſuper infamia tantum, et non ſuper crimine: ſed reperta infamia poteſt inquiri de crimine. Ita tenet Abb. in c. licet. nu. 4. & in vlt. notab. de accuſa. & ibi Ancha. & Felin. nu. 3.

9 Limita nono, non habere locum in crimine hæreſis: quia proceditur per inquiſitionem nulla pręcedente diffamatione. Ita probat tex. & ibi Cardi. qui dicit ibi non legiſſe, in c. excommunicamus. in §. adiicimus. de hęret. & ita expreſſe tenet ibi Io. de Ana. nu. 1. Eandem opin. tenet Bar. in Extrauag. ad reprimendum. in ver. inquiſitionem. quomodo in crimi. lęſæ maie. in vſib. feudo. Cardin. in Clem. j. in. §. penul. & in Clem. ij. in ij. q. de hære. Auguſt. Arimi. in addi. ad Ange. in tract. maleficiorum, in ver. hęc eſt quędam inquiſitio. nu. 58. Carrerius in practic. crimina. in tracta. de hæreticis, nume. 110.

10 Limita decimo, non procedere in inquiſitione quæ fit contra officialem in ſyndicatu: quia poteſt contra eum, inquiri generaliter, et ſpecialiter indiſtincte, etiam fama non pręcedente: & poteſt inquiri contra eius familiam, officiales & miniſtros. Ita tenet Paris de Puteo. in tract. ſyndicatus in ver. proceditur autem in ſyndicatu. Ang. in l. vacantia. col. xiiij. C. de bon. vacan. Bald. in l. obſeruare. in §. proficiſci. nu. 7. ff. de offic. procon. & lega. De iure regio probatur in c. lix. (de los Corregidores.) cum ſequentib.

11 Limita vndecimo, non procedere in caſibus in quibus pręceſſit inquiſitio generalis: quia poteſt perueniri ad ſpecialem ſine alia probatione famæ. Ita Bart. in d. Extrauaganti, ad reprimendum, in verbo, inquiſitionem, allegat tex. in l. congruit. ff. de offic. pręſid.

in

in Auth.de collatori.§.iubemus.colla.ix.text.in l.iiij.in.§.mandatis,& ibi Bar.ff.ad l.Iul.pecula.idem Bar.in l.ij.in.§.ſi pūblico,nume.5.ff.de adult.Bal.in l.iubemus,nu.4.C.de probatio.Montal.in glo.l.xxviij.titul.j.par.vij.Et de iure regio probatur in l.j.tit.xvij.part.iij.

12 Duodecimo limita,quando ſtarent contra inquiſitum indicia ſufficientia:nam licet non conſtet de fama,poteſt tamen inquiri ex illis indiciis.Ita Bar.in d.l.congruit.ff.de offic.præſi. vbi æquiparat proceſſum inquiſitionis cum indiciis , & cum fama publica. quem ſequitur Paris de Puteo in d.tract.ſyndic.in ver.inquiſitio. Bald.in d.l.iubemus,nu.4.

13 Decimotertio limita , non habere locum vbicunque crimen habet in ſe maximam offenſionem : ſcilicet vbicunque crimen committitur coram iudice,iudex poteſt ſuper illo per inquiſitionem procedere:vt in l.i.C.de calumniat.& in l.nullum.C.de teſtib. & in l.penul.C.de proba.Ita expreſſe tenet Bar.in d. Extrauag.ad reprimendum,in ver.inquiſitionem.Montal.in glo.l.28.tit.j.par.7.Bar.in l.ij.in.§.ſi publico.nu.10.ff.de adulte.

14 Decimoquarto fallit,propter immunitatem criminis,ſcilicet contra illum qui facit iniuriam ſacerdotibus vel miniſtris tempore cultus diuini,vt in l.ſi quis in hoc genus. & ibi expreſſe Bal.C.de epiſco.& cleri.& ita per illum text. tenet Montal. in l.xxviij.titu.j.par.vij.& ita expreſſe tenet Bar.in l.j.in.§.ſi publica. nume.1.ff.de adulteriis ,

15 Decimoquinto fallit,in crimine lęſæ maieſtatis.Vt in d.Extrau.ad reprimen.& ibi glo.in ver.per inquiſitionem.

16 Decimoſexto fallit,quandocunque delictum eſt notorium,& neſcitur quis illud commiſit:nam tunc ſuperior facit inquiſitionem generalem.Ita tenet Inno.in c.bonę.el j.nu.6.de electi. Bart.in l.fi.ff.de quęſtio.Abb.in c.j.nu.6.de offi.ord.De iure regio probatur in l.xj.titu.xx.libr. iiij.Fori.& in l. x.titu.j. libr. viij. ordinand. & l.xxviij.tit.j.par.7.

17 Decimoſeptimo limita,non habere locum in Archiepiſcopis qui poſſunt viſitare prouinciam,& inquirere de criminibus,etiam ſi nō apparet de negligentia ſuffraganeorum. Ita probat text.in c. ſicut olim de accuſatio.vbi Abb.in iij.nota. & in nume. 4. hoc expreſſe tenet.

18 Decimooctauo fallit , in regularibus : nam contra regulares poteſt inquiſitio fieri , etiam nulla præcedente infamia . Ita expreſſe firmat Io.Andr.in d.c.olim.col.iij.in prin.verſic.vnde & ſine infamia proceditur ad inquiſitionem. de accuſ. allegat tex.in c. in ſingulis& in c.ſeq.de ſtatu mona.quod ſequitur Ant.de Bur.ibi,Car.& Ancha. Sed Imol.in d.c.olim. nume.20.dicit, ꝙ illa iura loquuntur quando illa inquiſitio fit per viſitatores in capitulo generalis,& ſic non concludunt, ꝙ alias poſsit procedere contra regulares fama non precędente,& ſic concludit, ꝙ extra caſum d.c.in

ſingulis.cum ſeq.remaneamus in regu.ꝙ non debeat fieri inquiſitio non præcedente infamia contra regulares,& maxime prælatos:al legat ea quæ dixi in c.cum oporteat.& in c.qualiter & quando.de accuſa.quod dictum Imol.ſequitur Ioan. de Ana. ibi, nume.14. & idem ſentit ibi Abb.num.2. Corſe,in reper.ad Abb.in ver. inquiſitio, col.iiij.

REGVLA CCXCIX.

FAMA regulariter non facit plenam fidem. Hanc regul.probat tex.in l.iij.in.§.eiuſdem.& ibi gloſſ.in ver.confirmat. ff. de teſtib: text.& ibi gloſſ.ver.fama in c.ſi teſtis.in.§.ſæpe etiam.iiij.q.iij.& in c.illud. in ver.in hoc, de clerico. excommu. min. Circa quam regulam vide Bar.not.in l. de minore.in.§. plurimum.nu.30. ff.de quæſt.& ibi Hip.nu.36.(qui nu.93. ponit quotuplex & quid ſit fama:& per quos teſtes probetur.)Gand.in tract.malef.in Rub. a quo,vel a quibus poſsit fama incipere. verſ. quid ſit fama.per totum.Fel.& Doct.in c.veniens.el.j.nu.7.de teſtib. Iaſ.in l.admonendi.nu.242.ff.de iureiur.Dec.in c.j.nu.36.de appell.vbi dicit hanc eſſe commu.opinion.Corn.in conſil.lj.nu.1.vol.j.& in conſi. xlvj. nu.16.vol.iij.Deci.in conſ.417.nu.2.& in conſi.dclij.nu.2.Marc. Man.in conſ lxij.nu.41.& in conſi.ccxlviij.nu.7. Ioan.de Ami. in conſi.xxvij.nu.31.& in conſi.lx.nu.12.Chaſſa.in conſ. Burg.in titu.{des fiedz.) Rub.iij.§.iiij.fol.106.col.j.nu.4.Soci.Iun.in cõſ. lxxxvj.nu.3.& in con.148.vol.ij.& in conſi.lxxix.nu.18.& nu. 26.vol.j.Pariſ.in conſi.lxv.nu.17. & in conſi.ciiij. nu.166. vol.j. Io.Coraſ.in l.admonendi.nu.80. vbi dicit ita communiter ſeruari. ff.de iureiur.eandem dicit communem Are.in d.c. veniens. nu.21. & hanc opinionem regulæ tenet Caro. Ruin. not.in conſil. clviij. vol.v.nu.23.

1 Limita primo,in caſibus a iure expreſsis:ſcilicet vbi communis hominum opinio aliquid poteſt inducere : vt in communi vſu loquendi:vt in c.ex literis.de ſponſalib. in l. librorum. in.§. quid tamen Caſsius.ff.de legat.iij. Ita tenet Felin. in c. veniens. el j. nume.7.de teſt.Hippolytus in l. de minore.§. plurimum. nume.82.ff. de quæſtionib.

2 Limita ſecundo , vbicunque verſatur fauor publicus præferens opinionem veritati:vt in caſu.l. Barbarius Philippus.ff.de offi.præto.& in l.ſi arbiter.C.de ſenten.& in.§.tria.iij.q.vij.Ita tenet Abbas in d.c.veniens.nume.8. verſ.quædam ſunt in quibus.& ibi Felin.nu.8.Soc.in reg.144.in vj.fallentia. Hippoly.in d.§. plurimũ, nume.82.

3 Limita tertio,quando agitur de probanda nobilitate & virtute. Ita expreſſe tenet Bart.in l.prouidendum,per illum tex. C. de poſtulan.

ſulan.quem ſequitur Felin.in d.c.veniens. nu.9. de teſti. Deci.in
c.1.nu.37.de appella.latiſsime Tiraq.in tract.de nobili.c.xxxvii.
nu.84.& in c.x nu.8. Iaſ.in repe.l.admonēdi nu.246. ff.de iureiur.
Guido Papa in deci.196.& 387. & in conſi.217. nu.1.

4 Limita quarto in his,quæ de ſui natura probare nequeūt, vt eſt
in filiatione.cap.per quas. de probat. cap. tranſmiſſę. qui filij ſint
legi.& l. ſi filium definimus . cum aliis. ff. de his qui ſunt ſui , vel
alie.Ita expreſſe tenet Anto.de But.in d.c.tranſmiſſę,num.10.col.
3.verſi.quandoq; adeſt.idem Anto.in d.c.veniens el 1. nu.10.de te-
ſti.& ibi Feli.num.9. Deci.in d.c. 1.nu.41.de appella. Quod ta-
men intelligo verum, quando contra famam non inſtat negatio pa-
rentum.Ita tenet Abb. & Præpoſi.in d. c. tranſmiſſæ.Couar.vbi
hoc declarat,in Epitome 4.lib.in 2.par. c.8.§.1. nu.9. Circa quā
limitationem quomodo filiatio probatur,vide per Pau.Pari.in cōſ.
x.volu.2.per.totum.

5 Quinto limita, in cauſis breuioribus,& modici præiudicij.Ita te
net Bart.in d.l.minore.in.§.ſi plurium num.30. verſi.ſi vero iſta fa-
ma.ff.de quæſt.quē ſequitur ibi Hippoly. nu.50.& 54. Abb.in d.c.
veniens el 1.nu.8. circa fi. & ita dicit Bart. vbi ſupra intelligi de-
bere glo.in l.vbi adhuc. C. de iure dotium , in qua ſufficit probare
per famam quod maritus male vtitur ſubſtantia ſua ad effectum vt
reſtituat dotem.remittit ſe idem Barto.ad ea quę dixit in repe.l.ſi
conſtante.in j.2.& 3.queſt.ff.ſolut.matri.Eandem opin. tenet Ant.
de Butrio,nu.10.& ibi Felin.nu.9.in d.c.veniens,el 1.& ibi Deci.
nu.18.& 40.& in c.1.nu.37.de appellat.Anto.Corſettus in reperto-
rio ad Abbatem in verbo,fama.Iaſ.in repetit. l. admonendi nume.
146.ff.de iureiuran.Soci.in regul. cxliiij. in 4.fallentia. Præpoſi.
Alexandr.in c.1.nu.11.de appellatio.Matthę.de Afflict. in c. pri-
mo.§.ſed quia.nu.41.quę ſit prima cau.benefi.amitten.in Vſib.feu-
do.Cæpol.in l.j.§.ſed ſciendum nu.132.ff. de ædil.edict.

6 Limita ſexto,in impedimento matrimonij,quia probatur per ſo-
lam famam. Vt probat tex.& ibi Abb.per eum in 3.notabili in c.
ſuper eo.de conſangui.& affinit.& ibi Doct.Roma.in ſingu. 622.
Alexan.in additionibus ad Barto.in d.§.plurimum, nume. 30.inci-
pi.vana vox. & Hippol.in d.§.plurimum,num.16.Felin.in d.cap.
veniens nu.9.Decius in c.1.nu.40.de appellatio.Doctor de Couar-
ruuia in Epitome 4.libri, in 2.par.cap.6.§.x.nu.29.De iure regio pro
batur in l.2.titu.3.parte 4.De iure cano.glo. per illum tex. in c.il-
lud.in verb.in hoc.de cleri.excomm. vel depoſito miniſtrant.

7 Septimo fallit,in factis antiquis excedentibus memoriam homi-
num,quia tunc fama plenam probationem facit.Ita probat gl. in l.
atqui natura.§.cum me abſente.ff. de nego. geſt. Innocē. in c.quod
per nouale.& in c. veniens, de verborum ſignificat. Bal. in Auth.
quas actiones.in vltima colum.C.de ſacroſan.eccle in l.cum ſuper.
C.de rei vendicat.in l.in bonę fidei. colum.finali C. de rebus cre-
ditis.Cęſar Lamb.in tract.iuris patrona,in 2.par.2.lib.in 9.articu.

æ.q.j.folio 335.'colũ.1. Andr. Tiraq.in tracta.de primogeni.in præ
fatio.nume.103.Ludo.Gozad.lin conſi. 8. numero 47. Matthæ.de
Afflict.in deciſio.Neapolit.c.cclxxvij.numero.1.Pau.Pari.in cõ
ſil.52.nume.50.volu.3.& in conſil.xxiij.nume.236. volu. 1. Gi
tus in conſilio xcv. numero. 15. volumine.2. Matthæ. de Afflic
in cap.j.in iiij.notab.numero xxviij.de pace iuramento firmand.
Ioan.Samſon in conſuetudibus Tauronen.articu. xiij. colum. fina.
idem Bald.in l.4.C.de probatio.in l.non ignorat.in 6.colum.C.qui
accuſa.non poſſunt. Anto.de Butr.in c. veniens numero.10. de ver
borum ſignifi.Philip.Decius vbi dicit hanc eſſe communem opin.
in cap.1.numero 46.de appellatio.Felin.numero 9.& 16.in d.cap.
veniens, de teſtib.vbi allegat tex. in c.cùm cauſam. de probatio.
Bartol.in l.2.in.§. Labeo,ff.de aqua pluu.arcend.Hippol.in d.l.de
minore.in.§ plurimum nume. 60. ff. de quæſtio.& in ſingu.ccccv.
Iaſ.in l.prætor ait.§.prætor ait nume.25. ff. de ęden. Carolus Rui
nus in conſil.13.numero 3.& in conſil.xcij.nume.2.& in conſi.15
nu.2.& 3.in conſi.clxxiij.numero 2.volum. 4. & in conſi.103.nu.
16. volum. 5. Et dicitur eſſe tempus de antiquo, quando eſt tem
pus centum annorum,vel vltra.ita tenet Innocen.in d.cap.veniens
Bartholomæ.Socin.in regu.cxliij.in 7.limitatio. Corſettus in Re
pertorio ad Abb.in verbo,fama.Eandem opinionem dicit ita com
muniter teneri Alex.in l.cum aliquis C.de iure delibera. & in cõſi.
ccviij.numero.12.volu.2.Specula.in titu.de probatio.in.§.j. verſi.
cu.valet etiam. Alexan.vbi etiam loquitur de centum annis,in cõ
ſi.11.numero.8.volum. 4. & in conſi. lxxiiij.nume. 6. eod.volu.
Deci in d.cap.1.nu.46.de appellatio.eandem dicit etiam commu
nem, ſcilicet quod requiratur tempus centum annorum, quod eſt
tempus longæuę vitę hominis, vt in l.fina.C.de ſacroſan. eccleſi.et
in l.an inutiles ff.de vſufruct.lega.Iaſ.in repet.l.admonendi nume.
246.ff.de iureiuran.Eandem opinionem tenet Imo.& ibi Abb.nu.
8.in d.c.veniens el j.de teſtibus Iacob.de ſancto Georg.in l.3.in.§.
eiuſdem nu.16.ff.de teſtib.Fran.Curt.Sen.in conſi.lxix.nu.5.& in
conſi.lxxvi.nu.4.Roma.in conſi.cix.nume.1.ver.quo ad ſecundũ,
ad fi.Deci.in conſi.ccccxxviij.numero 2.vbi hanc atteſtatur com
munem.eandem videtur etiam tenere And.Alciat.in tract.præſum
ptionum,in 2.regula,præſumptione 3.nume.3.Cæpol. in tracta.ſer.
vrbano.prædio.c.xix.Iaſ.in conſi.lxxxj.col.2.volu.j. & in cõſi.
xxiiij.colum.penul.volu.3.& in conſi.cxlviij.in fi.vol.4. Eandẽ
dicit commun.eſſe Bertrand.in conſi.xli.nu.8.vol.j. primę impreſ
ſio. & ſęcundum eam communen conſuluiſſe Iaſon. in l.cum ali
quis nu.7.C.de iure deliberan.Eandem opin.tenet Præpoſi.in c.
1.nu.11.de appella.Rui.in conſi.lxxxiiij.nu.9.volu.4.Io.Cora.in
repeti.l.admonendi nume.83.ff.de iureiur.Carolus Molinæ.in con
ſuetud.Pariſien.§.v. nume. 63. eandem opinionem, vbi dicit ma
gis communiter teneri, firmat idem Stepha. Bertrandus in conſi.
cclxxxiii,numero 4.volumine 3. primę impreſsionis Sigiſmund.

Lofredus, vbi hoc not. examinat, in conſi. xliiij. nu. 4. pro qua opin. facit quod ſupra dixi in regu. xc. in 1. limita.

Licet Anto. de But. in d. c. veniens el 1. de teſtibus nu. 10. dicat tempus longiſsimum eſſe ſpacium quadraginta annorum. Quem ſequitur Alex. ſibimet contrarius, in conſi. liiij. num. 13. vol. 2 quam opinio. tenet etiam Domin. de ſancto Gemi. in c. j. de reſcri. lib. vj. & ſibimet contrarius videtur tenere Steph. Bertrandus in conſil. cclx. nu. 8. vol. 2. primę impreſsion. Alij etiam dicunt ſeptuaginta annorum, vt Aret. in conſi. xxxvi. nume. 6. ſed nihilominus, vt ſupra dixi, pręcedens opinio eſt vera & communis. Sed opin. Anto. ſaluat Deci. in d. c. 1. nu. 47. de appellat.

8 Octauo fallit, quando eſſet materia in qua ipſa fama, ſeu opinio communis tribuat. ex eius verbis certum intellectum, tunc enim ſufficit quod ipſa probetur. Vt in l. Labeo de ſupellect lega. in l. cũ delationis §. aſinam ff. de fund. inſtruct. ita tenet Anton. de Butrio in d. c. veniẽs, nu. 10. quẽ refert Socin. in regu. cxliiij. in v. limitatio. Abb. in d. c. veniens, nume. 8.

9 Limita nono, in probatione mortis. Ita tenet Cin. in l. ſi quidem C. ſol. mat. Ant. poſt alios in c. in præſentia. de ſponſali. nu. 7. Bar. in l. 2. §. ſi dubitetur ff. quẽadmod. teſta. aperian. & eſt bonus tex. in l. non omnis. §. a barbaris ff. de re militari. & hanc opi. tenet Feli. per illum tex. in d. c. veniens nu. 8. Bart. in d. l. ſi quidem C. ſolu. matr. & ibi Sali. Iaſ. in l. cum ea quæ. nu. 7. C. de tranſact. additio. Præpo. in d. c. j. in nu. 11. de appell. Hippo. in d. §. plurimũ nu. 79. Iac. de Sancto Georg. in l. 3. §. eiuſdem nume. 9. ff. de teſtib. Quod tantũ intelligo verum quandocunque aliquis longe fuit abſens, & tractatur de eius hereditate, & ſic in his quæ ſunt læuis præiudicij: alias autem ſola fama non ſufficit, ſed requiritur alia probatio vltra famam, ſecũdum Abb. & Anto. in d. c. in pręſentia. Stephan. Aufred. in additio. Capellæ Tholo. cccxvi. & in deciſio. cccxii. & ibi. Bar. & Salic. in d. l. ſi quidem C. ſolu. matr. Corſet. in ſingul. in verbo. mors. Com. in conſi. 10. nu. 7. vol. j. Alex. in conſi. 4. nu. 15. vo. 2. & in cõſi. cxv. vol. 4. Nico. Boer. not. vbi hoc examinat, in deciſio. 288. per totam Bartholo. de Chaſſa. in conſuetud. Burgundię, in prooemio, ſo. 10. colu. 2. nume. 9. Marianus Socin. Iun. in conſi. xxvi. vol. 2. per totum. vbi tractat qualiter mors probetur. De iure regio eſt tex. in l. xiiij. titu. xiiii. par. iii.

10 Decimo limita, non habere locum quando agitur remedio. c. redintegranda 3. q. j. Ita tenet Anch. in conſi. xlii. nu. 3. vbi dicit, quod fama publica de poſſeſsione, facit rẽ reſtitui. ſequitur Deci. in d. c. j. nu. 42. de appellatio. Ratio poteſt eſſe quia cauſa videtur eſſe lęuis pręiudicii, cum agatur de ſola poſſeſsione, vt notatur in l. j. C. ſi de momenta. poſſeſ. fue. appell. no. idem Deci. in c. de appellationibus. de appella. & in d. cap. veniens el 1. nume. 43. de teſtibus, & ibi Felin. nu. 16. in fine.

11 Vndecimo fallit, quando agitur de ſufficientia ordinandi, Ita te-

net Domi.poſt glo.ibi,in c.nullus in fi.xxiiij. diſtin.quem ſequitur Feli.in d.c.veniens el.1.nu.9.de teſti.Hippol.in d. l. de minore.in d.§.plurimum nu.80.ff.de quęſtio.

12 Duodecimo limita, in collatione beneficij:nam pertinentia collationis ſufficit probare per reputationem & famam ita conclud. Domini de Rota in deciſi.cxxiij.ſecũdum impreſsionem antiqu. & ſecundum nouã in deciſi.3.in titu. de probat. Phil. Deci.in d.c. j.nu.39.de appellat.

13 Decimotertio fallit,in poſſeſsione ſeruitutis, aut libertatis,aut ſimili,vel in quaſi poſſeſsione ingenuitatis: & ita ut onus probandi transſeat in aduerſarium volentem dicere contrarium, vt in l.marce C.ne de ſtatu defunct.Ita tenet Bart.in l.de minore d.§.plurimum, nu.30.in fi.Bald.in d.l.2.per illum tex. C.ſi ſeruus aut libert.libro x. Iac.de ſancto Georg.in l.3.in.§.eiuſdem nu.7.de teſti.Andr.Tiraq.in tractatu de nobilitate,c.x.nu.8. Carolus Ruinus in cõſi.128. volum.4.nume.10.

14 Decimoquarto fallit,quãdo a ſtatuto hoc diſponitur, vt quia dicat ſtatutum quod delictum ſola fama probetur,argu. tex. in c.cum dilectus de fi.inſtru.Ita tenet Barto. in d.§. plurimum.nu.31. quem ſequitur Philipp.Decius in d.c.1.nume.48. de appellat.Abb.in d. c.veniens,el 1.num.10.de teſtibus; vbi dicit quod tale ſtatutum quod ſit contra ius commune,debet ſtricte interpretari,quem ſequitur ibi Decius numero 33.

15 Decimoquinto fallit, in probãda excommunicatione: nam excommunicatio per famam probatur. Ita tenet Bal. in cap. 1. per illum tex.col.j.ver.nota ꝙ excõmunicatio.hic finitur lex,& incip. conſuetudines regni.in V ſib.feud.pro qua opin.eſt tex.in c.illud.& ibi gl.in verbo,in hoc.de cler.excomm.miniſtrã.& in c.ad hæc.in gl.in verbo ,publice,de poſtula.prælat. Quod tamen intelligo vel in foro aię,ſed rum, quando non agitur de preiudicio alterius, vel in foro aię,ſed quantum ad hoc vt quis repellatur ad agendum tanquam excommunicatus,non ſufficit fama ſed debet fieri apertiſsimus documentis.Ita Ant.de But.in d.c.veniens,el j.nu.x.alleg. Spec. in titu.de notorio in.§.fama Anto.de But.& ibi Abb.nu. 11. in c. prudentiam in.§.ſexta.de offi.deleg.& ibi Deci.num.36.idem Decius in d.c.ad hæc nu.48.de poſtulat.pręla.Iacob.in d.l.3. in.§. eiuſdem nu.19.ff. de teſti.pro qua opinione eſt tex.in c.pia.in verbo, apertiſsimis documentis.de exceptio.lib.6.

16 Decimoſexto limita, quandocunque clericus fuerit infamatus a populo,nam tunc fama probat, & tenetur innocentiam ſuam purgare.Probat tex.in cap.presbyter.3. q. 5.in c. cum deſideres §.ſecundæ.de ſenten.excomm.in c.1.cum aliis,de purga.cano.ita tenet Alex.in addit.ad Bar.in l.de minore.in §. plurimum nu. 30. in addi.incipien.vana vox. ff.de quęſt.Deci.in c.prudentia.§.6. num. 42.de offic.deleg.

17 Decimoſeptimo fallit,in probando iudicem eſſe conſuetum in

carcerare

carcerare vel torquere homines, vel ſimiles violentias inferre appellantibus vel conquerentibus de eo. Ita concludit Bartol.in l.de pupillo. §.ſi quis ipſi pretori.nu.17.ff.de noui operis,quem ſequitur Alexan.in additio. ad Bar.in d. l. de minore, in.§. plurimum, numero 30.incip.vana vox.Felin.in d.cap.veniens, el 1. nu. 9.in fine,de teſtibus.& in cap.afferre,nume.11. de preſump. & in cap. de quarta,numero.24.de preſcriptio.& de illo dicto Bart. facit etiam mentionem Alexan.in conſil.66.numero.9.volu.3.hanc opinionē tenet Iaſon in repet.l. admonendi, nume 246. de iureiuran.Ruinus in conſil.105.numero.3.vol.1.

18 Decimooctauo limita,non habere locum in Principe atteſtante de fama ſeu infamia alicuius,quando loquitur aſſertiue, ſecus ſi loquatur narratiue. Porro dicitur loqui per verba aſſertiua, quando loquitur hoc modo, quia conſtat nobis talem eſſe infamatum &c. Per verba autem narratiua dicitur loqui, quando dicit, multorum clamor ad nos peruenit quod talis eſt infamatus. Hanc limitationem poſuit Ioan.Andr.in additionibus ad Specul.in tit. de inquiſitione,in.§.nunc tractemus.verſi.hoc autem notandum,quem ſequitur Abb,in c.cum oporteat,in 3.notabili,de accu. Iacobinus de ſancto Georg.in d.§.eiuſdem,numero 21. Iaſ. in repe.d.l. admonendi, numero 246.in fine.

19 Decimonono limita,non habere locum,vbi tractatur aliquid circa materiam peccati:nam ad euitandum peccatum, fama plene probat.Ita tenet Abb.in cap.j.nu.17. de poſtula.prælat. quem ſequitur Præpoſi in c.1.nu.11.de appella. Are.in conſi.13.col.8.Hippo.in d. l.de minore,in.§.plurimum,numero 73.ff.de queſtio.

20 Vigeſimo fallit quando agitur de informatione conſcientiæ alicuius, nam tunc plene probat.Ita concludit Anto. de Butri.in repe.c.peruenit,col.17.de cenſi.allegat Compoſtel.in c. 1.de electio. lib.6.quem ſequitur Fel.in d.c.venies.nume.9.de teſti. Hippo.in d. §.plurimum,numero.82.

21 Vigeſimoprimo limita non habere locum in cōſuetudine, nam conſuetudo probatur per famam.Ita tenet Cinus in l.2.in verſiculo 2.quæritur.C.quę ſit longa conſue. quem refert & ſequitur Alexan.in conſi.14.numero.1.volu.5.Hippoly, in dicto §. plurimum, numero 75.

22 Vigeſimoſecundo limita non procedere in mala fide, nam mala fides bene probatur per famam.Ita Bart,in l.Celſus, nume.18.ff.de vſucap.Cardi.in conſi.28.Ang.in l.eum qui in.§. fi.ff. de Publicia. et in conſi.260.numero 5.Aret.in conſi.15.numero 11.Hippo.in d. §.plurimum,numero 76.Lodoui. Gozadinus in conſil. 1. numero 33.Mattheus de Afflictis in cap.1.in 4.notab.numero 27.de pace iuramento firman.in Vſibus feudorum,Socinus Iuni. in conſi. lxix. numero.52.volu.1.

23 Vigeſimotertio limita non procedere in confiniis:nam bene probantur per famam,Ita tenet Archidia,in cap.inter memoratus, nu. 4.16,q.3.

4.15.quæ. 3. quem ſequitur Imol. in c.cum cauſam , numero 5. de
probatio.& ibi Felin.numero 9. Hippol. in d.§. plurimum.numero
78.pro quo facit quod ſupra dixi in 7.limitatione. Eandem opinio.
tenet Gratus in conſi.95.nume. 15.vol.2.facit tex.in d.c.cum cau-
ſam de probatio.

24 Vigeſimoquarto limita,non habere locum in eccleſiaſtico inter
dicto:nam ſola fama facit probationem ſufficientem, vt interdictum
ſuperioris obſeruetur. Ita probat gloſſ. in c. 1. in verbo publice,de
poſtula. præla. quam ſequitur ibi Abb.numero 17. & expreſſe Pe-
trus Briaxius Nauarrenſis in directorio electionum, in prima par-
te cap.20.numero 10. Deci. vbi eam declarat in d. cap. 1.numero,
48,de poſtula.prælato.

REGVLA CCC.

FAMA in criminalibus non facit ſemiplenam probationem.
Hanc regulam probat gloſſ.in c.veniens, el 1.in verbo illorum ,de
teſtib.& ibi Bald.Imol.Anto.de Butrio,nume.x. & Abb.numero
8.Felin.numero 12,Dec.numero 25. & ibi cæteri Docto. Bald.&
Doct.in c.1.de appella.Bart.in l.de minore , in §. plurimum nume,
30.ff.de quæſtio. & ibi Hippol. nume. 55. vbi allegat quam plures
Docto.Eãdem opinionem tenet Iaſ.in repe.l.admonendi , numero
250.ff.de iureiur. Aymon Crauetta in conſi. 41.numero. 6.Cæpol.
in conſi,34.numero 5.in conſiliis crimina.Iacobi.de S.Georg.in l.
3.in.§.eiuſdem,nume.10.ff.de teſti.Salice.& Docto.in l.ea quidem
C.de accu.& hanc dicit eſſe communem opinionem. Marc.Anto.
Blancus in tract.de indiciis & tortura,nume.313. Ratio huius re-
gulæ eſt,quia in criminalibus , probationes debent eſſe luce meri-
diana clariores,l.ſciant cuncti.C. de proba. canonizata in c.ſciant
cuncti.2.q.8.quibus concordat regia l.12.titu.14.parte 3.ita conclu
dunt omnes ſupradicti doct. Et circa hanc reg. vide Decium in
conſi 429.nume.9.& in conſi.189.nume.13.Hier.Gratum in conſi.
136,nume.2.vol. 1.Matthæum de Afflictis in c.1.notabili 4.nume.
15.de pace iura.firman.in vſibus feudo.Ioan.de Amicis in conſil.
40.nu.12.Pariſ.in conſi.153.nu.11.cum aliis.volu.4.

2 Amplia primo,etiam agatur de crimine ciuiliter , quia idem erit
quod in criminalibus.Ita concludit Antonius de Butrio in d. cap.
veniens,numero 10.& ibi Abb.nume.9.allegant text.in c.tam lite
ris de teſtibus, vbi dicunt probari,quod fama cum uno teſte nõ pro
bat.& ita per illũ textum expreſſe notat ibi Bal.nume.1.in 2.nota-
bili.Ioan.de Anania in conſi.49.numero.3.Feli.in d.c.veniens,nu-
mero 12.Iaſ.in d.l. admonendi , numero 250. Quam ampliationẽ
reprehendit Decius in d. c. veniens , el 1. numero 28. & ante eum
ibi Imola numero 8. quem ſequitur Iacobi. de ſancto Georg.in d.

.§.eiuſdem

§.eiuſdem,nu.11. Ratio in qua ſe fundat Imo.eſt, quia quando agitur de crimine ciuiliter,non requiruntur ita ſtricte probationes ſicut quando agitur criminaliter.

2 Amplia ſecundo,vt habeat locũ in cauſa ciuili famoſa & ardua quia æquiparatur criminali.Ita tenet Bal.in d.c.veniens,el 1.nume. 7.allegat tex.in l.propter litem. ff. de excuſa. tuto. quem ſequitur Deci.numero. 39. Et ideo in matrimonio diſoluendo (quia grauis cauſa reputatur) non ſufficit fama cum vno teſte , ut concludit Alex.in conſi.141.nu.4.vol.2.Hippo.in d.§.plurimum.nu.56.allegat notata per glo.& doct.in c.mulieri,de iureiur. facit tex. & ibi notata per Anto.in cap.1 de conſang. & affini.Eandem opi.ſequitur Iaſon in d.l.admonendi,numero 252.

3 Amplia tertio , habere locum in omnibus caſibus in quibus non defertur iuramentum in probationis defectus nam in talibus fama cum vno teſte non probat.Ita tenet Bal.in c.1.numero 3. de appel. ſequitur Deci. in d. c. venies. numero 31. Et caſus in quibus iuramentum non defertur in ſupplementum probationis ponit Iaſon in repet.l.admonendi,numero.294. Hippoly. in l.maritus,ff. de quæſtio.

4 Amplia quarto, etiam ſi agatur de probanda excommunicatione vt quis a iudicio repellatur.Ita concludit Anto. de Butrio, in d. c.veniens,numero.10.& ibi Feli.numero 12.Facit quod ſupra dixi in regu.299.in 15.limitatione.

5 Amplia quinto,etiam ſi de hoc eſſet ſtatutum Epiſcopi,quod per vnum teſtem de veritate,& tres de fama conuincatur quis de vſura.Ita concludit Federicus de Senis in conſi.17.per totum,quem ſequitur Ancha.in repe.c.1.col.80.verſi.accedat quo ſupra, de conſti tu.Feli.in d.c.veniens,nu.12.

1 Limita primo, quando eſſet facta pluſquam ſemiplena probatio. Ita tenet Bal.in l. ſi quis in; §. 1. ff. de ęden.numero 4.quem ſequitur Aret.in d.c.veniens,numero 23.Ioan.Andrę.in addi ad Specul. in titu.de probatio.in.§.fi.verſi.13.ad fi.Pro qua opinione ibi Are. allegat tex.quem dicit eſſe ſingularem ſecundum vltimum intellectum glo.in c.prętere a,de teſtib. vbi ſi teſtes deponunt ſuper adulterio de auditu,quia teſtes audiuerunt adulteros commiſceri , tunc una probatio iuncta cum fama et aliis legitimis adminiculis probat crimen.Facit etiam tex.in l.1.in.§.idẽ Cornelio,in fine. & ibi Bar. ff.de quęſt.vbi ex vno teſte de veritate coniunctis argumentis fit plena probatio.facit etiã glo.& ibi Dominicus in c.1.in verbo,manifeſtos,de vſuris,lib. 6. Eandem opinionem ſequitur Felin.in d. c.ueniens,numero 13.Iacobinus in d §.eiuſdem,numero 13. Deci.in conſil.103,numero 12. Tholo.Gram.in deciſio.42.numero 12. Deci.in d.c.veniens,numero 32.vbi dicit,quod hoc totum eſt in arbitrio iudicis,attenta qualitate famę & pręſumptione quę eſſet vltra ſemiplenam probationem.

2 Limita ſecundo,vt non procedat quantum ad inducendam purgationem

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gationem, vt in c.presbyter ſi a plebe.2.q.5.Ita tenet Felin.in d.c,
veniens, numero 14. Iacobi. de ſancto Georg.in d.l. 3.in.§. eiuſdem
numero 12.ff.de reſti.

3 Limita tertio, vt non procedat quantum ad inquirendum, vt i
c.qualiter & quando, el ſecundo, de accuſatio. Ita tenet Felin.per i
lum text.in d.cap.venies, numero 14. Iacob. in præallegato.§.eiuſ
dem, numero 12.

4 Quarto fallit, quo ad deueniendum ad torturam. Iſta eſt glo.no
ta.& communiter approbata, quæ hoc clare videtur probare, in l.
qui ſine accuſatoribus.in verbo, ſuſpicionibus. ff. de quæſt. Con
trariam tamen opinionem, imo quod fama non faciat iudicium ad
torturam contra aliquem, tenet Ioan Andr. in additionibus ad Spe
cul.in ti.de probatio.in.§.videndum, nume.19. incipi.ſciant.in fine
idem in titulo de notorio crimine.in.§. fama eſt, ſuper verſiculo,
caſus, ad fin. Quem refert & ſequitur Anto.de Butrio in c.tertio lo
co.nume.19.de probat.Ang. in tracta. maleficiorum, in verbo, q
fama publica, nu.41.Panor.in c.1.nume.fi. de purga. cano. & in c.
cum in contemplatione, de regu.iur. Alex. in conſil.5. nume.3.vol.
1.Et hanc tenet Bar.in l.ſi milites.C de queſt.& in d.l.de minore,
in.§.plurimum.nume.31.ff.eod. licet non clare, & dicit communem
Iaſon in repeti.admonendi, nume.25.ff.de iureiur. vbi allegat quam
plures docto.Hippo.in d.§.plurimum, nume.27.& in ſing.97.Hãc
etiam tenet Pariſi.in conſil.158.nume.11. volu. 4. idem Hippo.in
conſil.15.nume.12.Anto.Corſettus in Repertorio, in verbo, fama.
Paris de Puteo in tracta. de ſyndica. in verbo, an fama. Marcus.
Mantua, vbi aſsignat rationem, in conſil.148. nu.7. Ioan. de Ami
cis in conſil.85.nu.4.Stephanus Bertrandus in conſil.31.nu.2.vol.5.
ſecundæ impreſsionis. Et hanc opinionem dicit ita communiter te
neri Marcus Antonius Blancus in tracta.de indiciis & tortura, nu.
213.Iacobi.de S.Geor.in l.3.in.§.eiuſdem, ff.de teſti. Quam limita
tationem intellige vt dicam in regula infra proxima.

5 Quinto limita non habere locum, quando agitur tantum ad finẽ
probandi iuriſdictionẽ illius cauſæ: nã tunc fama publica in crimina
libus facit plenã probationẽ. Ita concludit Domini.de ſancto Ge
m niano, in c.ſi iudex laicus, in §. & ſi notoriũ. nu, 2.in 1.nota.de
ſenten.excom.lib.6.quẽ ſequitur Hip.in d.§.plurimum, nu.74.

6 Sexto limita nõ procedere, quando cum fama eſſet dictum Syn
dici qui ita denuntiatur Titium occidiſſe Caium, quia tunc fama fa
cit ſemiplenam probationem. Ita conſuluit Bar.in conſi.191.in fina
libus verbis. Quem licet corrupte, ſequitur Auguſti. Arimmẽſis in
additio.ad Ang.in tracta.meleficiorum, in verbo, quod fama publi
ca, numero.41.& Hieronym.Gratus in conſi.136.numero.17.volu.
1.Hierony.Zanetinus in tracta.differentiarum vtrius iuris, differen
tia 109.numero.185.

Regula

REGVLA CCCI.

FAMA in criminalibus non facit indicium ad torturam. Ita expreſſe tenet Bar. in l. milites. C. de quęſt. Anto. de But. & ibi do cto. in c. veniens, el j. de teſtib. ſequuntur doct. in reg. præcedenti, in iiij. limit. relati. De iure regio probatur in l. iij. titu. xxx. par. 7.

Hanc reg. ponit Bernar. de Luco cum duabus limitationibus, remittendo ſe ad Hippo. in l. de minore, in. §. plurimum. num. 7. ff. de quæſtio. in regu. 333.

1 Limita primo, quandocunque fama eſt vehemens. Ita expreſſe concludit Bar. in conſi. cxcj. ſequitur Bal. in c. j. in. §. iniuria. de pace iuramen. firman. in vſi. feud. Fel. in d. c. veniens. nu. 15. Auguſti. Arimin. in addi. ad Ange. in d. tract. maleſi. in verbo, quod fama publica, nume. 42. Thomas Gramm. in conſi. lvij. nu. 16. Hippolyt. in d. §. plurimum. nu. 28. & in l. patre vel marito. nu. 59. ff. de quęſt. & in pract. crimin. in. §. diligenter. nume. 10. & in conſi. iij. num. 6. & in conſi. xlix. nu. 65. & in ſingul. xcvij. & ſingu. ccv. Pariſi. in conſi. cliij. nu. 21. vol. iiij. Hiero. Grat. in conſi. lvij. num. 2. libr. ij. Matth. de Affl. in c. j. nu. 17. de pace iuramen. firman. in vſib. feud. Thom. Gramm. in deciſ. xxxiiij. nu. 52. & ibi nu. 53. dicit, ꝙ relinquitur arbitrio iudicis, quando fama dicatur vehemens. Hippoly. in d. §. plurimum. nu. 30.

2 Limita ſecundo, quando cum fama adeſſet dictum officialis denūtiantis cum iuramento. Vt ſupra dixi in præcedenti Reg. in fina. limitat. & tenet Paris de Puteo in tract. ſyndi. in verbo, in fama, nu. 3. pro qua opi. allegat tex. in Auth. hodie. C. de repud. Matthæ. de Affl. in c. j. in iiij. not. nu. 35. de pace iuram. firman. in vſib. feud.

3 Limita tertio, quando contra illum malefactorem contra quem vox & fama de delicto commiſſo eſt etiam probatum, illum hominem eſſe malæ famæ, vitæ, & conditionis. Ita expreſſe tenet Albert. Gand. in tract. maleſ. in rubr. a quo vel a quibus poſsit fama incipere, nume. 12. Auguſti. Arim. in additio. ad Ang. in verb. quod fama publica, nu. 44. Pro qua opinione eſt text. de iure Regio. in l. iij. tit. xxx. par. 7. pro qua vide Matth. de Affl. in d. c. j. in iij. not. num. 41. Hiero. Zanet. in tract. diferentiarum vtriuſque iuris diſferentia. cix. nu. 185.

4 Quarto fallit, quandocunque cum fama adeſſet fuga: nam tunc talis infamatus poteſt torqueri. Vt in Authentica de exhibendis reis §. ſi vero, colla. v. & in Authen. de ſanctis Epiſcopis. in. §. ſi quis autem, colla. ix. nam tunc iſte talis poteſt torqueri. Ita expreſſe per illum text. tenet Matth. de Afflict. in d. iiij. notab. num. 40. Bar. in l. fi. ff. de quæſtio. Imol. & ibi Fel. num. 6. in c. nullus. de præſumptio, vbi hoc declarat Hiero. Grat. in conſi. xlviij. nu. 8. vol. 2. Circa quam limita, vide text. de iure regio. in l. xiij. tit. xxix. par. 7. Doct. in l. lege Cornelia, ff. ad Sylla, & vide infra in reg. cccviij.

Quinto

5 Quinto ſallit, quando fama habuit originem ab honeſtis perſo-
nis: nam tunc bene facit indicium ad torturam. ita ſentit Bald. in c.
j. §. item ſi vaſallus. colum. vlti. de controuerſia inueſtitu. Sal. in l.
ea quidem. C. de accuſatio. facit tex. in c. qualiter & quando. el ij. de
accuſatio. & in l. miles. iu. §. mulier. & quod ibi notat Bar. ff. de adul
te. Paris de Puteo in tract. ſyndicatus, in verbo, an fama. nu. 1. Hanc
opinionem tenet Hippol. in d. §. plurimum. nu. 30. & in ſingu. xcvi.
& in conſi. iij. nu. 5. & in conſi. xxxj. nu. 5. Franc. Aretin. in d. c. ve-
niens. nu. 35. & ibi Fel. nu. 17. Pariſi. in conſi. cliij. nu. 12. vol. ij. fa-
cit etiam tex. in c. cum in iuuentute. de purgatione canonica.

REGVLA CCCII.

FAMVLO dicens, ne reuertaris domum niſi ſentiam nouum
de te, ſi famulus occidat aliquem, tenetur dominus de homicidio,
quando dominus prius recipit aliquam iniuriam. Hanc reg. ponit
Bar. & ibi Doct. in l. ſi quis mihi bona. §. per Seio. nu. 2. per illum
tex. ff. de acquir. hæred. Anch. in c. ex literis. per illum text. de ex-
ceſsibus prçla. & ibi Abb. Alex. in conſi. 127. nu. 4. & in conſi. 128.
nu. 5. vol. 4. & Ripa in l. ſi ventri. §. fin. nu. 4. ff. de priui. cred. Fel. in
c. afferte. nu. 13. de prçſumptio. & in c. ſicut dignum. num. 12. de ho-
micidio. Iacobi. de S. Georg. in l. j. nu. 6. C. de ſeruis fugit. Areti. in
tract. malefic. in verbo., & Sempronium mandatorem. nu. 42. & ibi
Auguſti. Arimi. in additi. dicit hanc eſſe communem opin. Pro qua
opinione Bar. facit notabile dictum eiuſdem Bart. in l. ſed ſi vnius.
. §. ſeruus. nu. 2. ff. de iniur. vbi dicit, quod quandocunque aliquis inter-
fecit aliquem per alienum hominē, qui de neceſsitate debet ei obe-
dire, dicitur proprie interficere. allegat ad hoc tex. in l. ita autem. in
. §. geſsiſſe. ff. de adminiſtr. tuto. Eandem opin. tenet idem Bartol. in
l. iij. in. §. ſi procurator. ff. quod cuiuſque vniuer. nomi. pro qua opin.
facit etiam text. & ibi Abb. nu. 9. Feli. nu. 9. in c. mulieres. de ſent.
excomm. ſequitur Hiero. Grat. conſi. v. nu. 11. vol. j. Matthç. de Af-
flict. in conſti. Neap. lib. j. Rubr. xij. nu. 17.

1 Amplia primo procedere, etiam ſi dominus dixiſſet famulo in
aure certa verba, & ille ſtatim iuit & occcidit hominem: nam præ-
ſumitur factum de mandato domini. ita expreſſe tenet idem Bart. in
l. ſi ventri. in §. fi. nu. 1. ff. de priuileg. cred. per gl. ibi: quem vltra An-
gel. ibi ſequitur Bal. in l. multum. col. ij. C. ſi quis alteri vel ſibi. et in
l. j. col. iiii. C. de ſer. fug. & in c. veritatis. col. 3. de dolo & contuma.
Alex. in l. ſi cum dotem. §. ſi mulier. in vij. not. ff. ſo. ma. Io. de Ana.
in conſi. 23. Fel. in c. j. nu. 12. de offic. deleg. Hip. in l. j. in §. præterea.
nu. 27. ff. de quæſt. Hiero. Grat. in conſi. cx. nu. 11. vol. j.

2 Amplia ſecundo, etiam ſi famulus extitiſſet per multos dies quod
non cōmiſiſſet maleficium; nam ſi poſtea commiſit tale delictum,
videtur

videtur commiſiſſe vigore mandati. Ita concludit Innoc. in c. ad audientiam. de homic. quem ſequitur Feli. in c. ſicut dignum. nume. 12. de homic. Hanc opi. tenet Bar. in l. non ſolum. in §. ſi mandato. nu. 12. ff. de iniu. Aret. in d. tract. malefic. in verbo, & Semproniũ mandatorem. nu. 15.

5 Amplia tertio habere locum, etiam ſi dominus proferens talia verba famulo expreſſe inhibuiſſet ne occideret: nam ſequuto delicto tenetur dominus, iuxta tex. in c. ſi. de homic. lib. vj. Ita per illũ tex. hoc tenet Bal. in l. non ideo minus. nu. 14. de accuſa. Matthæſi. licet de Bal. nullã mentionem faciat. iu ſin, clxxxviij. in fi. Maria. Soc. in c. ad audientiam. nu. 63. de homicidio.

Hanc reg. cum 6. lim. ponit Bernar. de Luco in reg. ccj. remittendo ſe ad Iaſo, in l. j. a nu. 28. vſque ad num. 38. C, de ſeru. fugi.

REGVLA CCCIII.

FAMVLOS vel conſanguineos habens in domo, qui eſſent homines improbi, dominus ex ipſorum delictis tenetur: quia præſumendum eſt ꝙ perſeuerabunt in delictis ſuis, vt in reg. ſemel. de regul. iur. lib. vj. & dominus accipiens eos in domo, præſumitur informatus de eorum conditione, vt in l. ſi. in §. ſeruorum. ff. naut. caup. & ſtabu. Hanc reg. ponit Card. Zaba. in Clem. ne in agro. §. porro. in iiij. not. de ſtatu moca. quem ſequitur Fel. in c. Petrus. nu. 7. de homici. Dec. in l. iij. nu. 8. & ibi. Curt. Iun. nu. 9. & Doct. moder. C. de pact. Alcia. in tract. præſumptio. in iij. reg. præſumpt. xl. Franciſ. Zoannettus Bononien. in conſi. xxvij. nu. 6. pro qua opinione eſt tex. in c. nulli. de accuſat. & in l. ſi. de abigeis. Et circa hanc reg. vide Iaſ. in l. age cum Geminiano. nu. 7. C. de ſacroſ. Pet. de Ferra. in practi. in forma inquiſi. in verb. tranſeat. nu. 6.

Limita, & intellige iſtam reg. vt non procedat ad hoc vt prædicti domini puniantur eadem pœna qua ipſi delinquentes, ſed mitius arbitrio iudicicis, ex quo puniuntur per præſump tiones. Secundum doctrinam Inno. in c. quia veriſimile. de pręſup. num. 2. vbi tenet, ꝙ quoties condemnatur quis ex præſumptionibus ſeu ex præſumptiuis probationibus, iudex debet multum temperare ſententiã & mitigare pœnam. quem ibi ſequuntur doct. Canoniſtæ, præcipue Abb. & Feli. nu. 6. per tex. ibi Iaſ. in l. j. nu. 28. C. de ſeruis fugi. & in l. j. nu. 21. ff. ſi cer. pe. Philip. Dec. in c. tertio loco. nu. 6. de proba. Tho. Grammati. in deciſ. xliij. nu. 13. & cum illo dicto Innoc. eſſe comm. opinio. teſtatur expreſſe Pala. Ruui. in alleg. hęreſis. §. xj. quod notab. declarat, & ſequitur Iacobi. in rubr. nu. 7. ff. de probat. Ratio eſt, quia in hoc caſu uidetur potius argui culpa domini, quam dolus, vt in l. culpa caret. ff. de regu. iur. Bal. in c. veritatis. nume. 5. de dolo & contum. Quod tamen intelligo verum, quando delictum nõ fuiſſet factum contemplatione domini. quia ſi eius contemplatione eſſet factum, eadem pœna veniret puniendus qua ipſe delinquens.

Pro

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Pro quæ opinione facit notabile dictum Barba. in c.j. nu. 34. de off.
deleg. vbi concludit, ꝙ ſi famulus pręſente domino habente verba
cum aliquo, percuſsit illum enſe vel alio modo, ſi delictum famu-
li cadit ac commodum domini, imputatur ipſi domino. pro quo al-
legat dictum Bal. in l. de pupillo. in. §. ſi quis ipſi prætori. ff. de no.
oper. nunt. vbi ſi famulus poteſtatis verberauit appellantem, præ-
ſumitur de mandato poteſtatis. quod dictum Bar. ſequitur ibi Alex.
et Bal. in l. j. C. de ſeruis fug. Fel. in c. mulieres. de ſen. excom. nu. 4.
Hippo. in conſ. xx. nu. 1. Matth. de Afflict. in conſtit. Neapo. lib. j.
Rub. xij. nume. 18.

REGVLA CCCIIII.

Famulus de mandato domini tenetur pręſtare operas al-
teri, quas ſibi exhibere tenetur. Hanc reg. probat tex. in l. operæ
in rerum. in fi. ff. de ope. liber. & & in l. homines. & in l. vxori. in. §.
Serapium. ff. de vſufruc. legat. Ratio eſt: quia is qui conduxit, al-
teri poteſt locare, l. cum plures. ff. locat. et illa pecunia per famulum
acquiſita acquiritur domino. l. patronus, & l. ſi libertus, la j. & in l.
qui libertinus. ff. de oper. libert.

2 Primo fallit, quãdo dominus vellet delegare operas turpes, quas
ipſe dominus non poteſt exigere. vt in l. hac demum. ff. de ope. lib.

2 Secundo limita, quando extra locum vellet vt famulus ſeruiret:
quia famulus non tenetur ſi ad illas operas non eſſet obligatus. Vt
in l. vſuras. & ibi Doct. C. de ſolutio.

3 Tertio fallit, quando dominus his quibus operas iubet exhiberi
eſſet odioſus vel oneroſus, vel rixoſus: nam tunc non tenebitur fa-
mulus eidem ſeruire. Argum. tex. in l. ij. ff. vt in poſſeſsio. legato. &
in l. inuitus. ff. de fideicomm. liberta. in l. fi. C. de pactis inter empto.
& vendito. quia non debet fieri deterior conditio famuli. l. genera-
liter, in fi. ff. de fideicom. liberta.

REGVLA CCCV.

Famuli ſcholarium & clericororũ, gaudent priuilegio ipſo-
rum. Han reg. probat tex. & ibi doct. in Authẽ. habita. C. ne filius
pro patre. & in clericorum famulis probat tex. in l. j. & ij. C. de epi-
ſcop. & cleric. quam opin. tenet Philip. Fran. in procem. 6. in verbo,
ſcholaribus. Iac. Rebuff. in l. vnica, in. §. fi. de collegia. & nummul.
lib. xj. Et circa hanc reg. vide Feli. vbi eam declarat, & plura ad-
ducit, in c. ij. nu. 2. de foro compe. Iaſ. & ibi Doct. vbi hoc ẽt exami-
nant. in l. ſcrinarios. C. de milita. teſtam. Bal. in notabi. in d. l. j. vbi
in ſupradictis locis reperies hanc regul. ampliatam & limitatam.
Et qui proprie dicantur de familia domini, ponit Fel. in c. inſinuan-
te de offic. delega, Matth. de Afflict. in conſtit. Neapol. lib. j. Rub.
xv. nume. 19.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hanc reg. in famulis ſcholarium cum duabus amplianib. et vnica limitatio. vbi plura congerit in propoſito, ponit Petrus Rebuff. in d. tract. de priuil. ſcholarium. priuile. clx. a nu. 1. vſque ad fin.

Quę reg. in famulis ſcholarium eſt hodie correcta de iure regio, per pragma, xxv, in volu, pragma,

REGVLA CCCVI.

FAMVLVS intra triennium ſalarium a domino petere debet alias poſt tres annos non auditur. Quę regula probatur de iure Regio in pragma. clvij. de Madrid. Anni Domi. 1525. vbi dicitur ꝙ ſeruitia famulorum per triennium præſcribuntur. Circa quam reg. vide quæ dixi in reg. vj. & Phil. Corn. in conſi. cclxix. et 328. volum. j. item D. Couarru. in repetitio. reg. poſſeſſor. ij. par. §. xj. nume. 2.

1 Limita primo non procedere, quando impediuntur petere aliquo iuſto impedimento. vt c. commiſſa. de elect. lib. 6. in l. fin. C. de adultε., in l. ſi cum ipſe. ff. de excuſa. tuto. Ita expreſſe tenet Bal. in auth. niſi tricennali. in princ. verſ. ſed quid dices. C. de bonis mater. vbi dicit, ꝙ hæc limitatio eſt naturalis: quia vbi non eſt negligentia, non debet eſſe pœna. Eandem opin. tenet Iaſ. in conſil. xxxv. col. ij. vol. j. facit quod notat Alex. in conſi. lxv. nu. 5. lib. 6.

2 Secundo fallit, quando dominus iurauit ſoluere: quia iuramentum perpetuat actionem. vt in l. nam & poſtea, in. §. his qui temporali. ff. de iureiuran. Quam opinionem ſequitur Iaſ. in additio. ad Chriſtoph. in. §. ſed aliquando. nu. 5. Inſtit. de vſucapio. vbi dicit, ꝙ hoc ſumitur ex notatis per Anto. de Butr. poſt Hoſtien. in c. ſi diligenti. de præſcript. & idem Iaſ. in. §. de conſtituta. Inſtitu. de acti. Hanc etiam opi. per illum tex. tenet Bar. in d. §. ſi his qui temporali. & ibi Iaſ. nu. 4. Hippo. vbi dicit ita obtinuiſſe in contingentia facti. in ſing. cxlj. vbi etiam quam plures Doct. allegat Fel. in c. ſi. nu. 7. de pręſcript. Marc. Anton. Baueria in tract. de virtute, & viribus iuramen. priuileg. xxix. nu. 42. Corn. in conſi. cccxxviij. nume. 22. vol. j. & Roderic. Xuarez, vbi hoc notab. examinat, in repeti. poſt rem iudicatam. fol. 116. col. iij. nu. 2. in. §. conſidera vltimo. ff. de re iudica.

3 Tertio limita non habere locum, quandocunque famulus peteret debitum competens ſibi actione reali. ita Bald. in l. pen. C. quod cum eo. Iaſ. in princ. inſt. de actio. nu. 101. poſt Bald. & Aretin. ibi. quam limitationem latius examinaui in d. regu. vj. in j. limitatio. Et ideo ſi famulus relinqueret veſtes apud dominum depoſiti nomine, eas repetere poterit, etiam poſt tres annos, non obſtante ſupra dicta pragma.

4 Quarto limita, ſi famulus deſerat dominum, et ſtatim redeat: tunc non videtur receſsiſſe; ideo annus computabitur a die quo nouiſsi-

me diſcedet cum effectu: vt in l.iij.ff. de diuorti. & in l. quod calo-re.vbi hoc notant Docto. ff. de reg.iur.

5 Quinto limita quandocunque talis preſcriptio eſſet per litis conteſtationem interrupta:quia famulus intra tres annos conuenit dominum, & lis fuit incepta, tunc perpetuatur actio. vt eſt text. & ibi Doct.in d.l.nam & poſtea.in.§.ſi is qui temporale. & in l.fi. C. de præſcrip.xxx.vel xl.anno.quod late tradidi.in d.reg.vj.in fi.

6 Limita ſexto, non procedere in foro conſcientiæ:nam ſi dominus ſciat ſe hoc famulo debere, non eſt totus quo ad Deum, cum ſit malæ fidei poſſeſſor. Vt in c.vigilanti.in c.ſi.de præſcript.cum ſimil. Ita expreſſe concludit Phil.Corn.in conſ.169.nu.15.& in con.328. nu.14.& 32. Quam limitationem allegando fratrem Alfonſum a Caſtro, quia ita tenet, poſui in d.reg.vj.in ij. limitat. Hanc etiam limitationem tenet Guliel.Rouille in glo.ad conſuet.Cenomanenſes.artic.xxxv.

7 Limita ſeptimo, ſi rem aliquam domi famulus habeat:nam ſi res ab eo petatur, poterit famulus excipere de ſalario, etiam poſt tempus: quia quando quis agere in ciuilibus prohibetur, excipere tamē poterit.ita Bart.in l.j.in.§.ſublata.& ibi Iaſ.in ij.lect.ff.ad Trebellia. Ratio:quia exceptiones ſunt perpetuæ.l.pure.in.§.fi.ff.de doli mali & metus excep.gloſ.in l.ſicut, in verbo, perſecutione.C.de preſcrip.xxx.vel xl.anno.Bar. vbi hoc notab.declarat in l.ſocietatem.in.§.arbitrorum.nu.22.ff.pro ſocio.

8 Octauo limita non procedere, quando debitor conuenitur coram conſeruatore, vel alio iudice eccleſiaſtico:quia ſupra dicta ordinatio non aſtringit hos iudices. Vt in c.eccleſię ſanctæ Mariæ.& quæ ibi nota.de conſtit.notat Bal.in conſi.184.col.ij.vol.v.Corne.in conſil.cccxxviij.vol.j.num.25.facit text. & quod ibi notant Doct.in c.fina. de rebus Eccleſ. non alienan. & quod ſupra dixi in regula cxxxv.

9 Nono limita, quando debitor confitetur ſe illam ſummam debere:nam tunc iudex debet dominum condemnare ratione confeſſionis etiam ſi alias fuiſſet abſolutus:qui cōfeſſus pro iudicio habetur: Vt in l.j.ff.de confe.facit etiam tex.in c.ij. de purga.vulg. & in c. quia plerique:de immu. eccle. vbi dicunt quem audiri poſt ſententiam, ſi pars confiteatur eam iniquam.

10 Decimo limita, quando dominus non exciperet de ſupra dicta pragma.nam etiam poſt tres annos poterit condemnari. Vt in l.iij. in.§.hoc autem iudicium.ff.de damn.infect. & in l.de pupillo.in.§. qui opus.ff.de noui oper.nunti. Cuius eſt ratio, cum iudex non teneatur impartiri officium non poſtulatum.§. hoc autem iudicium. Pro qua facit ꝙ in propoſito huius limitatio. adducit Ripa, in d.§. hoc autem iudicium, Phil.Dec.in l.res iudicata.nu.4.ff.de regu.iur. Iaſ. in l.patre furioſo.nume. 11. cum aliis. ff. de his qui ſunt ſui vel alien.iur.Pro qua limitatione facit:nam preſcriptio excludit actionem; vt in c.ad aures. & ibi Feli.de preſcript.probatur etiam in ſupra dicta

pra dicta

pra dicta prag. notat Bal. in l. ſi pene. ff. de condict. indeb. & l. j. C. ſi aduer. credi. & in l. ſicut, vbi gl. C. de pręſcrip. xxx. vel xl. anno. et ſic cum præſcriptio pariat exceptionem, illam debuit pars opponere: alias ſibi imputet, ſi iudex eum condemnet poſt tres annos, quæ exceptio ſi fuerit omiſſa in j. inſtantia, in cauſa appellationis allegari poteſt: vt in l. per hanc. C. de tempo. appella.

11 Vndecimo limita, non procedere a contrario ſenſu: nam ſi dominus accepit famulum vt eum doceret officiũ ſuum ſi erat artifex: et ſic famulus volebat ab eo diſcere illum officium, & dabat domino decem vel quinque aureos ſingulo anno: nam ſi dominus intra tres annos non petat ſalarium, poterit poſtea petere. Quia ſupra dicta pragma. debet ſtricte intelligi in caſu in quo loquitur: & lex loquens in debitore, non comprehendit creditorem, & econtra. Ita Bar. & alij in l. j. ff. ſi cer. pet. Bal. in Rub. C. de rebus credi.

12 Duodecimo limita, vt etiam poſt tres annos ſi famulus non poſsit recuperare debitum, poſsit æquiparare rem æquiualentem a domino. Ita tenet Panor. poſt Inno. ibi, nu. 8. in c. olim. el j. de reſtit. ſpol. & ita expreſſe teneo in reg. lxxxviij. in v. limi. vbi late.

Ratio huius limitation. eſt; nam calumnia per calumniam repelli poteſt: vt eſt glo. in c. cupientes. in verbo, malignantium. de elect. li. vi. quam opinion. vltra Docto. allegatos in d. regu. lxxxviij. tenet Matthę. de Affiict. in c. j. ſuper glo. j. nume. 16. de pace iuramen. firman.

REGVLA CCCVII.

Famvlvs ſi aufugit, eo ipſo res amiſſas per dominum præſumitur ſubtraxiſſe. Hanc regul. probat gloſ. in Auth. de exhiben. reis. in §. ſi vero etiam quidam iurent. in verbo, factum, colla. vj. facit tex. in l. ij. in. §. ſin autem reus. & in. §. & ſi actor. C. de iuram. calum. Ratio eſt, quia fuga facit quem ſuſpectum et haberi pro confeſſo. d. §. ſi vero quidam. notat glo. in l. impuberib. in. §. præterea. ff. de ſuſpe. tuto. Circa quã reg. vide Bar. in l. conſiliarios. C. de aſſeſſo. Luc. de Penna in l. coloni. C. de agri. & cenſ. lib. xj. vbi plura de materia fugæ. Ludo. Rom. in l. lege Cornelia. & ibi Ioan. Ignæ. ff. ad ſyllania. Fel. in c. nullus. de præſump. Ioan. Bernar. in reg. 53. Iaſ. in repe. l. admonendi. nu. 167. ff. de iureiu. Hippo. in repe. Rub. C. de probatio. nu. 259. Corſetum in reper. ad Abba. in verbo, fuga. Mar. Ant. Blanc. in tract. de indiciis & tortura, nu. 423.

1 Limita primo procedere, quando aufugit ante accuſationem: ſecus ſi poſt: quia tunc licet fugiendo redimere ſanguinem ſuum. Ita expreſſe tenet Bar. in l. j. nu. 1. ff. de bonis eor. qui ante ſenten. mor. ſibi con. quem ſequitur Matheſilla, in notab. cxlvj. Iaſ. in reper. d. l. admonendi. nu. 69. & in l. ſi is qui. nu. 5. C. qui. teſta. facere poſſ. Ludo. Roma. vbi dicit ſe ita vidiſſe practicari. in d. l. lege Cornelia. nu. 2. & ibi Ioan. Igne. nu. 17. Hippoly. in d. repe. Rub. C. de probatio.

 nu. 259.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nu.259. Ang. Aret.in tract.maleſ.in verbo, ꝙ fama publica. nu.46.
Hippo.in ſing.cxv.& in ſing.497.Montaluus in glo.l.xiij.tit.19.
par.7.

2 Limita ſecundo, niſi ille qui aufugerit ſua ſpontanea voluntate,
reuerſus.eſt: nam propter ipſam fugam non grauatur eius opinio.
Ita Bar.in l.quis ſit fugitiuus.in.§.j.ff.de edili.edict.per tex.ibi:et
ibi Cæpo.nu.15.idem Cæpol.in l.bouem.in.§.qui ad amicum.nu.1.
ff.eod.tit.facit text.in l.iij.ff.de re milit.vbi qui fugit animo reuer
tendi non patitur pœnam ex fuga.& ita tenet Bal.in l.j.C.de ſeru.
fugiti.facit tex.in l.iij.ff.de diuor.& in l.quicquid calore.ff.de reg.
iur.& dictum Bar.vbi ſupra ſequitur Ant.Corſet.in repert.ad Ab-
ba.in verbo, fuga. Pro qua limi.videtur tex.in l.cxxx.ſtyli.

3 Tertio limita procedere, niſi prædictus famulus aufugit propter
ſæuitiam iudicis vel domini: nam tunc non habet locum hęc regu.
Ita tenet Luc.de Penna in d.l.ſi coloni. pro qua opinio. facit text.
in d.l.quis ſit fugitiuus.in prin.verſ.item ne eum quidem qui a præ
tore, cui in diſciplinam traditus erat fugiſſet.& in verſic. ſicuti nec
eum quidem qui cum dominum animaduerteret.ff. de ædil.ædict.et
ibi Cæpo.nu.6.Ioan.Igne.in d.l.lege Cornelia.nu.55.Iaſ.in repe.
d.l.admonendi.nu.169.

4 Quarto limita,, non habere locum quando quis aufugeret & iret
ad ſuperiorem: quia non dicitur fugere: nam itineris arreptio ad ſu-
periorem, loco appellationis habetur. Secundum Hoſt.in c.vt debi-
tus.de appell.notat Bal.per illum tex.in l. ſed & ſi per prætorem.
in.§.fi.ff.ex quib.cauſ.maio.

5 Quinto fallit, quandocunque famulus aufugiſſet ex aliqua iuxta
cauſa.ita probat tex.in d.l.quis ſit fugitiuus.in.§. apud Labeonem.
ff.de edil.edict.& ibi hoc tenet Cæpo. Bal.in l.bonæ fidei.nu.7.C.
de reb.cred.Iaſ.in d.repet.l.admonendi.nu.169.

REGVLA CCCVIII.

Foeminae regulariter deterioris conditionis ſunt quam vi-
ri.quantum ad ciuilia & publica officia. Hanc regul.probat tex.
in l.fœminæ.ff.de regul.iur.in l.j.ff.ad Velleian.in l.fi. C.arbit.tu-
tel.ibi, ab omni iudiciorum agmine.in l.fin.ff.de fide inſtrum. tex-
tus notab.in l.multis.de ſtatu hominum. Circa quam regul. vltra
Docto.in l.lxij.Tauri.vide Andr.Tiraquell.in legibus connubia-
libus.in.iij. num.160. Ceſa.Lamber. in tracta.iuris patrona.in iij.
parte ij.lib.in xix.artic.v.quæſt.prin.fol.361.col.iij. nume. 1.cum
aliis.Io.Cirier.vbi ponit rationem huius reg.in tract. de primoge.
in j.lib.q.xx.per totam.Chaſſanę.in conſuetu.Burg.in tit.{Des iu-
ſtices.) Rubr.j.§.vj.fol.65.col.ij.num.40. Guliel.Benedict.vbi po-
nit plures laudes fœminarum, in repet.c.Rainutius. in verbo, duas
habens filias, num,4, cum ſequentibus, Chaſſanæ, in Catalogo glo-

rię mundi, in 2. parte conſideratione 8. cum ſequen. conſiderationibus, vbi etiam ponit plures laudes mulierum. Pyrrhum Englebert & doctor. in d. l. feminæ. ff. de regu. iur. Marc. Mantua in tract. legis Oppiæ, poſito poſt 500. apophthemas quas facit in magno volu. Matt. de Affict. in c. vnico, nu. 47. de natura ſucceſsi. feu. Nepotem a monte Albano in tract. de exceptionibus, articu. 7. Gome. in c. mulieres. de iud. lib. vj.

Hanc regulam ponit Specul. poſt glo. in d. l. in multis. in titu. de procu. in. §. ratione, vbi ponit xxxvii. caſus in quibus fœminæ ſunt deteriores conditionis quã viri. Alios caſus etiam in quibus fœminæ ſunt deterioris conditionis quam maſculi, ponit Lambert. in tract. iuris patro. in j. part. j. libri in 2. articu. 7. q. princip. fol. 58. nu. 1. cum ſequen. Præterea 39. caſus ponit Philip. Deci. in d. l. fœminæ nu. 1. vſq; ad nu. 55. Caſus autem in quibus fœminæ ſunt melioris conditionis quam viri, ponit Hippol. de Mar. in ſingu. ccxlviij. Vndecim caſus ponit Specu. in d. ratione num. 3. Decem & octo caſus ponit Philip. Deci. in d. l. fœminæ, a nu. 70. vſque ad nu. 83. Ad hæc centum caſus in quibus condictio fœminarum eſt melior quã maſculorum, ponit Io. Baſianus in glo. ad conſue. Aluerniæ. in titu. (Des donations.) cap. 14. arti. xi. per totum fo. 85. col. 3. cum ſeq. Poſtremo circa hanc regulam 13. caſus in quibus conditio fœminarum & maſculorum eſt æqualis, ponit. Spec. in d. §. ratione. nu. 3. ver. porro. Phil. Deci. in d. l. fœminę. nu. 86.

REGVLA CCCIX.

Foemina non ſuccedit in feudum. Hanc regulam probat tex. in c. 1. in. §. & hoc autem notandũ eſt de his qui feu. dare poſſ. in V ſib. feudo. & in c. i. de ſucceſsi. feudi. De iure regio probatur in l. 6. ti. xxvi. part. 4. & ita expreſſe tenet Bal. in d. l. quoties nu. 7. C. de ſuis & legi. hęre. Rom. in conſi. xxxii. Iaſ. in conſi. 7. nu. 28. & in conſi. ix. nu. 2. & in conſi. cxiiii. nu. 1. vol. 1. Pau. de Caſt. in cõſ. 176. in j. vol. Bar. in cõſ. lxxii. & 92. Ang. in cõſ. ccxlii. et cccxxi. Alex. in conſi. x. co. 2. vol. 5. Soc. Iun. in conſi. lxv. nu. 23. vo. j. Pau. Pari. in conſi. 4. nu. 2. & 3. & in conſi. xii. nu. 1. vol. 1. & in conſi. 72. nu. 75. li. 4. Ludo. Gozad. in conſi. 8. nu. 5. & in conſi. 10. nu. 13. & in conſi. 26. nu. 31. & in conſi. 56. nu. 16. Ripa in conſi. 1. nu. 69. vol. 1. Carol. Ruin. in conſi. clxvii. nu. 6. vol. 5. & in conſi. 18. num. 1. cum aliis, lib. 1. Roma. in conſi. 1. nu. 1. cũ Aliis. And. Barba. in tract. de pręſtan. Card. in v. q. 1. par. nu. 15. Matthæ. de Affict. in c. 1. in. §. filii vero, num. 1. de ſucceſsi. feudi. Nico. Boer. in conſuetu. Bituricen. in titu. de feudis. §. 7. Pau. Pari. in conſil. xcviii. nu. 15. vol. 2. Et circa hanc regulam vide Pau. Pari. in conſi. 1. nume. 1. cum aliis. vo. 1. Vdalr. Zaſi. in tract. feudorum, in 8. par. nu. 36. cum aliis. Lauren. Syluan. in conſi. 1. nu. 28. & 117. Corne. in conſi. 239. nu. 1. cum ſeq. vo. 1. & quod ſupra dixi in regula 103.

Hanc regulam cum ſeptem limitationibus poſuit Bernar.de Lu-co in regu.cclxxxii.remittendo ſe ad Georgium Natam in repe.c. quanuis pactum num. 83.de pact.lib.6.quas ante eum poſuit Bal. Nouellus in tracta.de ſtatutis loquentibus de dote poſito in tracta. de dote, q. xlii.nu. 2. Et quinque rationes ad hanc regulam po-nit Bal.in l.quoties nu.7.C.de ſuis & legi.hæredi.quem refert Iaſ. in l.ſi quis id quod nu. 12. ff. de iuriſd. om.iudi.Chaſſa in conſue-tu.Burg.in titu.(Des fiefz.) Rub.3.§.v.fol. 112. colum. 1. num.18. Eaſdem ponit Guliel.Benedict.in repeti.c.Rainu. in verbo, duas habens filias nu.31.Et Franc.Curt.Iun.in tracta.feudo. in 3.par.in prin.nume.1.Ioan.Iaco.de Leonard.in conſi.cxiiii.nume. 28.inter conſi.Alber.Brun.

1 Porro vltra ſupradictas limitationes primo fallit, quando adeſ-ſet conſuetudo, quod fœmina ſuccedat in feudum, vt eſt in regno Siciliæ, quia ſtante tali conſuetudine licite mulieres ſuccedunt in feudis. Vt in c.1.de feudi cognitio.in vſibus feud.& ita expreſſe te-net Ioann.Faber.in Authent. ingreſſi.C.de ſacroſan.eccle. Aluaro. in c.1.in.§.& quia vidimus.& ibi Andr.de Iſer.qui feud.dare poſſ. Iaſ.in l.de quibus nu.64.ff.de legib.Iacob. de ſanct. Georg.in trac. feudo.in verbo.& fœminis,nu.9.Chaſſanę.in conſuetu.Burg.(Des fiefz.) Rub.xliii.§.v.fol.112.col.1.nu.29.Eãdem opinionem tenet Ioan.Campecius in cõſi.xi.nu.53.inter cõſilia Alberti Bruni. Phi-lipp.Deci.in conſil.xxxix.numero 12.& in conſil. ccviij.nu.5.& in cõſi.424.nu.13.& in cõſi.ccccxlv.nu.20.& in con.cccclxxx-viii.nu.17.Ludoui.Gozad.in conſi.8.nu.10.& 41.Pau.Pari in cõ-ſi.xviii.nu.21.vo.1.Matth.de Afflic.in c.1.nu.25.de aliẽ.feu.di.pa-ter. Et ſtante ſupra dicta conſuetudine, ẽt dignitas ſit regia, po-teſt fœmina ſuccedere, vt ſupra dixi.ita expreſſe tenet Panor.in c. dilecti.& in c.ſignificaſti.de arbit.& in c.ex parte.de foro compet. Chaſſa.vbi ſupra, numero 32.vbi ponit omnes dignitates in quibus in regno Franciæ fœminę ſuccedunt. Et in quibus regnis fœminæ ſuccedunt, & in quibus non ſuccedunt, ponit And. Tiraq.in trac.de primogenit.q.x.nu.2.cum ſeq.Guli.Benedic.in repet.c.Raynut.in verbo, duas habens filias nu.67.de teſta.

2 Secundo fallit, quando fœmina eſſet conſueta in armis, nam in hoc caſu ſuccedit in feudum, ſicut legitur de vxore Mithridatis, vt teſtatur Valerius Maximus in titu.de amore coniugali. Ita expreſ-ſe tenet Andræ. de Iſer. in cap. j. in notandum. qui feu. dare poſſ. Quod fallentiam per ſupra dictam rationem Bal.reprehendit Iaco. de ſancto Geor.in tract.feud.in d.verbo, & fœminis nu.8.Et Curt. Iun.in tract.feud.in 3.par.in prin.nu.9.Matth.de Afflic.in d.c.1.in §.& quia vidimus nu.23.de his qui feud.dare poſſ.

3 Tertio fallit, quando dominus propter ſeruitium patris dedit feu-dum filiæ. Ita probat gl.in c.j.in §.cum vero Corrad.in gl.ſic.ergo. qui.feu.dare poſ.& ita expreſſe per illam gl.tenet Iaco.in d.verbo fœminis nu.4.Lud.Goza.in conſil.27.nu.17.Curt. Iun.in trac.feu.

in

in 3.par.princ.nu.4.pro qua opi.eſt tex.in.c.vnico,quemad.feu.ad fili.perti.in vſib.feud.& ita tenet Pau.Pari.in conſi.4.nu.7. vol.1.

4 Quarto limita, in feudo ligio, in quo fœmina ex conſuetudine ſuccedit.Ita Spe.in tit.de feud.in.§ quoniam ver.21.& ibi Io.And. in additio.incip.eſt ſciendum ꝙ Iacobus de Beluiſo. Alex.in conſ. xxx.vbi ponit,quid ſit feudū ligium,nu.2.vol. j.gl. quę etiam hoc ponit in Clem.Paſtoralis in.§.verum,in verb.homo quę legius.de re iudi.quam glo.ſequitur Chaſſanæ.in conſuetu. Burgund.in titu. (Des fiefz.) Rubr.3.§.3.fo.106.col.4. nu. 10. Eandem opinio.ſcilicet,ꝙ in feudo ligio fœmina ſuccedat,tenet Iaſo.in repe.l.de quibus,nu.64.ff.de legib.& in proœ.feud.nu.111. Curt. Iun. in tracta. feu.in d.3.par.nu.13.Guli. Benedict.in repe.c.Rayn.in verbo,duas habens filias nu.68.Deci.in conſi.424.Ludo. Goza. in cōſ.56.nu. 21.Ripa in conſi.j.nu.75.vol.1.Soc.Iun.cōſ.lxxij.nu.22.vol.1.

5 Quinto limita non procedere, quando ſententia eſſet lata inter aliquas partes, & fiat mentio qualiter tale feudum ſpectat ad Titiū & filios, quia tunc admittuntur ad ſucceſsionem fœminę ſicut maſculi.Ita mirabiliter concludit Alex.in conſi.1.num.22.vo.5.motus in effectu quia in verbis ſententię, maſculinū genus concipit fœmininū.allegat Arch.in c.ſi quis ſuadente nu.417.q.4.imo fortius dicit Ale.ꝙ non ſolum hoc procedit in ſententia iudicis,ſed etiam in ſententia arbitri,cum arbitria ſint redacta ad inſtar iudiciorum. l.j. ff.de arbi.quę opin. Ale.per plura fundamenta reprehēditur a Cur. Iun.in d.tract.feu.in 3.parte nu.15.

6 Sexto limita non habere locum, quando aliquis infeudaret allodium ſuum,id eſt,proprium patrimonium, & poſtea deceſſerit relictis maſculis & fœminis.nam in tali feudo ita ſuccederent fœminæ ſicut maſculi,& tenebitur vaſallus ita recognoſcere feudum a fœminis ſicut a maſculis. Ita expreſſe concludit Iacob.Aluaror.in c.1.in tex.in fi.& in 3.col.nu.5.ver.quidam tamen timore huius cōtrarii. de eo qui ſibi & hęredibus ſuis maſcu.et fœmin.in vſib.feu.De qua limitatione & opinio.Aluarori dicit multum dubitare Fran. Curt. Iun.in d.tracta.feudor. in 3. parte, numero 16. per rationes ibi per eum adductas.

7 Limita ſeptimo, nam licet validum ſit argumentum de feudo ad emphyteuſim,vt probat glo.in c.1.an agna.vel filius in vſibus feudo.de qua glo.ſupra feci mentionem in regul.xl.in decima ampliatione tamen fœmina ſuccedit in emphyteuſi. Ita probat text, & ibi Bal.in c.1.ſi de feudo fuerit controuer.& in Authen.de non alienā, in §.emphyteuſim,colla.2. & ita expreſſe tenet Io.Bapti.Caccialupus in tract,de feudi cognitione in 7. arti. in differentia inter feudum & emphyteuſi,nume.14. Ange. de Gambell.in tract.de teſta. in glo.4.nu.30.Socin. Iun.in conſil.lxx.num.25.vol.j.& in conſi. ciii,nume.13.volu.2.

8 Octauo limita non procedere,quandocunq; pater decedit relicta vnica filia,quæ petat ſe mitti in poſſesionem beneficio l.fina. C.de

edicto diui Adri.tollen. nam filia debet mitti etiam ſi res ſit feuda-
lis,& agnati etiam quod ad impediēdam immiſsionem in poſſeſſio
nem in re feudali , non erunt legitimi contradictores , etiam ſi feu-
dum ſit eis debitum,& veniat illis reſtituendum.Ita probat text.in
c.1.in.§.inter filiam.& in.§.definito.ibi, Reſpondi filiam in poſſeſ
ſione feudi manere debere,donec de eo iudicetur. & ibi Andræ.de
Iſer.Bald.& cæteri Doct.ſi de feud.defuncti conten.ſit. gl.in c.1.in
glo.1.de contro.inter maſcul.& fœmi. & hanc opin. tenet Io. And.
in addit.ad Spec.in titu.de teſtamen.in.§.ſequitur col.penul.verſi.
ſed pone.inci.dubitatur etiam.& in tit.de feudis in.§.quoniam ver.
xxi.in additione incipi.ceſſante.quem refert & ſequitur Alex.in d.
l.fina.colum.vlti.verſi.aliud natabile dictum. & ibi etiam Iaſ.nu.
26.Franc.Curt.Iun.nume.84.Eandem opin. tenet Philip. Deci.in
conſi.ccccxxiiii.nume.10.& in conſi.ccccLxvii.nu. 9. & in conſi.
ccccxcviii.nume.2.& in conſi.cccccLxxxviii. nu.9. Carol. Ruin.
in conſi.xviii.nume.20.volum.1.Albert.Brun. in conſi. 1.num.11.
Io.Campe.in conſi.2.nume.7.cumſequen.inter.conſilia Arben.Bru
nus Ludo.Gozad.in conſi.6.num.87.& in conſil.7. num.10.& 11.
Pau.Pari.in conſi.xxii.nu.65.& in conſi.xli.nume. 2. volu.1.Ni
co.Bellon.in conſi.x.Curt.Iunior in conſi.xxx.nume.10.& in cō
ſi.41. nume. 5. & in conſi. cviii.nu.14.& in tracta feud.in 3.par
te nume.23. Quod tamen eſt verum,niſi agnati offerant ſe incon
tinenti probare eſſe feudum,nam tunc bene poſſunt impedire præ
dictam miſsionem.pro quo facit tex.in argu.in l. ſi his in.§.1. ff.vt
in poſſ.lega.& ita per illū tex.limitat hoc,et declarat And.de Iſer.
in d.§.ſi inter filiam.quem ſequuntur ibi Prepoſi.Aluarotus & Do
cto.Eandem opin.tenet Ludo.Gozad.in conſi.7.num.2.& in con
ſi.50.nu.20.De iure Regio probatur in l.2.ti.14. par. 6.

9 Nono limita,non habere locum quandocunque feudum eſt ſub
annua preſtatione cōceſſum,ſi non ſit conceſsio ad maſculos reſtri
cti,nam tunc non dicitur proprie feudū, ſed mercenarium . Secun-
dum Bal.in l.ſi quam.C.de operis liberto.& in l.qui ſe patris C.vn
de libe.& magis participat de emphyteuſi quam de feudo,vt tenet
Bal.in c.quę in eccleſiarum col.3.de conſti.Et ideo in tali feudo fœ
mina admitti debet,cum ſuccedit in emphyteuſim, vt ſupra dixi in
ſeptima limitati.& ꝙ in tali feudo fœmina ſuccedat , concludit ex-
preſſe Soci.in conſi.cclvii.nu.4.vo.2.Motus hac ratione, nam iura
quę excludunt fœminam a feudo,loquuntur in ſimplici & vero feu-
do,& cum ſint contra ius cōe , non debent habere locum in feudo
conditionato & improprio.& illam opinionē Soci. per ſupra di-
cta ſequitur Caro.Ruin.in conſi.24.nu.7.lib.1.Paul.Pari. in conſi.
4.nu.22.vol.1.in cōſi.12.nu.2.eo.vo.Ale.in cōſi.126.col. 2.vol.1.
Lau.Sylua.in conſi.42.nu.6.& in conſi.3.nu.59.Alber. Bru.in cō
ſi.41.nu.4.Hiero.Gra.in conſi.9.nu.154.lib.1.Lud.Goza.in conſi.
8.nu.16.& in conſi.56.nume.17.

10 Decimo limita,ſupra dictam regulā procedere de conſuetudine

feudorum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

feudorum, vt patet in iuribus in principio allegatis, ſecus tamen eſt de iure communi, quo iure ita ſuccedunt fœminæ ſicut maſculus. Vt in l. maximum vitium. C. de libe. præt. vel exhæred. vbi adducitur ratio. & in Authent. de hęredi. ab inteſt. venien. per totam, collatio. ix. vbi ſublata eſt differentia ſecus reſpectu ſucceſsionis. Habetur etiam in Authen. in ſuceſsione. C. de ſuis & legi. hęredi. & in §. ſed & hęc quidem. cum concordan. Inſtitu. de exhęreda. liberorum. Ita tenent Pau. Pariſi. in conſi. iiii. numero primo volu. 1. & in conſil. xxi. numero 1. eod. vol.

REGVLA CCCX.

FOEMINAE regulariter non computantur in numero eorum, qui poſſunt inducere conſuetudinem. Hanc regulam ponit Bart. per text. ibi in l. 1. numero 7. ff. de legi. & notabiliter in l. 2. C. quæ ſit longa conſue. Abb. in. c. fin. numero 8. & Anto. de Butrio numero. 41. & Andræ. Barba. numero. 174. de conſuetu. Roma. in ſingu. 43. Panor. in conſi. 53. in prin. vol. 2. Cardi. Alex. in c. fruſtra in fi. 8. diſtinct. Hanc etiam regulam ponit Rochus de Curte in tract. de conſuetu. nume. 386. vbi refert Innocen. tenere contrariam opinionem, in cap. 2. de noui operis nuntia. & ibi dicit quod allegata per Inno. non probant opinionem ſuam, & refert etiam Barba. qui ſibimet contrarius videtur tenere contrariam opinionem, in rub. numero 10. de conſue. per fundamenta de quibus ibi per eum. quibus reſpondit Rochus de Curte, vbi ſupra. Et hãc opi. regulę tenet Mana Soci. in conſi. 7. numero 8. vol. 1. inter conſilia Bartho. Soc. Caſtellianus Cotta in memoralibus iuris, in verb. maſculinũ. Lambertinus in tracta. iuris patrona. in 1. par. 1. lib. in 2. art. 7. quęſtio. prin. folio 58. colum. 2. numero 11. Hanc regu. cum tribus limitationibus poſuit Bernar. de Luco in regu. 483. referendo Iaſ. in d. l. 1. numero 14. ff. de legi.

1 Limita primo vltra eum, vt non procedat in mulieribus quæ ſunt moniales, vel quę collegium faciunt, quia poſſunt ſtatuere, & conſuetudines inducere. Probatur argumen. tex in cap. dilecta, de maiori. & obed. & ita per illum textum, tenet Anto. de Butrio in d. capit. finali numero. 43. de conſuetudi. Pro qua opinione facit quod notat Specula. in titulo, de ſyndico. verſiculo, quid de mulieribus. quam opinionem tenet etiam Rochus de Curte, vbi ſupra, numero. 388.

2 Limita ſecundo, quando conſuetudo mulierũ eſt a populo, ſaltẽ tacite, approbata. Ita ſentit Barto. in repe. l. 2. numero. 13. C. quæ ſit longa conſuetudi. exemplificando in conſuetudine mulierum quod primogenita ſuccedat. Certe ſi id deueniat in notitiam populi qui non contradicat, valebit conſuetudo, vt ibi per eum. quem ſequitur Rochus de Curte, in d. tracta de conſue. nu. 388. Eandem opi. ſequitur Andrę. Tiraq. in tract. de primogenitura, q. 15.

Regula

REGVLA CCCXI.

Foemina non poteſt eſſe procuratrix. Hāc regulam probat tex. in l. qui abſente. & in l. alienam. C. de pcur. & in l. nec fœminę. ff. eod. titu. & in l. fœminę. ff. de regul. iur. & glo. in c. cum dilecta, in verbo, procuratricem. de confirmationē vtili vel inutili. & in c. noua, in verbo, prędicare de pœniten. & remiſsio. & in l. in multis. ff. de ſtatu homi. cum aliis. De iure regio probatur in l. 4. titu. 4. lib. 1. fori. & in l. 5. titu. 5. par. 3. & in l. 12. eod. titu. & par. Circa quam regulam vide Iaſ. & doct. in d. l. alienam. Specu. in titu. de procura. in. §. 1. in princ. Nepos a monte Albano in tracta. exceptionū art. 8. numero 13. Io. monachus in defenſorio iuris, in Rubr. contra procuratorem. numero 3. Deci. in d. l. fœminæ. numero 14. Abb. & Deci. in d. c. cum dilecta.

1 Limita primo, non procedere in extraiudicialibus: nā in extraiudicialibus procurator conſtitui poteſt. Ita tenet Bar. in d. l. fœminæ. in verſi. ſi vero explicandum allegat pro hoc tex. in l. 3. in. §. 1. ff. de nego. geſtis. & ſequitur ibi Phili. Dec. nu. 14. Alexan. in l. quāuis. in. §. nihil. ff. ad Trebellia. Alber. & doct. in d. l. alienam: & ibi Iaſ. nu. 2. in fi.. facit pro hoc tex. in l. ſed & ſi quis. in. §. parui. ff. de inſtito. & in l. idemque in. §. ſi cui mandauero. verſi. ſi mater. ff. manda. Eandem opi. tenet Abb. in d. c. cum dilecta. nume. 17. & ibi Decius. Anto. Corſet. in reperto. ad Abb. in verb. mulier. in fine. Petrus de Vnzola in pract. artis notariatus. in rubr. de perſonis. nu. 6. And. Tiraq. in ll. connubi. in glo. 3. nu. 160. Et ideo licet mulier ex forma ſtatuti obligare ſe non poſsit, vt in l. 55. Tau. officium tamē procurationis ad negocia ſuſcipere poteſt. ita tenet Angel. in l. quāuis ff. de aquir. poſ. quem vltra Tiraquel. ubi ſupra ſequitur Phi. Dec. in d. l. fœmina. nu. 14. & in d. c. cum dilect. nu. 13.

2 Secundo limita. in iudicio volūtarię iuriſdictionis. Ita tenet Bal. per illum text. in l. fina. §. id quoque. C. communi. de manumiſsio. quem ſequitur Iaſ. in d. l. aliena. nu. 2. Deci. in d. l. fœminę. numero. 15. & in d. cap. cum dilecta. numero 31. verſic. ſecundo fallit, vbi dicit quod tex. ille hoc generaliter probare non videtur, cum in caſu ſpeciali loquatur, ut notat ibi glo. per text. in l. nec mulierem. ff. de nego. geſtis.

3 Tertio fallit in Abbatiſſa, quæ pro ſuo monaſterio poteſt eſſe procuratrix. vt in d. c. cum dilecta. & ibi glo. in verbo, procuratricem de confirma. vtili vel inutili. & in cap. dilecti. in verbo, ſint remotæ. de arbit. quibus concordat l. 5. titu. 5. parte 3. & ita hoc tenet Phil. p. Dec. in d. l. fœminæ. numero 15. & in d. c. cum dilecta nume. 31. verſi. ſexto fallit. Iaſ. in d. l. alienam. nu. 2. & ibi Iacobi. de S. Georg. numero 5. & circa hanc limitatio. vid. quæ notat. Feli. in cap. cum Ioan. & And. nu. 11. de re iudica.

4 Quarto limita, vbicunque agitur de periculo animæ, ſcilicet ſi agitur

agitur de repetitione vſurarum, vel decimis, nam tunc mulier bene poteſt eſſe procuratrix. Hoc fuit notabile dictum Archidia. in c. ſcriptum. 6. q. 3. quod ſequitur, & dicit eſſe menti tenendum, Iacobi. de Sancto Georg. in d. l. alienam. nu. 6. Phili. Deci. in d. c. cum dilecta. nu. 31. verſi. quinto fallit. & in l. fœminę. nu. 16. ff. de reg. iur. Roma. vbi dicit illud dictum Archhidiaconi eſſe Legiſtis incognitum, in ſing. 691. Mouetur Archidia. per regulam generalem, nam vbi agitur de ſalute animarum, de apicibus iuris non eſt curandum, c. duo ſunt. 29. q. 1. & hanc opin. tenet Pala. Ruuios in rep. c. per veſtras. §. 34. numero 6.

5 Quinto limita, non procedere fauore minoris: nam quilibet admittitur ad proponendum & probandum exceptionis pro pupillo, etiam ſi fuerit fœmina. Ita tenet Bar. per tex. ibi in l. contra impuberes. nu. 6. in 1. lectura. & etiam in 2. lect. C. de nego. geſt. quod dictũ declarat & ibi Alex. nu. 2. Philip. Decius in d. l. fœminæ, nu. 16. & in d. c. cum dilecta. nu. 31. verſicu. quarto fallit. Iaſ. in l. ita demum verſi. tertio limita. nu. 1. C. de procura.

6 Sexto limita procedere, ſi ei opponatur ante litem conteſtatam, alias ſecus. Iſta eſt glo. ordinaria in l. ita demum. C. de procurato. quam ſequitur ibi Iaſon, nu. 2. verſi. quarto limita.

7 Septimo limita non procedere, quandocunque mater non poſſet per tutorem conſuli, ſcilicet quia filius eſt maior quatordecim annis, vel maior viginti & quinque, nam tunc mater admittitur ad defenſionem eius quia ſi admittitur ad defenſionem parentis. l. fœminis. ff. de procurat. multo magis debet admitti ad defenſionem filij, arg. tex. in l. nam ſi parentibus C. de inofficio. teſta. ita tenet Bartol. in d. l. alienam. numero 2. in 2. oppoſi. & ibi Alexandr. numero 3. Iacobinus numero 7. & ita communiter teneri dicit ibi Iaſon nu. 2. licet aliter ibi ſentiat.

8 Octauo limita non procedere, ſi talis mulier ſit in rem ſuam cõſtituta. Vt in l. qui abſentem. C. de procu. in fine, & ibi glo. fin. tenet Specula. in titulo de procuratore, in. §. ratione, nu. 1. Ioan. Monachus in d. defenſorio iuris, in Rubri. contra procuratorem. numero 3. verſi. ſecundus caſus. Pro qua opinione eſt tex. in l. 4. & ibi Montal. in glo. titu. 10. lib. 1. Fori. Eandem opinionem tenet Iaſ. in l. qui ſtipendia. numero. 1. C. de procurat. Quod tamẽ intellige verum interueniente licentia mariti quandocunque nupta eſt, vt eſt tex. in l. 55. Tauri. & ibi Caſtillo in glo. in verbo, (haziendo).

9 Nono limita, quando mulier eſſet procuratrix pro parentibus, morbo aut ætate agere impeditis, nec alios procuratores inuenientibus. Vt in l. fœminis de procura. glo. in d. l. qui abſente. De iure regio, probatur in l. 5. ti. 5. par. 3. Ita Specul. in d. tit. de procuratore, in §. Ioan. Monahcus in d. defenſorio iuris, numero. 3. in d. Rubrica contra procuratorem. Nepos de monte Albano in tract. exceptionem, arti. 8. nu. 13. Montal. in glo. 4. tit. 10. lib. 1. fo i. Guliel. Mayne. in d. l. fœminæ, numero 24. Quæ opinio mihi vera videtur, cũ ſit

officium

officium pietatis & naturale quod filius teneatur ſubuenire parentibus, maxime exiſtentibus in neceſsitate licet Caſtillo in d.glo.in verbo, (haztendo) dicat, quod iſta limitatio & ſic, text. in d. l. fœminis. eſt correctus per d.l.55. Tauri.

10 Decimo limita, quando ceſſæ vel mandatę ſunt ſibi actiones. Vt in d.l.qui abſente.C.de procurato.& ita per illum tex.tenet Ioan. Monachus in d.Rubr.contra procuratorem.numero 3.verſi.tertius caſus.Nepos a Monte Albano in d.tracta. exceptionum, articu.8. numero 13.verſi.ſecundus caſus.

11 Vndecimo limita, quando mulier gerit tutelam filiorum. Vt in l. fina.& in Authen.ibi poſita. C. quando mulier officio tutelę fungi poſsi.& in cap.ex parte,de appellatio.& in ca.ex tenore, qui filii ſint legi. Ita tenet Specula.in titu.de procuratore.§.1.nume.1.Montal.in d.l.4.titu.10.lib.1.fori.Nepos a Monte Albano in d. artic. 8.numero 13.verſicu. quartus caſus. Philip. Francus in c. mulieres, numero.3.de iudic.lib.6.

12 Duodecimo limita, quando mater litigat in iudicio pro libertate filii ſui. Vt in l.amplius.ff.de libera.cauſa.& probatur de iure regio in d.l.5.ti.5.par.3.glo.fi.in d.l.qui abſente.C.de procu.

13 Decimotertio fallit, in cauſa filii per ſententiam condemnati, nam mater poteſt pro eo appellare, & cauſam proſequi. Ita probat tex. in l.1.in verſi.ſed & ſi cum mater.ff.de appella.recipien.& ita per illum tex.tenet gl.2.in d.l.alienam et probat tex in c.non ſolent.2.q. 6.& ita tenet Montal.in glo.d.l.4.tit.10.lib.1.fori.

14 Decimoquarto limita habere locum non ſolum pro filio, verum etiam pro quolibet conſanguineo. Ita tenet Specula.in d. ti. de procuratore.in.§.1.numero 1.verſi idem forte allegat tex.in c.cum ſicut, mus de regu.qui hoc non probat. Quę opinio probatur de iure regio in d.l.5.titu.5.par.3.

Et tamen notandum circa declarationem huius regulæ, an in ſupra dictis caſibus in quibus mulier admittitur ad defendendum alium, iuuetur beneficio ſenat.conſul. Velleiani? Bart. in d. l. alienam numero 4.concludit quod ſic. & ideo dicit quod debet eſſe cautus aduerſarius, vt faciat eam renuntiare beneficio Velleiani, alioquin ipſe reperiet ſe deceptum ſua ſtultitia, non autem legis authoritate. allegat ad hoc tex.in Authen.matri & auię.C.quando mulier officio tutele fungi poteſt. Eandem opinionem ſenſit ipſę Bart. in d.l. fœminis.C.de procurato. vbi dicit, tutius eſſe quod ipſa renuntiet beneficio Velleiani, & ſic ſentit quod poteſt iuuari dicto beneficio. Hanc opinionem ſequitur Bal.& ibi Salice.in d.l.alienam. allegat ad hoc tex in l.2.in.§.fi.ff.ad velleianum. Contrariam tamen opinionem tenet Cinus in d.l.alienam. C. de procurato. quem ſequitur ibi Pau.de Caſtro, Bartol. ſibimet contrarius. per text. ibi in d.l. prima.ff.de appellatio.recipien.quem ibi ſequitur Raphael Cumanus, & ibi Mattheus. Marheſilla. Angel.de Peruſi.in d. l.fœminis. Pro qua opinione vltra text. in d. l. prima eſt etiam gloſſ. quam [illegible]

ibi

ibi ſequuntur Docto.in l.exigendi.in verbo,condemnatione. C.de procura. vbi probatur ꝙ in caſibus in quibus minor admittitur ad defendendum aliquem, non iuuatur beneficio minoris ætatis & ſic non reſtituitur. Nec obſtat tex.in d. Auth. matri. & auiæ: quia ibi loquitur in caſu ſpeciali: ſcilicet quando, Imperator conceſsit nouum beneficium matri, vt poſsit eſſe tutrix filij ſui: quo caſu debet renunciare Velleiano. nos autem loquimur in caſu a iure antiquo permiſſo, in quo non eſt neceſſe ſeruare formam, de qua in d. Auth. quã opi.tenet Alex.in d.l.alienam.nu.4.Iaſ.nu.3. & eam tanquã ęquiorem eſſe tenendam, tenet expreſſe Iacobi.de S.Geor.ibi nu.9.

REGVLA CCCXII.

FOEMINA pro debito ciuili non poteſt capi nec carcerari in domo, nec extra domum. Hanc reg.probat tex.in l.j.C. de offic. diuerſo.iudicum.& in Auth.ibi poſita: & in Auth.hodie nouo iure. C.de cuſtodia reor.glo.in l.conſentaneum.in verbo, ad cogendum & ibi Bar.& doct.C.quom.& quand.iud.& in l.ad egregias.in gl. j.ff.de iureiur. De iure regio probatur in l.lxij. Tauri.& in l.ij.tit. xj.& in l.iij.tit.xiij.lib.v.ordin. Hanc op.tenet Iaſ. in l.cum dubitatur.nu.93.C.de iure emphi.& in l.plerique.num.34.ff.de in ius vocan.& in l.ſi ego.nu.4.ff.ſi cer.pe.& in l.ad egregias.nu.9.ff.de iureiur.Ciſuentes & Doct.in d.l.lxij. Tauri.Phil.Dec.in regu. fœminæ.nu.72.ff.de reg.iur. Pala. Ruui.in repeti.c.per veſtras.§.21.nu.11.Rode.Xuarez.in l.ij.tit.(de las iuras.) lib.ij.fori.in v.q.nu.6.Barb.in c.lator.nu.1.de pigno.Domin.Franc. Gomez. & cæteri doct.in c.mulieres.de iudi.lib.6.Bal.in tract.de carceribus. c.j.nu.3.Io.Bapt.de S.Sener.in tract.de debitore ſuſpecto & fugitiuo.q.5.nu.12.Marian.Soc.in tract.de citati.art.v.nu.39.verſ. decimoſexto fallit.Bar.& doct.in l.nemo carcerem.C.de exacto.tributo.li.x. Nicol.Boer.in deciſ.349.nu.11.Hipp.in pract.crimina.§.attingam nu.64.& in ſing.248.Petr.Rebuff.in glo. ad conſtitutiones regias Galliæ:in tract.de literis obli.glo.iij.artic.xj.nu.32.
Socin.in reg.cclix.ponit reg.cum vij.fallentiis, ꝙ mulier perſonaliter capi non poteſt vt ducatur ad iudicium.
1 Per quam regulam ampliatur primo hęc regula noſtra.
2 Amplia ſecundo procedere, etiam ſi debitum ſit fiſcale: nam tũc mulier etiam incarcerari non poteſt. ita tenet Bar. in l. nemo carcerem.C.de exacto.tribu.lib.x.per tex.in d.l.j.cum Auth. ibi poſita.C.de inoffic.diuerſo.indic. & in d.Auth. hoc die. C. de cuſto. reo.ita expreſſe tenet Ciſuẽtes in d.l.lxij. Tauri.in prin. & ibi Pala.Ruui.in prin.Quam opi.tenet Io.de Platea in d. l. nemo carcerem.& expreſſe Nicol.Boeri.in conſuetud.Bituricen. in tit.j.in.§. iiij.glo.iij.fol.5.col.j.Ioan.Baptiſta in d.tract.de debitore ſuſpecto & fugitiuo.in v.quæſti.nu.21.Pro qua opi.eſt tex.in d.l.lxij.Tauri.ibi,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ri:ibi,{por ninguna deuda) & in l.ij.tit.xj.& in l.iij.tit.xiij. lib.[illegible] ordi.Eand.opi.tenet Matth.de Affl.in c.vnico.verſ. condemnato-rum.nu.62.quę ſint rega.in vſib.feud.Nicol.Boer.in repe.l.conſen-taneum.nu.139.C.quomo. & quando iudex.

3 Amplia tertio in tantum procedere, vt iudici contrafacienti [illegible] ponitur pœna capitalis.Probat tex.in d.l.j.& in Aut.ibi poſita.[illegible] de offic.diuerſ.iudi.& ita per illum text.tenet Caſtillo. in d.l.6[illegible] Tauri.in prin.Hanc opi.tenet Bal.in l.conſentaneum,col.fi.C.qu[illegible] & quando iud. Ludo. Roma.in repeti.l.j.q.xx.C. de hæredi.inſt[illegible] & notab. Thom.Gramm.in deciſ.xxxiij.nu.9.

4 Amplia quarto, etiam ſi debitum ex delicto deſcendat. Ita ex-preſſe probat tex. in Auth.hodie nouo iure.C.de cuſto.reor. & per illum tex.tenet.Bal.in l.iij.C.de epiſc.audi.Iaſ.in d.l.ſi ego. nu.4. in quo Imol.in c.lator.nu.15.in fi.& num.16.de pignoribus. quem tex.legit cum c.j.dicens ꝙ hodie de conſuetudine non ſeruatur:ſed de conſuetudine carceratur in carcere ſaparato a maſculis.quem ſe-quitur Soc.in tract.de citationibus,artic.v.nu.35. Eandem opin.ſe-quitur Baptiſta de S.Seuerino in tracta. de debitore ſuſpecto & fu-giti.in v.q.nu.24.Thom.Gramm.in deciſi.33.nu.10. Quæ ſupra di-cta conſuetudo approbatur hodie de iure noſtro regio in d.l. lxij. Tauri.& in l.lxxix.in eiuſdem legib.

1 Limito primo,non procedere in muliere meretrice,ſeu luxurio-ſe viuente.ita Bal.in l.conſentaneum.C.quomo.& quan.iud.in vl. col. Arch.in c.definimus.xviij.q.ij. Alex.in addi.ad Bar.in Auth. matri & auiæ.C.quando mulier offi.tute.fungi poſſ.Ioã.de Platea in l.ij.col.vj.ante fi.C.de exactio.tributo.lib.x.pro qua opinio.eſt tex.in d.l.62.Tauri. Porro quando mulier dicatur meretrix,po-nunt Docto.in d.l.lxij. Tauri.Pala.Ruui.in d.repe.c.per veſtras.§. xxj.Quod tamen eſt verum niſi prędicta mulier eſſet nupta, et ſic haberet maritum,per tex.in l.ſi vxor.in.§.j.ver. qualecunque ma-trimonium.ff.de adulte.Ita Ioan. And.in addi.ad Specu.in Rub.de iniuriis.in j.addi.quod ſequuntur Doct.in d.l.lxij. Tauri. Alexan. in d.l.plerique.ff.de in ius voc.& ibi Iaſ.nu.35. Pala.Ruui. in d.§. xxj.nu.22.Bal.in tract.de carceribus.c.j.nu.3.Ioan.Bapt.Caccia-lupus.in d.tract.in v.q.nu.23.Barba.in c.lator.nu.1.de pigno.Rod. Xuarex in l.ij.titu. {de las iuras.) lib.ij.fori.in v.q.num. .Nicola. Boeri.in deciſ.cccxlix.nu.11.Iaſ.in l.ad egregias.nu.9.ff.de iureiu. Hippol.in pract.in §.attingat.nu.56.& in ſing.248.Roman. in l.ſi vero.in.§.de viro,in ij.fallen.ff.ſoluto matrimonio.Pro qua opini. eſt tex.in l.quæ adulterium.in fin. C.de adulte. vbi tex prohibens accuſationem illiciti coitus cum meretrice commiſsi, non extendi-tur ad meretricem coniugatam quę accuſari poteſt per maritum. Eandem opinionem tenet Soc.in regu.cclix.in iij.fallen.Ludouic. Gome.in c.mulieres.nu.18.de iudi.lib.vj. vbi dicit, ꝙ non ſolum meretrix maritata, verum etiam non maritata non poteſt carcerari pro debito,allegat ad hoc tex.in d.Authen.ſed hodie nouo iure.C. de offic.

de offic.diuerſ.iud.ibi,nulla mulier.& ponderat ibi dictionem,nulla,quę ex ſua natura vniuerſali nihil excludit. l. impoſsibilium.ff. de regu.iur.de qua opi.Gomezij in hoc non eſt curandum , maxime cum hodie contrarium deciſum ſit per d.l.lij.Tauri. ibi, (ſi no fuere concidamente.) ſed opinionem eius quo ad meretricem maritatam credo eſſe veriſsimam per ſupra dicta fundamenta & alia quę ipſe ibi tradit.

Eſt tamen verum in eo quod ſupra dictum eſt de meretrice maritata:ꝙ Dec.tenet contrariam opin.in c.paſtoralis. nu. 28. de iudi. vbi dicit, ꝙ talis mulier non debet habere aliquod priuilegium ex matrimonio quod violauit:et ſic ꝙ ſi ē meretrix,licet maritata ſit, poterit carcerari.& dicit quod non obſtat tex.in d.l.ſi vxor.in §.j. quia text.ibi loquitur vbi agitur de intereſſe mariti:tali caſu conſideratur matrimonium etiam in meretrice:ſecus vbi ſolum tractatur de preiudicio mulieris,vt hic.quam opin.ante eum tenuit Io.Bapt. de S.Seuerino,in d.tract,in v.q.nu.23.& eam firmat expreſſe Ioā. Montolonius in promptuario iuris,in verbo,luxuriare. Eandem opinionem tenet Alex.in conſi.xcix.num.9.lib.vj.Socin.ſibimet contrarius,in l.plerique. nu.41.ff.de in ius vocando. vbi dicit procedere indubitanter,quando meretrix maritata meretricaretur conſentiente viro.Hippoly.in ſingul. cclxxix. allegat in hoc text. in argumentum,& quod ibi nota.in l.in arenam. C.de inoffic.teſtam. Circa quod aduertendum eſt ꝙ eo caſu quo vir conſentit adulterio vxoris,vir debet puniri.& non vxor,per tex. in c. ſi tu abſtines. xxvij.q.ij.in quo multum valet conſuetudo patriæ & occaſio, ſcilicet ſi mulier meretrix contraxit matrimoniū cum aliquo homine vili vel infami,& habito teſtimonio matrimonij , illico recedit ab vxore,& ſic matrimonium nihil aliud operatur niſi vt iſtud priuilegium fraudetur.ita ſentit Ludo.Gome. in d.c.mulieres. nu.23.de iudic.lib.vj.

4 Secundo limita , vbicunque mulier eſſet obligata ratione tutelæ quam adminiſtrauit: & in aſſumptione tutelæ renuntiauit Velleiano & omni alij auxilio:nam pro debito contractu ratione malæ adminiſtrationis dictæ tutelæ,bene poterit capi & carcerari.Hoc fuit elegans dictum Bar.in Auth.matri & auiæ.nu.13.C.quando mulier offi.tutelæ fungi poſſ.quia per talem renunciationem beneficia mulieribus conceſſa tolluntur:& mulier in hoc caſu redigitur tanquam ſi eſſet tutor maſculus:& per talem renuntiationem videtur mulieri ſublatum beneficium ſibi competens per dictam Authen. ſed hodie.Eandem opinionem tenet idem Barto.in l.ſi quis ſub conditione.nume.17.ff.de teſtam.tute.ſequitur Salic.in d.Authen.matri & auiæ.nu.14.Rom. Alexand. & Iaſ.num.34.in d.l.plerique.ff.de in ius vocan.idem Roma.in l.ſi vero.in §.de viro.& in l.alia.§.elegāter.nu.11.ff.ſoluto matrimo.Deci.in l.fœminæ.nume.74.ff.de reg. iur.Alexand.in additioni. ad Barto. in l. nemo carcerem.num.4. C.de exactio,tribu,libr,x,Matheſilla,in ſing. 109. Bal.in tracta.de

carceribus

carceribus,c.j.nu.3.Bartho.Socin.in regu.cclix.in vij.fallent.& in
reg.229.in ij.fallen.& in conſi.180.nu.2.vol.ij.Guliel.Mayne.in
l. quo tutela.nu.158.ff.de reg.iur. Maria. Socin.in tracta.de citatio
ni.arti.v.nu.39.verſ.decimoſexto fallit. Nicol. Boer.in deciſ.149.
nu.11.Perr.Rebuff.in glo.ad conſti.Regias.Gallie:in j.par. in tra
cta.de literis obligatorus.artic.xj.in gl.iij.nu.32.Iaſ.in d.l.ad egr
gias,nu.9.ff.de iureiur.& in l.ſi ego.la ij.num.4.ff.ſi cert.peta. Hip
pol.in ſing.ccxlix.Gome.in d.c.mulieres.nu.13. Cifuentes in l.62
Tauri.& ibi Pala.Ruui.nu.1.& Caſtillo in prin.Mar.Mant.in d.
l.j.C.de offic.diuerſorum iudi.Bal.nouel.in tract.de dote, in 7.par.
d.priuil.quinto. Nico.Boer.in repe.l. conſentaneum,nu.14.C.quo.
mo.& quand.iud. Tamen Bartho.Soci.in d.l.plerique. nu.40.ff.
de in ius voc.dicit,non videri ſibi verum ꝙ mulier poſt dictam re
nuntiationem poſsit carcerari,cũ ſit in præiudicium ſexus & igno
miniam pudicitiæ:tamen dicit illud dictum ſibi placere,cum intro
ductum ſit fauore pupillorum.Barba.etiam in d.c.lator. nu.4. tenet
expreſſe contra:& allegat ad hoc tex.in c.ij.in.§.fi.ver.etiam ſi ad
hoc.voluntas accederet earundem.de iudi.lib.6. iuncta l.j.§.ſi autẽ
dignitas.C.de iura.calum.& facit tex.in l.j.C.de offic.diuerſ.iudic.
vbi ponderatur honeſtas ſexus , & ideo ſuccedit regula ꝙ vbicun
que aliquod priuilegium eſt introductum propter honeſtatem per
ſonæ ſeu ſexus,non poteſt tolli per renuntiationem.ita dixit Bald.
in l.j.C.quis bonis ced. poſſ.& alia de quibus ibi per eum quod di
ctum refert Roderic.Xuarez in d.l.ij.tit.(de los gouiernos,)libr.
ij.fori,vbi indeciſum relinquit in d.v.q.nu.8.

Dico tamen,ꝙ ſi mulier iſta, quæ fuiſſet tutrix , eſſet mater vel
auia illius cuius tutelam geſsit , habere beneficium ne conueni
ri poſsit vltra quam facere poſsit:vt in l.ſunt qui. in fin. ff.de regu.
iur. non quia mulier,ſed quia parens : quia tunc non videtur renun
tiatum:& ſic non poſsint incarcerari. & hanc opin. tenet expreſſe
Præpo.Alex.in c.ex parte enim,nu.11.de appella.vbi refert ita te
nere Alberi.in l.vbi adhuc.C.de iure dot.& tenet Hipp.per ſupra
dictas rationes:ad quas dicit ſe mirari ꝙ Bar.& ſupra dicti Doct.
non animaduerterunt,in pract.crim.in.§.attingam,nu.65. Hãc etiã
opi.licet Hippo.eum non referat,tenet Ioã.Bapti.de S.Seuerino in
tract.de debitore ſuſpecto & fugitiuo.q.v.nume.26. Quæ limita
tio ſupra dicta hodie non procedit pro text.in d.l.lxij.. Tauri,cuius
verba ſunt, (ninguna mugier per ninguna deuda,que no deſcienda
de delito,pueda ſer preſa ni detenida,) &c.nã per iſta verba.(por
ninguna deuda,) videtur non poſſe procedere opinio Bar.ſupra di
cta,in d.Authen.matri & auiæ.& ſic ſupradicta limitatio, cum di
cta verba ſint generalia, & mens legiſlatoris ſit ꝙ pro nullo debi
to cuiuſcunque naturę & conditionis ſit, dum tamen non deſcẽdat
ex delicto,poſſet mulier carcerari.& hanc opin. per ſupra dictam
l.Tauri.tenet Roderi.Xuarez.in d.l.ij.tit.(de los gouiernos.) lib.
ij.fori,in v.q.nu.11. fol.197.col.iiij.

3 Tertio limita, quando lex vel ſtatutum diſponit, q debitor fugitiuus poſsit capi & carcerari. nam tunc comprehenditur mulier fugitiua, niſi ſpecialiter ſit excepta ex identitate rationis: & ſic poterit carcerari. Ita expreſſe tenet Bar. in l. j. nu. 24. ff. de pecul. & in l. iura. num. 2. ff. de legib. Bald. in l. ne paſsim. C. de iuris & facti ignoran. & in l. quicunque. C. de ſeru. fugit. nume. 10. & hanc limitationem expreſſe ponit Didacus de Caſtillo, in d. l. lxij. Tauri, in j. col. & ibi Pala. Ruui. num. 4. Pro qua limitatione facit quod dixi ſupra in regul. clxxv.

REGVLA CCCXIII.

FOEMINA de iure regio poteſt eſſe teſtis in cauſa ciuili. Hanc reg. probat tex. in c. quoniam. & ibi glo. & Abb. in verſ. mulieres, de teſti. facit etiam tex. in c. tam literis. eod. titu. & ita expreſſe per ſupra dicta iura tenet Robertus Marranta in tracta. de ordine iudiciorum, in iiij par. prin. nu. 33. Bar. in tracta. differentiarum iuris canonici & ciuilis: nu. 6. Specul. in titu. de teſte. in. §. opponitur, num. 6. Lamberti. in tract. iuris patrona. in j. par. j. lib. arti. ij. vij. q. princ. nu. 15. fol. 58. col. ij. Io. Igneus. in l. j. §. iuſta. nu. 54. ff. ad Sylla. Guli. Benedi. in repe. c. Rainutius, in verb. teſtamentum. el j. nu. 64. Stepha. Berran. in conſi. cclix. nu. 2. vol. iij. ſecundę impreſſ. Hierony. Zanetinus in tracta. differentiarum vtriuſque iuris: differen. xxvj. nu. 18. Iacobi. de S. Geor. & ibi Floria. in l. ex eo. ff. de teſti. glo. & ibi Doct. in c. forum in verb. non fœmina, de verb. ſignificatio. & in c. ex eod. xv. q. iij. facit etiam text. & ibi gloſſ. in c. mulierem. xxxiij. q. v.

1 Limita primo, non procedere in caſu. c. j. in fin. quot teſtes ſunt neceſſarij ad proban. inueſti. in vſi. feu. & ibi Iac. de Peruſ. Bald. & Aluaro. & cæteri Doct. Rom, in repe. l. admonendi. nu. 119. ff. de iuiur. Fel. in c. quoniam. num. 2. & ibi Dec. nu. 18. de teſti. Iacobi. de S. Georg. in d. l. ex eo. nu. 2. Iaſ. in l. ſi quis agere, nu. 19. C. de codicil. in l. hac conſultiſsima, in princ. col. ij. C. de teſta. Dec. in l. fœminæ, nu. 36. ff. de reg. iur. Ioan. Bapt. Caccialu. in trac. de feudi cognitoni. vj. nu. 2. Tiraquel. in ll. connubia in ix. l. nu. 52. Guliel. Bened. in repe. c. Raynutius, in ver. duas habẽs filias, nu. 30. Caro Sacchus in repe. d. l. admonendi. nu. 108. & 109. Hippo. in ſing. 611. Stepha. Autre. in tract. de reprobatione teſtium. nu. 69. Matth. de Afflic. in c. j. nu. 104. de contro. inueſti. & in c. j. nu. 35. quot teſtes ſunt neceſſa. ad proban. inueſtitu. in vſib. feud. vbi dicit hoc non procedere, quãdo mulier eſſet illuſtris & haberet feudum: allegat ea quæ notat Ci. & Bal. in l. fi. C. de arbi. facit etiam quod notat Angel. in l. cum prætor. in. §. fi. ff. de iudi. facit quod notat ipſe Matthæ. de Affl. in c. j. de natura ſucceſsionis feudi in vſib. feudo.

2 Secundo limita non habere locum in teſtamentis: nam mulier in

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

teſtamentis teſtis eſſe non poteſt. Ita probat tex.in l.qui teſtamen-to,in.§.mulier.ff.de teſtamen.& in.§.teſtes.Inſti.eod.tit.De iure re-gio probatur in l.xvij.tit.xvj.par.6.Et ita expreſſe tenet Feli.& ibi Doct.in d.c.quoniam.nu.2.de teſt.Dec.in d.l.fœminæ,nu.18.ff. de reg.iu.Didac.de Caſtillo,& ibi cęteri Doct.in l.iij. Tauri. Sp. in tit.de teſte,in.§.j.nu.83.Abb.& Docto.in c.relatũ.el j.de teſt. Hanc limit.vbi eam limitat quatuor modis,ponit Bernar.de Lu. in regu.ccccclxxxij.& eam ſublimitat quatuor modis Soc.in regu. ecccxix. Hanc item opi.tenet Lanfrancus de Oriano in tracta.de depoſitionibus teſtium.nu.110.Iacobi.de S.Georg.in d.l.ex co.nu. 2.ff.de teſti.Iaſ.in l.ſi quis agere,nu.19.C.de codic. Tiraquell.in ll. connubialib.in ix.l.nu.44.Thom.Gram.in deciſ.lxij.nu.16. Rui. in conſi.cxcij.nu.5.vol.iij.Chaſſ.in conſuet.Burg. in tit. {Des ſuc-ceſsions.)in.§.iiij.rub.vij.fol.239.col.iiij.nu.10.Marc.Ant.Baue. in d.§.teſtes.nu.1.& ibi Franc.Ozerius,nu.14.Inſtit. de teſta. vbi ſequitur glo.in d.§.mulier.in ver.non poterit: quæ ponit rationem, ſcilicet propter fragilitatem ſexus. Quam rationem ſequitur ipſe Mar.Anto.in nu.10.& Nicol.Bello.in conſ.xiij.nu.8. Hanc etiam opi.vbi eam notab.declarat,tenet Marc.Ant.Aſtenſis. in repe.l. hac conſultiſsima,in.§.ex imperfecto,nu.168.cum aliis.C.de teſta. Circa quam limit.vide quę dicam in regu.ſequen.

3 Tertio limita,non procedere in ſcriptura priuata,tribus teſtibus ſubſcribenda: vt in caſu.l.ſcripturas.C.qui potio. in pigno.haben. quod Ita expreſſe tenet Bal.in d.l.ſcripturas.in ver.trium virorum.quod dictum tanquam notabile ſequitur Franc.Crem.in ſingu.cxliij.fa-cit pro hac opi.quod notat Bar.in l.j.per illum text.in verb. viro-rum.ff.de teſti. Eandem opi.tenet Soc. in d.reg.ccccxix.in prin. Iaſ.in l.ſi quis id quod,col.iiij.in x.limita.ff.de iuriſdic. omn.iudic. Cur.Sen.in repe.l.ſi quis maior,nu.9.C.de tranſact.Deci.in c.quo-niam contra.in viij.not.de probatio.& in c.quoniam, de teſtib.nu. 18.& in l.fœminæ,nu.32.vbi additi.eius dicit hanc eſſe com. opin. ff.de reg.iur.Hippol.in ſing.dcxj.Catellia Cotta in memoral.iuris. in ver.mulier regulariter poteſt eſſe teſtis: vbi dicit, ꝙ ratio illius dicti Bal.eſt, ꝙ cum in his ſcripturis priuatis deſint aliæ ſolennita-tes quæ in publicis ſolent facere fidem, ideo in hoc caſu lex magis confidit de maſculis quã de fœminis: iuxta tex.in c.forum, de ver-bo.ſignifi.Hanc etiam opinionem tenet Felin.in c.ita quorundam, nu.1.de Iudæ.Hiero.Zanet.in tracta. differentiarum iuris cano.& ciuilis: differ.xxvj. nu.38. Quæ opin. per ſupra dictam rationem videtur mihi vera,licet multi Doct.teneant contrariam opini.quos refert Tiraq.vbi etiam eam tenet,in ll.connubia.in ix l. nu.54.& 56.Eandem opinio.tenet Chaſſanæ,allegando Iaſ.qui ſibimet con-trarius tenuit opin.contrariam,in conſue. Burgun.in titu. {Des ſuc-ceſsions.)Rub.vij.§.iiij.fol.239.col.iiij.nu.41.Eandem opinionem ſibi contrarius tenuit Fel.in c. quoniam num.4. de teſtib. Fundant ſe ſupra dicti Docto, per aliud dictum eiuſdem Bald.in c.licet,el j. nume.j.

nume.3. de teſtib. vbi ſuper illos text. in verbo, trium virorum, dicit, ꝗ maſculinum concipit fœmininum: quia mulier poterit eſſe teſtis: per tex. in l. j. ff. de verbo. ſignifica. Sed nihilo minus, vt ſupra dixi, opinio Bald. in d. l. ſcripturas. eſt magis vera, & communis: vt tenet vltra docto. ſupra relat. Aymon Crauet. in tract. de antiquitate temporis: in j. par. verſ. quæritur etiam, fol. 43. col. iij. nume. 34.

4 Quarto limita, quo ad probandum tenorem inſtrumenti deperditi. Ita tenet Bart. in l. j. nu. 27. ff. ſi certum peta. Contra quam lim. tenet expreſſe ibi Ripa, nu. 82. vbi dicit, ꝗ ſi mulier eſt perita, bene debet admitti: per tex. in l. ex co. ff. de teſti. allegat etiam ea quę ſcribit Iaſ. in l. j. ff. de legib. Deci. in d. l. fœminæ, de regu. iuris. Hanc opini. contra Barto. tenet expreſſe Andr. Tiraquell. in ſuis ll. connubialib. in ix. l. nu. 53. Circa quam reg. eſt notandum ꝗ in caſibus in quibus mulier admittitur ad teſtimonium, debet ei minor fides adhiberi quã viro, ita probat tex. in l. in quęſtionibus. ff. ad l. Iuliam maieſta. & ita expreſſe tenet Spec. in tit. de teſte, in. §. poſtquam, nu. 4. Hippoly. in ſing. dcxj. Gerardus de Petra ſancta in ſingu. xj. Andr. Tiraquell. vbi allegat quam plures Docto. eandem opinio. tenentes, in ſuis legib. connubia. in ix. l. nu. 57. Deci. in l. fœminæ. nu. 35. ff. de reg. iur. Quod tamen eſt verum, niſi maſculi deponant pro actore, & mulieres pro Reo: Argu. glo. notabilis in c. clerici. lxxxj. diſtinct. in gl. fi. quæ dicit, ꝗ ſi duo teſtes clerici dicunt me commiſiſſe fornicationem vel aliud delictum certa die, & duo laici dicunt oppoſitum, ꝗ tota die illa fui cum eis, ita ꝗ non potuiſſet committere quin ipſi vidiſſent: ꝗ reus abſolui debent. Quã opinionem per illam gloſſ. tenet Felin. in c. quoniam, nume. fin. de teſtib. Anto. Corſetus in ſingula. in verbo, teſtis. et ix. Hippoly. in l. vnius facinoris, in §. in ea cauſa, nume. 8. ff. de quæſtio. Andr. Tiraquell. in legibus connubialibus, in ix. l. num. 57. Quod non procedit quando teſtes deponerent verba veriſimiliora, ita expreſſe tenet Feli. in c. licet cauſam, nu. 8. de probatio. & in c. auditis, de pręſcrip. Hippoly. in repe. rub. C. de probatio. num. 108 Marcus Antonius Blancus in tractatu de indiciis & tortura, nume. 37. Eandem opinionem, vbi notabiliter eam declarat, ſequitur Gerardus de Petra ſancta in ſingula. xj. Quod dictum etiam intellige, quandocunque maſculi etiam deponentes per verba veriſimiliora, eſſent bonæ famæ: alias ſi eſſent malæ famę, & mulieres eſſent honeſtæ, bonæ famæ, & matronæ, tunc dictum mulieris præferri debet dicto maſculi: vt expreſſe tenet Matthæ. de Afflict. in c. j. nu. 36. qui teſtes ſunt neceſſ. ad proban. inueſti. in vſibus feudo. allegat Barto. qui hoc dicit tenere, in l. in multis. ff. de ſtatu homi. ſed licet Barto. ibi hoc non dicat, tenet hoc Alberi. ibi nume. 3. quod veriſsimum et notabile mihi videtur.

REGVLA CCCXIIII.

FOEMINA in teſtamentis teſtis eſſe non poteſt. Hanc reg. probat text. in l. qui teſtamento, in § mulier. ff. de teſtamen. & in § teſtes. inſtitu. eod. titu. & ibi omnes Doct. vbi aſsignant rationem præcipue Mar. Anto. Baue. nu. 1. & 10. Fran. Ozerius. nu. 14. Hier. Campus. nu. 3. De iure regio probator in l. xvij. tit. xvj. par. vj. et hanc opi. ſequuntur omnes Doct. allegati ſupra in regu. præcedenti, in ij. limitati. Et vltra ſupra Docto. vide doct. de Couarru. in c. relatum, el j. nu. 4. de teſta. Andr. de Beſetis in repe. l. j. nu. 114. C. de ſacroſ. eccle.

Hanc regul. limitat quatuor modis Soci. in regula ccccxix. Eandem cum aliis quatuor limitati. ponit Bernar. de Luco in reg. 481. remittendo ſe ad Deci. in l. fœminæ. nu. 26. ff. de reg. iur. vbi refert ꝙ tres limitationes ex ſupra dictis ponit Didacus de Caſtillo in l. iij. in glo. {Siete teſtigos.) co. vij. verſic. quæro inſuper an ſeptem teſtes teſta.

1 Vltra quos limita primo, non procedere in teſtamento militis. Pro qua opin. facit: nam vbi remiſſa eſt ſolennitas iuris poſitiui, ibi ſufficiunt duo teſtes etiam fœminæ. ita tenet Bar. in l. hac conſultiſſima. in. §. ex imperfecto. C. de teſtam. glo. in Auth. quod ſine. C. eo. tit. ſed in teſtamento militis remiſſa eſt ſolennitas iuris poſitiui. l. j. de milita. teſtam. ergo in tali teſtamento mulier poterit eſſe teſtis. Eandem opin. tenet Areti. per gl. ibi in. § teſtes. inſtit. de teſtamen. Ripa in tract. de peſte, in Rubr. de priuilegiis vltimarum voluntatum caſu peſtis, nu. 24. quem ſequitur Ant. Caius. in addi. ad Ange. in d. §. teſtes. nu. 6. eandem opi. vbi eam notab. declarat, tenet Mar. Anto. Bauer. in d. §. teſtes. nu. 26. pro qua opin. eſt tex. in l. Diuus. ibi, conuocatis hominibus. ff. de milita. teſtamen. nam appellatione hominis continetur tam maſculinum quã fœmininum. l. hominis. ff. de verbor. ſignific.

2 Secundo limita, in teſtamento facto tempore peſtis. Hanc opi. tenet Iaſ. in l. fin. nu. 19. C. de codicil. vbi determinat, ꝙ in ſubſidiũ mulier admittitur ad teſtimonium, in caſibus in quibus alias non admittitur. allegat Ioan. Andræ. in addi. ad Specul. in titul. de teſte. in. §. j. Eand. opi. tenet Alex. in conſ. 24. nu. 11. vol. ij. Steph. Bertr. in conſi. ccxij. nu. 6. lib. j. ſecundæ impreſsionis. Pro qua opi. dicit ſi cere tex. in c. ſi. de teſti. cogen. iuncto tex. in l. quoniam liberi. C. de teſtib. Contrariam opinionẽ, imo ꝙ mulier tempore peſtis non poſsit eſſe teſtis in teſtamentis, conſuluit Alex. in conſi. lxx. num. 16. vol. ij. vbi dicit, ꝙ licet de iure canonico ſit diminutus numerus teſtium per textum, in c. cum eſſes. de teſtamen. tamen requiritur ꝙ ſint idonei: ſic etiam in teſtamento facto ruri fuit diminutus numerus propter inopiam teſtium, vt in l. ſi. C. de codic. tamen requiritur

quiritur quod teſtes neceſſarii alias ſint idonei, vt ibi omnes concludunt, & per alia de quibus ibi per eum. Hãc etiam opin. ſequitur Philip. Deci. in conſi. cclxxxiiij. Tho. Gramma. in deci. lxii. nu.16. Ripa in tracta. de peſte, in Rubri. de priuilegis vltimarum voluntatum cauſa peſtis nu. 19. quã opinionem dicit non procedere ibi in nu. 21. in teſtamẽto eius qui in ciuitate permãſerat vt labẽti reipublicæ ſubueniret, quia in tali teſtamento mulier bene admittitur, quem ſequitur Anto. Caius in additio. ad Ang. Aret. in d. §. teſtes nu. 7. Inſtitu. de teſtamen.

3 Tertio fallit, in teſtamento condito in terris eccleſiæ. Ratio eſt, quia ius canonicum non curat in teſtamentis ſolennitatem iuris ciuilis. Ita tenuit Abb. in c. cum eſſes. col. 1. de teſtam. quem ſequitur Iaſ. in l. hac conſultiſsima. nu. 9. vbi hãc dicit communem opinio. de teſtam. C. Marcus Anto. Aſtenſis in repe. l. hac conſultiſsima in §. ex imperfecto nu. 175. Petrus de Anchar. in c. cum eſſes in 4. notab. num. 6. vbi dicit quæ perſone dicantur idoneæ. idem Panor. in c. relatum el 1. nume. 3. de teſtamen. Imol in d. c. cum eſſes nu. 13. Hanc opin. dicit eſſe commu. Imo. in l. nemo poteſt nu. 4. ff. de lega. 1. & Caro. Rui. in conſi. cxcii. nu. 7. volu. 2. & illud dictũ Abb. ſequitur Hiero. Zane. in tract. differentiã vtriuſque iuris, differentia xxvj. nu. 58. eandem opinionem ſentit Nicol. Boer. in deciſio. 39. nume. 4. eam dicit communem Ioan. Crott. in tracta. de teſtibus, in prima parte, nu. 10. quem allegat. Couarruuias, vbi dicit hãc etiam eſſe commun. opinion. in d. c. cum eſſes, num. 14. de teſtam. quamuis ibi contrarium teneat.

4 Quarto limita non procedere, vbi agitur de declarãda ambigua voluntate teſtatoris, quia ibi reſpicitur tantummodo probatio, & non ſolennitas. Ita conſuluit. Oldra. in conſi. ccxcvii. nu. 7. quem ſequitur Marc. Anto. Aſtenſis in repeti. l. hac conſultiſsima, in d. §. ex imperfecto, nume. 173.

5 Quinto limita non procedere, quo ad probandum voluntatem contrariam teſtatoris, prioris reuocatoriam, nã in hoc caſu mulier bene admittitur. Ita concludit Bal. in conſi. 39. incip. Factum ſuper quo cõſilium petitur. vol. 2. quem ſequitur idem Marc. Ant. Aſte. in repe. d. §. ex imperfecto, nu. 174. licet contrariũ teneat Albe. dicens alicubi non eſſe factum, in l. qui teſtamento. §. mulier ff. de teſtam. Eandem opi. contra Alber. tenet idem Bald. & Imo. in d. §. mulier. Marc. Anto. Baueria in. §. teſtes nu. 11. Inſti. de teſta.

REGVLA CCCXV.

FOEMINA de iure canonico in cauſa criminali teſtis eſſe nõ poteſt. Hanc regulam probat tex. in c. mulierem. 33. quæſt. 5. in c. forũ, & ibi gl. de verb. ſignifi. glo. in c. quoniam in ver. mulieres.

de teſtib.& in c.tam literis.in verbo,fœmineis,eo.tit.& in c.ex eo xv.queſt.3.ita tenet Hoſtien.in Summa,in tit.de teſtibus,in.§ quis teſtis eſſe poſsit.Spec.in tit.de procurato.in.§.j.ver.ſeptimo in criminali teſtificatione. Alberi.in l.qui teſtamento in.§.mulier col. ff.de teſta.Flor.in l.ex eo.nume.ſi.& ibi Iacob.de Sancto.Georg. nume.4.ff.de teſtibus Ioan.Faber, & ibi Ange. & cæteri Doct. .§.teſtes.Inſtit.de teſtamen.Roma.in repe.l.admonendi, nu. 119. de iureiur.Abb.in d.c.forum de verbo ſignifi. Hanc opini. dicit eſſe communem idem Abb.in c.quoniam nu.2.de teſtibus,& ibi Feli.nu.1.hanc eandem opi.tenet expreſſe And.Tiraq.in ſuis legibus connubialibus,in ix.l.nu.49.Ioan.Igneus. in l.1. in.§.iuſta.nu.54. ff.ad Syllan. Marc.Anto. Baueria in.§.teſtes.nu.17. Inſtit.de teſtam.Iacobus Butr.in tracta.de teſtibus, rub. de interrgationibus teſtium,num.30.Federi.Schenck in tract.de teſtibus,nu.38. Alex. in conſi.xix.nu.1.volu.1.& in conſi.lxiiij.nume.1.eod.vol.& in conſi.xxiiii.nume.4.lib.2.Iac.Vagarotus in tract.de reprobationibus teſtium,nu.13.Hippo.in conſi.xvii.& in conſil.xviii.nu.14.& in conſi.cxxx.nu.34.Alcia.in tracta.præſump.in 1. reg.præſump. xlvii.Cepol.in conſi.xxxii.nu.2.& 3.in cõſilis criminali.Stepha. Bertran.in conſi.cxxxvii.nu.3.volu.2.primę impreſsi.Marc.Mãtua in conſi.lvi.nu.23.& in conſi.clii.nu.17.& in conſi. ccxxviii. nu.6.hanc opi.tenet expreſſe Cato Sacchus in repe. l. admonendi nu.110.ff. de iureiur. Ratio autem huius regu. aſsignatur per ſupra dictos doct.& opinio huius regu.ſemper fuit vera, vt ex ſupra dictis patet,& nemo auerſatus eſt eam ante Phil.Deci.qui in l.fœminę,nume.27.ff.de regu.iur.& in c.quoniam,nu.20.de teſtib.ſentit contrarium,& dicit φ etiam de iure canonico ſit in cauſis criminalibus teſtis idonea. Rationes autem propter quas motus fuit ad hęc tenendum,ibi videri poſſunt.

2 Amplia primo hanc regu.habere locum,etiam in cauſa matrimoniali quę criminali æquiparatur. Vt in c.mulieri. de iureiuran.Specu.in titu.de reſcrip.in §.ratione formę.col.x.verſi.nunc igitur ad inſtructionem.Bald.in conſi.cxii.vol.ij.Abb.in c.ſi pro debilitate nu.4.de offic. deleg.pro qua opin. faciunt etiam alia quę congerit Socin.Iun.in conſi.xxxi.nu.10.volu.2. Sed his non obſtantibus in contrarium eſt communis opinio. imo quod mulier in cauſa matrimoniali poteſt eſſe teſtis,probat tex. in c.ſuper eo.el 2.de teſtib. & hanc eſſe magis communem opin.tenet expreſſe Alex. in d.cõſi.11.volu.1.Iacob.de ſancto Georg.in d.l.ex eo.nume.5. Deci.in conſi.cxxxiii.hanc opi.tenet Tiraquel.in ſuis legib.cõnubialibus in ix.l.nume.51.hanc dicit communem & quotidie obſeruari Soc. Iunior in conſi.xxxi.numero 13.volum.2.Et pro hac opinione eſt etiam tex.in cap.videtur xxxv.quæſtio.6.vbi dicitur quod etiam coniuncti vtriuſque ſeruis in teſtificationem cauſę matrimonialis admittantur.

3 Secundo amplia procedere, etiam ſi ciuiliter agatur, ſi pœna eſt applicanda

applicanda

applicanda fiſco ratione delicti mulieres de iure canonico, quod eſt ſeruandum in terris eccleſiæ, non ſunt teſtes idonei. Ita expreſſe concludit Alex. poſt doct. quos ipſe ibi allegat, in conſi. xix. nu. 1. volum. 1. quem ſequitur Pari. in conſi. clxv. nume. 12. volum. 4. Pro qua opinione, facit, nam quandocunque pœna quandocunque ſit pecuniaria, eſt applicanda fiſco, dicitur actio criminalis, vt eſt gloſſ. notabilis in l. 3. in princip. in verbo, aureorum centum. ff. de ſepulchro viola. quam ſequitur ibi Bartol. Cin. & Bal. in l. ſi quæ per calumniam. C. de epiſcop. & cleric. & tradit Alexan. in rub. C. de iud. & in conſi. cxxxii. numero. 5. vol. 1. Imol. in c. qualiter & quando el 2. nu. 64. de accuſatio. & in Rub. ff. pub. iudi. Deci. in rubrica de iudic. nume. 52. & ibi Ripa. nu. 102. Iaſ. in princ. Inſtitu. de actio. nume. 15. & in l. 1. numero 7. C. de ędendo. Eandem opinionē tenet Bart. ff. in l. agraria de termino moto. & dicit eam communē Lodo. Gomez. in d. prin. inſtit. de actioni. nu. 18. licet glo. alię quā plures aliter dixerint, quas omnes allegat & impugnat Barto. in d. l. 4. ff. de ſepul. viola. & Ludoui. Gome. vbi ſupra, & Curt. Iunior in Rub. ff. de iudic. nu. 18.

Quod tamen eſt verum quando pęna eſt applicanda fiſco ex accuſatione, quia tunc dicitur cauſa criminalis, ſecus ſi aliqua actio intētetur nomine fiſci, puta petitio hæreditatis, quia tunc dicitur cauſa ciuilis. Ita tenet Bartol. in d. l. 3. in fine ff. de ſepulchro violat. per iura de quibus ibi per eum. quem ſequuntur Doctor. ſupra allegat. vbi hoc notabiliter declarant.

1 Limita primo, quādo cauſa criminalis eſt ciuiliter intentata. Ita probatur in d. c. quoniam. & ibi gl. & Feli. de teſtibus & in c. tam literis, eod. tit. & ita empreſſe tenet Chaſſanæ. in conſuetud. Burgun. in tit. (Des iuſtices) Rubri. j. §. 6. fol. 65. col. 1. nu. 41. Quam limitationem intelligo veram. niſi pœna ſit applicanda fiſco, vt ſupra dixi in 1. ampliatione.

2 Secundo limita, quando veritas aliter haberi non poteſt. Ita tenet Ioann. Andrę. in additionibus ad Specul. in c. de teſte. in. §. 14 numero 83. incipienti. §. teſtes Iacobus de Arenis, quem refert Alexand. in conſilio. xxiiii. numero 11. volumi. 1. Iaſ. in repeti. l. 1. nu. 40. C. de ſumma Trinita. & fide cathol. Andræ. Alciat. in tract. pręſumptio. in 1. regula, pręſumpt. xlvii. numero 3. idem Alexa. in conſi. 84. nume. 1. volum. 1. & in conſi. cii. num. 7. volu. 7. Deci. notab. in conſi. ccclxiii. num. 5. Anto. Rube. in conſi. clxv. nume. 2. Stephan. Bertrand. in conſi. 212. nu. 6. volu. 1. ſecundæ impreſsionis Hippolyt. in practica, in §. diligenter, numero 81. & in l. infans nu. 45. ff. de ſicar. pro qua opin. facit quod ſupra dixi in regu. 414. limitatione 2. Quam limitationem intellige vt per And. Alcia. in d. pręſumptione 47. numero 5.

3 Tertio fallit crimine hęreſis, lęſę maieſtatis, & ſimonię. Probat gl. in c. cum P. Manconella, de accuſatio. & in ſumma, 2. quęſt. 7. facit tex. in c. tanta. & in c. per tuas, de ſimon. & ibi Docto. pręcipue

Ioan.de Anan.num.1.cum ſequen.facit quod not.Bernar.de Luc.
in practi.c. lxxxv. Alexan.in conſi.xi.nu.6.vol.1.Maxime qu
do mulier eſt bonæ famæ,& opinionis. Quam limitationẽ de
ra & intellige vt per Pala.Ru.in allegat.hæreſis.§.xii.cum ſeq.
& per Arnald.Lamberti.in repe.c.j.de hæreti.lib.6.quæſt.xvi.
mero 13.cum aliis,& per Iacob.Septimamcenſem in Inſtitutio.
tholicis.cap.lxii.

4 Quarto limita,quando proceditur per viam inquiſitionis,vel d
nunciationis.Ita tenet Inno.in c.quoniam,nume. 1. de teſtib. fac
tex in c.tam literis.eo.titu.ita tenet Lanfran. de Oriano in tract.de
depoſitionibus teſtium nu.110.Stephan.Aufred.in tracta.de repro
bationibus teſtium,numero 69. facit glo.in c. quoniam in ver.mu
lierem de teſtibus.

5 Quinto limita,nõ procedere de iure ciuili. Vt eſt tex.in l.ex eo.
ff.de teſtibus,& ibi Florian.& Iacob.de ſancto Georg.nu.4.qui di
cit hanc eſſe commun.opinionem glo.in c.forum,in ver.non fæmi
na.de verbo.ſignificat.cum aliis. & hãc opi.dicit eſſe comm.Abb.
in d.c.quoniam num.2.& ibi Feli. num. 1. facit etiam tex.in l.4.in
.§.lex Iulia.ff.de teſtib.Hanc etiam opinio.tenet Specu.in titu.de
teſte.in.§. j. numero 81.Alexand.in conſi.xi. nume.6.vol.1.Felin.
in conſi.xxxvi.nu.4.Doct.in.§.teſtes Inſtit. de teſtam.Stephanus
Bertrandus in conſi.cxxxvij.nume.3. vol.2. & in conſi.139.nu.1.
volu.3.primę impreſſio.Tiraquel.in legib.connubialibus in 9.l.nu
mero 50. Quæ opinio approbatur de iure regio per l.17.tit.xvi.
par.3.vbi dicit,quod mulier bonæ famæ & opinionis poteſt eſſe te
ſtis in omni cauſa,exceptio in teſtamento. Contra quam l.Parti.
tę eſt tex.de iure fori,in l.8.titu.8.lib. 2. fori. quæ approbatur per
l.xcvi.Styli.de quib. legibus meminit Pala.Ruuios in allegatiõe
hereſis.§.13. quæ l. Partitæ procedit, vbicunq; fori non eſſet rece
pta nec vſitata,nam tunc recurrendũ eſt ad l.Partitæ:vt in l.j.Tau
ri.facit quod no.Roder. Xuarez in prooemio Fori.

REGVLA CCCXVI.

Fevda dignitatum,vt Marchionatus Comitatus.Ducatus.
vel Regni,ſunt indiuidua. Quam reg.probat tex.in c. Imperia
lem,in.§.præterea,de prohi.feu.alien.per Feder.& ibi Bal.& doct.
& in c.licet.& ibi gl.fi.& Abb.de voto.glo fi.in c.ſi hęredes de te
ſtamen.Circa quam reg.vltra Matth.de Afflict.vbi ſupra.vide Ca
rol.Molinæ.in conſue.Pariſi.tit.j.de materia feuda.§.35 nu.1.cum
aliis.Rui.in conſi.34.nu.9.vo.j.Pari.in conſ.lxxi.nu.3.vo.1.& in
conſ.32.nu.124.& in conſi.10.nu.10.& 11.eo. volu.Ruin.conſi 55.
nu.16.lib.5.& in conſi.ix.nu.18.vol.1.Deci.in conſi.ccclxxxix.
nume.3.Socin.Iun.in conſi.lxxvii.nume.94.volumi.1.Ioann.Ba
priſt.de S.Blaſio in conſi. lxvi.numero 1.cum ſequentibus, inter
conſilia Alberti Bruni.Ludouic,Gozadinum in conſi, lxxxiii,

tu,

nume.16.Iacobum Aluarotum.in conſi.60.nu.1.cum ſeq.inter conſilia Alberti Brun. Tiraquel.in tracta.primogenit.in 4.queſtio.nu. 22.cum ſeq.Hierony.Gratum.in conſi.4.nu.29. vol.1.

Hanc regulam ponit Barto.Scin.cum tribus limita.in reg. 44.in poſterio.Bernar.de Luco in regu.285. remittendo ſe ad Iaſ. in l.ſtipulationes non diuiduntur,nume.31.ff.de verborum obligatio. Eādem cum vnica ampliatione, & quatuordecim limitationibus ponit Chaſſanę.in conſue.Burgun.in titu.{Des fiefz). Rubr.3..§.6.a numero 7.vſque ad nu.22.fol.116.col. 1. Quam regu.cum prędicta ampliatione & limitationibus ante eum poſuit Curti. Iunior in tracta.feudor.in 4.par.in 30.q.numero 122.per totum. Eandem regulam limitat ſexdecim modis And.Tiraquel.in tract.de primogeni tu.in 4.q.nu.37.vſque ad fin.Eādem limitat ſex modis Baptiſta de ſancto Blaſio in d.conſi.66.

REGVLA CCCXVII.

FEVDVM nec generaliter nec ſpecialiter,nec tacite nec expreſſe obligari poteſt. Hanc regulam tenet Spec.in titu.de pignori.§.1.numero 30.Sali.in l.fi.C.de iure emphy. Bal. in l.3. C. vt in poſſeſsione legatorum & in cap. 1.§. aut ſi libellario. quibus mod. feud.amitt.Alexan.in l.conſtante.in prin.in 3.queſtio. prin.ff.ſolu. matrimo.& ibi doct.& in conſi.21.nume.1.& 2.volu.6.Hanc etiā opi.tenet Iaſ.in d.l.fi.nume. 54.Matthę. de Afflict. in conſti.Neapolitanis.lib.3.Rubric. 5. numero 85. Eandem dicit communem Franc.de Ripa in l.obligatione,nume. 36. ff. de pignorib. Palatios Ruu.in repet.cap.per veſtras.§. 30. in ſeptima ampliatione de donat.inter uir.& vxor.Andr.Tiraq.vbi refert alios docto.in traſta. de vtroque retractu.in titu.de retractu{ Lignagier.)§. 1.glo.3.nu. 5.licet contrarium teneat Barto. qui communiter in hoc reprobatur,in repet.l.ſi conſtante.nu.73.ff.ſolu.matri. Et circa hanc regu. vide ſupra in regu.40.

Hanc regulam cum quinque limitationibus ponit Antonius Neguſantius de Fano in tracta.de pignorib.vbi dicit hanc eſſe communem opinionem, in ſecundo membro 2.partis principalis, a nume. 43.vſque ad nume.50.

REGVLA CCCXVIII.

FEVDVM quibus caſibus amittatur. Vltra poſita in regula 40.vide Hieronymum Gratum.in conſil.6.numero 53. cum ſequē. vol.1.Carol.Molinæ.in conſuetu.Pariſien.in titu.1.de materia feuda.§.30.nu.23.cum.ſeq.

Quadraginta caſus ponit Martinus de Silimanis in tract. de feudis in Rubr.quibus modis ſeudum amittatur,a nume. 111. vſque ad nume.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nume.186. in xiij.volu.tractatuum diuerſorum Docto. Præterea 72.caſus ponit notab. Matthæ.de Afflic.in c.j.in.§.item ſi quis feudum.quib.mod.feud.amit.in vſib.feu.a nu.22.vſq; ad fi. Ad hæc 41.caſus,in quibus feudorum amit.ponit Cur.Iun.in tract.feudo.in 4.par.a nu.1.vſque ad nume.82.Et vide de iure regio tex.in l.vij.viij.& ix.titu.26.par.4.

REGVLA CCCXIX.

FEVDVM conceſſum alicui ad vti fruendum, finitur morte feudatarij. Hanc reg,ponit Bal.in præludiis feudorum, nu.51.per tex.in l.habitatio.ff.de vſu & habita.ſicut ſi diceretur,concedo tibi talem fundũ in feudum ad alimenta. Nam quod in proprios vſus relinquitur,morte finitur,ſecundum Bal.qui hoc firmat,in l.cum ti.in.§.vni.ff.de tranſactio.Bar.in l.libertis.ff.de alimen.& ciba.leg.in ſua diſtinctione,vbi dicit idem,ſi concedatur fundus ad alimenta,nam talis clauſula minuit legatum, id eſt, ꝙ finitur cum perſona,ſicut finiuntur alimenta & vſusfructus .§.finitur. Inſtitu.de vſufruct.in l.cum pater.in §.dulciſsimis.ff.de lega.2.in l.epiſtola.ff.ad Trebel. Hanc opinio.ſequendo Bald.tenet Matthæ.de Afflic.in præludiis feudorum,nu.126.

1 Primo fallit,niſi in dicta inueſtitura feudi ad vſumfructum fuiſſet dictum expreſſe, ita vt non poſsit dictus fundus vendi vel alienari,tunc enim videtur conceſſum vtile dominium ſibi & hęredibus, Ita tenet Bal.in l.Proculus.ff.de vſufru.verſic.& eſt argumentum, quem ſequitur ibi Ang.in verſ.ex prędictis.Mar.Mantua in apophthegma 152.quia vt dicit Bal. in d.l. Proculus, dicta clauſula ꝙ non poſsit alienari,non cadit in vſufructu formali.

2 Limita ſecundo,niſi detur res mobilis ad vſumfructum,nam tũc videtur donata propitetas.ita tenet Bal. in d.præludiis feud. nu.51. per tex.in l.donationes.in.§.ſpecies.ff.de donatio.

3 Tertio fallit,niſi ex verbis pręcedentibus poſsit apparere ꝙ cõceſsione feudi ad vſumfructum inueſtiens voluit concedere vtilem proprietatem, & ſic ꝙ tranſeant ad hęredes. Vt patet in d.§.ſpecies, vbi dicitur ꝙ extra dotem datam donabat puellæ ad vſum: tunc videretur donata proprietas, vt eſſent bona paraphernalia.Ita concludit Raphael Cumanus in d.§.ſpecies,nu.3.

4 Quarto fallit,ſi inueſtitura feudi diceretur.vt inueſtitus percipiat dictum vſumfruct. vel alimenta:tunc illa dictio, vt, non reſtringit ipſam inueſtituram.Ita tenet Bal.in l. Titia.in.§. Titia cum nuberet.ff.de leg.ij.idem Bal.& aliis Doctor.in l. cum ij. in §.ſi vni.ff.de tranſactio.Bar.in l.libertis,nu.2.ff.de alimen.& cibariis lega.

5 Quinto fallit,quando feudum ad vſumfructum conceſſum fuiſſet extraneo,& non filio.Ita tenet Bal.in l.ſi pater,num.10.C.de inofficioſis donatio.

6 Sexto fallit,niſi in inueſtitura prędicta fuiſſet appoſita hęc clau-

ſula

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſula, pleno iure. Ita concludit Bal. in l. i. nume. 2. C. de fructibus et litium expen.

7 Septimo fallit, niſi feudum venderetur ad vſumfructum, tunc videtur venditum vtile dominium. Ita Bal. in Rub. C. de iure emphy. nu. 9. in fine allegat text. in d. l. donationes in concubinam, in. §. ſpecies ff. de donatio.

8 Octauo fallit, ſi fuerit dictum inueſtitura feudi, ad vſumfructum tibi & heredibus, tunc in perſona hæredis eſſet nouus vſusfructus, Ita tenet Bal. in d. præludiis feudorum, quem ſequitur ibi Matthæ. de Afflict. nu. 135.

9 Nono fallit, niſi inueſtitura ad uſumfructum facta eſſet eccleſiæ vel religioſis perſonis, tunc videtur conceſſum vtile dominium in perpetuum. Tenet glo. quam ibi ſequũtur Cinus & Bal. & Alberi. in l. ſi mulier. C. de iure dotium, in verbo, mulier, in verſicu. item ad hanc dedi prędium, idem Alberi. in d. §. ſpecies. Bal. in l. & in epiſtola. nu. 5. C. de fideicommiſſis, pro qua opinione eſt text. in d. l. Titia in. §. cum nuberet. ff. de lega. 2.

REGVLA CCCXX.

FEVDVM non poteſt pignori dari, ſine conſenſu directi domini. Hanc regulam probat text. in cap. 1. in. §. item ſi quis. quibus modis feudum amitta. & in c. 1. ibi, feudũ totum, vel parem aliquã vendere, vel pignorare, de prohita feudi aliena. per Federi. ita expreſſe tenet Bartoholomæus Soci. in conſi. 19. nu. 12. vol. 1. Marianus Socinus eius nepos in conſi. 77. nu. 73. volu. 1. Ruinus in conſi. 143. nume. 19. volu. 3, Auguſtinus Berous in q. 94. nume. 11. Ioann. Igneus in l. 1 §. ſi ſeruus pignori datus. nume. 7. ff. ad Syllania. Martinus de Silimanis in tracta. feudorum, in Rubric. quibus modis feudum alienetur. nu. 99. & facit quod dixi ſupra, in regu. 40. in 3. ampliatione, De iure regio probatur in l. 10. titu. 26. parte 4. & in l. 68. titu. 18. parte 3.

Hanc regulam limitat quatuor modis Chaſſenæ. in conſue. Burgun. in titu. (Des fiefz.) Rubr. 3. §. 8. nume. 11. fo. 11. fo. 118. colum 4. vſque ad numero 21. Quarum limitationum tres ante eum poſuit Fran. Cur. Iuni. vbi hanc regu. limitat aliis quatuor modis, in tract. feudorum, in 4. parte, nume. 95. Eandem regulam cum quinque limitationibus ponit Matthæ. de Afflict. in c. imperialem, nume. 4 de prohita feudi alien. per. Fede. Hanc regulam cum tribus ampliationib. & tribus limitationibus ponit Franc. de Ripa in l. obligatione, numero 35. ff. de pignoribus.

REGVLA CCCXXI.

FEVDI dominus, eſt iudex inter ipſoſmet Vaſallos. Hanc regulam probat tex. in c. imperialem, in §. penul. de prohibi. feudĩ

aliena,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

aliena, per Feder.& in c.1.de cõtro.feudi apud pares termi.& in c. cęterum, de iudiciis, & ibi gl.& in c.ex tranſmiſſa.& in c.verũ, de foro compe. De iure regio probatur in l.vl.titu.26. par.4. Et vltra docto. in ſupra dictis locis tenet Bartho.Soc.in cõſi.12.nu. 10.vol. 1.Marti.de Silimanis in tracta.feudo. Rubr. quis ſit iudex feudi,& vbi agatur cauſa feudi, ꝑ totã. Vlda.Zaſius in ſua Epitome feudo. in 11.par.nu.6.Io.Igneus in repe.l.neceſſarius in.§. non alias. nu. 610.ff.ad Sylla.Ioan.de Ayma, in procemio concordatorũ.fo.113. col.3. Et circa hanc regulam vide Socin. in tracta. fallentiarũ, in reg.52.& 53.in poſterioribus.Nicolaus Boeri, in deciſi. 114. nu.5. Stepha. Aufre.in repe.Cle.1.de offi.ordina.in reg.1.in 1.fallen. Iaſon in l.1.§.& poſt operis.nu.12.ff.de noui operis.Carol.de Graſſaliis in ſuo regalium Franciæ.lib.2.iure 11.Alexan.in conſi.1.volu. 5.Bartholomęus Soci.in conſi.284.vol.2.& in conſil.87.volum.3. Io.de Amicis in conſi.2.nume.1.Bal.in conſi.327.vol.1.& in cõſi. 183.& in conſi.188.volu.3.Alexan.in conſi. 79. per totum, vol.1. Chaſſanæ.in conſi.41.nume.1.& 16.Albertus Brunus in conſi.101 nume.7.Matthę.de Aafflictis notabiliter in d.c.1. nume.2. de controuerſia.feudi apud pares terminan.& d.§.pręterea inter duos, nu. 2.cum aliis.

Hanc regulam limitat ſex modis Maria.Soc.in c.ex trãſmiſſa, a nu.27.vſque ad nu.34.de foro compe. Eandem regulam limitat duodecim modis Franc.Cur.Iun.in tract.feudorum, in 7.par.a nu.3.vſque ad nu.15.& a nu.15. vſque ad nu. 34. ponit 13. quęſtiones circa materiam huius regulę. Hãc etiam reg.limitat tredecim modis Fel. in c.cæterum.a nu.5.vſque ad nu.14.de iudic.

REGVLA CCCXXII.

Fevda inferiora quæ non habent dignitatẽ annexam, diuidi poſſunt. Hanc regulam probat tex.in c.1.in §. omnes, ſi de feudo fue. controuerſia inter dominum & agnatum vaſalli, in vſibus feudo. in c.imperialem, in.§.pręterea ducatus, et ibi omnes doct.de prohibita feudi alienatione per Federicum. Circa quam regulam vide poſita ſupra, in regu. 316.

Hanc regulam cum vnica amplia.& vnica limitatio.ponit Chaſſanę.in conſue.Burg.in tit.(des fiefz). Rubr.3 §.6. fo.217.col.4.nu. 22.Quas ante eum poſuit Fran.Curt.Iun. vbi eam declarat, in trac. feudorum, in 4.par.q.30.nu.224.

REGVLA CCCXXIII.

Fevdvm antiquũ ſi renouatur Vaſallo, non deſinit eſſe antiquum. Hanc regulam probat tex.in c.1.de Vaſallo decrep.ętatis in vſibus feudo.et tenet Bar.et doc.in l.ſi mihi et Titio.ff.de verb. oblig.& ibi Iaſ.nu.12.col.fi.& in l.quod dicitur.la.3.ff.de impẽſis

in

in rebus doral.fac.Roma.in conſ.cccxv.nu.1.Alex.in conſ.xxx. nu.6.vol.j.Bartho.Soci.in conſi.100.nu.11.verſic. ex quibns infeo in propoſito.vol.iij.Deci.in conſi.liij.nu.3. Albertus Brunus in conſi.lxxix.nu.4.

1 Limita primo,quando feudum erat omnino extinctum:quia Vaſallus priuatus eſſet feudo ipſo iure,ita ꝙ alia ſententia priuationis neceſſaria non eſſet,nam tunc ex tali renouatione efficitur nouum feudum.Ita concludit Bal.in c.j. in.§.inſuper.in fi.de prohib. feudi alie.per Fed.Ale.in conſi.xxxiiij.col.ij.vol.v. Et pro hoc ꝙ res extincta ſi renouetur dicatur noua & alia res, eſt text.in l.inter ſtipulantem.in.§.homo liber.verſ.& nauis.ff.de verb.oblig.& in l.j. in §.opus.ff.de nou.ope.nunt.Iaſ.in l.ius autem ciuile.nu.15.& 18. ff.de iuſt.& iure.Dec.in l.j.in prin.nu.28.ff.quod quiſque iur. Matthæ.de Affli.in d.c.j.nu.12.de vaſal.decrepi.æta.

2 Limita ſecundo, quando in renouatione feudi adiiceretur noua forma:quia tunc ex tali adiectione nouæ formæ diceretur nouum feudum.Ita tenet Bal.in c.j. in.§.inſuper.in fi.de prohi.feudi alien. per Federi.ex mutatione enim formæ inueſtituræ, efficitur nouum feudum,ita concludit Bartho.Cæpol.in conſi.xxxj.nu.7.in conſ. ciuil.Iaſ.in d.l.ſi mihi & Titio.col.fi.nu.12.Old.in conſ.clxxviij. incipien.quidam nobilis.vbi dicit, ꝙ feudum dicitur nouum ratione nouarum conuentionum.quem ſequitur Curt.ſenior.in conſ.l.nu. 50.& 19. Matthę.de Affl.in deciſioni.Neapolit.cxij.num.5.& in ccxliiij.nume.8.Albertus Brunus in conſil. lxxxviij.nume.5.pro quo eſt bonus tex.in l.ius autem ciuile. & ibi Docto.Moder. ff. de iuſti.& iur. Quam limitationem Calderi.in conſil. xj.in titul.de feudis.verſ.ad cuius declarationem.intelligit verum,quando mutatur aut alteratur forma circa ſubſtantialia feudi: ſecus ſi circa accidentalia.

3 Tertio limita, niſi feudum amiſſum per vaſallum fiſco principis fuiſſet incorporatum, aut poſſeſsio eius per dominum appręhenſa: quia tunc ſi renouetur vaſallo,dicitur nouum feudum. Ita concludit Bal.in l.j.q.xv.nu.11.ff.de rerum diuiſio.Alex.in d.conſil.34. col.ij.Iaſ.in conſi.clij.nume.1.in fin.in ij.col.vol.ij.& in conſi.64. col.iij.nu.1.verſ.ſecundo poſſunt limitari. Ludo.Goza.in conſ.84. nu.10.& 21.

Quæ tres limitationes non præcederent, quando feudum renouaretur ſub commemoratione antiquarum inueſtiturarum, & ſub eiſdem pactis & qualitalibus.Ita Areti.in d.l.ſi mihi & Titio.Ale.in d.conſi.xxx.nu.6.verſ.& ita etiam colligitur ex verbis dictorum priuilegiorum.vol.j. Albert. Brunus in conſil. lxxix. nume.5. Secundo non procedunt prædictæ limitati.quando in renocatione feudi ſuperiori,verbum reſtituimus aut reddimus,apponitur etiam ſi ſint verba,& de nouo concedimus. Ita tenent Mart.Lauden.et Præpoſi.in c.j.de vaſal.decrepit.æta.& ibi Matthæ.de Afflic.nu. 15.per quem vide alia circa hanc regu.

REGVLA CCCXXIIII.

FEVDI contentio vbi eſt inter dominum & vaſallum, pares curiæ ſunt iudices. Hanc regu. probat tex. in c. imperialem, in §. præterea ſi inter duos, de prohibita feudi aliena. per Federic. & ibi Matthæ. de Affliict. nu. 38. & in c. j. de controuerſia feudi apud pares termi. & ibi etiam Matthæ. de Afflict. nu. 1, facit etiam text. in c. j. de lege Corra. notatur in c. cæterum, de iudic. De iure Regio eſt tex. in l. xj. titu. xxvj. par. iiij.

Hanc regul. cum vnica ampliatione & ſex limitationibus ponit Bernard. de Luco in reg. cclxxxvij. remittendo ſe ad Marianum Socin. in c. ex tranſmiſſa. nu. 9. de foro compe. Eandem cum quatuor ampliationibus & ſex limitationi. ponit Curt. iunior in tracta. feudorum, in vij. par. verſ. tertia principalis regula datur, a num. 54. vſque ad finem.

REGVLA CCCXXV.

FEVDVM negans, rem feudalem perdit. Hanc regul. ponit Abb. in c. cæterum, nu. 21, poſt Innocen. ibi, de iudic. allegat ad hoc text. in c. quo iure viij. diſtin. Bald. in ij. col. C. quomodo & quando iudex. Probatur per tex. in l. fi. ff. de rei vendicati. vbi probatur ꝙ negans ſe poſsidere ſi conuincatur, perdit poſſeſsionem. Cui conſonant tex. de iure Regio in l. iij. tit. iij. par. iij. & l. xl. titu. j. ead. par. Circa quam reg. vide Rom. in conſi. lxx. nu. 4. Arnold. Ferronium in conſuetu. Burdegalen. in tit. de feudis. §. v. Abb. in c. fi. de ſoluti. nu. 2. Iaſ. in l. quod te mihi, nu. 29. ff. ſi certum pet. & in. §. omnium. nu. 86. Inſti. de actio. Hippo. in repe. rub. ff. de fideiuſſ. num. 19. & nu. 322. & in ſingu. ccxlij. Matth. de Affl. in deciſ. Neap. xviij. nu. 1. Ludo. Gome. in. §. ex maleficiis. nume. 16. inſti. de action. Anton. Capit. in deciſ. xix. nu. 6. Hiero. Grat. in conſil. xxxvij. nu. 1. vol. ij. Guid. Papam in ſing. dcix. & in conſi. iij. nu. 2. & in deciſio. 256. in fi. Ripam in l. qui cum ſe. nu. 1. cum aliis, ff. de re iudi. & vide infra in regu. cccxxix.

Et plures caſus in quibus negans punitur, vide per Bal. in Auth. contra qui propriam. C. de non numer. pecu. quem refert Catellia. Cotta. in memora. iuris, in verbo, negans.

Hanc reg. ampliat vno modo, & limitat quinque modis Felin. in d. c. cæterum. a nu. 28. vſque ad nume. 20. de iudic.

REGVLA CCCXXVI.

FEVDI noui inueſtitura ad hoc vt probetur, neceſſarium eſt ꝙ adhibeantur pares curiæ. Hanc reg. probat tex. in c. j. quid ſit inueſti. in vſibus feudo. Ratio autem quare extranei non admittantur,

tantur, ponitur in tex. in c. j. in. §. j. & in. §. idcirco. de notis feudorũ. Circa quam reg. vide Alex. in conſil. x. vol. iij. & in conſi. lxxix. vol. j. Martin. de Silimanis in tract. de feudis, in rub. de inueſtitura qualiter fiat. nu. 225.

Hanc reg. ampliat vno modo. & limitat tredecim modis Franc. Curt. iunior in tract. feudorum, in ij. par. in iiij. q. a nu. 16. vſque ad nume. 30.

REGVLA CCCXXVII.

FEVDVM pro anima vaſallus relinquere non poteſt. Hanc regul. probat tex. in c. imperialem. ibi, vel pro anima iudicare. de prohib. feudi aliena. per Fede. & in c. j. in. §. donare. quali. olim feudum alien. pote. & ibi Bal. & Aluaro. Ratio eſt: quia magnum pręiudicium fieret domino ſuperiori: quia poſtquam feudum eſſet ſemel incorporatum eccleſię, quæ nunquam moritur, nunquam eſſet ſpes q feudum poſſit ad dominum reuerti: & ideo eccleſia quæ debet eſſe cultrix iuſtitię, nihil ſiniſtri debet pati fieri, neque in ſe, nec in aliam ita probat tex. in c. j. in . §. Mediolanenſes. verſ. inde poteſt præſumi de alienatio. feudi, in vſibus feudorum. Hanc etiam opi. ſequitur Bal. in l. j. C. de ſacroſanct. eccleſ. Felin. in c. inter dilectos. nu. 10. de fide inſtr. Lud. Goz. in cõſ. 8. nu. 21. & in cõſ. 4. nu. 8. Alc. in cõſ. 30. nu. 3. vol. j. Bartho. Soc. in cõ. 19. nu. 10. vol. j. Maria. Soc. iunior in conſ. 76. nu. 46. vol. j. Roma. in ſing. 533. Hanc etiam opi. tenet Abb. in c. quę in eccleſiarum. nu. 18. de conſtitu. & hanc opin. ubi latiſsime eam examinat, & refert Doct. contrariam partem tenentes, tenet Cur. Iun. in tract. feud. in iij. par. q. penul. nu. 125. & circa hanc reg. vide ſupra in reg. xl. in vj. ampli.

Hanc reg. ampliat vno modo Ludo. Roma. in d. ſing. 533. Eandem limitat quatuor modis & ampliat vnico modo Fel. in c. quę in eccleſiarum. nu. 65. verſ. cęterum inquantum dictum eſt de conſtit. vſque ad nu. 75. Hanc etiam reg. limitat 5. modis, vbi notab. examinat Fran. Cur. Iun. in tract. fend. iu iiij. par. in d. pe. q. nu. 126.

REGVLA CCCXXVIII.

FIDEIVSSOR non poſsidens immobilia, poteſt recuſari tanquam non idoneus. Hanc reg. probat tex. in l. ij. & in l. ſciendum. ff. qui ſatiſd. cog. gl. in Auth. de exhiben. reis. in. § ſuſcepto. in verb. perſonali. collat. v. & in l. ſi quis ſtipulatus ſit Stichum. in. §. ſi quis ſtipulatus fuerit. ff. de verb. obli. Hanc opi. tenet Bal. in c. corã. nu. 8. de offi. deleg. Specu. in tit. de ſatiſdatio. in. §. dicto verſ. ſed ſi ſcholaris. Alex. in conſi. clx. nu. 5. vol. v. & hanc dicit eſſe comm. opin. Iaſ. poſt Barb. ibi in d. l. ſciendum. in prin. nu. 30.

Hanc reg. ampliat vnico modo, & limitat quatuor modis Hipp. in repe. Rub. ff. de fideiuſſ. a nu. 227. vſque ad nu. 241.

REGVLA CCCXXIX.

FIDEIVSSOR negans ſe fideiuſsiſſe, ſi conuincitur de men
dacio ſibi præiudicat. Vt in l.ſed hoc ita.in.§.j.ff.de re iudica. vb
dicitur, ꝙ negans ſe ſocium, perdit beneficium ne conueniatur vl
tra quam facere poteſt: quod competit ſocio, vt in l. ſunt qui.ff.de
re iudica.ad quod etiam eſt tex.in l.ſi vnus.in.§.fi.ff.pro ſocio. Et
facit etiã pro hac regul.text. in l. ſed ſi ex parte.in.§.interdum.ff.
quod cum eo.vbi ponitur, vbi punitur filiusfamilias negando ſe fi
liumfamilias, & mentiendo dixit ſe patremfamilias. Tertio facit
tex.in l.hæreditatem.in.§.fi.ff.ad leg.Falcid. vbi dicitur, ꝙ hæres
negans rem hereditariam, ſi conuincatur de mendacio, ſibi præiudi
cat, quem tex.pro ſingu.allegat Bal.in Reper.ſuo, in verbo, negati
ua.vbi dicit, ꝙ negans ſimilis eſt ſubtrahenti: per illum text.& ide
dicit Bal.in c.dudum.el ij.nu.8.de elect.Iaſ.in.§.item ſi quis in frau
dem.Inſti, de acti.ex quibus vr̃ confirmata ſupra dicta noſtra regu.
Pro qua opi.eſt tex.in l.fi.ff.de rei vendi.vbi habetur, ꝙ ſi quis in
veritate poſsidet aliquam rem, & contra eum agatur rei vendica
tione ad illam rem, ſi ipſe negat illam poſsidere, & conuincatur de
mendacio, quia actor probat ipſum illam poſsidere, tunc debet alia
poſſeſsio incontinenti ab eo auſerri & in actorem transferri.etiam
nihil de iure ſuo probantem. Circa quam regulam vide ſupra in
reg.cccxxv.& præiudicatur ſibi iſte fideiuſſor in hoc, quia perdit
beneficium excuſsionis, & beneficium cedendarum. ita tenet Bal.
in Auth.contra qui propriam.in iij.col. C. de non nume. pecu.vbi
allegat bonum text.in l.ſi dubitetur, in.§.ita demum.ff. de fideiuſſ.
vbi hoc tenet Ange.de Peruſ.& Alex. & Iaſ.in l.j.nume.11.C.de
tranſact.Bar.in l.etiam.§.j.ff.ſolu.matr.& opinionem huius regulæ
tenet Hiero.Gratus in conſ.lxiij.nu.44.& in conſi.cxix. num.11.
vol.ij.Purpura.in l.nec pactio.nu.79.C.de tranſact.Nicol.Bello.in
.§.ſi plures.nu.12.Inſtitu.de fideiuſſoribus.

Hanc reg.vbi eam pluribus fundamentis confirmat, ponit Hipp.
in repe.Rubr.ff.de fideiuſſo.nu.322.vbi a nu.336. vſque ad nu.341.
limitat eam quatuor modis.

REGVLA CCCXXX.

FIDEIVSSORI minoris non prodeſt reſtitutio minori con
ceſſa. Hanc regulam probat tex. in l.j.& ij.C.de fideiuſſo.mino
rum.& ibi Bar.& in l.Marcellus.ff.de fideiuſ.& in l.in cauſæ.la p
vbi aſsignatur ratio huius reg.ff.de min.& in l.iij.§. ſed vtrum vel
ſicu.ſed an hoc auxilium.eo.tit.De iure Regio eſt tex.in l.25.ti.4.
par.iij.& in l.iiij.titu.ij.par.5.& hanc opinionem vltra ſupra dict.
doct.tenet Franc.Curt.iun.in l.poſt aditam.num.5.C.de impub.&
aliis. Et circa hanc regulam vide Io.Mauritium in trac.de reſti
tutione

tutione in integ.c.xiiij. Hippo.in repe. Rubr.ff.de fideiuſ. nu.267. Vincentium de Herculanis, & ibi Docto.in l.& ſi fideiuſſor. ff. de re iudica. Anton.Caimum in ſumma, C.de reſtitutione in integrum pagina 4.

1 Fallit primo, quãdo dolus aduerſarij. interuenit. Ita probat tex. in l.ij.in fi.C.de fideiuſſo.minorum. Et eſt ratio: quia æquius eſt aduerſarium qui dolum commiſit pati damnum, quam ꝙ fideiuſſor qui bona fide fideiuſsit ſoluat de ſuo proprio: nec poterit ſolutum repetere a minore: quia minor aduerſus fideiuſſorem poterit petere reſtitutionem in integrum: vt in l.j.C.de fideiuſſo. mino. & ita expreſſe tenet gl.in d.l.ij. Iacobi.de S.Georg.in l.j.nu.7.C.de fideiuſſo.mino. Montaluus in glo.l.j.tit.xij.par.x. Io. Mauritius in d.tracta.de reſtitu.in integrum.in d.c.xiiij.pag.fin. Petrus Rebuff.in gl. ad conſtitu. Regias Gallię: in ij.par. in tract.de reſtitutionibus.arti.ij.in glo.ij.nu. 8.pag.143.glo.in l.minor xxv.annis.in verſ.ſuccurrit.ff.de procurato. Bar.in l. Stichum.§.quod vulgo. nu.2.ff.de ſolutio.

2 Limita ſecundo, quando creditor poteſt habere regreſſum contra alium: quia tunc beneficium reſtitutionis in integrum conceſſum minori proderit etiam fideiuſſori. Probat text.in l.minor xxv.annis.ff.de procur.& ita per illum tex.tenet Iacobi. de S. Geor.in d. l.j.nu.6.C.de fideiuſſo.mino. Petr.Rebuff.vbi ſupra. num.9. facit etiam tex.in l.ij.ff.de admini.tuto.

3 Tertio limita, quando reſtitutio nullum eſſet adlatura commodũ ipſi minori, niſi etiam prodeſſet ipſi fideiuſſori: puta quia eſſemus in caſu in quo minor non poſſet petere reſtitutionem aduerſus fideiuſſorem: nam caſu reſtitutio conceſſa minori tranſiret ad eius fideiuſſorem. Per notata per Bar.in l. cum filius.in.§.j.ff.de verb.obli. faciunt notata per Cin.& Bal.in l.quoties.C.de præci. impera.offeren.per Sal.in l.fi.C.de vſur.rei iudic.ita expreſſe tenet Iacobin. de S.Georg.in d.l.j.nu.7.C.de fideiuſſo.mino. Petrus Rebuff. vbi ſupra. nu. 9.

4 Quarto limita, quando fideiuſſore conuento qui eſſet habiturus regreſſum contra minorem debitorem principalem, ipſe minor comparet vt defenſor neceſſarius pro ipſo fideiuſſore, & peteret reſtitutionem in integrum: tunc reſtitututio etiam fideiuſſori proderit. Ita expreſſe tenet Bar.per illum text.cum gloſ.in d.l.Stichum aut Pamphilum.in.§.ꝙ vulgo.ff. de ſoluti. & ibi expreſſe Imol. Sed Paul.de Caſtro in d.l.j.C.de fideiuſſo. mino.& Rapha.Cuman.in d.§.quod vulgo. damnant hanc opin.dicentes, ꝙ hoc caſu minor non eſt defenſor neceſſarius: quia iſta non eſt neceſſaria defenſio ſpectans ad minorem: cum nullo caſu habiturus eſt regreſſum contra eum, cum ſemper minor ipſe poterit petiiſſe reſtitu. aduerſus fideiuſſorem, d.l.j.ergo ipſius minoris non intereſt capere defenſionem pro ipſo fideiuſſore: nec ipſe minor hoc caſu eſt dicendus defenſor neceſſarius, & ibi Alexan. in d.l.j dicit ꝙ licet illud dictum

Bar. ſit valde ſingulare, tamen non conſiderauit dictum fundamen-
tum in contrarium factum: & ꝙ eius opinio male poteſt ſuſtineri.
Quem ſequitur Iaſ. in l. ſi cum procuratore. nu. 5. ff. de re iudica. E[t]
quidem verum ꝙ quando minor eſſet defenſor neceſſarius, poſ[ſet]
comparere pro fideiuſſore, & aſſumere defenſionem pro eo: & tu[nc]
exceptiones competentes principali, prodeſſent etiam fideiuſſo[ri]
tex. eſt notab. in l. idem quæ, in. §. generaliter. ff. manda. & ita tene[t]
Iacobi. in d. l. j. nu. 7.

5 Quinto limita, quãdo fideiuſſor ſucceſsit minori principali: nam
tunc ex perſona defuncti poſſet petere reſtitutionem in integrum,
iſte eſt tex. et ibi Bar. ſecundum vnam lecturam. in l. Stichum. in. §.
ꝙ vulgo. ff. de ſolutio. notant Doct. in l. debitori. C. de pact. ita ex-
preſſe tenet Iacobi. de S. Georg. vbi notab. declarat illum text. in
d. §. quod vulgo. in d. l. j. nu. 7. C. de fideiuſ. mino.

6 Limita ſexto, quando fideiuſſor pro re minoris ſtipularetur et fi-
deiuberet: vt pote ſi minor rem vendat in qua eſt deceptus: ſi ali-
quis fideiuſſerit pro eo, illi fideiuſſori ſuccurretur poſt minoris reſti-
tutionem. Vt in l. ij. ff. de admi. tut. l. exceptio. quæ perſonæ. in fi. ff.
de exceptio. quia in hoc poteſt etiam maior decipi, videlicet in re[i]
valore, vt in l. quiſquis. C. de reſcind. vendi. & ita tenet Petr. Rebu[f.]
vbi ſupra, nume. 5.

REGVLA CCCXXXI.

FIDEIVSSOR de iudicio ſiſti habet beneficium excuſsio-
nis. Hanc opi. tenet Guliel. de Cugno in l. ij. in. §. ſi quis ex his. ff.
qui ſatiſd. cog. vbi tenuit, ꝙ iſte fideiuſſor habebit beneficia omnia
quę fideiuſſoribus conceduntur, & per conſequens gaudebit privi-
legio ſeu beneficio excuſsionis, de quo in Auth. præſente. C. de fi-
deiuſſo. Hanc opin. ſequitur Roma. in d. §. ſi quis ex his. nu. 6. &
hoc videtur etiam tenere Ioan. Fab. in. §. ſed hodie. inſtu. de ſatiſd.
col. ij. vbi dicit, ꝙ quando principalis eſt pręſens & ſoluendo, tunc
non poteſt agi contra fideiuſſorem de iudicio ſiſti: ſecus in caſu quo
eſſet abſens. vel non haberet bona. Eandem opin. tenet Bal. in d. §.
ſi quis ex his. & ibi Pau. de Caſt. Alex. & Iaſ. nu. 7. Iacobin. de S.
Georg. nu. 5. & dicit eſſe communem Roder. Xuarez. in d. l. ij. titu.
(De los emplazamientos.) lib. ij. fori. in. §. quęritur vlterius. num.
1. 2. & 3. fol. 187.

2 Limita primo, niſi fideiuſsiſſet pro eo qui non erat obligatus ſi-
ſtere in iudicio. vt tenet Bald. Ang. & Alex. vbi ſupra. Et eſt ra-
tio: quia tunc non eſt proprie fideiuſſor ex quo intercedit pro eo
qui non erat obligatus. & ad hoc iuuat gl. notab. in auth. de fideiuſ-
ſo. in prin. colla. j. vbi dicit, ꝙ in expromiſſore non habet locum be-
neficium excuſsionis: et expromiſſor qui promiſit alium in iudicio
ſiſti: vt in l. ij. gloſ. magna. ff. qui ſatiſd. cogan. & ſic debet intelligi
glo. in d. l. ij. in. §. ſi quis iis. in gloſ. magna. ad fi. vbi dicit, ꝙ fideiuſ-
ſor

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

bet de iudicio ſiſti, non eſt proprie fideiuſſor, cum principaliter obligationem in ſe ſuſcipiat. & idem ſentit gl. in eo. in. §. nemo. ff. de reg. iur. & hoc tenet Xuarez, vbi ſupra.

2 Secundo fallit, vbicunque agitur contra fideiuſſorem vt ſiſtat reum: nam ad hoc poteſt agi officio iudicis, nec habebit beneficiū excuſsionis: ſecus quãdo conuenitur ad intereſſe, eo quia non ſiſtit. Ita Bal. & Alex. in d. §. ſi iis. per tex. in l. eum pro quo. ff. de in ius vocan. & ſatis videtur etiam de mente eiuſdem Bal. in l. j. C. de conuen. fiſci debi. lib. x. col. iiij. vbi eleganter loquitur: & ad hoc etiam tenuit Xuarez, vbi ſupra.

3 Tertio fallit, in cauſis criminalibus: in quibus fideiuſſor non habet beneficium excuſsionis, ſed officio iudicis proceditur contra eum executiue. Probatur in l. ſi quis reum. ff. de cuſto. reor. Bald. in d. §. ſi quis iis. & ibi Roma. & Iacobi. nu. 5. & Alex. Facit text. & gl. in c. cum homo. xxiij. q. v. vbi dicit gl. ꝙ fideiuſſor in cauſa criminali non poteſt inuenire. & ſic licet fideiuſſor promittat præſentare aliquem reum mortis, ſi non præſentat, non punitur vt pœna mortis: quia ille veniebat puniendus: vt in d. l. ſi quis reum. ſed debet puniri pecuniariter, arbitrio iudicis executiue: vt ſupra dixi, & ſic non habet beneficium excuſsionis. Et quia intellectus ſupra d. gl. in d. c. cum homo. traditur in variis locis, ideo vbi crimen nõ eſt magnum, ita vt non veniret imponenda pœna corporalis, fideiuſſor põt interuenire, & ſic debet intelligi text. in c. ſi clericos de ſent. excom. lib. vj. & tex. in l. Diuus. iuncta d. l. ſi quis reum. ff. de cuſto. & exhib. reo. ſecundum Abb. in rub. de fideiuſ. nu. 1. Sed vbi veniret imponenda pœna corporalis vel mortis, non admittitur fideiuſſor, non poterit interuenire. iſte eſt tex. notab. & ibi gl. in ver. ſupplicium. in c. cum homo. xxiij. q. v. quã gl. ad hoc dixit no. Bal. in l. ij. C. ne fili. pro pat. Fel. in c. contingit. el j. de ſententi. excomm. in c. paſtoralis. §. quia vero. nu. 15. de offic. deleg. & in c. cum veniſſet. nu. 4. de teſti. Iaſ. in l. j. num. 5. ff. de in litem iuran. & in l. non impoſsibile. nu. 2. de pact. Hipp. in repe. rub. ff. de fideiuſ. nume. 206. & in l. infans. nu. 15. ff. ad l. Corn. de ſica. & in practi. §. examinanda. nu. 12. & in conſ. xvj. nu. 27. & in ſing. dclj. Nicol. Bellon. in §. in omnibus. nu. 6. inſtitu. de fideiuſ. Roder. Xuarez in tract. de fideiuſſore in cauſa criminali verſicu. quo ad aliam particulam pagi. 5. fol. 107. De iure regio eſt tex. in l. xvj. titu. j. par. vij. & in l. x. ti. xxix. par. 7. & in l. iiij. tit. viij. lib. ij. fori. per quam l. fori, intelligitur ſupra d. l. parti. & l. cxvj. Styli. Sed d. gl. in d. c. cum homo. ſeipſam limitat, niſi eſſet conſuetudo ꝙ quis pro alio puniretur pœna corporali, quia tunc valeret conſuetudo. ſequitur Roma. in ſingul. cxxix. Roderic. Xuarez vbi ſupra, pag. 7. verſic. tertio limita. fo. 108. Chaſſa. in conſuetu. Burgund. in tit. (Des iuſtices) Rubri. j. §. v. fol. 59. col. ij. nume. 367. Cæpol. in repet. l. ſi fugitiui. nu. 61. C. de ſer. fug. Petrus de Vbal. de Peruſ. in tract. de pace Conſtan. nu. 75. Auguſtinus Ariminen. in additio. ad Ange. in tracta. maleficiorum

in verbo, pro quibus & quolibet.nu.1.Deci.in c.ij.nu.8. in j.lectu. & in ij.lect.nu.26.de conſtit.& in c.ij.nu.58.de probati. Io.Montolonius in promptuario iuris in verbo, fideiuſſor.quę opi. communis eſſe videtur, licet contrarium velit tenere Fel.in c.ij.num.2.de conſtitu.& in d.c.ij.nu.8.de proba.& in addi.ad Abba.in c.ius generale.col.fi.j.diſ.quibus motiuis per eum ibi traditis poteſt reſpondere prout reſpondit Deci.in locis ſupra allegatis.& alia circa illa gloſ.vide per Roderic.Xuarez.in d.tracta. de fideiuſſore in cauſa criminali, per totum.

REGVLA CCCXXXII.

FIDEIVSSOR non poteſt obligari niſi verbis: & ſic requiritur ſtipulatio. Hanc reg.probat tex.in l.Blanditus.C.de fideiuſſ. & in l.ſciendum.& ibi glo.& Iaſ.nu.2.C.de verb.obli. De iure Regio videtur tex.in l.j.tit.xij.par.v.& ita tenet Hippo.in repet. Rubr.de fideiuſ.nu.156. Et circa hanc reg.vide Andr. ab Exea in libr.pactorum, nu.450.notabi. Catellia.Cotta in Memora.iuris: in verb.fideiuſſor.el j.Fortu.Garciam in l.legitima.nu.45. & in l. iuris gentium.nu.41.ff.de pact.Hiero.Butigellam in repe.rubr.nu. 9.ff.de verb.obli.& Hierony.Berum in repe.rubr.nu.214.& 216. eod.tit. Rationem huius reg.ponit Lancel.Galiaula in repet.d.rub. nu.70.quem vide etiam ibi nu.144.item Iacob.de Nigris in repet. l.j.nu.55.ff.de verb.obli. Ioan.Crot.in repe.d.l.j.nu.4.

Hanc regulam cum quatuor illationibus, & quatuor limit.ponit Iaſ.per tex.ibi, qui hanc regu.probat in l.ſtipulationum.in.§. ſatis acceptio, nu.2.de verb.oblig. Hanc etiam reg.limitat octo modis Ioan.Crottus in repe.l.ſciendum.nu.7.ff.de verb.obl.

Hodie tamen de iure Regio corrigitur hæc regula per l.iij.tit. viij.lib.iij.ordi.vbi fideiuſſor per illam l.hodie poteſt obligari pacto nudo. Facit quod dixi ſupra in reg.xj.

REGVLA CCCXXXIII.

FIDEIVSSOR de iudicio ſibi tenetur ſucceſsiue vſque ad ſententiam. Hanc reg.probat tex.in l.Græce.in.§.& poſt litem. ff.de fideiuſſo. Quæ l.non reperitur alibi, ſecundum Bartol. ibi, & Ang.in l.fideiuſſor.in.§.in fideiuſſorem.ff.qui ſatiſd.cog.Matthe. in ſing.clxxvij.ſed eſt ſimilis gloſ.in l.j.in princ. in ncta gloſ.parua, in ver.iudicium.ff.ſi ex noxa.cau.agatur.

Hanc regu.limitat duobus modis Iaſ.in d.l.fideiuſſor.in.§.in fideiuſſorem.nu.7.& 8.qui ſatiſda.cog.

Regula

REGVLA CCCXXXIIII.

FIDEIVSSORES habent beneficium diui Adriani. Hāc regulam probat tex.in.§.ſi plures.Inſtit. de fideiuſ. & in l. inter fideiuſſores.& in l.ſi plures ff.de fideiuſſo.& in l.fina.C.de conſti.pecu.De iure regio probatur in l.iiii.titu.xviii.lib.3. for. & in l.x.tit.12.par.v. Circa quam regulam vltra doct.in ſupra dictis locis, vide Ant.Nicellum in concord.gloſſarum,concordātia xix.nu.177. Marc. Man. in li. ix. obſeruationum obſeruatione lxxxv. & in apophthemate lxxxviij. in apophthematis nouis Hippol. in rubrica ff.de fideiuſſor.numero 27.28.& 34.Purpuratum in l.ſi creditores,nume.38.C.de pact.

Hanc regu.cum quinque limitationib. ponit gl. in d.§. ſi plures. in verbo,partes.inſtit.fideiuſſ.quas limitationes gl.ponit Nico.Bellon.in d.§.ſi plures nu.9.cum aliis, vbi addit alienam & ſextam limitationem,& ampliori ſtylo eas proſecutus eſt.

REGVLA CCCXXXV.

FIDEIVSSOR regulariter ante principalem conueniri non poteſt. Hanc regulam probat tex.in Authen. præſente C.de fideiuſ.& in Auth.de fideiuſſ.in.§ ſi quis igitur,et in.§.non ſolū colla.1.in Auth.hoc ſi debitor.C.de pign.De iure regio tex. in l.ix. tit.12.par.5.& l.219.ſtyli. Circa quam regulam vltra Bar.& doct.in ſupra dictis locis,vide Abb.& doct.in c.peruenit.de fideiuſſo. Iaſ. in §.idem ſi quis,el 1.nu.67.Inſti.de actio.Steph.Aufre.in addi.ad deci.Capellę Toloſanę,cxcvi.Barb.in l.ſtipulationū.la 2. in.§.ſatis acceptio.col.4.verſi.item glo.ff.de verb.obliga.Claudi.de Seyſell.in l.decem nu.4.ff.de verb.oblig. Petr.de Vnzola in practica artis notariatus,in Rub.de beneficio competenti fideiuſſoribus.Io.Oldendo.in tracta.de iure ſingulari,in rub. de priuilegiis fideiuſſo. Benedict.de Plumbi. in tract.de diſcuſsionibus,nu.4.Petr.de Rauenna in ſuo Alphabeto aureo in verbo,fideiuſſor.fo.42. Curt.Senio.in conſi.6.nu.3.Hiero.Gratum in conſi.87.num.23. vol.1.& in conſi.lxiiij.nu.43.vol.2.Vitalem de Cambanis. in tract. clauſularum,in clauſula.ſi.Hippol.in repe.rub.ff.de fideiuſſ.nu. 7. cum aliis & in ſing.2.& ſing.ccxx.Pau.Pari.in conſi.xlvii.num.5.lib.j.& in conſi.ex eod.vol.Catellia.Cottam in Memoralibus iuris in verbo,fideiuſſor.Corn,in conſi.cvi.nu.7.volu.1.Feli.in c. accepimus, nume.5.verſi.adde quod notat Bar.de fi.inſtru. Tiraq. in tracta.iuris conſtit.in 1.par.nu.53.Bar.& cęteri doct.in l.ſi ego ff.ſi cert.peta.Bald.& Ioann.de Platea.in l.j.C.de conuen.fiſci debitorib.lib.x.Anto.Rub.in repet.l.non ſolum.§.morte nu.507.cum aliis. ff. de

nouī operis. Nicolaum Boerium in deciſione ccj. Guido. Papam in deciſio. 94. & in deciſio. 570.

Hanc regulam cum duodecim limitationibus ponit Soci. in reg. 134. vltra quem amplia & limita ſequentibus modis.

1 Amplia primo in tantū, procedere vt in excuſsione quę fit contra principalem vt deueniatur contra fideiuſſores, citari debent ſi fideiuſſores. Ita tenet Bart. in l. decem ff. de verb. obli. nu. 4. quem ſequuntur ibi doctor. & in l. nam ita Diuus ff. de adoptio. & in l. nec quicquam in. §. vbi decretum ff. de officio procon. Ale. in l. de vnoquoq;, in fi. & ibi Hippoly. nu. 73. ff. de re iudi. & licet Barto. ibi teneat quod ſufficiat generalis citatio, tamen in hoc contrarium tenet Bal. Ange. & Pau. Caſt. per ea quę habentur in l. de vnoquoq; ff. de re iudi. & in l. nam ita Diuus ff. de adoptio. quia vbi agitur de pręiudicio certę perſonę, illa nominatim citanda eſt. Alex. in conſil. 86. nu. 3. & in conſi. clvi. nu. 4. vo. 2. & iſtam eſſe veriſsimā opi. firmat expreſſe Claud. de Seyſell. in d. l. decē nu. 16. de verb. obli. Iaſ. in d. §. vbi decretum nu. 36.

2 Amplia ſecundo, procedere in fideiuſſore indemnitatis: nam fideiuſſor indemnitatis ēt ſi renuntiet beneficio de fideiuſſoribus, poteſt petere prius executi principalem. Ita expreſſe tenet Bar. in l. 1. nu. 2. C. de conuenien. fiſci debitoribus lib. x. quem ſequitur ibi Alexan. in additionib. vbi ad hoc allegat quam plures doct. idem tenet tes idem Alexan. in conſi. xxix. num. 34, volu. 7. Eandem opin. tenet Ang. & idem Alex. & docto. præcipue Curtius Iun. nu. 4. in l. ſi ego ff. ſi cert. petat. Anto. Rubeus in repe. non ſolum §. morte. nu. 580. ff. de noui ope. nuntia. Chaſſan. in conſuetu. Burgun. in tit. (Des cenſes.) Rub. xi §. 6. fo.; 62. col. 3. nu. 26. Corne. in conſi. cix. nu. 7. vol. 1. Catellia. Cotta in Memoralib. in verb. fideiuſſor. Hippoly. in repe. rub. numero 2. ff. de fideiuſſo.

3 Amplia tertio, procedere in fideiuſſore de iudicato ſoluendo: nam ſi conueniatur & petatur executio contra eum ſententiæ latę contra debitorem principalem, poterit opponere beneficium excuſsionis, dicendo quod primo debeat excuti debitor principalis. Per illum tex. in l. finali. C. de vſuris rei iudica. quem ſequitur Iaco. de S. Georg. in l. fideiuſſo. in. §. ſi quis his, nu. 6. & in. §. in fideiuſſoré, nu. me. 3. ff. qui ſatiſd. cogan. & in l. & poſt rem. in. §. fideiuſſor. in 2. lectu. nu. 4. ff. de tranſact.

4 Amplia quarto, habere locum in fideiuſſore de iudicio ſiſti. Vt dixi ſupra in regula 331.

5 Amplia quinto etiam ſi creditor habeat pignus, nam prius debet vendi pignus quam fideiuſſor conueniatur, licet glo. contrarium teneat in Auth. de fideiuſſoribus, in. §. ſi quis igitur, in verbo, ſumma colla. 1. vbi dicit, quod creditor poteſt agere contra fideiuſſorē, nō obſtante ꝙ habeat pignus. Quam gl. ſequitur Dinus. quando in continentia & de facili vendi non poteſt, alias dicit quod prius debet vendi. ſequitur etiam Bal. in l. inter eos §. creditor, ff. de fideiuſ. Ar-

cha.

cha, in d.c. peruenit. eo. ti. Cin. in d. Authen. præſente. Sed contra illam glo. tenet expreſſe Card. in d.c. peruenit. de fideiuſſor. per tex. in d. auth. præſente. & in corpore vnde ſumitur, vbi non poteſt deueniri ad fideiuſſorem quando debitor eſt preſens niſi prius diſcuſſis bonis debitoris. & ſic dicit ꝙ indiſtincte debet vendi pignus, & ſi non reperiatur emptor, debet pignus eſtimari & adiudicari creditori in ſolutum iuxta eſtimationem faciendam arbitrio iudicis per tex. in l. fina. cap. de iure dominii impetrando. Quam opin. Cardi. dicit ibi Imo. veriorem eſse. Eandem opi. tenet Vitalis de Cambanis in tract. clauſularum. clauſula finali numero 2. in fi. Barba. in c. perueni. nume. 9.

1 Limita primo hanc regulam non habere locum, quandocunque principalis ceſsit bonis. Ita tenet Raph. Cuma. in l. decem. ff. de verbo. obli. hoc etiam tenet Cin. licet ipſum non alleget, in auth. hoc ſi debitor. C. de pig. Stepha. Aufred. in additio. ad deciſiones Capellæ Toloſanæ. deciſi. 196. & expreſse Claud. de Seyſel. in d. l. decem, nu. 10. ff. de verb. oblig.

2 Secundo limita, non procedere in debitore ſpeciei: vt ſi aliquis deberet per librum in ſpecie, & illum alienaret in fraudem creditorum, nam poſſet creditor agere ad reuocandum contra eũ in quem alienauit, nulla penitus excuſsione facta, quia quod debetur eſt ſpecies, & in ipſa non eſt opus excuſsione. Hoc fuit notabile dictum Bal. in rub. nu. 2. C. de reuo. his quę in fraud. cred. alienata ſunt. ꝙ dictum ſequitur Iaſ. vbi dicit alibi ſcriptum de iure non reperiri, in §. item ſi quis, el j. nu. 76. Inſtit. de actio.

3 Limita tertio, in Campſoribus & mercatoribus, nam in curia eorum debet procedi & iudicari de bona equitate non inſpectis iuris apicibus. Ita probat textus, & ibi gloſ. & Angelus de Peruſio in authenti. de fideiuſſoribus. in. §. finali collatio. prima, & ita in propriis terminis tenet Bartol. in l. fruſtra C. de non numera. pecu. vbi dicit rationem huius eſſe propter publicam fidem quam homines habent in promiſsione campſorum. Quam opinionem tenet idem Bald. in l. finali, C. ad. legem falcid. Decius in l. finali, numero 13. ff. ſi certum petatur. Additionator Abb. in cap. peruenit. in additione magna, verſi. tu dicas. & fiddeiuſsor. Iaſon. in. §. item ſi quis al primo numero 86. Inſtitut. de actio. Hippolyt. in repeti. rubr. ff. de fideiuſſor. numero 8. & ccclviii. Franciſ. Curtius Senior in conſil. vi. numero 1. Stephanus Aufredus in additioni. ad deciſiones Capellæ Tholoſanæ cxcvi. facit quod dixi ſupra in regul. clx. in ix. limitatione. & ita ſeruari tenet Boerius in deciſione. ccxxi. nu. 15. Guido Papa in conſi. 103. nu. 2.

vid. joa. muscae till. in tract. fideiussoria part. 2. q. 10. n. 2. pag. (mihi) 299.

4 Quarto limita non procedere de iure canonico, quia de iure canonico non eſt curandum de apicibus iuris ciuili, vt eſt glo. in. c. cum dilecti. in verbo, ſubtilite. ad fi. de iudi. Quam limitatio. ponit Iaſ. vbi firmat nunquam in ſcriptis meminiſse ſe legiſse, in d. §. itẽ ſi quis, el, 1. nu. 78. Inſt tu. de actio. vbi dicit, quod ſi ſupra dicta limitatio

mitatio vera eſſet, eſt multũ notanda & ſignanda, attamen ipſe non
audet eam affirmare. De qua limitatione Iaſ. facit mentionem Hie-
ron. Gratus. in cõſi. lxxxvii. nu. 25. vo. j. Sed cõtra hanc limitatio.
videtur tex. in c. peruenit. & ibi glo. j. de fideiuſſor.

5 Quinto limita, quandocunq; fideiuſſor intercedit animo nouãdi
nam tunc nõ habet beneficium executionis. Gl. eſt notabilis in Au-
then. de fideiuſſor. in §. ſi quis igitur. in verbo, fideiuſſorem, colla.
& ita expreſſe tenet Bal. in l. antiquę, in §. j. C. ad Velleia. et in l. in
perſonã in. §. j. ff. de pact. Alex. in conſi. 29. nu. 34. li. 7. Steph. Auf.
in d. deci. 296. Cur. Sen. in d. conſi. 6. nu. 3. Barba. in l. 5. in §. ſatiſdatio ex-
ceptio. col. 5. verſi. item fallit. ff. de verbo. obligat. Deci. in l. ſi. num.
27. ff. ſi certum petat. Pari. in conſi. cx. numero 13. volum. 1. & num.
69. cum aliis.

6 Limita ſexto, quando fideiuſſor renũciauit ſupra dicto beneficio,
cum quilibet poſsit ſuo fauori renunciare, vt in l. penulti. C. de pa-
ctis. & in l. pactum inter hæredem, ff. eod. titu. Hoc in expreſsis ter-
minis tenet glo. in verbo. accedat. in d. Auth. de fideiuſſor. in. §. ſi
quis igitur, colla. 1. & ita expreſſe tenet Bal. in d. Auth. præſente nu-
me. 6. Specu. in titu. de renuntiatione, & in. §. j. verſi. viſo de benefi-
cio. Eandem opin. tenet Hippo. in d. repet. Rub. ff. de fideiuſſ. num.
1. Barba. in c. peruenit nu. 5. & nu. 6. ver. 3. niſi renunciaſſet. de fide-
iuſſor. & ibi gl. j. Eandem opin. tenet Corn. in cõſi. 111. nu. 5. vol. 4.
& hanc opin. tenet, vbi dicit ita communiter ſeruari, Amedeus de
Caſtello in tract. de ſyndicatu, nu. 298. Curt. Seni. conſi. 6. nu. 1. Hie-
ro. Gratus in conſi. 136. volum. 4. nume. 1. Sthephan. Bertrand. in
conſi. 244. nu. 2. lib. 2. primæ impreſsionis Philip. Deci. in l. fina.
nu. 20. ff. ſi certum petatur. Et tamen notandum quod ſunt aliqui
caſus in quibus non obſtante prędicta renuntiatione habet locum
ſupra dicta regula quos ponit Roder. Xuarez in titu. {De los empla-
zamientos.) lib. 2. fori. in. §. quęritur vlterius nu. 7.

7 Limita ſeptimo, non procedere in fideiuſſore fiſci. Ita tenet Bal.
in l. j. C. de conuenien. fiſci debito lib. 10. nu. 17. quem ſequitur Pe-
trus de Rauen. in Alphabe. ſuo, in verb. fideiuſſ. col. 2. Alex. in l. ſi.
col. 2. verſi. accedit, & ibi Iaſ. nu. 6. ff. ſi cert. peta. idem; Iaſ. in l. decē
nu. 33. ff. de verb. oblig. & Claud. de Seyſel. nu. 12. & Zaſius nu. 13.
Catellia. Cott. in Memora. iuris, in verb. fideiuſſor, el 3. In contra-
rium tamen eſt gl. in l. ſentẽtia. in verb. interceſſores C. de fideiuſſ.
quę glo. debet intelligi de principe iuſto, ſecus tamen eſſet in princi-
pe iniuſto & tyranno, quia tunc procedit ſupra dicta limitatio. ſe-
cundum ſupra dictos doct. & illam gloſſ. ſequitur Roma. in ſingul.
635. Franciſ. Crem. in ſing. 43.

8 Octauo limita, quãdo perſona principalis poteſt ſe defendere ali-
qua exceptione notoria, vt quia principalis eſſet clericus. Secundũ
Bart. in l. Marcellus ff. de fideiuſ. & in l. 3. in. §. ſi is pro quo ff. q
quiſq; iur. Steph. Aufred. in addi. capellæ Toloſanæ, deci. 196. addi.
Abb. vbi hoc multum commendat, in d. c. peruenit, de fideiuſſo.

Limita

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

9 Limita nono, quando cauſa eſſet determinanda ſecundum ęquitatem. Ita tenet Barba. vbi dicit ſe ita Bononiæ conſuluiſſe, per ſingulare dictum Bal. in l. ſi mancipium. ff. de euictio. in apoſtillis, vbi exceptio excutionis eſt de apicibus iuris, ſed vbicunque cauſa deciditur ſecundum ęquitatem, non attenduntur ea quæ ſunt de apicibus iuris. l. fideiuſſor. in §. quędam. ff. manda. & hoc eſt quod voluit gl. in c. dilecti. de iudi. Barb. in c. peruenit. de fideiuſſo. nu. 7. ver. quarto fallit. Deci. in l. ſi. nu. 22. ff. ſi cer. peta. Stepha. Aufredus in additionibus ad deciſiones Capellę Tholoſanę 196. Quę limitatio in effectu videtur eſſe quod ſupra dixi in 3. limita.

10 Decimo limita, quandocunque debitor eſſet naturaliter obligatus, & ſic non poteſt executi de iure, vt quia ſi fideiuſsit ꝓ pupillo, furioſo, vel prodigo, naturaliter obligatis, vt in d. l. Marcellus, & ibi Bart. ff. de fideiuſſo. Ita tenet Guliel. de Cugno, & ibi Cinus nu. 3. in dicta Authent. præſente. Montal. in gloſſ. l. 9. tit. 12. parte 5. Bal. in l. 1. numero. 14. C. de conueni. fiſci debito. lib. 10. Barba. in d. cap. peruenit, numero 7. Stepha. in d. deciſio. 196. Iaſon in l. ſi. numero 11. ff. ſi certum peta.

11 Vndecimo limita, quando bona principalis eſſent apud fideiuſſorem. Vt in l. ſi procuratorem. in. §. ſed ignorantes. ff. mandati, ita tenet Barba. per illum text. in d. cap. peruenit, numero 6. Stephanus Aufredus, vbi ſupra.

12 Duodecimo limita, quando principalis poſtquam conſtitutus eſt in mora, deceſsit, etiam non facta excuſsione de hęredibus debitori. Secundum Petrum de Bella pertica, & glo. Bal. in l. ſi plures, numero 14. C. de conditio. inſer. ſecus ſi principalis non fuit in mora, quia tunc hæredes prius debent interpellari, ſecundum Bal. ibi, quē ſequitur Stephanus Aufredus in d. deciſi. 196. in fine.

13 Decimotertio limita, quando pater interuenit pro filio. Vt eſt tex. ſingularis. in l. 3. in. §. ſed vtrum, verſiculo proinde. & ibi. Bal. ff. de minoribus, & ita per illum tex. tenet Barb. in d. c. peruenit, numero 7. & in l. ſtipulationum, la 2. in §. ſatis acceptio. col. 5. verſiculo item niſi pater fideiuſsiſſet. ff. de verb. oblig. Stepha. Aufre. in d. deciſio. 196. Nicola. Boerius in deciſio. 221. numero 6. & 14. & hāc eſſe communem opinionem firmat Pyrrhus Engleber mæus, in l. 1. C. de decurionibus, lib. 10.

14 Decimoquarto limita, quando fideiuſſor negat fideiuſsiſſe, quia tunc beneficium excuſsionis perdit. Tex. eſt notabilis in l. ſi dubitetur, in. §. 1. ff. de fideiuſ. & ibi Bal. & Ang. Sali. in d. Auth. præſente Bal. in Auth. contra qui propriam. C. de non numerata pecu. Hanc opi. tenet Barb. in d. c. peruenit, nu. 7. & in d. §. ſatis acceptio, col. 4. verſi. item eſt verum. Stepha. Aufred. in d. deci. 195. Iaſon, vbi allegat alia quam plura iura, in. §. item ſi quis, el 1. numero. 79. Inſtitu. actio. Hierony. Gratus in conſi. 64. numero 44. & in conſi. 119. numero 21. vol. 2. Fran. Ozerius in. §. ſi plures. numero 12. Inſtit. de fideiuſſo. Et vide late ſupra in regu. 325. & 329.

15 Decimoquinto limita, quando omnia bona debitoris ſunt publica-
ta, nam tunc fideiuſſor poteſt conueniri, non facta excuſsione. Ita te-
net Bar. in l. ſi ego, in prin. in finalibus, verbis. ff. ſi cer. peta. quem
ſequitur ibi Iacobinus. nu. 3. verſi. 3. fallit. Sed contra hanc limi-
tationem tenet expreſſe Cuma. in d. l. fin. ff. ſi cert. peta. per text. in
l. ſi debitori deportato. ff. de fideiuſſo. ſcilicet quia prius debet con-
ueniri fiſcus, qui ſemper præſumitur idoneus ad ſoluendum. l. 1. §.
ſi ad fiſcum. ff. vt lega. ſeu fideicom. nomi. caue. & l. 3 §. idem ſcien-
dum. ff. ſi cui plus quam per l. falci. Quam opin. Cuma. ſequitur Ro-
ma. vbi notabiliter eam declart ibi. num. 5. vbi dicit ſe ita conſul-
uiſſe contra. Bartol. & ita conſuluit in conſil. 93. numero 4. Ean-
dem opininio. contra Bartol. tenet Barba. in d. cap. peruenit, nume-
ro 7. & eam dicit communiter reprobari. Curtius Iunior in d. l.
fina. numero 8. vbi ipſe vult defendere Bartol. & contra Bartol.
tenet Claudi. de Seyſello, vbi dicit magis veram eſse, in d. l. de-
cem, numero. 7. ff. de verbo. oblig. & Deci. in dicta l. finali, numero
15. & ibi Iaſ. nu. 11.

16 Decimoſexto limita vt non procedat, quando debitor conſtituiſ-
ſet ſe poſsidere bona ſua nomine creditornm, iuxta text. in l. quod
meo, in principio. ff. de acqui. poſſ. vel conſtituit ſe precario poſſi-
dere nomine creditorum, iuxta text.. in l. interdum. ff. eod. tit. nam
tunc, ſi ipſe debitor bona illa alteri vendiderit, & tradiderit, poterit
creditor nulla bonorum diſcuſsione facta, tanquam ſua poſſeſsione
priuatus agere contra hnnc tertium ad reuocandum illam ſuam poſ-
ſsionem, nulla facta excuſsione, per tex. in l. fi. C. de acqui. poſſeſ.
in verſi. vel quiſpiam alius. & ibi glo. in verbo, cuiuſcunque rei, &
in verbo, generetur. Hoc fuit notabile verbum Iacobi Butrigarij. in
d. l. fi. & ibi Bal. in princ. qui dicit perpetuo menti tenendum. Ang.
in lectura Paduana, col. 1. qui dicit obſeruari Bononiæ. idem Iaco-
bus Butri. in l. exitus. & ibi quoque Bal. Ang. Imo. Cuma. Roma. et
Alex. ff. de acquirenda poſſeſ. & in dicta Authen. hoc ſi debitor, ad
finem, & ibi quoque Florianus, Bar. in l. nomen. C. quę res pigno.
obliga. poſſ. Iaſon in. § item ſi quis, el primo, numero 77. Inſtitu. de
actio. Hanc etiam limitationem poſuit Socinus in dicta regu. 134.
in 4. limitatione. quam poſt plures doct. eam tenentes notabiliter de-
clarat, Tiraquel. in tract. de iure conſtituti, in prima parte, a nume.
53. vſque ad numerū 67. Eandem limitationem poſuit Decius in l.
finali, numero 28. ff. ſi cer. pet. Alex. in conſi. 86. numero 2. & in cō-
ſil. 88. numero 2. vol. 6.

17 Decimoſeptimo limita quandocunque notiorum eſt principalem
debitorem non eſſe ſuluendo, quia tunc poteſt conueniri fideiuſſor
nulla excuſsione facta in debitorem principalem. Ita Bar. in d. l. fi.
in fi. ff. ſi cer. pet. ſequitur Bal. in l. 1. circa medium. C. de his quę in
fraudem credito. alie. ſunt. & hoc ante Bar. tenuit glo. fi. in l. decem
ff. de verborum oblig. in d. l. fin. in verbo, ſed ſi cum Seio. glo. & ibi
Ang. de Peruſio expreſse in l. niſi hoc actum, ff. de pactis, Hāc opi-
nionem

ſionem tenet Alexan.in d.l.ſi ego, & ibi Iaſon, numero 11. Claud. de Seyſello nume. 4. Curtius Senior in conſilio 6. numero 1. Petrus de Rauenna in Alphabeto ſuo, in verbo, fideiuſſor. Feli in cap. cum olim, numero 11. verſiculo, ſicut etiam dicunt, de re iudi. Barba. in d.c. peruenit, numero. 5. & in d.§. ſatis acceptio. colum. 4. verſiculo. & de iſta excuſsione. Hormanotos Detus in repe.l. hoc edicto, in.§.nuntiato, numero 130. ff. de noui operis. Iaſon in d.§. item ſi quis, el primo, numero 68. Inſtit. de actio. Corneus in conſi. 46. numero 13. libro ſecundo, & in conſi 151. numero 5. lib. 4. vbi dicit ita communiter teneri. Hippoly. in repe. rubr. ff. de fideiuſſo. numero 10. Anto. Capitius in deciſio. 54. Hieronymus Gratus in conſilio, 87. numero, 23. vol. 1. & in conſi. 63. numero 41. volu. 2. Socinus in d. regu. 154. in 5. limita. Quod tamen intelligo verum, quãdocunque ſuper illo facto notorio ſeruatur ſententia. Ita tenet Imo. in d.l. decẽ, colũ. 4. vbi dicit quod ſi fideiuſſor conuentus in iudicio dicat principalem non eſse excuſsum, & replicetur quod principalis eſt notorie imponens, tamen fideiuſſor grauari non poteſt niſi ſuper hoc feratur ſententia. quem tanquam notabile ſequitur Feli. in c. euidentia. de accuſa. ita etiam ſentit Abb. in c. porro, in 1. notabili, de diuort. Claudi. de Seyſello in d.l. decem, nu. 5. Pro qua opinione eſt text notabiis in c. cum dilectis, in verſiculo his igitur in fine, ibi, cum nimirum ſi crimen notorium exiſtebat, non erat illi indicenda purgatio, ſed in eum condemnationis ſententia promulganda, de purga. cano. & ibi expreſse glo.

Quod tamen intelligendum eſt, vt licet requiratur ſententia, non tamen requiritur quod tunc in ſcripis feratur, glo. eſt notabilis in Authẽ. vt iudices, ſine quoquo ſuffragio. in §. neceſsitatẽ, in verbo, ex non ſcripto, colla. 2. & ita per illam glo. tenet Bal. in l. presbyteri, la prima C. de episco. & clerici. Archidia. in c. quæ Lotharius, numero 2. ſecũda quæſt. j. Dominicus in c. fi. de re iudic. lib. 6. & ibi Philip. Fran. numero 6. in c. euidentia, in fine.

18 Decimooctauo limita, quandocunque eſset conſuetudo in aliquo loco huic noſtrę regulæ contraria. Ita probat tex. in l. 3 tit. 18. lib. 3. fori per quã l. corrigitur hæc noſtra regula, ſecundũ Pala. Ruuios in rep. c. per veſtras §. 18. numero 10. & ſecundũ Roder. Xuarez in l. 2. ti. (De los emplazamientos,) li. 2. fori in. §. queritur vlterius numero 11. folio 188. Sed d.l. fori, debet intelligi, vt ſupra dixi, quãdocunque de conſuetudine ſeruatur, & ſic vbicunque eſset vſitata, iuxta tex. in l. prima in ll. Tauri, facit quod notat ipſemet Rodericus Xuarez in proœmio fori. & ſic videtur deberi intelligi ſupra dicta l. fori, Pala. Ruuios, & Rodericus Xuarez, vbi ſupra. Vel ſecundo modo intelligo dictam l. fori, quandocunque fideiuſſor & principalis ſimul eſsent obligati, quod Hiſpane dicitur. (de mam comum,) & ſic fideiuſſor eſset obligatus tanquam principali, pro quo eſt tex. in l. 5. in fi. tit. 2. par. 3. & quod notat Hippo. in repe. rub. ff. de fideiuſ. numero 62, cum aliis.

Deci-

19 Decimonono limita, non habere locum in duobus Reis, nã licet
in ſolidum conueniri non poſsit unus eorum, niſi hoc ſit renuntia-
tum, in parte tamen poſſunt. Vt in Authen. hoc ita C. de duobus re-
is. ita tenet glo. 1. in d. Auth. pręſente. De iure regio probatur in l. 4.
titu. 18. lib. 3. fori, & in l. 10. titu. 12. par. 5. & in l. 2. titu. 12. lib. 3. or-
di. Circa quam limitationem eſt notandum, quod ſi plures rei
debendi conſtituerentur, & vnus ex eis habuit totam vtilitatem
contractus, ſcilicet quod ad eum peruenit tota pecunia, alii habẽ-
tur loco fideiuſſorum, & gaudent beneficio fideiuſsorum, & poſsunt
excipere quod ille qui vtilitatem totam habuit, prius conueniatur,
& ſic non habet locum, dicta limitatio. Ita tenet Guliel. de Cu-
gno, in l. ſed Iullianus, in §. idem ait ſi duos, per illum tex. cũ
gloſ. ff. ad Macedoni. gloſ. in Authen. de fideiuſſo. in §. 1. colla. 1.
Bart. in l. in duobus, in §. vbi duo rei, numero 15. ff. de duobus
reis. Cremenſis in ſingu. 38. Alexan. in additio. ad Bartol. in l. Mar-
cellus, numero 7. ff. de fideiuſſo. Florianus in l. nullus, per glo. ibi. ff.
de teſtibus. Roma. in conſi. 114. numero 1. Ioan. de Anania in con-
ſil. 3. numero 7. vbi hoc declarat. Pau. Caſtren. vbi hoc etiam no-
tabiliter declarat, in l. vnde quęritur. ff. de pecul. Hippoly. in ſingu.
2. & in repet. Rubric. ff. de fideiuſso. numero 65. & 371. Iaſon in l. hu-
iuſmodi. ff. de legat. 1. numero 2. colum. 2. Pala. Ruui. vbi dicit ſe
ita multoties practicaſſe, in repe. cap. per veſtras, in 5. notabili. nu-
mero 10. ad finem, verſiculo, hinc eſt etiam. Quod eſt verum
ſecundo ſupra dictos. doctores dum tamen periculo & ſumptibus
iſtius conueniatur, quod non ſolum in duobus reis, verum etiam
in fideiuſſore & principali locum habet, nam in caſibus in qui-
bus fideiuſſor poteſt cõueniri ante principalẽ, poteſt eſse fideiuſsor
petere vt ſuis ſumptibus principalis prius conueniatur. Ita tenet
Bald. Bartol. in l. cum in plures, in §. veſtimenta. ff. loca. & ibi Bal.
idem Bartol. in l. vnde queritur, numero 12. ff. commoda. Io. de
Platea in §. legatariis. Inſti. de teſtamen. Additio. Abb. in c. perue-
nit, de fideiuſso. ita tenet Pala. Ruuios, & Hippoly. vbi ſupra.

20 Vigeſimo limita, quando fideiuſsor fideiuſsit cum iuramento
nam tunc non procedit regula. Ita tenet Bal. in cap. ex reſcripto, nu-
mero 2. verſic. item quia iurauerunt. ff. de iureiuran, quem ſequitur
Bartholomęus Soci. in dicta regu. 234. in 1. limitatione. Hanc opi-
nionem tenet Anchara. in d. cap. ex reſcripto, licet de Bal. nullam
mentionem faciat, & ibi Abb. per illum text. Alexan. in additio.
ad Bartol. in l. Marcellus, nume. 7. ff. de fideiuſſor. idem Alexan. in
conſi. 29. numero 38. lib. 7. Additiõna. Abb. in cap. perueni, de fide-
iuſſo. in additione magna, & etiam nũero 6. in alia parua additio
ne Eandem opinionem vbi dicit ſe ita cõſuluiſſe, tenet Anto. Cor-
ſet. in tracta. de iureiuran. in 8. queſtio. numero 36. Marcus Anton.
Baueria in tracta. de virtute iuramenti. in prin. num. 23. Rom. in l. ſi
in §. ſi quis ita, numero 14. ff. de verbo. oblig. Ludoui. Gozadinũ. in
conſi. xxxij. nu. 14. Hier. Gratus in conſ. xxviij. nu. 16. vol. j. Catel-
lia, Cotta

ſia. Cotta in Memor. iuris: in verbo, fideiuſſor indemnitatibus Hip. in d. Rubr. ff. de fideiuſ. nu. 9. Io. Baptiſta de ſancto Blaſio in tract. de arbitris. q. lxxix. colum. iiij. verſic. quinta concluſio. notabiliter eam examinat, & tenet Pala. Ruuios in repeti. c. per veſtras. in. §. xij. nu. 7. cum aliis. Fundant ſe per text. in d. c. ex reſcripto. vbi mulier fideiuſſit & non expreſſe renuntiauit beneficio Velleiani: ſed quia iurauit, viſa fuit illi beneficio renuntiaſſe: ita eodem modo fideiuſſor virtute iuramenti videtur renuntiaſſe beneficio excuſsionis non factæ: ſecundum Bald. ibi & alios Docto. ſupra allega. Et hanc dicit communiter omnes Docto. tenere Ioan. Hannibal. in repeti. l. ſi inſulam. num. 161. ff. de verb. oblig. quam etiam tenet Cin. in l. ſi ex cautione, num. 6. C. de non nume. pecu. & ita fuit deciſum in Curia Tholoſana, deciſione cxxx.

Contrariam tamen opinionem, imo ꝙ ſi fideiuſſor non obſtante iuramento habeat beneficium excuſsionis, tenet Bald. ſibimet contrarius, in c. cum contingat. nu. 20. verſ. ex hoc ſequitur ꝙ fideiuſſor de iureiur. ſequitur Barb. licet de eo mentionem non faciat, in conſi. xliij. nu. 10. vol. ij. Alexan. ſibimet contrarius, & ibi Iaſ. nu. 2. Deci. nu. 10. & 18. & Iacobi. de S. Georg. nume. 3. in d. l. fina. ff. ſi cer. peta. Tho. Gramm. in conſ. clxx. nu. 4. in ciuilibus. Guli. Benedict. in repe. c. Raynutius. in verbo, teſtamentum. cl iij. nu. 29. ver. quarto inducitur. Alciat. in d. c. cum contingat. num. 174. Feli. in c. ex reſcripto. nu. 19. eod. titu. Couarruuias in repe. c. quamuis pactū. in j. par. §. iiij. nu. 4. & ſecundum hanc opinionem fuit deciſum in deciſ. Tholoſ. cxxxix. Eandem opin. tenet expreſſe Anto. Franc. in additio. ad Abb. in d. c. perueint. nu. 6. de fideiuſſ. Fundant ſe ſupradicti Doct. in hoc, quia iuramentum licet validet & corroboret contractum & actum ſuper quo interponitur, non tamen tollit iurandi priuilegium vt non conueniatur non excuſſo principali, de quo in d. Auth. præſente. quia cum lex concedat fideiuſſori hoc beneficium, iuramentum debet intelligi ſecundum naturam huius obligationis: arg. tex. in l. ſi. C. de non nume. pecu. & in c. ex parte tua. de cleric. non reſidend. & per alia fundamenta quæ ipſi docto. vbi ſupra tradunt. Eandem opin. tenet Carol. Molinæ. in additioni. ad conſilia Alex. in conſ. xxix. nu. 7. libr. vij. Sed nihilo minus prima opin. videtur mihi magis vera, per tex. in d. c. ex reſcripto. & per gl. ibi, in verbo, & vxorem. quam tenet expreſſe Steph. Aufredus in additio. ad deciſ. Capellę Toloſanæ. 139. vbi dicit quod ſemper vidit ſeruari hanc opinionem, & ꝙ litera illius deciſionis cxxxix. quæ contrarium tenuit, ſit corrupta Tiraquel. in repet. l. ſi vnquam, in præfatione, nu. 127. & nu. 152. licet pro contraria citetur a D. Couarru. vbi ſupra. Pro qua opinio. facit etiam: nam iuramentum quandocunque in aliquo actu interponit, habet vim expreſſi, ita tenet Bal. in l. j. in ij. q. & ibi Sal. col. vlti. C. commo. per tex. in l. cum pater. in. §. filius matrem. ff. de leg. ij. Tiraq. vbi quam plura ad hoc allegat, in l. connubialib. in gl. v. nu. 148. et ſic quāuis

requiratur

requiratur expreſſa denuntiatio Velleiani per mulierem quando
illi renuntiat. l.ſi.in §.pen.ff.ad Vellei a. tamen mulier quę fideiuſ-
ſit, obligatur propter iuramentum licet expreſse non renuntiauerit
beneficio Velleiani: vt in d.c.ex reſcripto.& ibi gl. ibi eod.modo
videtur in caſu noſtro fideiuſſor per iuramentum renuntiaſse bene-
ficio excuſsionis: & ſic ꝙ poſsit conueniri nõ eſcuſso principali, ſi-
cut ſi expreſse renuntiaſset: vt ſupra dixi in vij.limitatione.

Eſt tamen notandum ꝙ ſupra dict. iuramentum hodie non poteſt
per tabelliones in contractibus opponi: alias contractus non valet
& tabellio punitur: vt in l.vj.tit.j.lib.iij. ordin. Quæ lex procedit
quando contractus alias de per ſe ſine iuramento eſset validus: ſe-
cus autem ſi de per ſe contractus eſset inualidus ſine iuramento. nã
tunc bene poteſt apponi: vt in contractu facto per mulierem, vel
per minorem: vt in Anth.ſacramenta puberum.C.ſi aduer.vendi.
& regia l.xvj.tit.xj.par.iij.& ita ſupra dict. l. intelligit Docto.de
Segura, vbi notabiliter eam declarat, in repe.l.j.in.§. ſi vir vxori,
nu.138.cum aliis.ff.de acquiren.poſseſsio.Pala. Ruuios in repet.ſ.
per veſtras.§.xij.qui eſt.§.ſi.nu.30.de donati.inter vir.& vxorem.

21 Vigeſimoprimo fallit, in cauſa appellationis: nam exceptio ex-
cuſsionis non poteſt opponi. Ita tenet Alex. in con.lxxxiij. inci-
pienti in cauſa.in prin.lib.vj. quem ſequitur Deci. qui hoc expreſ-
ſe tenet, in d.l.ſi ego.nu.29.ff.ſi cert.peta.

22 Vigeſimoſecundo limita, quando creditor alias eſset debitor fi-
deiuſsoris, & vellet vti compenſatione: quia hoc caſu fideiuſsor nõ
poteſt dicere, excutias primo debitorem principalem, ſed poteſt co-
gi per creditorem ad faciendum ſecum compenſationem abſq; alia
excuſsione facta contra principalem. Ita ſingulariter dixit Bal. in
l.exceptione.in ver.dicendum eſt.C.de euictio.quem ſequitur Bar-
ba.in c.peruenit.de fideiuſ. Hippo.in repe.Rub.ff.de fideiuſ.nu.n.

23 Vigeſimotertio limita non habere locum, quandocunque fideiuſ-
ſor ſuccedit debitori tanquam hæres: quia tunc extincta eſt obli-
gatio fideiuſſoria, & tenetur ipſe fideiuſsor vt principalis, & non
habet locum beneficium excuſsionis. Ita probat tex.in l.fideiuſso-
res, et ibi Ang.et doc.C.de fideiuſ.& ita tenet Hip.in d.rub.nu.10.

REGVLA CCCXXXVI.

FIDEIVSSOR non poteſt agere contra principalem debito-
rem vt eum liberet ante quam ſoluat. Hanc reg. probat tex.in l.
ſi pro ea.C.manda.& in l.Lucius Titius.ff.eod.tit.& in c.ſi. de fi-
deiuſ. De iure regio probatur in l.viij.tit.xviij.lib.iij. fori: & in
l.iiij.tit.xij.par.v. Et circa hanc reg.vltra Docto.in ſupra dictis
locis vide Nicol.Bello.in.§.ſi quid autem.nu.3. Inſtitu. de fideiuſ.
Hanc regulam cum quatuor limitationibus ponit Socin. in reg.
cxlviij.

cxlviij. & eam limitat quatuor modis tex. in d.l. ſi pro ea. & tribus modis limitat tex. in d.c.ſi.& ibi gl.in verbo, ſi diu.addit aliũ caſum, Quatuor etiam caſus ponit glo.in.§.ſi quid autem. in verbo, ſoluerit. Inſtitu.de fideiuſſo.Quinque caſus ponit glo.in d.l.Lucius Titius.in verbo condemnetur. Alios quatuor caſus ponit tex.in d.l.viij.fori:& ibi Montal.in glo.addit alios quatuor caſus. Quinque caſus ponit text. in d.l.xiij.titul.xij.par. v. & ibi Montal.in glo.addit alios tres caſus. Octo limitationes ad hanc regul.ponit Mathæ.de Affl.in conſti.Neap.lib.3.rub.xij.nu.11. Et tredecim ponit Hippo.in repet.Rub.ff.de fideiuſſo.nu.216. Ac quinq; modis limitat Ioan.Cora.in repe.l.frater a fratre.§.quæſitum eſt.num. 88.ff.de condit,indeb.

REGVLA CCCXXXVII.

Fideiussor ſoluens pro Reo, habet contra eum mandati actionem. Hanc regul.probat text.in.§.ſi quid autem. Inſtitu. de fideiuſſo.& in l.ſi fideiuſſor.C.manda. & in l. ex mandato.§.j. & in l.inter cauſas.§.is qui.ff.eo.& in c.ij.& iij.de fideiuſ. De iure regio probatur in l.8.ti.18.li.3.fori:& in l.xj.& xij.par.v. Circa quã regulam vide vltra Doct.in ſupra dictis locis.Docto.in l.ſemper.ff. de reg.iur.Ludo.Bolo.in repe. rubricæ.nume.28.ff.ſi cer.peta. & Antonium de Petrucia in repe.l.j.nu.187.ff.de iureiurand. Ratio iſtius regulæ eſt:quia fideiuſſor videtur habere mandatum a Reo de ſoluendo, vt in l.indebitam.ff.de cond.indeb.cũ enim Reus mandauerit ſibi, vel paſſus eſt vt fideiubeat, videntur & alia mandata quæ ſequuntur, vt in l.qui procuratorem.ff.de procur.& glo.in d.l. indebitam.

1 Amplia primo hanc reg. ſiue fideiuſſor ſponte ſoluerit, ſiue coactus per iudicem, vt in l.idem quoque.§.fideiuſſores.ff.manda. etiã ſi talis ſolutio coacta eſſet indebite facta. Ita tenet Bal. in l.venditor.§.ſolet.per illum tex.ff.de hæred.vel act.vendita. vbi dicit, ꝙ fideiuſſor iniuſte condemnatus qui fecit quicquid potuit ne condemnaretur, habet actionem contra principalem debitorem pro quo fideiuſſit. nam ſatis eſt ei quod fuit condemnatus ſine dolo ſuo: & in totum iſtud negotium principaliter pertinet ad debitorem. idem firmat Abb.in conſ.lx.incipi.quoniam ſatis abunde col.j.vol.i.vbi dicit ꝙ hoc probatur in l.exceptiones.ff.de exceptio.& hanc opi. tenet ibi Bar.adducit etiam tex.iuncta glo. in verb. iudicium.in l. nam & Seruius.ff.de nego.geſt.facit quod not.Hippo.qui hoc tenet in repe.rub.de fideiuſ.nu.186.

2 Amplia ſecundo, vt non ſolum talis fideiuſſor habeat actionem contra principalem ad recuperandũ debitũ principale, verum etiã ad recuperandum damna & intereſſe. Ita expreſſe tenet Abb.in d. conſi.lx.col.j. vbi dicit, ꝙ fideiuſſor poteſt agere contra mandatorem ſeu fideiuſſorem: nedũ pro ſorte principali quã pro eo ſoluit,

ſed

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſed etiam ad damna & intereſſe. Pro qua opin.eſt tex.in c.peruenit.in verſ.alioquin de fideiuſſ.& facit quod habetur in l.inter cauſas.in.§.impendia.& in l.quæ mutuum.in fi.ff.manda.& ita tenet Bal.in l.conſtitutionibus.C.de vſur.Hippoly.vbi hoc declar. in repe.d.Rubr.num.191.De iure regio eſt tex.pro iſta opinione in l.xj.titu.xviij.libr.iij.fori.

3 Amplia tertio in tantum procedere ſupradictam regulam, ꝙ ſi principalis negauerit fideiuſſorem fideiuſsiſſe pro eo de mandato ſuo, & fideiuſſor contrarium probauerit, poterit recuperare a principali debitum duplicatum, Ita probat tex, in d.l.xj.tit.xviij.libr.iij.fori.

4 Amplia quarto adeo procedere, ꝙ ſufficit confeſsio creditoris dicentis ſibi ſatisfactum eſſe a fideiuſſore, ad hoc, vt ipſe fideiuſſor poſsit agere contra principalem. Ita expreſſe tenet Bar. per quatuor fundamenta de quibus ibi per eum, in conſ.clx.incip.titius promiſit.& ibi Additionator eius. Sal, Pau.de Caſtr. Roma.nu.1.Alex.& Iaſ.nu.9.in l.duobus reis.in.§.j.ff.de iureiur.& ibi Pau.de Caſtr. dicit, ꝙ ita conſuluit in ciuitate Florentiæ: motus ex fundamentis Bar.in d.ſuo conſilio: & motus etiam ex eo quod voluit Barto.in l.aſsiduis.C.qui potiores in pignor.habean.vbi dicit, ꝙ mulier quæ ſolum habet inſtrumentum confeſsionis dotis, poteſt agere contra tertios poſſeſſores bonorum, ſicut ſi inſtrumentum contineret veram numerationem: quamuis glo.ibi teneat contrarium. Et pro hac parte conſuluit Fran. Tigrinus, vt referunt Alex.& Iaſ.in d.l.duobus.& refert etiam Alexand.ibi, ſe pro hac parte bis conſuluiſſe.& ita conſuluit in conſ.xc.nu.3.vol.iiij.& in cõ.cxxiij.vol.vj.Cæpol.in conſ.xij.in conſiliis ciuil.Dec.in l.ij.in.§.fi.ff.ſi certum pet.& in conſi.ccccxciij.nu.6.Matth.de Affli.in deci.Neap.q.nu.3.& in deci.xciiij.nu.3.dicit, ꝙ ita communiter tenetur: & in decif.cl.nu.35.& hanc opinionem veriorem & communiorem eſſe firmat Hippo.in repet.d.Rub.nu.265. Eandem opi.tenet Fel.in c.ſi cautio, nu.89.de fide inſtru. Tiraquell.in tract. de vtroque retractu: in tit.de retractu (Lignagier.) glo.xvj.nu.84.& in titu.de retractu conuentio.glo.vj.nu.17.Alciat.in l.ſolutionis.ver.in fi.ff.de verb.ſignifi.& in l.j.in fi.C.de tranſact.& hæc eſt vera & communis opinio, vt ſupra dixi. Licet aliter teneat glo.quam ibi ſequitur Bart. ſibimet contrarius, in.l.duobus reis.in.§.in fideiuſſore.in verbo, ſolutionis.ff.de iureiu.& in l.& per iuſiurandum.in.§.antepenul.ff.de acceptila.& in l.cum filius.in fi, prin.ff.de verb.obliga.& in l.reos.in v.q.ff.de duobus reis. Roma.in l.prædia.ff.de acqui.poſſeſ.Fulgo.in d.l.duobus reis.Carol.Molinæ.in aditio.ad Alex.in d.conſ.xc.nu.3.vbi refert Alexand.in aliquibus conſiliis tenere hanc ſecundam opinionem.

5 Amplia quinto, ꝙ ſi prędictus fideiuſſor eſt de iudicato ſoluendo poſt quam executio facta eſt contra eum & ſoluit pro principali, ipſe etiam viam exequutiuam habet contra principalem: & poteſt

contra

contra eum agere via exequutiua, & impettare executionem ſine proceſſu ordinario. Caſus eſt valde ſingul. in l. fi. in fi. C. de vſu. rei iudic. ibi, quia per medium fideiuſſorem ſtatim pecunias perſoluere compellebatur, & ibi, & ipſe reum coercebat ad inuitam ſolutionē. ita tenet Bar. Bal. & Ang. ibi. Bar. & Ang. in l. j. in fi. ff. iudica. ſolui. Hippoly. in repeti. Rubri. ff. de fideiuſſo. nu. 362. Roderi. Xuarez, vbi hoc notab. declarat, in l. l. ij. tit. (de los emplazamientos.) lib. ii. fori. §. ſed pone quæſtionem. nu. 22. fol. 185. col. ij.

6 Amplia ſexto, vt fideiuſſor poſſit ſoluere de bonis, & ſubſtātia ipſius rei pro quo fideiuſſit. Ita probat tex. notabi. in l. ſi procuratorem. in §. ſi ignorante. ff. manda. ibi, ex ſubſtantia debitoris ſoluere, & ibi Bar. illū text. ad hoc notat. & in Auth. qua in prouincia. in fi. C. vbi de crimi. agi opor. facit etiam tex. in Auth. ſi captiui. C. de epiſ. & cler. vbi elegāter dicit tex. quod ille qui alium redimit. ſi habeat de ſuo, ponat de ſuo: alias poteſt vendere bona redimēdi cauſa iſtius captiui. Per quem text. ibi Bal. nu. 6. dicit & limitat ſupra dictam ampliationem eſſe veram, quando fideiuſſor non habet vnde ſoluat: & timet ne ponatur in carcere, nā tunc poteſt vendere bona principalis & ſatisfacere, vt in d. §. ſi ignorantes, ſed ſi fideiuſſor eſſet ſoluendo, non poteſt vendere bona principalis. quod dicit eſſe notādum ad limitationem text. in d. §. ſi ignorantes, & ita hanc ampliationem intelligit Roderi. Xuarez in d. l. ij. tit. (De los emplazamientos) lib. ij. fori. in §. ſed pone quæſtionē. nu. 25. Hippoly. in d. repe. Rubri. ff. de fideiuſſo. nu. 364.

1 Limita primo hanc regulam, quandocunque fideiuſſor pro inuito fide iuſſerit. Vt in l. ſi remunerandi. in §. ſi paſſus. & in l. ſi procuratorem. ff. manda. De iure regio probatur in l. xii. titu. xii. partita v.

2 Limita ſecundo, quando quis fideiuſſit animo donandi. Vt in d. §. ſi paſſus. Et probatur de iure regio. in d. l. xii. tit. xii. par. v. Et tunc licet exceptiones, & nōnulla commoda competant fideiuſſori ex perſona rei l. ex perſona. ff. de fideiuſſo. & l. tam mandatori. C. eod. tit. hoc tamen caſu non proderunt niſi ſpecialiter aliud eſſet actum, vt probat tex. qui etiam probat hanc limitationem, & ibi gl. in l. quod dictum. ff. de pact. & ita per ſupra dict. tex. hāc limitationem poſuit Ludo. Bolo. in repet. Rubr. ff. ſi cert. pet. a. nu. 21.

3 Limita tertio, quādocunque fideiuſſor fideiuſſit in rem ſuam. Vt probat tex. in d. l. ſi remunerandi. in §. ſi paſſus. ibi. ad ſuum negotium gerens. Exemplum: quando quis fide iuberet pro ſuo procuratore in iudicio, qui poſtea fuit cōdemnatus. & pro eo ſoluit, vt per glo. ibi. Et ratio quare tunc non repetat eſt. quia ſua nō intereſt: nam ipſe principalis tenebatur procuratori, ſi ipſe procurator ſoluiſſet de ſuo: ideo non poteſt habere regreſſum contra procuratorem. argu. eius quod dicitur in l. vendicantem. C. de euictio. De iure regio probatur in l. xii. tit. xii. par. v.

4 Quarto limita, ſi hoc actū ſit vt non agat: puta quia periculo ſuo fideiuſſit. Vt in l. ſi remunerādi, in §. Maurus. ver. Marcel. ff. māda.

5 Quinto limita, ſi quis fideiuſſerit ad inſtantiam eius qui promiſe
rat aliquid contra bonos mores: puta facere furtū, aut aliquid dam
num dare: nam tunc licet fideiuſsio non teneat, vt in l. ſi a reo. in §.
fi. ff. de fideiuſſo. tamen ſi ſoluat non poteſt repetere. Vt in §. illud
Inſti. manda. & in l. ſi remunerandi, in. §. rei turpis. ff. eo. tit. D
iure regio tex. in l. xxv. tit. xij. par. v.

6 Sexto limita, ſi fideiuſſor non oppoſuit exceptionem, quam po
tuiſſet opponere: Vt in l. ſi fideiuſſor. ff. manda. Solet tamen fie
diſtinctio an exceptio ſit peremptoria, an dilatoria: vt in d. l. ſi fide
iuſſor, in. §. quædam & latius diſtinguunt doct. in d. l. ſi fideiuſſo.
Sali. in l. ſi pro ea. C. manda. Aretin. in. §. ſi quid autem. Inſtit. de fide
iuſſori. De iure regio eſt text. qui probat hanc limitationem, in l.
xv. titu. xij. part. v.

7 Limita ſeptimo, ſi fideiuſſor non oſtēdat reum eſſe liberatum ex
ſua ſolutione, vel caueat de eo defendendo ſi conueniatur. Ita pro
bat tex. in l. ſi ex duobus, in. §. quoties. ff. iudica. ſolui. vbi Bar. dici
illum tex. eſſe notandū ad hoc Iaſ. in l. additionibus ad Chriſtopho
rum, in. §. ſi quid autem. Inſtitu. de fideiuſſ.

8 Octauo limita, quandocunque fideiuſſor ſoluit ante diem: nam
tunc fideiuſſor non poteſt agere contra principalem niſi adueniē
te die. Ita probat tex. & ibi Bar. per eum in l. ſi mandauero tibi, in
prin. ff. manda. & ita per illum tenet gl. in l. ſi pro ea. in fi. C. eod.
tu. De iure regio probatur in l. xvi. in fi. tit. xii. par. v.

9 Nono limita, vbicunque fideiuſſor fideiuſsit pro aliquo de man
dato teſtatoris: & ſic grauat heredem, vt pro aliquo fideiubebat:
nam tunc intelligitur voluiſſe, quod ſi hæres ſoluat tanquam fide
iuſſor, non poſſit repetere ab eo pro quo fideiuſsit. Ita per l. tribus
heredibus. ff. de vſufruct. ear. rer. quæ vſu conſu. tenet Bald. in l. ſi
pro ea. C. mandat. & in l. j. in. §. ne autem. C. de cadu. tollen. Ang. in
l. ſi quis mandato. ff. de nego. geſt. Ludo. Bolo. in repe. Rubr. nu. 21.
ff. ſi cert. pet. Iaſ. in l. quod dictum nu. 10. ff. de pact. & in l. indebitū,
nu. 1. in j. nota. ff. de condi. indebi. & in l. ſi res obligata. nu. 2 i. ff. de
lega. j. Ripa in l. cū filio familias. nu. 14. ff. de lega. 1. Roma. in ſing.
dcccv. Didacus de Segura in l. ſi ex legati cauſa, nu. 75. ff. de verbo.
obliga, Iaſ. vbi ſublimitat hanc limita, in l. ſi fideiuſſor. num. 6. ff. de
legat. j. ſcilicet vt non procedat, quando fideiuſsio affert magnum
damnum ipſi hæredi, per d. Bal. qui hoc tenet limitando illum tex.
in l. vnica, in §. ne autem. C. de cadu. tollen. & illud dictum Bald. ſe
quitur etiam Anto. de Tremollis in additio. ad practicam Bonac
curſij: in Rub. quibus modis ſuo nomine, in prin. numero, 30, fol. m.
verſi. aduerte etiam, col. ij.

REGVLA CCCXXXVIII.

Fideicommissi cōditionalis remiſsio ſeu renūtiatio ſim
plex, ipſum non tollit, nec extinguit fideicommiſſum. Hanc regu

lam

lam probat tex. in l. ſi ita ſcriptũ, in. §. ſi ſub conditione. ff. de legat. ij. & ita per illum tex. tenet Guliel. Benedict. in reper. c. Rainutius. in ver. ſi abſque liberis moreretur. el. ij. nu. 107. & 116. de teſta.

Hanc regulam limitat ſex modis, vbi ponit rationem huius regulæ, & eam notabi. examinat Guliel. Benedictus in d. cap. Rainutius, in dicto verbo, ſi abſque liberis moreretur. el. ij. num. 116. cum alijs.

REGVLA CCCXXXIX.

FIDEICOMMISSVM ex futuro euentu pendẽs poteſt per pactum remitti. Hanc regulã probat text, & ibi Barto. & Docto. in l. j. C. de pact. glo. in l. ſi ita ſcriptum, in. §. ſi ſub condicione. ff. de legat. ij. & in c. Rainutius. de teſtamen. Circa quam regulam vide Guliel. Benedict. in repet. d. cap. Rainutius. in verbo ſi abſque liberis moreretur. el. ii. nu. 105. cum alijs. de teſtament. vbi aſsignat rationem huius regulæ.

Hanc regulam ampliat quinq; modis & limitat alijs quinq; modis Franc. Purpura. in l. j. a nu. 9. vſque ad nu. 49. C. de pact.

REGVLA CCCXL.

FILIA per ſtatutum a paterna ſucceſsione excluſa non retinet iura ſuitatis. Hãc regulam ponit Bar. in l. j. in. §. ſciẽdum. ff. de ſuis & legi. here. nu. 2. & in l. j. §. pater. ff. de coniungen. emancipat. liberis. Bal. in l. maximũ vitium. in fine. C. de libe. præt. vel exhered. Rom. in l. apud Iulianum. in. §. idem Iulianus, nu. 52. ff. ad Trebell. & in l. ventre. ff. de acqui. hęred. nu. 10. Alex. in conſi. cxxxi. lib. j. Iaſ. in l. ſi emancipati. nu. 34. C. de colla. & in l. ſi arrogator nu. 20. ff. de adoptio. Decius in l. iura ſanguinis. ff. de regul. iur. Maturinus Montanus in Auth. de hæredibus ab inteſt. veniẽ. pagi. 34. in fi. ver. cæterum dubitari poteſt, collat. ix.

Hanc regulam limitat quinque modis, vbi notabi. eam examinat, Alber. Bru. in tracta, ſtatutorum, in x. artic. princip. in iij. quæſt. nume. 1. cum ſequen.

REGVLA CCCXLI.

FILIATIO ex ſola nominatione non probatur in extraneis. Hanc regulam probat tex. in l. non nudis, & in l. non epiſtolis. C. de probat. gl. in c. Michael. de filijs, presby. & in c. per tuas. de ꝓbat. & in c. illud de præſump. & in c. trãſmiſſæ, & in c. per tuas, qui filij ſint legiti. Circa quam regulã vide quę dicam in regula ſequẽti.

Amplia primo procedere, quod nec in præiudicium tertij præſumptionem faciat. Ita concludit Iaſ. in conſil. lxxxj. nu. 2. vol. j. & in conſi. cij. col. j. vol. iij.

1 Limita primo, quando ex antiquo ſic nominatus eſſet. Vt eſt gl. & ibi Doct. in c. cum cauſam de proba. Barb. in conſi. vj. nu. 1. lib. ij. Deci. in conſi. cxxxv. ad iuſtificationem. Petrus Rebuffus in tra-cta. nominationum. in prin. nu. 4.

2 Limita ſecundo, quo ad legitimationem: Vt in Auth. ſi quis li-ros. C. de natura liberis. Albert. in l. non idcirco. C. de iuris & fa-cti igno Alex. in conſi. cl. lib. v. Giliel. Benedic. in repe. c. Rainutius in ver. & vxorem. nu. 204. Petrus Robuffus in d. q. v. nu. v. vbi hi-limita. declarat. Mar. Mant. notabi. in Apophthegma. 100. Iaſ. in l. neque profeſsia. nu. 4. C. de teſtamen.

3 Tertio limita, fauore libertatis: vt pote ſi dominus ſcienter nomi-nauerit ſeruum ſuum filium, tūc efficitur liber. Vt in §. fina. Inſtit. de adoptio.

REGVLA CCCXLII.

FILIATIO non probatur ex ſola nominatione parentum, niſi alia adminicula concurrant. Hanc regulam probat tex. & ibi gl. in c. ex tranſmiſſæ, qui filij ſint legi. & in c. per tuas. de probat. & gl. etiā communiter approbata in l. non epiſtolis. C. de probatio. & hanc opi. dicit eſſe cōmunem Deci. in d. c. per tuas. nu. 28. Licet gl. in d. c. Michael. de fili. presbyt. teneat quod ſtetur nominationi, donec probetur contrarium, quam glo. ſequitur. Bal. in d. l. non epi-ſtolis in ij. notab. & in l. neque profeſsio. C. de teſta. & in c. vnā. de ordin. cog. ſed gl. in d. c. per tuas. ad hoc allegat ſupra d. tex. in d. c. per tuas. & debet intelligi ſecundum illum, ſcilicet quandocunque alia concurrunt, vt ſupra dixi.

1 Limita primo, niſi talis nominatio magis eſſet conueniens filio quam extraneo, vt eſt datio alimētorum, & traditio alicuius rei ad alimenta: ex hoc erit conſtitutus in quaſi poſſeſsione filiationis. Ita Bar. in l. j. in §. idem per contrarium. ff. de libe. agnoſc. quem ſequi-tur Ant. de Butr. Deci. & Aret. in d. c. per tuas. Iaſ. in conſi. cij. vol. iiij. Iacobi. de S. Georg. in l. quidam quaſi. nu. 3. ff. de proba. Andr. Tiraquel. in tract. de vtroque retract. in tit. j. §. j. gl. xvi. nu. 6. Paris. vbi allegat quam plures Doct. in conſi. x. nu. 50. vol. j. Licet con-trariū, teneat Abb. in d. c. per tuas. num. 7. de probatio per tex. in Clem. ſi ſummus Pontifex. in ij. reſp. de ſenten. excom. cui reſpon-dent Docto. ſupra allega.

2 Secundo limita, niſi nominato facta ſit directe in iudicio. Vt in l. j. in. §. Iulianus. ff. de libe. agnoſ. ita Panor. in d. c. per tuas. num. S. de probatio. quem ibi ſequitur Deci. nu. 32. Pariſi. in conſi. x. nu. 47. lib. 1. Idem dicunt ſi nominatio facta fuit extra iudicium directe nominato præſente: ſecundum ſupra dict. Doct. argu. tex. in l. cer-to, in. §. ſi quis abſente. ff. de confeſs.

3 Tertio limita, quando nominatio facta eſt incidenter, filio nomi-nato præſente: quia tunc filiatio probatur. Ita tenet Arē. in d. c. per tuas,

tuas, quem ſequitur ibi Feli. nume. 12. pro quo facit tex. in d.l. quidam quaſi ff. de probatio. Deci. vbi hoc notab. declarat, in d.c. per tuas, numero 34.

REGVLA CCCXLIII.

FILIATIO probatur ex ſolo tractatu de alieno tāquam de filio, etiam ſi non nominetur. Hanc regulam ponunt Docto. in l. quidam quaſi. ff. de probat. gl. pen. & ibi Ant. & Doct. in c. ex tranſmiſſæ. qui filij ſint legit. Bar. in l. 2. ff. de libe. agnoſ. & in l. j. in. § ad quæſtio per illum tex. ff. de queſt. Angel. de Peru. in l. vxorem. ff. de manumiſ. teſta. Abb. & Doct. in c. per tuas. de probatio. & ibi Feli. nu. 13 Circa quam rgulam vide Bart. in l. filium definimus ff. de his qui ſunt ſui vel alien. iur. vbi ponit practicam quomodo filiatio probetur. Lud. de Sardis in tracta de natura. libe. in. §. de filiationis probatio. Iaſ. in l. nec profeſsio. C. de teſtam. & in conſil. cij. lib. 4. in conſi. 81. lib. j. Alex. in conſ. cl. lib. 5. Pau. Pari. notab. in conſi. x. libro 2. Iacob. de Sanct. Georg. nota, in d.l. quidam quaſi. vbi etiam ponit quomodo filiatio probetur.

Hanc regulam ampliat duobus modis Feli. in d.c. per tuas, num. 13. & 14. de probationibus.

REGVLA CCCXLIIII.

FILIVS natus in domo pręſumitur eſſe mariti. Hanc regulam probat tex. in d.c. per tuas de probat. et in l. filium definimus ff. de his qui ſunt ſui vel alie iur. in l. ſi vicinis C. de nuptiis. in l. miles. in §. defuncto ff. de adulte. De iure regio probatur in l. ix. titu. xiiij. parte 3. & in. l. 7. in fi. tit. 2. part. 4. Circa quam regulam vltra Doct. in d. c. per tuas. vide docto. in c. tranſmiſſæ. qui filii ſint legit & in cap. officii. de pœniten. & remiſsi. Pala. Ruu. in repet. Rub. de dona. inter virum §. lx. nu. 12. Io. de Zauiza. in Sylua nupt. ibi j. nume 85. And. Alc. in tract. de pręſumpt. reg. 3. preſum. 38. Nico. Boer. in deciſi. ccxcix. Pau. Pari. in conſi. x. nu. 1. Marc. Mantua in repe. l. tranſigere. nume. 24. C. de tranſact. Alber. Brun. in conſi. xv. in cōſiliis feudalibus

Amplia primo, etiam ſi talis mulier ſoleat aliis commiſceri, Ita probat text. in d.l. miles, in. §. defuncto. & ita per illum. tex. tenent Abb. & doct. in d.c. per tuas. Bal. in rub. C. de ꝓbat. & in l. ſi matre C. de ſuis & legi. & in l. ſi. C. de cōmu. ſer. man. An. de Per. in l. ſeptimo menſe. ff. de ſtatu ho. Pau. Caſt. in l. 3. ff. de liber. & poſthu. Crē. in ſing. cxxvi. Pala. Ruu. in d. §. lx. nu. 12. Marc. Man. in d.l. tranſigere nu. 24. Io. de Neuiza. in d. nume. 85. Curt. Iun. in conſi. 31 col. 2. Hippo. in l. j. in. §. ad quęſtionem nu. 84. ff. de quęſt. Ange. de Claua. in Summa, in verbo, adulterium. §. v. Nico. Boer. in d. deciſi. ccxcix. nume. 3. Et ſic ſupra d. regu. & ampliatio procedit quo

cunque modo filius concipi potuerit ex marito, vt in d.l. ix.tit.4.
parte 3.& ſic non refert vtrum mulier fuerit publica meretrix vel
receſſerit a viro ſi probetur aliquo tempore maritum cum ea habi-
tare. Ratio eſt quia ſemper in dubio interpretatur fauore filiorum.
ita tenet Abb.in d.c.per tuas,nu.1.& in c. tranſmiſſæ nume. 9. qui
filii ſint legit.& in c.intelleximus,nume.7.de adult.Pau.Pari,no-
bi.in d.conſi.x.nu.5.

2 Amplia ſecundo vt procedat nedum per viam ſimplicis præſum-
ptionis, verum etiam per præſumptionem iuris & de iure, vnde non
poterit probari contrarium. Ita Pau.de Caſt.in conſi.cclxxv.volu.
1.Barba.in conſi.50.nu.2.volu.2.vbi referunt ſe ita conſuluiſſe.Hip-
po.in d.§.quæſtionum nu.36.

Quam ampliationem Alcia. in d.tracta.ſpræſumpt.dicit non eſſe
ſimpliciter veram, in d.reg.37. nu. 2. & contra eum expreſſe tenet
Pari.in d.conſi.x.nu.42.vbi dicit ꝙ eſt coniecturis,indiciis,& præ-
ſumpt.poteſt probari contrarium.

3 Amplia tertio vt procedat, etiam in concubina retente in domo,
quia præſumitur filius eius qui eam concubinam retinet,non autem
alterius.Gloſ.eſt not.in c.Michael.de fil.preſby.in verbo,cōtine-
rit quam ſequūtur Abb.& cæteri Doct.in d.c.per tuas.idem Abb.
in d.c.trāſmiſſæ.qui filij ſint legi.Pala.Ruui.in d.§.lx.nu.11.Nicol.
Boe.in d.deci.299. nu.2.Quam ampliationē quadrupliciter decla-
rat.Alc.in d.reg.xxxvii.nu.3

4 Amplia quarto, etiam ſi tam mater quam maritus negarent,et di-
cerent natum ex adulterio. Vt eſt gl.in l.ſi poſthumus.in §.fi.& ibi
gl.& Doct.ff.de libe.& poſthu.& in d.c.tranſmiſſæ.in verbo,indi-
ciis.qui filij ſint legi.Pro qua opinione eſt tex.in d.l. filium defini-
mus.& in.l.fin.in fi.iuncta gl.ff.de Carbo.edicto.& in c.per tuas &
ibi Abb.nu.4.et Doc.de probat.Alex.in l.nec poſſeſsio.C.de teſta-
men.Alcia d.præſump.37.nu.6.Nicol.Boer.in d. deci. ccxcix.nu.
6.Marc.Man.in apoptheg.110.Paris.conſi,x.nu.14.lib.1.Ex quo
reprehenditur quidam filius regis qui credens dicto matris renun-
tiauit regno.de quo.per Doct.in l.ſi vicinis.C.de nupt.per Bar.&
Iacob.de Arenis in d.l.filiū definimus. per Iaſ. in l.Gallus.nu.56.
ff.de libe.& poſthu.per Io.de Neuiza in d.Sylua nupt.lib.5.nu.56.
Quæ ampliatio procedit quandocunque filius non habet conſcien-
tiam læſam ex dictis matris, quia nullo modo vult credere matri.ſe-
cus autem ſi filius habet conſcientiam leſam ex dictis matris, quia
tunc debet credere matri & omnia bona reſtituere, alias faceret cō-
tra conſcientiam & ædificaret ad Gehennā, vt in c.literas de reſti.
ſpol.ita tenet Hoſt.quem ſequitur ibi Abb.nu.4.in c.officij.de pœ-
niten.& remiſsi.idem Abb.& Præpo.in c.veniens.q.pen.de eo qui
duxit in matri.Alcia.in d.reg.xxvii.nu.6.Iacob.in l. Imperatores.
nu.9.ff.de prob.Quod tamen intelligo verum niſi aliter iſte filius
viuere non poſsit, quia tunc poſſet capere vitæ neceſsitatem, maxi-
me alijs quibus debetur non exiſtentibus in tanta neceſsitate.ita te-
net

net Syluest. in ſumma, in verbo, adulterium. num. 4. in fi. & tunc talis filius debet proponere ſatisfacere ſi ad pinguiorem peruenerit fortunam. Verumtamen eſt quod talis filius de bonis conſumptis bona fide durante, non tenetur, ſecundum Hoſtien. ratio eſt, quia tunc erat bonæ fidei poſſeſſor, vt in l. certum. C. de rei vendica. ſed tunc dicit Hoſtien. quod mulier iſta tenetur reſtituere conſumpta per filium putatiuum.

Sed eſt dubium an dictus filius poſt completam præſcriptionem debeat facere conſcientiam de ſucceſsione in bonis, ſi probetur vel ſibi conſtet non eſſe legitime cõceptum? Ange. in Summa. in verb. adulterium. §. vj. & ibi Syluest. nu. 3. in fi. tenet ꝙ non. Pro quibus eſt glo. in c. vigilanti. in ver. nouerit. & in c. fi. in gl. fi. de preſcri. vbi probant, quod ſi poſt completam præſcriptionem ſuperueniat ſcientia rei alienæ, qui eſt tutus præſcriptione, non tenetur ad reſtitutionem in foro conſcientię. ſimilis eſt glo. in c. ſi virgo. in verb. poſsidere. xxxiiij. q. 2. & in regula poſſeſsor. in gl. j. de regu. iur. lib. 6. et in c. fures. in gl. j. xiiij. q. vj. & in c. j. in glo. verbo. repellendi. de cõceſsion. præb. Hãc tenet Bal. in d. c. vigilanti nu. 3. & ibi Abb. nu. 6. Felinus. 11. idem Abb. in c. fin. nu. 37. de præſcript. & in c. quia plerique nu. 25. de immu. eccle. pro qua opinione eſt tex. in l. j. in §. fin. cum l. ſequenti ff. de itinere actuq; priua. vbi dicit text. ꝙ nec corrumpi nec commutari poteſt quod recte transactũ eſt ſuperueniente delicto. Et hanc opinion. ſequitur Ang. Aret. in §. fin. nu. . Inſtit. de vſucapio. Petrus Rebuff. in tracta. de pacificis poſſeſsio. pagi. 2. nu. 8. Alcia. in Rub. de præſcrip. nu. 1. & in c. nouit. nu. 35. de iud. & ibi Deci. num. 11. Ioan. Oldendo. in tract. de vſucap. in 3. par. nu. 4. Ang. de Peru. in repe. l. 1. nu. 5. C. de iudi. vbi in nu. 65. dicit hanc eſſe communem. Pala. Ruu. in repe. Rub. de donat. §. lxv. nu. 25. Chaſſan. in conſuetu. Burgund. in ru. (Des foreſtz.) Rub. xiii. §. 3. fol. 177. col. 2. nu. 24. & hanc opin. dicit eſſe comm. de Imo. in d. c. fina. nu. 30. de preſcrip. tam Legiſtarum quam Canoniſtarum. Quæ eſt etiam comm. Theologorum, vt tenet Syluest. in Summa, in verbo. preſcr. el j. nu. 13. Ang. de Clauaſio in Sũma. in ver. preſcr. §. 45. vbi dicit ita tenere Scotũ in 4. Senten. diſtin. 15. Io. de Medi. in tracta. de reſtit. q. 18. Conradus in tract. de contractib. q. xi. Archie. Florentin. in Summa, in 2. par. ti. j. c. 15. Licet contrarium teneant Anto. de But. & alii doct. quos ipſe allegat in c. fi. de preſcrip. Quem opi. ſibimet contrarius conatur defendere Alci. in repetitio. l. quinque pedum. nu. 15. C. fin. regun.

5 Amplia quinto, etiam ſi filius natus nõ aſsimilaretur marito, ſed eius adultero. Aug. tex. in l. ſi. in. §. pen. ff. ad munici. facit tex. in l. ꝙ ſi nolit. in. §. ſi mancipium. ff. de ædil. edict. & quia iſtud potuit contingere propter cogitationem mulieres tempore conceptionis, vt per glo. in l. quęret aliquis. in glo. fi. ff. de verb. ſign. ita conſuluit Pau. de Caſt. in d. conſi. cclxxv. Facit quod notant Iaſ. & doct. in l. Gallus. in fine prin. ff. de libe. & poſthu.

6 Amplia ſexto, etiam ſi prædicta mulier fuiſſet per longum tempus ſterilis cum tali marito. Ita tenet Abb. in d. cap. per tuas in princip. quem ſequitur Andr. Alcia. in d. præſumptio. 37. Felin in d. c. per tuas nume. 1.

1 Limita primo non procedere, quando maritus tempore conceptionis non eſſet habilis vel potens ad coeundum propter aliquam infirmitatem, vel aliquod impedimentum. Ita probat text. in d. l. filium definimus. in fi. & tenet Abb. in d. c. per tuas nu. 3. Nico. Boe. in d. deciſi. ccxcix. nu. 3. Feli. & doct. in d. c. per tuas. & in d. l. filium definimus. & in l. Gallus. in prin. ff. de liber. & poſthu. Præpo. in c. tranſmiſſe. col. j. qui filii ſint legitimi. Ale. in conſi. lxxviii. nu. 7. & 9. vo. 7. Par. in d. conſi. x. nu. 36. & nu. 78. lib. 2.

2 Limita ſecundo, quandocunque mater adulterabat cum alio, et filius claudus vel cęcus natus fuerit, nam tunc pręſumitur potius ex adulterio quam eſt coniugio conceptus. Ita expreſſe tenet Barba. in c. in pręſentia numero 98. de probat. quem ſequitur Hippo. in ſingu. 530. Quæ limitatio merito reprobatur. per Didacum Couarru. in 4. Decreta. in 2. par. c. 8. §. 3. nu. 8.

3 Limta tertio quandocunq; maritus eſſet tãto tempore abſens ut veriſimiliter potuiſſet credi attenta natura, filium ex alio genitum, vt in d. l. filium definimus. & in d. l. 9. ti. 14. par. 5.

4 Alias limitationes circa hanc regulam vide per docto, in locis ſupra allegatis.

REGVLA CCCXLV.

Filius regulariter puniri non debet pro delicto patris. Hanc regulam probat tex. in l. 2. in. §. nullum patris delictum innocenti filio pœnę eſt. ff. de decurio. & in l. crimen. ff. de pœn. & in l. ſancimus. C. eo. tit gl. quæ allegat plures concordantia in d. §. nullum. probatur etiam per totam. l vi. diſtin. facit glo. in l. ſi quis ſuo teſtamento. C. de inoffi. teſta. De iure regio probatur in l. ix. tit. 5. lib. 4. fori, & in l. 9. ti. 31. par. 7. Et circa hanc regulam vide Feli. in addi. ad Abb. in c. ius generale colum. quinta in fin. prima diſtinct. Archidiac. in cap. qui bona, num. 15. xvii. quæſtio. 1. D. de Couarru, in lib. 2. variarum reſolutionum cap. viii. Io. Igne. in l. ſi de pluribus, numero 23. ff. ad Syllan. Matthę. de Afflict. in conſtit. Neapol. lib. 1. rubrica 2. numero 70.

Amplia hanc regulam idem eſſe econtra, nam pater etiam pro delicto filij puniri non debet. Vt in d. l. ix. titu. v. libro. iiij. fori, & in d. l. ix titu. xxxi. parte ſeptima, & ibi gloſſ. vbi etiam aliæ perſonæ enumerantur.

1 Limita primo hanc regulam, non procedere in crimine lęſæ maieſtatis, Vt eſt text, expreſſus in l, quiſquis C, ad l, Iuli, maieſtat. in §. filij

§.filii vero, & in l.2.ti.2.& in d.l.9.tit.31.par.7.glo.in d.l.2.§.nullum.ff.de decu.tex.in c.ſi quis.§.filij.vero 6.q.1.

2 Limita ſecundo,non procedere in crimine hæreſis. Vt in c.quicunque,de hęret.lib.6.§.hęretici autem.& in c.vergentis.eo.titu.et in Auth.Gazaros.C.de hęret.gl.in c.cum ſecundum leges.in verb. ipſo iure.de hære.libr.6. & ibi Doct. Licet de iure regio aliter ſit diſpoſitum,vt in l.7.titu.7.par.6.& in l.6.titu.24.& in l.2.& 3.tit. 26.par.7.ſcilicet quod filij hęreticorum poterant ſuccedere in bonis parentum,etiam poſt condemnationem. Sed ſupra dictæ leges Partitæ hodie ſunt correctæ per ſupra dicta iura Canonica,quibus ſtandum eſt cum ſit crimen eccleſiaſticum,cap.vt officium.§.ſtatuimus.de hęret.lib.6.not.Abb.in cap.1.de officio ordin.& ita expreſſe tenet Pala.Ruuios,in repe.capitu.per veſtras.§.14.incip.ſed pulchrum eſt videre.de donat.inter virum & vxo.eandem opin.vbi mirabiliter eam examinat,ponit D.Iacobus Septimancenſis in ſuo eleganti tracta.Catholicarum inſtitu.cap.9.numero 2.cum alijs.& quantum ad officia & dignitates quod filij puniantur in crimine hęreſi pro parentibus,eſt tex.in pragma.8.& 9.in pragma,antiquis.

3 Tertio fallit,in filio nato ex non iuſtis nuptiis,vel ex fornicatione,vel ex damnato coitu,nam propter delictum patris,ipſe non ſuccedit patri,& eſt incapax bonorum patris. Vt in Auth.ex complexu.C.de inceſt.nupt.& in Auth.quib.mod.natu.offic.ſui.§.vlt.colla.7.& ita expreſſe tenet Pau.Grillan.in tract.de hæreti,q.3.nu. 5.facit ꝙ ſupra dixi in reg.150.& infra in reg.366.

4 Fallit quarto, quando libertus fuit manumiſſus , & fuit ingratus patrono , quia fecit ei aliquam offenſam , nam propter hoc reuocari poteſt in ſeruiturem,& etiam filij qui poſt reuocationem nati & concepti fuerint.Ita probat text.in l.ſi manumiſſus ingratus. C.de liber.& eorum liber.quem ad hoc dicit eſſe mirab.Iaſon in l.naturalis.in princ.numero.1.ff.de præſcrip.verb.facit gloſſ.in l.diui.ff. de iu.epa.

5 Quinto fallit,niſi filius ſit hæres patris,tunc tanquam hęres tenetur pro patre ciuiliter.Ita tenet Bal.per tex.ibi in l.ne contra iuris. C.ne filius,pro patre.Bart.in l.1.ff.de interdict.& releg.& ibi Ale. in addit.glo.& Doc.in l.adoptiuum.in fi.ff.de in ius voc.Matth.de Afflic.in conſtitu.Neap.lib.1.Rub.2.nu.76.

6 Sexto fallit,in filiis primipilaris qui conueniri poſſunt ꝓ debito paterno,etiam ſi hęres patri non extiterit. Probat text.in l.cum ex ſola.C.de primipilo.lib.12.& ibi Bar.per illum tex.Archi.in d.c.qui bona.nu.15.17.q.1.Et quis dicatur primipilus,vltra text.de iure regio in l.16.titu.9.par.2.vide Alcia.in d.Rubr.C.de primipilo.lib.2.Bart.de Chaſſa.in catalogo gloriæ mundi,in 9.par.conſidera 20.& in conſue.Burgun.in tit.(Des confiſcations.)Rub.2 .§.2. folio 197.col.1.numero 27.Claud.Cottareum in tract.de iu.mil.lib. 1.c.22.Alex.in l.a diuo Pio.in.§.in uenditione, nume. 27.ff.de re iud,abb,in c,ex parte,nu,fi,de conſue,

7 Septimo fallit, de iure canonico, nam filius tenetur ex delicto patris. Vt in cap. tua nos. de vſur. facit quod dixi ſupra, in regu. 13. in 11. & 13. limita.

8 Octauo limita non procedere in occidente, capiente, vel banniente Epiſcopum, vel qui contra eccleſiam delinquũt, nam ipſi. & eorum poſteri perdunt quicquid habent ab eccleſia vſque ad quartam generationem. Vt in c. ad aures. & in c. in quibuſdam. de pœn. et ibi gl. in verbo, ad hęredes. tex. in Clem. ſi. quis ſuadente. eod. tit.

9 Nono fallit in priuilegiis conceſsis patri & filius: vt ſi pater cõmittat crimen propter quod debet priuilegium amittere, talis enim macula patris afficit filios poſt maculam conceptos. Vt in l. emancipatum. in. §. ſi quis. ff. de ſena. & in l. cum qui ciuitatem amiſit. ff. de interdi. & releg.

10 Decimo fallit, in infamia: vt ſi pater infamis, ſit erit etiam filius eius infamis. Vt in. §. verum. 6. q. 1. & in c. cum multę. 15. q. 8. gloſſ. in verbo, de quarta. in prin. 1. q. 4.

11 Vndecimo fallit in pœna diuina, vbi ex delicto parentum ſuniuntur filij. Vt eſt text. & ibi gloſſ. Authen. vt omnes obediant iudicibus prouincię. in. §. plurimorum. in gloſſ. in verb. ſequuta. collat. text. & ibi. glo. in c. eccleſia. in. §. item peccato. 1. q. 1. tex. in c. vergentis in fi. de heret. Facit quod notat beatus Thomas in 1. 2. q. 81. artic. 19. nu. 1. & 2.

12 Duodecimo fallit, in filiis ſacerdotum, nam ſunt ſerui eccleſię. Vt in d. cap. cum multę. 15. quęſti. 8. circa quem tex. uide notab. Marc. Mantua in libr. 8. obſeruatio. obſerua. 74. Quod de conſuetudine non ſeruari dicit gloſſ. in dict. cap. cum multę. in verbo, connubio, & in capitu. dominus. in verbo, repellitur 56. diſtinct. quas gloſſ. ſequitur Guliel. Benedict. in repe. cap. Rainutius, in verbo, Rainutius de clera. nu. 21.

13 Decimotertio fallit, in filiis presbyterorum qui promoueri non poſſunt ad ſacros ordines, nec prelatias habere poſſunt. Vt in cap. 1. per totũ, de fil. presby. & in c. presbyterorum filiis. 56. diſt. Per Rebuf. in concordantiis, in forma de mandatis Apoſt. pag. 312. col. 1. & in tract. de pacificis poſ. nu. 225.

14 Decimoquarto fallit, ſi vigore ſtatuti filius puniatur pro patre. Vt eſt glo. notab. in Rub. C. de decurio. lib. 10. pro qua eſt textus in c. 2. de delict. puero. in verſi. ſecundum conſuetudinem illius terrę & ita tenet Matthę. de Afflict. in conſtitu. Neapol. lib. 1. Rub. 8. nu. 82. facit quod ipſe notat in preludiis conſtitutionũ. q. 9. nu. 3. & ita poſui in regu. 356. ampliatio. 2.

15 Decimoquinto limita in feudis: nam propter delictum patris filius amittit feudum. Vt dicam in regula ſequenti.

16 Decimoſexto limita non habere locum in iure patronatus, nam propter delictum patris, priuatur filius iure patronatus: nam cum confiſcantur bona ipſius patris patroni, tranſit cum illis bonis in fiſcum etiam ius patronatus, Ita tenet Card. vbi mouet hanc quęſtionem

nem,& eam latiſsime examinat in Clem.plures.in 8.q.nu.8.de iure patrona,quem ſequitur Lamber.in tract. de iure patro.in 2 parte. 1.lib.in 13.arti.2.q.principa.fo.125.colum.3. nu.1. & in 3. lib.in 8. arti.q.8.nu.2.fo.411.

REGVLA CCCXLVI.

Filivs priuatur feudo propter delictum patris. Hanc regulam probat text.in c.vni. ſi vaſal. feu. priue. & notatur in ca.1.in.§. vaſſallus.ſi de feu.defunct.ſue.contro.ita tenet Bartol.in l.eum qui. nu.1.& 2.ff.de interdic. & relega.Ancha. & Imol.in c. 2. de feud. Bal.in conſi.149.nu.6.volu.3.Bal.Ang.& Doct.in l.adopriuum.in §.fi.ff.de in ius vocan.Matthæ.de Afflict.in c.1.in §.porro ſi dominum.nume.48. quę fuit prima cauſa beneſi. amitten. in vſib. feudo. Barthol.Soci.in conſi.4.nume.26.volu.3.Decius in conſi.445.nume.68.Alexã.in conſi.30.nume.17.volu.1. Andrę.ab Exea in lib. pactorum,nume.229.Hieronym.Grat.vbi allegat alios doct. hanc opinio.tenentes,in conſi.79.nume.26.volum.1. Alber Bru.in conſil.108.nume.33.Zazius in tracta.feudo.in 10.par.Alex.in conſil. 40.nume.9.volu.3.Curt.Iunior in tracta feudo.nume.13. in 5.par. Lancelo.Gali.in repe.l.Gallus.§,& quid ſi tantum.nume.6.ff.de liber.& poſthu.idem Matthę.de Afflict.in.§, hoc quoque. nume.53. cum aliis,in vſib.feu.

1 Limita primo,non habere locum in tranſuerſalibus. Vt eſt gloſſa.in d.c.vni.ſi vaſal. feu.priue. & ibi Andrę. de Iſer.Hoſtien.in Sum.in titu.de feud.Iacob.Aluaro.in cap.1.in.§. denique colum.2. quę fuit prima cauſa beneſi.amitten.in vſi.feudo.Soci.in d.conſi.4. nu.27.volu.3.Alex.in d.conſi.30.nu.17.lib. 1. Hierony. Grat in d. conſi.79.nu.27.lib.1.

2 Limita ſecundo quando pater deliquerit circa ipſum contractum. ſecus ſi alia ratione deliquerit. Tenet Iaſ.poſt alios per eos allegatos in l.2.nu.191.C.de iu.emphyteo.Cur.Iun.in d.tracta. feud.in d. 5.par.nume.13.

3 Limita tertio, vt procedat quando pater deliquiſſet in dominum, ſecus ſi in extraneum.Ita tenet Alex.in conſi.1.nu.42.vol.5. quem ſequitur.Andrę.ab Exea.in lib.pactorũ.nu.229.Hanc opi.expreſſe tenuit Bartol.in d.l.eum qui nume.1.ff.de interdi.& relega,Curt. Iun.in d.5.par.nume.13.

4 Quarto fallit, quando dominus in uita ſua expoſuiſſet querimoniam pro felonia commiſſa,alias ſecus, quia eius hæres non poſſet illam exponere.Ita tenet Ang.per illum tex in l.cum apertiſsime. in princ.C.de.ſecun.nupt.quem ſequitur Andrę.ab Exea in d. libr. pac.nume.229.pro qua opi.eſt glo.in d.c.1.§.porro.quę fuit prima cauſa beneſi.amitten.in verbo,aſſalierit.quæ allegat.tex. in argum. in l.fina.C.de reuocan. & donatio. & in l.omnimodo.C.de inoffic. teſtamen.& in l.non tantum.in.§.ſi emancipatum, ff. de bonorum,

poſſeſ.

poſſeſ.contra tabu.& ita tenet Io.Andre.& alii. Doctor in c.ſi.de donatio.Hanc etiam opinionem tenet glo.in d.l.omnimodo.in verbo,non licebit.vbi allegat etiam alia tria iura in argumentum,vide licet tex.in l.pcula.ff.de probatio.& in l.1,in .§ ti.ff.ad Syllania, & in l.ſi pater.C.de inoffici.teſtamen.Alia eſt etiam gloſſ.quę hác opinionem tenet,in l.fina.in verbo,inſtituere.C.de reuocan.donatio.& in c.primo in principio,in verbo,concubuerit. quibus modis feud.amitta.& in c.imperialem in §. inſuper.de prohibita feud alie natione per Fede. Circa quam limitationem vide notabiliter Mathæ.de afflict.qui eam examinat,in d.c.1.§. porro qui dominum, a numero 38.vſque ad nume.65.

5 Quinto limita,quando feudum patri pro ſe, liberis, & deſcendentibus conceſſum fuiſſet, nam tunc quia liberi iure proprio non ex patris perſona veniunt, delictum patris non nocet. Ita tenet.Bar. in d.l.eum qui ff.de interdict.& relega.Bal.in lege.C.de legi.heredi.Caſtren.in.l.ſi finita.in .§.ſi de vectigalibus.ff.de damno infecti. Imol.in cap.fin.de feudis.Iacobi de ſancto Geor.vbi latiſsime eam examinat & allegat quam plures Docto.in tracta.feudorum,in parte,dictique vaſalli,numero.60.Zazius in tracta.feudorum, in 10. parte,numero 98.

6 Limita ſexto,quando patre delinquente feudum apud auum adhuc erat,quia tūc ſi pater in uita aui de medio ſublatus fuerit uel per ſententiam ſuper offenſa declaratus, & futuro ſuccedendi iure priuatus,auo poſtea mortuo, patris delictum nepoti qui in locum ipſo patre ſecluſo ſucceſſerat,non nocebit. Ita tenet Bar. in d.l.eum qui.ff.de interdict relegata numero 2.Bald.in d.c.1.vaſallus feu. priue.& in l.emancipatum.ff.de ſenato. Vdalri. Zazius in d.tracta.feudo in 10.parte,nume.98.Lance Gauli.in repetitio. l.Gallus.in §.& quid ſi tantum. numero 6. ff.de libe. & poſthu.

7 Limita ſeptimo,non procedere in feudo antiquo.Ita Cinus in l.2.C.de liber.& eorum libe.& in l.2.C. de operis libe. Bar.in l.eū qui.ff.de inter.& relega.Bal.in c.1.in prin.de ſucceſsio.feu.Iacobi de S.Geor.in d.tracta.feu.numero 15.in verbo,& cum pacto.Ratio eſt quia infeudo antiquo liberi non habent feudum a patre, ſed dicuntur illud habere ex prouidentia antiquorū progenitorum, vnde illud quod lex. dedit eis, non debet pater poſſe eis auferre.Pro qua opinione eſt tex.notab.in l.ſi arrogator. in.§. ſed an impuberi. in verſi,cæterum ſi fidei eius.ff.de adoptio.

REGVLA CCCXLVII.

Filivs vſque ad trienniū re integra poteſt reuocare abſtentionem,ſeu repudiationem paterne hereditatis per ipſum factam. De Hanc regu.probat text.in l.ſi quis ſuus.C.de repudia here. De iure regio probatur in l.fin.titu.6.par. 6. Circa quam regu. vltra Doct.in d.l.ſi quis ſuus.vide Ale.in l.qui ſe patris,nu.18,et ibi latiſ. nu.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

numero 44.C.vnde libe.Ripa.in l.j. numero 122.& nume.142.ff. de vulgari. Iacobi.de ſancto Georg.in d.l.ſi quis ſuus. vbi ponit rationem huius regulæ, numero 5.

Hanc regulam ampliat duobus modis, & limitat decem modis Iaſ.in d.l.ſi quis ſuus.a nu.2.vſque ad nu.4. Eandem regulam ampliat quatuor modis, & limitat nouem modis, Gulielm.Benedict.in repet.cap.Rimínus.in verbo, mortuo itaque teſtatore, el ij.a num. 127.vſque ad nume.144.

REGVLA CCCXLVIII.

FILIVS naturalis efficitur legitimus ex appellatione parentis, ſi interuenit inſtrumentũ publicum vel ſcriptura manu propria ſcripta, habens ſubſcriptionem trium teſtium fide dignorum. Hanc regulam probat text. in Authent. ſi quis liberos habẽs.C.de naturalibus libe.& tex. in Auth. vt liceat matri & auiæ.§.ad hoc autem.coll.1.viij.glo.de iure cano.in c.per tuas.in verbo, filium appellauit.in ver.item ſi pater filium.qui filij ſint legiti. Circa quã regulã vltra doc.in locis ſupra alleg.vide Mar.Man. in apophthe. 100.ſecundum impreſ.paruam. Maturinum Montaluum, vbi aſſignat rationem huius reg.in Authẽ.de hære.ab inteſt.venien. pagi. 37.verſ.ſecundo naturales efficiuntur legitimi.colla.ix.Catel.Cot. in verb.legitimare.& Syluest.Aldobran.in.§.apud Catonem. nu. 11.Inſti.de adoptio.& in.§.aliquando.Inſtit.de nupti. Et quis dicatur filius naturalis, vide l.xi.Tauri.Alcia.in tract. Perſumpt. in reg.ij.præſum.v.nu.3.Ludo.de Sardis, vbi not.tractat materiã huius reg. in tract. de naturalib. liberis. c.de legitimatione per patris nominationem.nu.1.cum alijs.Couar.in iiij.ij.par.c.viij.§.vij.

1 Limita primo, ſi illa mulier ex qua natus eſt ille naturalis filius non erat & eſt libera mulier, quæ ipſius patris vxor eſſe poterat. Ita probat text.in d.§.at hoc.& ita tenet Bald.in l.res inter alios. nu.3.C.quib.res iudica.non nocet.Iacob.de S.Geor.in l. Imperatores,nu.9.ff.de ꝓba.Maturi.Monta.in d.Auth,in d.pagi.37.Marc. Manto.in d.apophtheg.100.& vide in reg.cccl.in xviij ampli.

2 Limita ſecundo non procedere, ſi pater ſine dedecore non poſſet contrahere matrimonium cum muliere ex qua filius natus eſt. Ita tenet Bal.in d.l.res inter alios.nu.4.quem ſequitur Iacob.in d.l.Imperatores.nu.9.Marc.Mant.in d.apophtheg.100.& hanc dicit cõmunem opin.Mari.Soci.iun.in conſi.lij.lib.j.Sylu.Aldob. in.§.aliquando nu.12.Inſti.de nupt.vide.infra in reg.cccl.limit.viij.

3 Tertio limita non procedere, quandocunque mulier ex qua filius natus eſt eſſet mortua. Ita tenet Bal.in d.l.res inter alios.num 4. quem ſequitur Iacobi.de ſancto Georgio in d.l.Imperatores. nu.9. ff.de proba.Guli.Maine.in l.quoties.idem.nu.93.ff.de reg.iur.

4 Quarto limita, non procedere de iure canonico, Secundum Lud. de Sardis in d.tract.& part.nu.14.

REGV-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

REGVLA CCCXLIX.

Filivs qualitercunque conſentiat in teſtamento patris, ſiue
tacite ſiue expreſſe, excluditur a querela. Hanc regulam proba
tex. in l. parentibus. C. de inoffi. teſta. & in l. ſi proponas. in. § ſi hæ
reditatẽ. ff. eo. titu. De iure regio probatur in l. v i. titul. viij. par. vi.
Et circa hanc regulam vide Pariſi. in conſi. ix. nu. i. vol. iij.
1 Limita primo, quando filius approbauit teſtamentũ patris poſt
aditam hæreditatem, & tunc naſcatur querela, & ante illud tẽpus
nõ poſſit repudiare quod non eſt delatum. Vt in l. j. cum alijs. C. de
pac. glo. in l. ſiquis filiũ, in ver. hereditatẽ. C. de inoff. teſt. & ita te-
net Dida. del Caſtillo. in l. xxiij. Tau. nu. 32. ver. decimaquarta cõ
cluſio eſt. licet aliter teneat Sali. quẽ ipſe ibi refert in d. l. parẽtibus.
2 Limita ſecundo, non habere locum in querela de inofficioſis do
nationibus. Tex. eſt in Authen. vnde ſi parens. C. de inoffi. teſtam.
& ibi Iaſ. poſt prin. Bart. in l. circa, in §. Imperator. ff. de lega. ij.
Iaſ. in d. l. parentibus. Doct. in l. cum donationibus. C. de inoffic.
dona. Caſtillo, vbi aſſignat rationem, in d. l. xxiiij. nu. 34.
3 Tertio limita procedere in ipſo, qui approbauit iudicium patris
ſecus eſt in filio ipſius, & ſic in nepote teſtatoris, qui venit ad que-
relam per ſucceſſorium edictum: nam iſte nepos poteſt illam inten
tare, licet filius exheredatus approbaret teſtamentum. Ita Alex. in
l. ſi quis poſthumos, in. §. j. ff. de liber. & poſth. quem ſequitur Iaſ. in
Rub. nu. 6. ver. ſecundo limitat. C. de ſucceſſ. edict. reprobato Bal.
qui cõtrarium tenuit in l. in ſuis, in ix. oppoſi. ff. de libe. & poſthu.
4 Quarto limita, non habere locum in iure agendi ad ſupplemen-
tum: nam talis filius poteſt agere ad ſupplementum, licet approba-
uerit iudicium patris, Ita probat text. in l. ſi quando. in §. generali-
ter. & ibi Bal. & Salic. C. de inoffic. teſta. Bart. in l. Papinianus, in
. §. ſi condirione. in fi. ff. eo. titu. Bal. in l. omnimodo. C. eo licet olim
approbans teſtamentũ excludebatur a iure agendi ad ſupplementũ
vt eſt gl. in d. l. Papinianus, in. §. ſi cõditione, in verbo, excludi. vbi
dicit gloſſ. quod in hoc iura antiqua remanent correcta, ſimiliter
glo. in d. l. ſi quando, in §. & generaliter, in verbo, pręiudicium.
Et circa hanc regulam nouem caſus in quibus quis dicitur appro
bare iudicium vel teſtamentum patris, & propter quod excludatur
a querela, ponit Caſtillo, in j. l. xxiiij. Tauri. nu. 33.

REGVLA CCCL.

Filivs naturalis legitimatur per ſubſequens matrimonium,
Hanc regulam probat tex. in c. tanta. qui filij ſint legi. & in. §. fi. In
ſtitu. de nuptijs, & in. §. quibus, ver. necnon Inſtit. de heredi. quæ ab
inteſta. deferuntur. in Authẽ. quibus modis natura. effician. legit. in
prin. colla. v. & in Auth. quibus modis natu. effician. ſui. in. §. ſi quis

igitur

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

igitur dotalia.colla.vij.& in l.nuper.C.de natu.libe. De iure regio probatur in l.ij.ti.vi.lib.iij.fori.& in l.xij.tit.vi. & in l.j.tit. xiij. & in l.ij.titu.xv.par.iiij.& in l.xij. Tauri. Circa quam regu.vltra Doc.in ſupra d.locis, vide Ant.de Bu.& Abb.in c.innotuit.de elec. & in c.cum in cunctis. vbi Deci.nu.23.cũ alijs, eo.ti. Iaſ.in l.generaliter.§.cum autem.& ibi.Doc.C.de inſtit.& ſubſti.& in l. Gallus. in §.& quid ſi tãtũ.ff.de libe.& poſth.Doct.in.§.fi. precipue Sylu. Aldob.inſti.de nupt.Matth.de Affl.in c.j.in §.naturales,in v.nor. ſi de feudo fue.contro.inter domi.& agna.vaſal.in V lib.feu. Ciſuetis & Doct.in l.xj.& xiij, Tauri.Pet.Brixx.in Directorio electionũ.c.iiij.par.t.Barba.in repet.l.cum acutiſsimi.nu.24 .cũ alijs,C.de fideicommiſ.Couarru.in Epitome de ſponſalibus.in ij.par.c.viij §. ij.Guliel.Mayne.in l.quoties idem,nu.9.cum alijs.ff.de reg.iur.Io. Brunel.in tract.de ſponſalibus,concluſione 2.Chaſſanæ.in conſuet. Burgund.in ti.{des ſucceſsions.) Rubr.viij.§.iij.fol.237.col.ij. nu. 2.Lauren.Sylua.in conſi.iij.nu.20.cũ alijs.Deci.in conſi.clv. Lu. do.Gozad.in conſi.xxv.nu. .& 2.cum alijs. Boeri.in deciſ.clix. Guliel.Benedict.in repe.c.Rainutius,in verbo,& vxorem nomine Adelaſiã,in princ.nu.181. Tiraquel.in repe.l.ſi vnquam, in verbo, ſuſceperit liberos.nu.7 .cũ alijs.C.de reuocan.donatio. & in tract. de primogenitu.queſt.xxxiiij.Ioan.And.in regu.ſine culpa.de reg.iur.lib.vi. Socin.iuni.in conſi.xi.nu.1.cum alijs,volu.ij.Roderic. Xuarez in gloſſ.l.j.titul.vi.libr.iij.fori Rip.in repet.l.ſi vnquam,C.de reuocan.donatio.quæſtio.xxxij.Curt.iunior.in conſi. cxxxvi.Ludouic.de Sardis in tracta.de naturalib.literis, cap. de legitimatione per verũ matrimonium: cum tribus ſequen. Anton.de Roſellis in tracta.de legitimatione,lib.j.c. de cauſa materiali legitimationis.Pariſ.in conſi.xiij.nu.35.volu.ij. Marc.Mant.in conſil. xlv.Maturinum Montanum in Authent.de hæredibus ab inteſtato venientibus,collat.ix.pagi. 36.

1 Amplia primo, vt filij hoc modo legitimati dicantur vere & proprie legitimi. Tex.eſt in d.Authent.quibus modis natura. efficiant. legi.collat.vi.ita tenet Iaſ.in l.generaliter.§.cum autem.C.de inſtitu.& ſubſtitu.nu.9.facit etiã tex.in Auth.de inceſtis nuptijs , in.§. dubitatum.collat.ij.Hanc opin.tenet Anto.de Butr. in c.innotuit. de electio.Paul.de Caſt.in l.fi.C.de his qui veniã ætatis impetrauerunt.Ripa in l.ſi vnquam,in Rubric.nu.86.C.de reuocan.donat. Chaſſa.in conſue.Burgun.in titu.{des ſucceſsions.) Rubric.vij.§.j. fol.228.col.iiij.nu.7. gloſſ.j.in d.c.tãta.tex. in Auth. quibus modis natu.effician.ſui.ibi,nihil a legitimis differentes.& in.§.liceat tibi, nihil a legitimis differentes,colla.vi.text.in l. xij.Tauri. Licet contrarium teneat Barba.in repet.l. cum acutiſsimi. nu. 241.C.de fideicom.Pariſ.in conſi.xiij.nu.37.volu.ij.

2 Amplia ij. vt tales filij comprehendantur in inſtrumento faciente mentionem de legitimis. Ita concludit Præpoſit. in c. per venerabilem,in §.quod autem,nu. 63,(qui filij ſint leg. etiam ſi ſtatutum

loqueretur

ſoqueretur de legitime natis. eandem opi.tenet Anto.de Butr.in d.
c.innotuit.col.ij. in fi.in verſ.nota.de electio. & Deci.in c.cum in
cunctis.nu.29.eo.tit.Paul.de Caſt.in l.fi.C. de his qui veniam æta-
tis impetra.Dec.in conſ.clv.col.pen. & fi. Io.Campegius in tract.
de dote,in j.par.v.partis prin.q.lix.in fi.Pariſ.in conſ.xiij. nu.4.
vol.ij.Io.Crot.in repe.l.Gallus.§.& quid ſi tantum.nu.82. & 169.
ff.de libe.& poſthu.licet contrariũ teneat Ant.de But.in d.c.tanta.

3 Amplia tertio, ꝙ per talem legitimationem fingitur a principio
omnis coitus licitus matrimonialis. Vt in d.c.tanta. & ibi Docto.
per quem tex.ita tenet Socin.in l.Gallus,in.§.ſi eius,nu.4.ff.de li-
be.& poſthum.

4 Amplia quarto,vt non ſolum legitimentur quo ad patrem & ma-
trem , verum etiam quo ad alios agnatos & cognatos. Ita tenent
Abb.& Doct.in c.j.& in d.c.tanta.facit tex.in.§.proxima itaque,
in Auth.quib.mod.natura efficiantur ſui.colla.vj.

5 Amplia quinto, vt filij prædicto modo legitimari poſsint promo-
ueri abſque diſpenſatione ad ordines,beneficia,honores, & etiam
ad epiſcopatum. Vt eſt gl.communiter approbata in c.tanta. & in
c.innotuit.in verbo,coniugata. de electio. quam ſequitur ibi Abb.
& in d.c.tanta.Calderi.in conſi.ij.ſub Rubr.qui filij ſint legitimi.
Aegidius de Bellamera in c.ij.nu.3.xxxvi.diſt.& in c.cũ in cun-
ctis.nu.18.de elect.& ibi Deci.nu.24.Chaſſan in conſuet.Burgun.
in ti.(Des ſucceſsions.)Rub.viii.§.iii.fo.287.co.2.nu.6.Iaſ.in d.l.
generaliter in §.cum autem nume.10.C.de inſtit.& ſubſtit.Nicola.
Boeri.in deciſi.clix.nu.4.Tiraquel in tract. de primoge.q.34.nu.
55.Ripa in d.repe l.ſi unquam.nu.87.C.de reuocan.donatio.Pariſ.
in conſi.xiij.nu.45.lib.ij.Lauren.Syluanus in conſi.iij. nume.24.
Guliel.Mayne.in l.quoties idem,nu.14.ff.de reg.iur.Ludo.de Sar-
dis in tract.de naturalibus liberis.in c. de legitimationis effectu.nu.
5.Io.Cora.in l.pro parte,nu.14.ff.de ſeruitu.Petr.Briaxius in Dire-
ctorio electionum,c.j.ij parte.nu.6.

6 Amplia ſexto adeo ꝓcedere. quod licet filij naturales legitima-
ti non admittantur ad ſucceſsionem feudi,ca.j.in.§.naturales.ſi de
feudo defun.cõten.ſit inter domi. & agna.vaſalli,iu V ſibus feudo.
tamen ſi legitimari ſunt per ſubſequens matrimonium , ſuccedunt
in feudis.Ita tenent Iacobus de Bellouiſo in d.§.naturales. Hoſti.
& Io.Andr.in d.c.lator,qui filij ſint legi.& ibi.Doc.Hanc opin.di-
cit eſſe cõmunem Iaſ.in d.§.cum autem,nu.10.Alex.in l.ex facto,
in.§.ſi quis rogatus.nu.18.ff.ad Trebel.& ibi Ripa.nu.48.idẽ Ri-
pa in repet,d.l.ſi vnquam,nu.88. Deci. in d. c. cum in cunctis,nu.
26.de electio.Chaſſa.in cõſue.Burgund.in titul. (des ſucceſsions.)
Rubri.viij.§.iij.fol.287.col.ij.nu.6.Marc.Mant.in conſi.xlv.nu.
15.Iaſ.in conſi.cxlviij.nu.6.vol.iiij.Panor.in d.c.innotuit.& in d.
c.tanta nu.7.Deci.in conſi.clv.Nicol.Boer.in deciſi.cxxiij.nu.4.
Barth.Soci.in conſi.iij.nu.11.vol.iij. vbi etiã dicit hanc eſſe com.
& Io.Crot.in d.l.Gallus.in.§.& quid ſi tãtum.nu.82. Præpo.in d.

c.tanta.

d.c.tanta.nu.20.Laur.Sylua. conſi. iij. num. 49. Hanc etiam dicit commu.vbi notab.eam examinat Matth.de Afflict.in d.§.naturales.in v.notab.nu.6.Petrus Briaxius in Directorio electionum, in c.j.ij.part.nu.6.Io.Anto.Rubeus in repeti.l.Titia Seio.in.§. Imperator.nu.46.ff.de lega.11. Bartho.Fumeus in ſua aurea ſumma Armilla.in ver.filius.§.xi.Io.Coraſi.in d.l.pro parte,nu.14.ff.de ſeruitu.Tiraquel.in tracta.de primogenitura,q.xxxiiij.nu.53.Bald.in conſi.cxxix.in prin.volum. iij.Curti.Iu ni.in conſi.cxxxvi.nu.1.Guil.Mayne.in d.l.quoties nu.14.ff.de reg.iur. Alcia. in l. ex facto.nu.7.verſi.nā & ſi furioſus.ff.de vulgari. Bernar. de Luco in reg.cxxxi.in j.limit.Licet de hoc dubitet Bal.in conſi.ccclxvij.nu.4.lib.v.Andræas Barba.in d.repet.l.cū accuratiſsimi.nu. 241. & contrariū conſuluit Ang.in conſi.xxix.col.fi.verſic.itē non obſtat dictum.Et licet idē Bal.in d.§.naturales.diſtinguat, an in conceſsione feudi fuerit dictum de deſcendentibus legitime, vel de natis legitime,vt tunc nō ſuccedant legitimati per ſubſequēs matrimonium, ſed indiſtincte tenenda eſt prædicta limitatio. quam ēt vltra ſupra dictā Doct.dicit eſſe cōmunem Curt.Iuni.in tract.feud.in iij.parte.q.xvij.nu.41.& hanc opi.tenet Zaſius in eod.tract.in viij.par.nu.87.Pariſ.in conſi.xiij.nu.44.vol.ii.

7 Amplia ſeptimo,procedere in emphyteuſi eccleſiaſtica:nam filij legitimati per ſubſequens matrimonium ſuccedunt in emphyteuſi eccleſiaſtica.Ita tenet Pet.de Ancha.in conſi.ccxli.nu.5.quem ſequitur Imol.in l.quod dicitur.ff.de verb.oblig.nu.10.in fina.verbis.verſi.& per hanc rationem.Deci.in d.c.cum in cunctis. nume. 26.Alex.& Doct.in d.§.ſi quis rogatus.idem Deci.in conſi.clv.in fin.Ripa in repe.d.l.ſi vnquā,nu.89.& in Rub.de iudi.nu. 85. Tiraq.in tract.de primogeni.q.xxxiij.nu.54.Pariſi.in conſi.xiij.nu.43.vol.ij.Iaſ.in d.l.generaliter.nu.10.C.de inſtit.& ſubſtit. Chaſſanę, in conſue.Burg.in titu.{Des ſucceſsions.)Rubr.viij.§.ij. fol. 287.col.ij.nu.7.Lauren.Sylua.in conſi. iij. nu. 24. Bonus de Curtili in tracta. de nobilitate.in iiij.par. nu.20.Io.Crot.in repe.d.§. & quid ſi tantum,nu.169.Pala.Ruuios.in repet.Rub. de donatio.§.lx. nu.8.Io.Coraſ.in d.l.pro parte,nu.14. Licet ad hanc emphyt.eccleſiaſticam non admittatur filius reſcripto principis legitimatus. ſecundū Bal.quem ſequuntur Doct.ſupra alleg.in l.generaliter.in.§.cum autem.C.de inſtit. & ſubſtitu. Ratio huius ampli. eſt:quia filij legitimati per ſubſequens matrimonium dicūtur vere legitimi, & perinde cenſetur ac ſi ab initio matrimoniū contractum fuiſſet. vt in.§.dubitandum,in Auth.de inceſt.nup.colla.ij.

8 Amplia octaua, quod talis filius legitimatus per ſubſequens matrimonium, excludat ſubſtitutum: vt ſi pater in teſtamēto inſtituis Titium filium ſuum hæredem, & ſubſtituit Sempronium: ſi filius eius deceſſerit ſine filiis legitimis, ſi filius decedat cum filio legitimato per ſubſequens matrimonium, quod tunc ſubſtitutus excluditur. Ita tenet Ant.de Butr.in d.c.innotuit.de electi.Dec.in d.cō

ſil.clv.nu.7.& in conſil.cclxxxiiij. nu.9. vbi dicit hanc eſſe com-
muniem opi. idem Deci. in d.c.cũ in cunctis,nu.28. Catellia.Cotta
in Memora.iuris.in verbo,legitimatus,el 11.Lauren. Syluã.in con
ſil.iii.nu.22. Nicola. Boeri.in deciſi.clix.nu.20. Ripa in Rub.ff
cert. peta.nu.3.& in repet.l. ſi vnquam.C. de reuocan. donatio.n
86. Io.Anto. Rube. in repet. l. Titia Seio in.§.Imperator.nu.46.
de lega.ij.& hanc dicit eſſe commu.opi.Ruin.in conſil.clxiii.nu.6
& 7.vol.iii. Licet Bal. in conſi.ccclvii.nu.2.vol.v. teneat quod le-
gitimatus per ſubſequens matrimonium non excludit ſubſtitutum,
vbi facta fuit ſubſtitutio deſcendenti ſine filijs de legitimo matrimo-
nio procreatis: nam hoc videtur contra text. in d.c.cum in cunctis,
de elec.qui loquitur per talia verba : de legitimo matrimonio,& ta-
men verificatur in legitimato per ſubſequens matrimonium. facit
etiam gl. & Docto.in d.c.innotuit,de electio.

5 Amplia nono procedere, etiam ſi matrimonium ſit putatiuum:
nam tunc legitimatur proles per ſubſequens matrimonium, vt quia
pater erat ſacerdos qui cum muliere contraxerat, vel mulier mona-
lis quę nupſit, aut vir aliam vxorem habuit, vel vxor alium mari-
tum: tunc ſi alter hoc ignoraſſet, licet alter ſciuerat, ligitimitas fi-
liorum non impeditur. Ita tenet Aluaro. in c.j.§. naturales. col.v.
verſi.quid ſi naſcatur. ſi de feud.contro.fue.inter domi. & agna.va-
ſal.in vſibus feud. quem ſequitur Vldari. Zazius in tracta.feudo.in
viii.par.nu.88.Pala. Ruui.in repe.Rub.de donatio.§.xxxvi.nu.1.
Rod.Xuarez in l.j.ti.vi.lib.iii.fori,fo.85.pag.1.in.§.ad prędicta,vt
de naturalibus. Caſsiod. in deciſ.vnica,in tit.de ſponſal.facit tex.in
c.ex tenore.& in c.referente. qui filij ſint legi. & ita expreſſe dixi
ſupra in reg.cl.in ii.limitati.& vltra ibi allegata pro iſta opi.eſt gl.
in d.c. tanta. in verb. alia. & in c.non omnis. in verb. conſtituente
xxxii.q.ii.quas allegat Xuarez vbi ſupra.Facit. etiam tex.de iure
Regio in.l.iiii. ti.vi.lib.iii.fori,quę lex videtur approbare ſupra di-
ctam limitationem.&.l.i.tit.xiii.&.l.ii.tit.xv.par.iii.Rationem hu-
ius ampliationis. ponit Abb.,in d.c.tanta.nu.8. Didacus del Caſti-
lo in.l.xi.Tauri,nu.10.& 11.Syluester Aldobran. in.§.fi.nu.11.In-
ſtitu. de nupt. & vide infra in iii.limitatione.

20 Amplia decimo procedere, etiam ſi matrimonium ſit interme-
dium: ſcilicet ſi vir ſolutus habet filios ex muliere ſoluta, & con-
trahat cum alia muliere, qua mortua contrahat cum illa ex qua fi-
lios naturales ſuſceperat: filii legitimantur per hoc matrimonium,
non obſtante matrimonio intermedio. Ita tenet Io. Andr. in reg.
ſine culpa. de reg. iur.lib.vi.Ang. in conſi.xviii.in.ii.q.pro quo al-
legat text.in Aut.quib.mod.natu.effi.ſui.in.§.ſi vero plurimis. ver-
ſic.omnino enim.colla.vii.quem text.dicit eſſe notab.ad hoc Ang.
vbi ſupra. Eandem opi. tenet Prępo.in d.c.tanta.q.vii.nu.14.Iaſo.
in l. Pomponius. in.§.quæſitum.ff.de acq.poſſ. Mayne. in d.l.quo-
ties idem.ff. de regu. iur. & eam tenet, notab. examinat per plura
fundamenta Ioan. Brunel. in tracta.de ſponſalibus,concluſi.iii.nu.11.
&

& hanc opi. dicit eſſe com. Anto. de Roſellis in tracta. de legitimatione, lib. j. c. de cauſa materiali legitimationis. nu. 44. cum ſeq. Ferdinan. Loazes in tract. de matrimonio, in xij. dubio, nu. 18. Carol. Molinę. in conſue. Pariſ. in tit. j. §. viii. gl. j. q. vii. nu. 34. Bartho. Fumeus in ſua Summa Armilla, in ver. filius. §. xj. Abb. in d. c. tāta. nu. 3. Iaſ. in. l. eum qui ita. in. §. qui hominem. nu. 7. ff. de ver. obli. Montalan. gl. l. ij. tit. vi. lib. iij. fori, & hanc dicit cōmunem eſſe Ludou. de Sardis in tracta. de naturalibus liberis, in c. de legitimatione per verum matrimonium, nu. 9. verſ. eſt autem neceſſarium, licet ipſe ibi poſt longam diſputationem quam a nu. 5. vſque ad nu. 15. facit, contrarium teneat.

11 Amplia vndecimo, vt talis filius legitimatus per ſubſequens matrimonium admittatur ad retractum, ſcilicet vt poſsit retrahere rem venditam a conſanguineis iure proximitatis intra nouem dies. de quo in l. lxxx. cum quatuor, ſequentib. in legib. Tauri, & in l. xiii. tit. (De las vendidas.) lib. iii. Fori, & in l. vi. titu. vii. lib. v. ordina. In expreſse tenet Guliel. Benedi. in repet. c. Rainutius. in ver. & vxorem nomine Adelaſiam. in prin. nu. 181. quem ſequitur Didacus Couarruuias in Epitome de ſponſal. in ij. part. cap. viii. §. ii. nume. 22. & expreſſe Ioan. Paponis in gloſſ. ad conſuetu. Borboniæ. §. cccxxxvii.

12 Amplia duodecimo, ut talis legitimatio non reuocetur per ſuperuenientiam filiorum legitimorum, {& naturalium. Vt in l. cum quis. & in l. nuper. C. de natura. libe. & in Auth. quib. mod. natul. effi. legi ti. colla. vi. circa prin. tex. in §. j. in ver. necnon.} Inſti. de hæred. quæ ab inteſta. deferu. & in. §. fi. Inſtit. de nup. & ſic ſuccedunt una cum alijs filijs poſtea legitime natis. Hanc opi. tenet Bart. & ibi cæteri Doct. in l. ex facto. ff. de vulgari. vbi Hierony. Verius in repe. nu. 175. dicit hanc eſſe con. opi. & eam tenet Tiraquel. in tracta. de primogenitu. q. xxxiiii. nu. 51.

13 Amplia decimotertio, quod filij hoc modo legitimati infringunt donationem omnium vel maioris partis bonorum, remedio l. ſi vnquam. C. de reuocan. donati. Ita tenet Bal. in c. innotuit. de electio. quod dicit alibi non legiſſe Iaſ. in Rubr. nu. 4. ff. de liber. & poſthu. & in l. Gallus. in. §. & quid ſi tantum. in ij. lectu. num. 42. Ang. & Salic. in l. ſi totas. C. de inoffi. dona. & hanc opi. dicit commu. Syluester in. §. fi. nu. 8. Inſtit. de nup. etiam ſi nati forent ante donationē: quod ſaltem procedit ad reuocandam donationē in ea parte quæ ad legitimam attinet. ita tenet Bal. in l. i. C. de reuoc. dona. quem ſequitur Nicol. Boeri. in deciſi. clix. nu. 12. ſed quod donatio in totum reuocetur, quando filij antea ſunt nati, licet legitimati poſt donationem, negat Ripa in repet. d. l. ſi unquam. q. xxxii. nu. 89. & ibi Tiraquel. in verbo, ſuſceperit liberos. nu. 71. ſecundum nouam impreſſ. Socin. iuni. in conſi. liiii. col. ii. vol. i. Laurent. Syluanus in cōſi. iii. nume. 16. eandem opinio. tenet Didacus Couarru. in iiij. lib. Decretal. in ii. parte, c. viii. §. ii. nu. 29. vbi ſe remittat ad Matthæ. de Affli.

in c.j.§.naturales in v.notab.num.44.cum alijs, ſi de feu. fue. con-
tro.inter domi.& agnat.vaſal.in vſib.feud. qui in veritate eandem
opi.Ripę vbi ſupra tenet.

14 Amplia decimoquarto, quod talis legitimatus per ſubſequens ma-
trimonium habeat querelam inofficioſæ donationis. Ita tenet Ba
in l.j.verſi.ex his ſequitur.nume.33.C.de iure fiſci.lib.x.quem ſe-
quitur Andr.Tiraquel.in repet.d.l.ſi vnquam, in verbo, ſuſcepen
liberos nume.71.& in tracta.de primogeni. quæſt. xxxiii. nume.
55.,Syluester Aldobrandinus in dicto.§. fina. nume. 8. Inſtit. de
nupt. Anto.Rubeus in repet.l.Titia Seio.in.§.Imperator,num.46.
ff.de lega.ij.

15 Amplia decimoquinto, quod filij huiuſmodi legitimati repellũt
fœminas excluſas ab ſtatuto per maſculos. Ita Bal.in l.eam quam.
nume.26.& in l.cum acutiſsimi.nume.7.C.de fideicom.& ibi. Iaſ.
nume.2. poſtquam examinat ſupra d. quæſtio. refert plures Docto.
tenentes contra Bald.dicens ſecundum opinionem Bald.ſe his con
ſuluiſſet & Bald.ſequitur Andr. Tiraquel.in tract.de primogenit.
quæſt.xxxiij.nume.56. & in repe. l. ſi vnquam.vbi refert plures
Docto.eam tenentes, in verbo, ſuſceperit liberos, nume. 82. Decius
in cap.cum in cunctis.nume.28.de electio.& in conſi.cclxv.num.
7.Carol.Molinæ.in conſuetu.Pariſi.titu.j.§.viij.gl.j.num. 45.Lu
doui.Goza.in conſi.vi.nume.38.D. Couarru. in Epitome de ſpon-
ſal.in ij.par.c.viij.§.ij.nu.25.

16 Amplia decimoſexto adeo procedere, quod ſi mulier eſt talis cõ-
ditionis cum qua pater poſſet matrimonium contrahere, tunc pa
ter non poteſt facere legitimari filios, niſi matrimonium contra-
hendo cum tali muliere: & ſic quoties filius naturalis poteſt legi-
timari per ſubſequens matrimonium, nunquam poteſt legitimari
per reſcriptum Principis. Ita probat text.& ibi glo.expreſſa in Au
then. quib. mod.nat.effic.legi.§.ſit igitur. in verbo, permittimus.
colla.vj.& ita expreſse tenet ibi Bart.nu.5.& Angel.qui expreſſe
not.ibi illam gl.nu.10.eandem opi.tenet Bal. in c.per tuas.nu.9. de
maiori.& obedien.& in c.illud, vbi dicit alibi non reperiri, num.4.
de præſump.Hip.in ſing.cxxx.Hãc etiam opi. vbi dicit eſſe com.
& ſemper menti tenendam.tenet Iaſ.In l.Gallus.in.§.& quid ſi tã-
tum.in l.lectu.nu.107.ff.de libe.& poſthu.Gerar.de Petra ſancta in
ſing.lx.Chaſſa.in conſue.Burgund.in tit.{Des ſucceſsions.)Rubri.
vij.§.iij.fol.286.col.iij.in prin.nu.9.

17 Amplia decimoſeptimo, vt tali filio facienda ſit prouiſio de ali-
mentis, ſiue agatur contra eum, ſiue ipſe agat ſuper ſucceſsione bo-
norum patris, cum nihil a legitimis differat, vt ſupra dixi.in j. am-
pliatione. Ita expreſse tenet Pet.Rebuf.in gl.ad conſtitutiones Re-
gias Galliæ, in j.par.in tra.de ſentẽtiis, art.1.in gl.ij.pag.250.nu.19.

18 Amplia decimooctauo procedere, etiã ſi prædicti filij nati eſſent
ex concubina quæ eſſet ancilla. Cuius ratio eſt, eum inter ipſum &
ancillam validum ſit matrimonium, nec diſpar conditio, impediat
matri-

matrimonium de iure canonico, in cap. 2. de coniugio ſeruo. licet aliter de iure ciuili diſpoſitum ſit, in l. cum ancillis C. de inceſt. & inutil. nupt. ſed in materia matrimoniali iuri canonico ſtandum eſt. c. pen. & fina. de ſecun. nupt. De iure nouo ciuili eſt text. pro hac opinio. in Authen. vt liberti de cætero aureo non ind. in. §. ſi quis autem libertam ducere voluerit. verſ. ſi cui colla. 6. & ibi glo. in ver. conſcriptionem. Et hanc opin. tenet Io. Brun. in tracta de. nupt. concluſione 2. nu. 17. Roder. Xuarez in l. j. tit. 6. lib. 3. Fori. in. §. hoc præſuppoſito deueniendum eſt. in fi. verſi. hodie vero fol. 84. pag. 2. Syluest. Aldobrand. in d. §. fina. nu. 10. Inſtitu. de nupt. Caſsiodo in deciſ. rnica, in tit. de ſponſa. Ludo. de Sardis in tract. de natur. libe. C. de legitimatione per verum matrimonium, num. 18. De iure regio probatur in l. 1. titu. 13. par. 4.

19 Amplia decimonono procedere, quod ad hoc vt filius legitimetur ſufficit parentes poſſe contrahere tam tempore conceptionis quam natiuitatis. Ita probat glo. quam ibi ſequūtur Doct. in cap. 2. qui filii ſint. legit. Hoſtien. Io. And. Anto. & ibi Præpoſi. nu. 17. in d. c. tanta Sali. ſibi contrarius, qui aliter tenuit in l. filium. C. de ſuis et legi. in l. nuper. C. de natu. libe. vbi pro hac opi. eſt tex. ibi in. §. in generaliter. Henric. in c. 2. qui filij ſint legi. & pro iſta opi. eſt etiam tex. in l. in ſeruorum. in. §. fi. ff. de ſtatu. hom. & in. §. ſufficit Inſti. de inge. & manu. vbi probatur ꝙ quo ad filiorū libertatem, ſtatus matris tempore conceptionis vel natiuitatis attēditur. facit etiam tex. in l. qui in vtero. ff. de ſtatu hom. Et hāc opi. probāt tex. de iure Regio in l. xi. Tauri, & ibi Pala. Ruui. nu. 9. licet tex. in l. 8. ti. 13. par. 6. in princ. ibi, (que fueſſe el hijo engendardo en tiempo.) teneat ꝙ tempore cōceptionis & non natiuitatis debeat attendi, ſed lex illa alternatiue eſt intelligenda, ſcilicet tempore conceptionis vel natiuitatis, & ſic debet ſuppleri, vt eſt tex. in. d. l. nuper. C. de natu. libe. cum qua concordat. per quam legem Tauri, ceſſat maxima contentio doctorum in hac opin.

20 Amplia vigeſimo, ꝙ dicti filij hoc modo legitimati rumpant teſtamentum patris ac ſi nati forent poſt teſtamentum. Ita tenet Bal. in l. filius a patre, in. §. j. ff. de libe. & poſthu. idem Bal. & Imo. in l. certum. ff. de iniuſto rupto, Ang. conſi. lxxvij. Anch. in conſi. ccxc. Barthol. Soci. in conſi. ccxxvj. nu. 5. volu. 2. & in conſi. lxiij. vol. 3. nu. 19. Iaſ. in l. qui ſe patris, nu. 15. C. vnde libe. & in Rub. C. de poſthu. hære. nu. 1, Caſſa. in conſuet. Burgun. in tit. (Des ſucceſsions,) rubri. 7. §. 3. fol. 287. col. 2. nu. 8. Lauren. Syluanus in conſi. 3. num. 15. Anto. de Roſellis in tracta. de legitimatione, lib. 1. c. de matrimonio præſumptiuo, nu. 13. Tiraq. in repeti. d. l. ſi vnquam, in verbo, ſuſceperit liberos nu. 80. & 81.

21 Limita primo, non procedere in legitimatione facta in mortis articulo, vel a ſene decrepito cum concubina cōtrahenti. Tenet Bal. in l. nuper. C. de natu. libe. & in l. eam quam nu. 27. C. de fideicom. pro qua opi. eſt tex. in d. l. nuper. vbi matrimonium ſuſceptam pro-

lem reddit legitimam, quando contrahitur ſpe prolis. Facit etiam tex. in c. 2. de frigidi. & maleſi. vbi probatur, quod matrimoniũ contrahi non poteſt ab eo qui generare minime valet, & ita ſicut puer qui non poteſt debitum reddere eſt incapax ad cõtrahendum matrimonium. c. a nobis. & c. puberes. de deſponſ. impube. ita & taliter impediti ſunt inhabiles, cum ille qui eſt in mortis articulo, vel ſenex decrepitus, ſint inhabiles ad debitum reddendum. Sed nihilominus contraria opi. eſt vera & communis, imo quod filii legitimantur per matrimonium in mortis articulo. vel à ſene decrepito contractum tenet Io. Andr. poſt longam diſputationem, in regu. ſine culpa. in j. q. nu. 1. de reg. iur. lib. 6. Abb. in c. 2. de frigi. & male. idem Io. Andr. Ant. de But. & Præpoſi. nume. 7. in d. c. tanta Cin. & Alberi. in l. quiſquis C. de natu. libe. & Ludo. de Sard. in tract. de natura. libe. c. de legitimatione per verum matrimonium nu. 1. 2. 3. & 4. Ange. in. §. fina. nu. fina. Inſtit. de nup. Hanc opin. dicit eſſe communem Alex. in l. ſi quis poſthumos. col. 1. ff. de libe. & poſthu. Iaſ. in l. ſed & quæſitum col. 3. ff. eo. tit. D. Couarru. in Epitome de ſponſa, in 2. par. c. 8. §. 2. nu. 10. Pau. Pariſi. in conſi. xiii. nu. 68. lib. 1. Ant. de Roſellis in tra. de legitimatione. vbi eam latiſsime examinat, in princ. c. de cauſa materiali legitimationis. a nu. 23. vſq; ad nu. 43. licet dubius ſit in ea. Hanc etiam opi. vbi eam latiſsime examinat, tenet Io. Brunell. in tract. de ſponſa. in 2. concluſi. nu. 10. Didacus del Caſtillo in l. xij. Tau. nu. 25. & ibi Ciſuentes nu. 13. Guliel. Maynar. in l. quoties idem nu. 22. ff. de reg. iur. Abb. in c. commiſſum de ſponſa. Lauren. Syluan. in conſi. 3. nu. 19. Ruui, in conſi. clxiii. nu. 6. vol. 3. And. Tiraq. in repe. l. ſi vnquã. in ver. ſucceperit nu. 73. C. de reuo. dona. Montal. in gl. l. 2. tit. 6. lib. 3. fori. vbi ſupra. Doct. reſpõdent ad contrariam opin. ad iura pro ea allegata. Nico. de Vbald. in tracta. de ſucceſsionibus ab inteſtan. in prin. nu. 63. Ioan. Gualden. in tracta. de arte teſtandi. ti. 1. cautela 14. nume. 2.

Quam limitatio. intelligo veram, niſi talis legitimatio in mortis articulo facta eſſet in fraudem legatariorum & fideicommiſſorum, ita tenet Ang. de Peru. in l. ſed & quæſitum ff. de libe. & poſthum. quem ſequitur Anto. de Roſellis, vbi ſupra, nu. 41. Ruui. vbi not. in d. conſi. clxiii. nu. 7. volu. 3. vbi dicit quod ita debet intelligi ampliatio. 8. ſupra poſita, ſcilicet ꝙ legimatus excludat ſubſtitutũ quando legitimatio non eſt facta in mortis articulo idẽ tenet Ruui. in conſi. ccxj. nu. 7. lib. j. et in conſi. xlvj. nu. 7. lib. 2. idem Ang. in d. l. nuper C. de natura. lib. Facit pro hoc tex. in l. filiæ. & ibi Bald. Imo. & Alex. ff. ſolu. mat. & in c. 2. & ibi Doct. de renunciatio. lib. 6. Tiraq. in repe. l. ſi vnquã. & in verbo. ſuſceperit liberos. nu. 74. C. de reuocan. dona. vbi refert alios Doc. eandẽ opi. tenentes, & refert Valerium Maximũ lib. 7. c. 7. vbi dicit, ꝙ Septitia mater Trachalorum Ariminenſium irata filiis, in contumeliam eorum, cum iam parere non poſſet, Publio ſeni admodum nupſit, & in teſtamento præterijt filios, a quibus aditus Auguſtus, nuptias mulieris & te-

ſtamentum

ſtamentum improbauit. Nam & hæreditatem maternam filios habere iuſsit dotem, quia non creandorum liberorum cauſa coniugium interceſſerat, virum retinere vetuit. Pro qua opin. facit quod notant Domini de Rota in deciſi. cccxl. in antiquis ſecundum antiquam impreſsionem, & ſecundum nouam in deciſi. 2. in titu. de præſumptio. Hanc opin. tenet Alber. Brun. in conſi. xv. nu. 17. Et Roderi. Xuares, vbi dicit quod eſt mirabile dictum, in lectura l. ix. tit. vndecimo libro 1. fori. fol. lxxiiii. pagi. 2. verſi. adde etiam & perpetuo tene menti.

2 Limita ſecundo, quandocunque filius naturalis deceſsit antequã pater contrahat matrimonium cum matre ſua, nam per ipſum matrimonium nepos ex tali filio naturali natus, non legitimatur, nec tranſit in poteſtatem aui. Quam opin. tenuit expreſſe Bal. poſt Guliel. de Cugno in l. benignius. ff. de legi. ſequitur Præpo. in c. per venerabilẽ nu. 24. qui filij ſint legi. Fran. Crem. in ſingu. xxxii. Hippo. in ſing. cxxj. Caſſa. in conſue. Burg. in titu. (Des ſucceſsions.) Rub. 7. §. 3. fol. 186. col. 2. nu. 8. Hanc opi. vbi eam latiſsime examinat, tenet Iaſ. in l. ſi is qui pro emptore, nume. 121. ff. de vſucapio. Pau. de Caſt. in l. in ambigua. ff. de legib. Anto. in d. c. per venerabilem. Pro qua opin. eſt text. in l. qui libertibus. in. §. poſthumus. ff. de oper. liberto. Eandem opin. tenet Alex. in l. Gallus in. §. ſi eius col. pen. ff. de lib. & poſth. vbi dicit ꝙ non reperit iſtam deciſionẽ. Guliel. de Cugno per aliquem reprehenſam. Hanc etiam opin. tenet Alber. in d. l. benignius Ludoui. de Sardis in tracta. de naturalibus liberis, cap. de legitimatione per verum matrimonium q. v. nu. 19. Castellia. Cotta in Memoralibus iuris in verbo, legitimatio. Quæ opinio tenenda eſt, licet contra eam teneat Alciat. in tract. præſumpt. in prin. nu. 10. per tex. in l. ſi filium. ff. de gradibus affini. vbi probat tex ꝙ ſi filio meo mortuo Titium adoptauero, fingitur adoptatus eſſe frater defuncti, licet extremum ſit inhabile, quia defunctus.

3 Limita tertio, non habere locum in filiis adulterinis, quia non legitimantur ex ſubſequenti matrimonio. Ita probat tex. & ibi Doc. per eum præcipue Cardi. in 3. notab. nu. 2. in d. c. tanta. ibi, nihilominus ſpurius erit filius & ab hereditate repellendus. Hanc etiam opinionem tenet Richard. Malumb. Gulielm. de Cugno, & Bald. in l. Paulus ff. de ſtatu. homin. idem Bald. in l. ex libera. C. de ſuis & legiti. nam ad hoc vt filius legitimetur, requiritur quod ſit natus ex ſoluta & ſoluto. vt in d. c. tanta. Hanc opinionem tenet Cifuentes in l. xii. Tauri. numero 12. & ibi Pala. Ruui. nume. 31. Guliel. Mayne, in d. l. quoties idem num. 9. ff. de regu. iuris Sylueſt. Aldobrandinus in d. §. fina. num. 11. Inſtitu. de nupt. Maria. Soci. Iun. in conſi. xxxi. numero 44. volumi. 2. de iure regio probatur in l. 2. titu. xv. par. 4.

Quæ limitatio non procedit, quandocunque vnus coniugũ ignorabat impedimentum quod alter fuiſſet coniugatus, nam ſi quis ignoranter contraxit matrimonium cum coniugata, filij inde

geniti ſunt legitimi, vt ſupra dixi in ix. ampliat. ſecus vbi non interuenit contractum matrimonij, ſed a principio aliquis habuit filium ſine matrimonio ex muliere coniugata, nam tunc etiam ſi probabiliter ignoraret mulierem illam coniugatam eſſe filius non legitimatur ex ſubſequenti matrimonio. Ratio eſt ſecundum Ioan. Andr. in d.c. tanta. & ibi Abb. num. 8. quia contrahens matrimoniũ dat operam rei licitæ, ideo excuſatur ex ignorãtia, ſed admittens virum ſine matrimonio, dat operam rei illicitę, ideo ignorantia ſua non eſt probabilis, nec etiam excuſat. Quam opin. tenet Ant. de But. in d.c. tanta, & ita debet intelligi glo. ibi in verbo, alia. & ſupra. d. ix. ampliatio. & ita expreſſe vltra Siluestrum vbi ſupra tenet Caſtillo in l. 11. Tauri. nu. x. & 11.

4 Quarto fallit, in filio vulgo concepto: nam talis filius non legitimatur per ſubſequens matrimonium, quia ſpurius eſt, vt in l. vulgo. ff. de ſtatu hom. vbi dicit quod vulgo concepti. patrem demonſtrare non poſſunt. Hanc opin. non ſolum de iure ciuili procedere, ſed etiam de iure canonico, tenet expreſſe Lodoui. de Sardis in tracta. de naturalibus liberis, in c. de legitimatione per verum matrimonium quæſt. 7 nume. 21. & quod iſti filij. non legitimentur, tenet Guliel. Mayne. in d. l. quoties idem numero 16. ff. de regul. iuris Iaſ. in conſil. ccxxxiiij. colum. 2. volum. 2. Bal. in l. eam quam, num. 24. C. de fideicomm.

5 Quinto fallit, in filio furioſi: nam filius natus ex furioſo patre, non legitimatur per ſubſequens matrimonium. Quam queſtionem mouet Ludo. de Sardis in c. de legitima. per verum matrim. q. 6. nu. 29. vbi nõ determinat in ſupra dicta limitatione, ſed pro ea eſt tex. expreſſus in c. dilectus filius. de ſponſal. vbi furioſus matrimonium contrahere non poteſt: ſi ergo non poteſt contrahere, non poterunt filij legitimati. Quæ legitimatio procedit in perpetuo furioſo, nam ſi furioſus haberet dilucida interualla, tunc matrimonium contrahere poteſt in dilucidis interuallis, & ſic legitimarentur filii, vt eſt glo. & ibi Doct. in d. c. dilectus. Et in dubio matrimonium præſumitur contractum tempore furoris aliis coniecturis ceſſantibus, & ſic matrimonium eſt nullum. & filij. non legitimãtur, & allegãti matrimonium contractum fuiſſe in dilucido interuallo, incumbit onus probandi, vt eſt gl. communiter approbata in c. fin. in verb. cũ poteſtate. de ſucceſsio. ab inteſt. & in c. indicas Hermanũ. 3. qõ. ix. & hanc opi. dicit eſſe comm. Iaſ. in l. patre furioſo nu. 5. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. Pro quo facit notabile dictum Ancha. in Clem. furioſus. nu. 6. de homicidio, vbi tenet, ꝙ ſi probatum eſt per vnam partem aliquo tempore quem eſſe furioſum, & ex aduerſo probatur eum fuiſſe ſanę mentis, & habuiſſe dilucida interualla, hoc vltimum non ſufficit ad validandum actũ geſtum, niſi ſpecialiter probetur eum fuiſſe ſanę mentis tempore actus geſti. & dicit ibi Anchara. ſe ita obtinuiſſe, Quam opinion. ſequitur Iaſ. in d. l. patre furioſo, numero 6.

6 Limita ſexto, non habere locum in filio inceſtuoſo qui natus ex conſanguineo & conſanguinea. Ita tenet Abb. in d. c. tanta num. 12. Bar. in l. in concubinatu. ff. de concubi. Io. Fab. in. §. fi. Inſtit. de nup. Ciſuentes in d. l. 12. Tauri. nume. 13. Hippo. in ſing. 121. & ita quandocunque parentes propter aliquod impedimentum iuris diuini vel canonici non poterant contrahere matrimonium tempore conceptionis & natiuitatis, tunc filii iam nati non legitimantur per ſubſequens matrimonium. Ita tenet Abb. in d. c. tanta. Bal. in l. & ſi cõtra C. de nup. Ioan. Faber. in d. §. fina. Bar. in d. l. in concubinatu. & Ciſuentes in dict. l. 12. Tauri. nume. 13. Soci. Iuni. in conſi. 31. numero 43. volu. 2. facit tex. in d. §. fina. inſti. de nupt. & in l. cum quis. C. de natura. libe. & in d. cap. tanta. Eandem opinionem tenet Io. Crottus in repe. l. Gallus. in §. & quid ſi tantum. nume. 170. ff. de libe. & poſthu. & hoc latiſsime proſequitur, Curt. Seni. in conſil. 73. in 3. dubitatione, nu. 18.

7 Limita ſeptimo, quandocunque clericus in minoribus conſtitutus haberet beneficium tempore quo habuit filium, nam tunc ille filius non dicitur naturalis, nec poteſt legitimari per ſubſequens matrimonium. Ita concludit Bart. in d. l. in concubinatu. nume. 5. ff. de concubi. ſequitur Ludoui. de Sardis in tract. de legitimatione in 2. par. queſtio. 3. cap. de legitimatione per verum matrimonium. nume. 17. Anto. de Roſellis in tracta. de legitimatione, lib. 1. c. de cauſa materiali legitimationis. nume. 3. Hanc etiam opinio. tenet Pala. Ruuios in l. 11. nume. 15. in ll. Tauri. & in l. 9. nu. 39. & in repe. c. per veſtras. in 3. notabili. §. 21. nume. 21. Ciſuentes in l. 12. Tauri. nume. 16. Præpo. in c. per venerabilem. in §. quod autem. nu. 12. qui. fil. ſint legi. ſed ſi clericus iſte non haberet beneficium, licet eſſet in minoribus conſtitutus, filius eſſet legitimatus per ſubſequens matrimonium. Contrarium tamen, imo quod etiam ſi clericus in minoribus ordinibus conſtitutus habeat beneficium, filius legitimatur per ſubſequens matrimonium, poſt longam diſputationem concludit Ioan. Andræ. in regula, ſine culpa. numero 3. verſi. primo ego probabo. de regu. iur. lib. 6, quem ſequitur Bal. in c. 1. in. §. naturales. ſi de feudo fue. contro. inter domin. & agnat. in vſibus, feudo. & ibi expreſſe Matthę. de Afflict. in 5. notab, num. 38. hoc tenet. Hanc etiam opi. tenet Anto. de Bur. in d. cap. tanta. & ibi expreſſe Prępoſi. poſt longam diſputationem, in 6. q. nume. 12. & 13. idem Præpo. in c. per venerabilem. in. §. quod autem, nume. 12. eod. tit. vbi remitiit ſe ad ea quę dixit in d. c. tanta. gloſſ. in pragma. ſanctio. in titu. de concubinaris §. ipſas. in verb. arcere. Nico. de Vbal. in tracta. de ſucceſſio. ab inteſtato. nume. 60. & tenet expreſſe, Ioan, Brunel. vbi eam latiſsime examinat, in tracta, de ſponſalibus, in 2. concluſione, nume. 26. Et pro hanc opinione vltra plura fundamenta adducta a ſupradictis doctor. facit, nam matrimoniũ cõtractum a clerico beneficiato in minoribus conſtituto cum concubina, valet & tenet, licet amittat beneficium c. 1. & c. quod a te, de cleri. coniuga. ſi ergo

go.matrimonium valet, & tempore conceptionis vel natiuitatis po
terat contrahere cum concubina, filii dicuntur naturales, & ſic le-
gitimantur ex ſubſequenti matrimonio. facit text. in l. 11. in legi-
bus Tauri.

8 Octauo fallit, quandocunque nobilis matrimonium contraxit
cnm uili et ruſtica, vel cum meretrice, nam ex tali matrimonio filij
non legitimantur. Ita tenet Ang. in Authen. quibus modis natura. ef
fici. legi. in princ. nume. 1. & in. §. ſed illud, nume. 4. vbi dicit habuiſ
ſe iſtam quęſtionem de facto, quod quando mulier eſt viliſsimæ cō
ditionis, & maritus nobilis & diues, inter quos honeſte matrimoniū
eſſe non poteſt, filij non legitimantur per ſubſequens matrimoniū.
Hanc opinionem tenet Bald. in Authen. item ſi quis. C. de natu. li-
be. & in l. 2. C. quibus res iudicata non nocet. Præpoſit. in d. c. tanta.
numero 27. Martinus Laudenſis in tracta. de legitimatione. nume.
158. Cæpola in cautela 150. incip. debes ſcire Curtius Iunior in cō
ſil. 136. numero 10. Hanc opinio. dicit eſſe communem, & ab ea nō
recedendum in iudicando & conſulendo, cum non habeat contra-
dictorem, Maria. Soci. Iunior in conſi. 52 numero 2. vol. 1. eam etiā
communem dicit Syluester Aldobrandinus in d. §. fin. nu. 11. Inſti.
de nuptiis. pro qua opi. eſt tex. in d. Auth. quib. mod. natu. efficiam
legi. in. §. ſed aliud. in verſic. nec dignam eam exiſtimauit legitimo
quodam nomine. & ibi expreſſe Ange. vt ſupra dixi. Hanc etiam
opi. tenet Rui. in conſilio 111. numero 5. & 6. libro primo, Gerar. de
Petra ſancta in ſing. 60.

Contrariam tamen opi. tenet expreſſe Nicola. de Vbaldis in tra-
cta. de ſucceſsio. ab inteſta. nu. 61. & 62. quā opi. reprobando ſupra
dictam tenet Iaſ. in conſi. 234. vol. 2. col. 1. in verſi. ſed præmiſsis nō
obſtantibus, vſque ad fi. Ripa in repe. l. ſi nunquam. C. de reuocād.
donatio. numero 55. Pala. Ruui. in l. 1. numero. 32. Tauri. Pro qua
opi. facit, nam aut Ang. pręſupponit matrimonium tenere cum tali
muliere, prout ipſe videtur præſupponere per rationem tex. in d. c.
tanta conſiderantis an tempore coitus potuerit eſſe matrimonium
& nihil aliud, certe filij antea nati legitimantur per ſubſequens ma-
trimonium, & per regulam traditam per Io. And. in d. reg. ſine cul
pa. in Mercurialibus, prout refert Anto. de Butrio in d. cap. tanta.
vbi dicit, quod eſt quocunque coitu natus, legitimatur per ſubſequēs
matrimonium, dummodo tempore coitus potuiſſet eſſe matrimo-
nium inter virum & mulierem, eo caſu quo legitimus conſenſus in-
teruenisſet, vnde de iure canonico talis filius legitimatur, quicquid
forte aliud diſponatur per ius ciuile. Aut Angelus preſupponit matri
monium cum tali muliere non tenere, & tunc licet de iure ciuili il
lud poſsit procedere, quia prohibitum eſt matrimonium inter tales
l. Imperialis. C de nuptiis. & l. humilem. C. de inceſtis & inutili.
nupt. tamen de iure canonico, quod ſequendum, c. penul. & c. fina. ta
le matrimonium tenet. Pro qua opinione facit quod ſupra dixi in
18, amplia. Facit etiam, nam matrimonium etiam cum meretrice,
&

& perſona ignominioſa contrahi poteſt, vt in cap. integritas in.§. fina.& in cap.non eſt culpandus.32. queſtio. 1.in c. inter opera.de ſponſa.in cap.quemadmodum.verſicu.alioquin. de iu. iur. in l.3. in .§.ſi emancipatus.ff.de contra tab.in l.ſi vxor.in.§.ſed ſi ea & in §. fina.ff.de adulter. & in l.cum ita. & ibi Barto. ff. de condit. & demonſt. Et pro iſta opini. dicit Nicolaus de Vbaldis, vbi ſupra, facere quod notat Ange.in Authen.vt liceat matri & auię. in.§.quia vero legem dum protulimus.colla.8.vbi expreſſe dicit hęc verba, numero 10.& inter alios caſus nota de eo qui vult legitimare filios ex eo natos, & ex muliere uili aut meretrice, quia non poteſt, niſi inſtrumenta dotalia ſequantur.ſentit ergo Ange. a contrario ſenſu, quod ſi ſint inſtrumenta dotalia, poſſit cum huiuſmodi muliere vili aut meretrice contrahi matrimonium, per quod filij ante ſuſcepti legitimetur. Vnde concludendum eſt quod matrimonium contractum cum perſonis uilibus teneat, & proles antea ſuſcepta legitimetur. Pro hac opinione facit etiam quod notat Bal.in l.eam quam numero 24.C.de fideicommiſ. vbi dicit, quod per matrimonium cõſequenes omnes poſſunt legitimari, præter vulgo conceptos, eo quia pater eſt incertus. Et hanc etiam opinionem tenet Deci. in conſi. 155.numero 1.in 1.col. Lauren. Syluanus in conſi. 3. numero. 44. Et non obſtat.text.in text.in d §.ſed & aliud.in quo ſe fundat Ange.vbi ſupra, & cęteri Doctor.quia text.ille loquitur in vulgo.concepto, qui vt ſupra dixi in 4.limitatione, non legitimatur ex matrimonio ſubſequenti. Et pro iſta opinioue eſt text.de iure regio in l. 1.titu.13.parte 4.ſupra allegato in 12.ampliatione, & text.in l.7. titu.2.ead.parte, vbi text.dicit.(y aun ha otra fuerca el caſamiento ſegun las leys antiguas, quæ maguer la muger fuere de vil linage ſi caſare con Rey, deuenla de llamar Reyna.) Et ſic præſupponit tex.ille ꝙ mulier ignobilis poteſt cõtrahere matrimonium cum nobili, & etiam cum rege, & matrimonium ualet, ſi ergo matrimonium valet, filij antea habiti, bene legitimantur. Et hanc opinionem contra Angelus vbi ſupra, tenet Pala. Ruuios in repeti.cap. per veſtras in 3.notabi.§.20.numero 17.verſiculo, ex his etiam reſultat.& Gulielmus Caſsiadorus in deciſio, vnica, numero 6.in tit. de ſponſalibus,

9 Nono fallit quandocunque filius non conſentit in legitimatione, quia inuiti non legitimantur. Vt eſt text.in.§.generaliter, in Auth. quibus modis natura.effi.ſui.colla.7.ibi, dum & filij hoc ratum habuerint, & ibi expreſſe Iacobus de Bellouiſo, & Ange.numero 7. Guliel.de Cugno, Alberi.Fulg.& Pau.de Caſtro.in l.benignius.& ibi Bal.ff.de legibus. Martinus Laudenſis in tract. legitimatione, numero 160. Ludoui.de Sardis in tract.de naturalibus libris. c.de requiſitis in legitimatione, nume. 2. Nicol.de Vbaldis in tract.de ſucceſsio.ab inteſtato.libro 1.numero 64.Anto.de Roſellis in tract.de legitimatioue, cap.de cauſa formali legitimationis, numero 11.Angelus, in.§.fin, numero 9. Inſtit, de nupt, Gulielmus Mayne. in d.

l.quoties

l.quoties idem.nume.97.ff.de reg.iur.Lauren.Sylua. in conſi.1.nu-
me.37.Ange.per text.ibi,in Authen.quibus mod.natu. effi. legi.in
.§.1.& pro iſta opin.eſt tex.in l.inuiti.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.
iur.Eandem opinionē.tenet expreſſe.Nicola.Boer. in deciſio.160.
nume.2.& 3.Matthę.de Affiict.in.cap.1.§.naturales. in quinto no-
tabili,numero 16.ſi de feudo ſue.controuerſia inter domi. & agnat
Vaſſalli.Aretinus in l.Gallus.§.forſitan. numero. 46. ff.de libe.&
poſthu.& ibi Soc.numero 5.Ioann. Brunellus in tracta. de ſponſa-
libus,concluſione 2.numero 16.Barba.in repetitio.l. cum acutiſſi-
mi.numero 251.C.de fideicomm. Contrariam tamen opinionem
tenet Angel.in conſil.107.numero 5. col. 2.verſicu. hodie autem.
vbi tenet, quod in legitimatione quæ fit per ſubſequens matrimo-
nium,non requiritur liberorum conſenſus, fundat per ſe tex. in.§.
ſit igitur licentia. & ibi glo. in verbo, fraudare.in Authen.quibus
mod.natu.effi.legi.colla.6.quam opinionem tenet etiam Salice.in
diſputatione incipien. Mediolanenſis quidam.in 2. dubio, artic.
3.Prepo.in dicto cap.tanta.quæſtio. 13. numero. 23. & in capi.per
venerabilem in.§.quod autem, numero 17.verſiculo octauus mo-
dis. Couarru.in Epitome de ſponſalibus, in 2.parte, cap. 8.§.1.
numero 13.& Pala.Ruuios in repet.cap.per veſtras. in 3. notab.§.
20.numero 17.in fine,verſiculo, item infertur. Montaluus in glo.
l.2.titu.6.libr.4. fori. & eam videtur tenere Pariſius in conſil.13.
numero 36.volu.2. Sed nihilominus prima opinio videtur mihi
magis vera, imo quod non ſolum in legitimatione quæ fit per re-
ſcriptum,ſed etiam in legitimatione quæ fit per ſubſequens matri-
monium, requiritur filiorum conſenſus, vt patet ex text.in d.
.§.generaliter.iuncto text.in.§. reliqui igitur, & in.§.ſi quis igitur.
in dicta Authen.quibus mod.natu.effi.legi.colla.6. nam ſupra Im-
perator poſuit plures modos legitimandi,inter quos eſt iſte per ſub
ſequens matrimonium, poſtea autem per modum regulę dicit, &
generaliter in omnibus qui per prę, dictos modos deducuntur ad
legitimum ius,tunc hoc volumus obtinere dum & filii hoc ratum
habuerint.Nam ponderando illud verbum,prædictos modos appa-
ret quod refert ſe ad modum legitimandi per ſubſequens matr.mo-
nium,quem modum ſupra retulerat in dicto.§. & in d.§.ſi quis igi-
tur dotalia. relatum enim cenſetur eſſe in referente cum omnibus
qualitatibus,l.aſſe toto.ff.de hære.Inſtit.& Authē.ſi quis in aliquo
documento,C.de æden.cum aliis.

Nec obſtat text. in quo ſe fundant ſupra dicti Doctor. in d.§.ſit
igitur licentia. in verbo, fraudare, quia licet tex.ille innuat quod
pater poſsit contrahere matrimonium & legitimare filios,ſi filij nō
occultarent matrem, & per conſequens facere eos legitimos ip-
ſo iure, non tamen per hoc tollitur quin ius legitimationis quæ-
ſitum filiis, non poſsit extingui ſi filij expreſſe nolint eſſe le-
gitimi.

10 Decimo limita,quod ad hoc vt talis legitimatio procedat per ſe-
quens

quens matrimonium, requiruntur inſtrumenta dotalia de iure ciuili:
alias illis non confectis, filij non legitimantur. Ita probat text. in
§.fi.& ibi gl.in ver.inſtrumentis. Inſtit. de nup. vbi gl.allegat a-
lia quam plura iura quæ hoc probant. Hanc opi.tenet Bal.in l.cum
multę.col.j.C.de donatio.ante nup.& in l.nec filium.C.de nup. &
in l.eam quam.nu.27.C.de fideicō.Ang.in l.cōtrahitur.ff.de pigno.
Ioan.Brunel.in tract.de ſponſa.conclu.ij.nu.14. Quæ opinio de
iure canonico non procedit: quia de iure canonico valet matrimo-
nium,& filij legitimantur ſine dotalibus inſtrumentis: vt eſt glo.ſin
caliter in ver.contubernia.xxx.q.v.Abb.in d.c.tanta.in j.nota.
& ibi doct.vbi dicit,quod ita communiter tenetur.fundant ſe doct.
per tex.in d.c.tanta.ſcilicet propter vim & potentiam matrimonij.
matrimoniū autem non requirit niſi conſenſum ad eius perfectio-
nem, ad cuius eſſe non requiritur inſtrumentum dotale. Eandem
opi.tenet Ang.in.§.fi.nu.8.Inſtit.de nup.Iaſ.in conſi.clxviij.nu.7.
lib.iij.Dec.in conſi.clv.nu.2.vbi dicit hāc eſſe com.opi. idē Dec.
in l.iura ſanguinis.ff.de reg.iur.Hippol. in ſing.ccl. Matth.de Af-
fli.in c.j.in.§.naturales.in v.notab.numero.17. ſi de feud.fue.con-
tro.inter domi.& agna.in vſi.feud.Ant.de Roſellis in tract.de legi
timatione.c.de formali cauſa legitima.nu.5.Quam opin.dicit Abb.
vbi ſupra cōmuniter Legiſtas tenere. Ang.in conſi.xxix.nu.6.
tenet ſupra dictam opin. Abb. eſſe veram quo ad hoc vt filij legiti-
mētur,quia in hoc attenditur ius canonicum: ſed ad ſucceſsionem in
quo attenditur ius ciuile, talis legitimatio ſine inſtrumentorum do-
talium confectione, non operatur quo ad bona exiſtentia in terris
Imperii.Sequitur Bal.in l.neque,la j.C.de nupt. & in l. ſi qua illu-
ſtris,verſi.item.C.ad Orphicia.Aluaro.in c.j.in.§.naturales, ſi de
feud.fue.controuer.inter domi.& agna. col. v. verſi. quæro quid ſi
filius.Cy.poſt Iacob.de Arenis in l.& ſi cōtra.C.de nup.& in l.fi.
C.de interdict.matri.Ang.in Auth.de inceſtis nupt.in.§.dubitatū.
poſt glo.ibi,in ver.confectione,colla.ij.in l. nuper.C. de natura. li-
be.eandem opi.tenet Prepo.in d.c.tanta.q.x.nu.20. verſ.deſcendo
ad tertiū.& Sylueſt.Aldob.in.§.fi.nu.15.Inſti.de nupt.Maria. So-
cin.iun.in conſi.liij.nu.4.vol.j.& hanc dicit eſſe com.Cur.iu. in cōſ.
cxxxvi.nu.7.& ab ea in iudicādo & cōſulēdo recedendū nō eſſe.
Contrariam tamen opinionem: imo quod non ſolum in terris ec-
cleſiæ,verum etiam in terris Imperij,quo ad ſucceſsionem filij legi
timantur ex ſubſequenti matrimonio,tenet expreſſe Alexā.in l.ex
facto,in §.ſi quis rogatus,nu.19.ff.ad Trebel.vbi reprobat Ang.in
d.conſi.Ratio eſt ſupra dixi: quia in materia matrimoniali ſtandū
eſt iuri canonico,etiam in terris imperij vt dicit glo.in §.1.Inſtitu.
de nupt.& in.§.1.in glo.1.Inſtit.de gradi.late docto. moderni, in l.
priuilegia.C.de ſacroſanctis eccle.& in d.c.per venerabilē,qui fi-
lij ſint legit.tex.& ibi Archidia.in c.euphemium,in.§.hinc colligi
tur.ij.quæſtio.iij.Felin.in Rubric.de ſponſa.nume.6.verſi. octauo
in cauſa matrimoniali, & ideo communis opinio eſt, quod nullis

confectis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

confectus inſtrumentis dotalibus, per ſubſequens matrimonium fi-
lij antea nati legitimantur: ut in d.c. tanta. vbi non requiruntur ali-
qua dotalia uel nuptialia inſtrumenta, & generaliter & diſtincte lo-
quitur. Hanc opinionem tenet Cynus in d.l. nuper. C. de natura. li-
be. Ioan. Andr. in regu. ſine culpa, in Mercurialibus : regu. iur. li.
vi. Salicet. in l. cum quis, & in Authen. ſi quis habens. C. de natu-
ra. liberis. Ioan Faber in §. final. Inſtit. de nupt. nume. 2. Felin. in c. j.
num. 12. de ſponſ. Ang. in §. fina. nume. 8. Inſtitu. de nupt. ubi dicit,
quod cum in tali caſu attendatur ius canonicum, hoc debet etiam ſer-
uari in terris Imperij. Iaſ. in l. ſed & quæſitum, col. penul., ff. de libe.
& poſthum. & in l. generaliter. §. cum autem. col. penult. C. de in-
ſtit. & ſubſtitu. Coruaru. in epitome de ſponſal. 9. part. c. 8. §. ij. nu.
8. Et eam dicit communem, & ab ea in iudicando, & conſulendo re-
cedendum non eſſe, Deci. in conſi. clv. num. 2. Car. Ruin. in conſi.
ccxi. nu. 5. lib. j. & conſi. xiij. nu. 46. cum alijs. lib. ij. Laurent. Silua.
vbi latiſsime eam examinat in conſi. iij. nu. 30. cum ſequen. Guliel.
Mayne. d. l. quoties idem, a num. 17. vſque ad nu. 22. ff. de regu. iur.
Bartho. Fumeus in ſua Summa Armilla : in verbo, filius. §. xj. vbi
dicit ita communiter practicari.

21 Limita vndecimo, ſi mulier illa non ſit in ſchemate concubinæ
domi retentæ. Vt in Authent. quibus modis natura. efficia. ſui. in. §.
ſi quis autem defunctus, in Authent. de triente, & ſemi. in. §. conſide-
remus. verſicul. & hoc dicimus in concubinæ, collatio. vij. & trail-
la iura ad hoc vltra doctor. ibi, allegat Anto. de Roſellis in tractat.
de legitimatione, lib. j. c. de cauſa materiali legitimationis : nu. 45.
& dicit communem Curt. Iunior in conſi. cxxxvi. nu. 9. Quæ opi-
nio de iure canonico non procedit : imo etiam ſi mulier non ſit re-
tenta in ſchemate concubinæ, filij antea nati legitimantur per ſub-
ſequens matrimonium, de iure canonico contra ius ciuile : ita ex-
preſſe gloſſ. in ca. innotuit, de electio. & ibi compoſtel. Ioan. An-
dre. Imol. Panorm. & communiter docto. Goffredus in Summa, de
filij presbyte. verſi. quid ſi quis. glo. in c. qualis. xxx. quæſt. v. Abb.
in d. c. tanta, nu. 12. & in c. per venerabilem. nu. 31. qui filij ſint legi-
ti. pro qua opinione eſt tex. in d. c. tanta; ubi ad hoc ut filius dica-
tur naturalis, & legitimetur per ſubſequens matrimoniũ, non ſe fun-
dat ſuper concubinatu: ſed indiſtincte propter potentiam matrimo-
nij legitimat ante genitos. Nec debemus attendere ad concubina-
tum : quia expreſſe damnatus eſt de iure canonico: c. nemo. xxxij.
q. iiij. imo de iure ciuili, per tex. in cap. j. de filiis natis ex matrimo.
ad Morganicam contract. in vſibus feu. & dicit Hoſtien. in d. c. tan-
ta. quod hodie de iure ciuili omnis coitus eſt reprobatus præter v-
xorium per tex. in Authen. de lenonibus, collatio. iij. & in Authen.
ſcenicas mulieres, collatio. v. & in Authent. de inceſt. nup. colla. iij.
& in ſimilibus, in quibus Imperator dicit, quod eſt amator caſti-
tatis : & quod in iſtis ſpiritualibus vult ſequi canonum diſpoſitio-
nem; ut in Authent. de eccleſiaſti. titul. collatio. ix. alias ex opinio-

ne

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ne contraria ſequeretur, quod magis faueretur peccato diutino, & continuo, quam momentaneo: quod non eſt dicendum. ut in c. fin. de conſuetudi. & capit. cum haberet, de eo qui duxit in matrimo. quam polluit per adulter. & cap. cum eccleſia. de ſimo. cum ſimilibus. Et hanc opinionem tenet Bald. in conſi. cxxix. volum. ii. & in conſil. ccxv. col. fina. libr. iij. Ioan. Brunellus in tracta. de ſponſa. concluſione ij. nu. 27. D. de Couarruias in Epitome de ſponſa. in ij. parte cap. viij. §. iiij. numero 2. & Gulielmus Mayner. in d. l. quoties idem, numero 12. Prępoſit. in d. c. tanta, num. 6. Aymon Crauettus in conſil. clxvi. numero 8. vol. i. Nicola. de Vbaldis in tracta. de ſucceſsio. ab inteſta. in 1. parte. numero 58. & expreſſe Syluest. Aldobrandinus in. §. fina. nu. 12. Inſtitu. de nupt. Iaſ. in conſi. §. col. iij, verſi. extat ergo ex prædictis uera concluſio. vol. iij. Ripa in repe. l. ſi unquam. C. de reuocand. donatio. nu. 55. Rodericus. Xuarez in l. j. tit. vi. libro iii. fori: folio 83, pagi. 2. Pro qua opinio. eſt tex. de iure Regio. in d. l. xi. Tauri.

12 Duodecimo limita non procedere, quandocunque matrimonium non eſt contractum in facie eccleſiæ: nam ad hoc ut filij legitimentur, requiritur quod matrimonium in facie eccleſiæ contractum ſit? Et eſt text. in Authent. quibus modis natura. effician. legi. in §. ſi uero etiam, & in. §. ſequenti. colla. vi. & in capit. cum inhibitio. de clandeſti. deſpon. facit tex. & ibi doctor. in cap. ex tenore, qui filij ſint legit. & ita expreſſe tenet per dict. iura Matth. de Afflict. in c. 1. in. §. naturales, in v. notab. nume. 32. ſi de feudo fuerit controuer. inter domi. & agna. Maria. Socin. Iunior in conſi. xxxi. num. 46. lib. 2. & ibi ſupra dicti Doctor. ponunt quando matrimonium dicatur contrahi in facie eccleſię. Eandem opinionem tenet Hoſtien. in Summa, de clandeſti. deſponſa. §. fi. colum. iij. verſic. ſecus puto. & in Summa, qui filij ſint legiti. §. 2. Ioan. Faber in. §. fi. Inſtitut. de nuptiis. Auguſt. Berous in quæſtio, cvii. numero 1, cum ſeq. vbi ponit rationem.

13 Decimotertio fallit, quando concubina ex qua filius genitus fuit erat Sarracena, Iudęa, uel alias infidelis: nam tunc filius non legitimatur ex ſubſequenti matrimonio. Ratio eſt: quia nec tempore cōceptionis nec natiuitatis poterat inter parentes legitime contrahi cōiugium? Vt in c. caue. xxviii. q. 1. & in c. ius gentium. 1. dict. Tradit hoc Couarru. in Epitome de ſponſali. in ij. par. c. vi. §. xi. Iaco. Septimaçenſis in lib. Catholicarum inſtitutionum: ca. xl. nu. 7. & ſic cum inter eos non poſsit contrahi matrimonium, filij non legitimantur, tenet Hoſtien. Ioan. Andræ. Anto. Abb. nu. fi. Præpoſitus nu. 11. in d. c. tanta: ubi reprobant opinionem Calderini, qui contrariam tenuit. Hanc etiam opinionem tenet Ciſuentes in l. xij. Tauri. nu. 15. Guliel. Mayne. in d. l. quoties, idem, nu. 10. Ioan. Brunel. in tracta. de ſponſalibus, concluſione 2. nu. 28. ubi reprobat Anto. de Roſellis qui contrarium tenuit in d. tract, de legitimatione, libr. 1. c. de cauſa materiali legitimationis, nu. 28.

Decimo-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

14 Decimoquarto limita, quod talis legitimatus ex ſubſequenti ma-
trimonio, non tollat ius primogenituræ iam nati: ſtante conſuetudi-
ne quod primogenitus ſuccedat in maioratu: vt ſi aliquis habuit
ex aliqua concubina filium naturalem, & poſtea duxit vxorē, ex
qua ſuſcepit filium legitimum & naturalem: poſtea mortua vxo-
accepit concubinam in vxorem, & ſic filius eſt legitimatus ex ſu-
ſequenti matrimonio: iſte filius ſic legitimatus non excludit a ſuc-
ceſsione maioratus ſecundo natum legitimum. Hanc opi. tenet Io.
Andr. vbi eā examinat poſt Richar. Malum. in regul. ſine culpa.
de reg. iuris, lib. vi. quem ſequuntur Henricus, Cardina. & Anchar.
nu. 12. in d. c. tāta. Iaſ. in l. quoties. nu. 40. C. de rei vend. & in l. Gal-
lus. in. §. & quid ſi tantū, in j. lectu. nu. 89. ff. de liber. & poſthu. & ibi
Alex. col. fi. & ibi Lancel. Galia. nu. 80. Albe. in l. cum quis. C. de
natura. li. & ea dicit communem Ciſuentes in l. xl. Tauri: in prin.
Caſtillo in l. xii. Tauri. num. 20. & ibi Pala. Ruuios nu. 18. Hanc
opinionē, vbi eam latiſsime examinat, tenet Carol. Molinæ. in Cō
ſue. Pariſi in tit. j. §. viij. gl. j. quæſt. vij. nu. 34. cum ſeq. Io. Cirier. in
tracta. primogenitu. q. xiiij. vbi eam per totam q. examinat. & Ni-
col. Boeri. in deciſio. : lx. nu. fi. Maria. Soci. Iuni. in conſi. lij. num. 7.
lib. j. Alber. in l. cum quis. C. de natur. libe. Cur. Seni. in cōſi. lxxij.
nu. 29. verſi. ſexto ex capite. Hanc etiam opi. vbi adducit octo fun-
damenta, & ad omnia quæ pro contraria parte adducuntur reſpon-
det, tenet Ioan. Brunel. in d. tract. de ſponſa. in. ij. concluſio. num. 31.
cū aliis. Alex. in cōſi. xxv. nu. 2. lib. j. Tiraquel. in repet. l. ſi vnquā,
in verbo, ſuſceperit liberos. nu. 64. idem Tiraquel. vbi refert plures
alios docto. eam tenentes. & quam plures tenentes contrariam par-
tem, in tract. de primogenitura. q. xxxiiij. per totam. Et pro iſta
opi. vltra ea quæ ipſe tradit, eſt text. expreſſus in d. c. tāta: vbi dicit
ꝙ filius eſt legitimus poſt matrimoniū contractum: ergo præſuppo-
nit quod antea vere legitimus non erat: & ſic primogenitus ex ma-
trimonio, eſt primogenitus cenſendus: cum eo tempore quo ipſe na-
tus fuit, nullus erat primogenitus, & ita illum textum ad hoc notat
Alcia. lib. iij. Paradoxorum: c. xiij. quem ſequitur Sylueſt. Aldob.
in. §. fi. nu. 14. Inſtit. de nup. Item pro iſta opin. facit: nam legitima-
tio non trahitur retro in prçiudicium alicuius: vt eſt text. in Auth.
quibus modis naturales efficiantur legiti. in. §. liceat, & in. §. & hoc
licet, colla. vi. & in l. ſi mulier diuerterit. ff. ſoluto matrim. & ita con-
cludunt doct. in d. §. & quid ſi tantum. & iſti ſecundo legitime nato
ſtatim fuit ius quæſitum probabili ſpe: vt videre eſt in c. quamuis,
de reſcri. lib. vj. igitur in tanto præiudicio nō debet fictione iuris le-
gitimatio iſta ad natalia deduci. Quæ opi. eſt tenēda per iſta & alia
fundamēta quæ adducūt doc. ſupra relati. licet multi quē ipſi referūt
contrariū teneant: per tex. in l. cū quis, C. de nat. libe. ibi, gratias age-
re fratribus ſuis poſteriores debeant, quorū beneficio ipſi ſunt iuſti
filij. ſed tex. ille loquitur qñ filij ſunt ex vna & eadem matre: ſupra
dict. quæſt. quando ſunt ex diuerſis matribus: & ſic non obſtat.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

REGVLA CCCLI.

FILIVS non poteſt vocare patrem in ius ſine venia. Hanc regulam probat tex. in.l.fi.C. de in ius vocan. & in.l. parentes.ff. eo.ti gl.in.§.pœnales in verbo. vel parentem. Inſtit. de actio. De iure regio probatur in.l.iij.tit.2.par.iij. Circa quam regulam.vide Catellia.Cottam in Memora.iuris,in verbo filius.

Hic reg. limitat duobus modis Bernar.de Luco in reg.ccxciii. remittendo ſe ad Iaſ.in.§.pœnales.nu.60. Inſti.de actio.

1 Amplia primo,procedere in filio naturali.Ita probat tex.in d.l. parentes. & in d.l.iij.tit.2,par.iij.

2 Amplia ſecundo procedere, etiam in patres ſiue matres ſpirituales,ſcilicet qui eos leuant de ſacro fonte. Ita tenuit Guliel. de Cugno.Paul.Bal.Ang. & Rom. Alex.& Iaſ.in.l.generaliter.ff.de in ius vocan. Ang.& Fulgo.in.l. adoptiuum,per illum text.ff.eo.titu. Paul.Fräc.in c.poſtremo,col.pen.de app.Ang.& ibi Iaſ. & Gome. nu.14.in d.§.pœnales.Inſti.de act.Guliel,Benedictus in repe. cap. Rainutius.in verbo,& vxorem nomine Adelaſiam,nu.765.Tiraq. in repe.l.ſi vnquam.in verbo,ſuſceperit liberos,nu.18.

3 Amplia tertio,habere locum in filijs adoptiuis: nam patres in ius non poſſunt ſine venia vocare. Vt probat text.in.l. adoptiuum,& ibi doct.ff.de in ius vocan.Ratio eſt: quia appellatione patris.& filij,cõprehenduntur etiam adoptiui. Hanc etiã opinionẽ tenent doc. contra gl. ibi,in.§,ſed ea omnia. Inſtitu. de hæred. quæ ab inteſta. Guliel. Benedictus in d. verbo, & vxorem nomine Adelaſiam,nu. 744. Ludoui.Gome. in.§.pœnales,nu.24.Inſtit.de actio. Tiraquel. in d.verbo,ſuſceperit liberos,nu.21.Sylueſt. Aldobran.in.§.ſed hodie,nu.3.Inſti.de adoptio.

4 Amplia quarto,habere locũ in matre: Vt in.l.iij.in fi.ff.de in ius vocan. & in.l.fi.C.eod.tit.& in d.l.iii.titu.ii.par.iii. quod uide per Decium in l. fi.nu.3.C. de in ius uocan.

5 Amplia quinto habere locum , etiam ſi filius ſit in dignitate conſtitutus, vt miles: nam non poteſt vocare patrem in ius ſine venia. Ita probat glo.in.l.cogi.in verbo,contra obſequium.ff.ad Trebell. Ang.in prin.Inſtit,de patria poteſt.& in.§.item inutilis. col.fi. Inſtit.de inut.ſtipula. Syllueſt. Aldobra.in.§.ius autem,nu.21.Inſti.de patria poteſta. Iacobi. de ſancto Georg. in.l.adoptiuum.nu.8.de in ius vocan.Franc.Purpura.in.l.fi.nu.34. in tracta,quem fecit poſt lecturam illius.l.C.de æden.

6 Amplia ſexto habere locum, ſi filius implorat officium iudicis: Ita probat gl.in d.l.cogi.in.§.ſi pater.in verſi.contra obſequium.ff. ab Trebel. & in.§.pœnales.in gl.fi.Inſti.de actio.ita tenet Deci.in l.fi.in ij.not.& ibi Aret.C.de ęden.& Iaſ.& Purpura.nu.35.idem Iaſ.in d.§.pœnales,nu.97.& in l.j.nu.8.ff.de iuriſdict.omn.iud.Sylueſt.Aldobran.in.§.libertinorum,nu.20. Inſtit. de liberti. quamuis

ſidem Iaſ. dubitet de hoc in.l.nec quicquam. in §. vbi decretum.nu.
78. de offi.proconſ. & lega.

7 Amplia ſeptimo, ut non ſufficiat petere veniam niſi impetretur.
Ita probat glo.j.in.l.venia edicti.C. de in ius vocan. quam ſequitur
ibi Lancel.Deci.pro qua opi.eſt tex.in.§.fi.Inſti.de pœn. teme
tigan. in verſi.poſtulauerit, & impetrauerit. Et ideo ſi iudex de
gauerit, erit ſuperior adeundus: per tex.cum gl.in c.ſi religioſus.
electio. lib.vj. Non tamen exigitur expreſſa, ſed tacita impetratio
ſufficit, ſecundum Ioan. Fabr.in dicto.§.pœnales. argu.tex.in.l.li
bertis.la.ij.ff. de in ius vocan. Ludou. Gomezius in d.§. pœnales,
nume.7.

8 Amplia octauo in tantum procedere ſupra dictam concluſionē, vt
in hoc ruſticitati non parcatur. Ita tenent Salic. Areti.& docto.in
l.ij.C.de in ius vocan.pro qua facit dictum Bal.in.l.quicunque.col.
pen.C.de ſeruis fugi. verſic. & nota. vbi dicit, quod in his quę ſunt
contra ſpem honeſtatis, non parcitur ruſtico. ita etiam tenet Iaſ.in
l. ſi quis id quod.ff.de iuriſdict.om.iudi. Purpuratus in dicto tracta.
poſito poſt.l.fi.C.de eden.nu.29.

9 Amplia nono, ut huic tali iuri honorifico perſonę prædictę renun
tiare non poſſit. Ita concludit Alex.in.l.alia.in.§.eleganter.col.j.ff.
ſolu.matri.vbi reſpondit ad tex.in.l.quamuis.ff.de in ius vocan.qui
obſtare uidetur Purpura. in ſupra dicto tract.nu.34.

10 Amplia decimo, vt pœna ſit exigibilis, & proceſſus annulletur.
Ita concludit Cy. Alex. & doct.in d.l.ij.C. de in ius vocan. quam
opi.dicit eſſe communem Fran.Purpu.in d.tracta.nu.36.quãuis ipſe
contrarium teneat.

11 Amplia vndecimo, habere locum in patrono: nam libertus non
poteſt eum uocare in ius ſine venia. Vt in.l.j.& in.ij.ff.de in ius vo
can.cũ alijs. Purpur. vbi hoc notab. declarat, in d.tract.per totum.
& Iaſ.in d.§.pœnales.nume.60.Inſti.de act. De iure regio eſt tex.
in.l.iij.tit.ii.par.iij.

1 Limita primo, non habere locum in filio in poteſtate: nam talis
filius etiam cum venia non poteſt patrem conuenire. Vt eſt caſus in
l.fi.C.de in ius vocan.& in l.iij.tit.ii.par.iij.

2 Limita ſecundo, quandocunque filius agit tutorio nomine, & ſic
in cauſa pupilli: nam tunc poteſt vocare patrem in ius ſine venia.
Pro quo facit: nam libertus non poteſt uocare patronum ſine venia.
l. adoptiuum.§.patronum.ff.de in ius vocan.tamen ſi ſit tutor alicu
ius pupilli, poterit in cauſa pupilli vocare patronum in ius ſine ve
nia.l.quęſitum.ff.eod.tit. quia tunc non facit hoc ut filius, ſed ut tu
tor. Et hanc limitationem poſuit Sylueſt.Aldobran.in.§.dari autẽ.
nu.6. Inſti. qui teſta.tut.dari poſſ. & ibi probatur, quod filius fami
lias poſſit eſſe tutor. probatur etiam in l. filiusfamilias.ff. de his qui
ſunt ſui uel alie.iuris.

3 Limita tertio non procedere, quando filius vult intentare actio
nem criminalem contra patrem; quia etiã impetrata uenia non po

teſt.

teſt. Ita determinat glo. in d. §. pœnales. in ver. patronum. quam ibi ſequitur Gome. nume. 25. Inſtit. de actio. De iure regio probatur in l. ij. tit. ij. par. iij.

4 Quarto limita, quando filius eſſet natus ex patre, qui habebat duas vel plures concubinas: tunc filius natus ab vna de illis concubinis bene poteſt uocare patrem ſuum in ius ſine venia. Ita tenet Odofre. in. l. quique. §. prætor ait. nu. 3. ff. de in ius vocā. motus: quia tunc non dicitur filius naturalis, ſed ſpurius. Authen. licet. in verb. ſolo. C. de natu. libe. quem refert Iaſ. in d. §. pœnales. nu. 62. ubi reprehendit, & bene, ſupra dictam limitationem. Pro qua opi. contra Odofred. eſt tex. in l. xj. Tauri. Facit quod ſupra dixi in reg. cccl. in xj. limitatione.

5 Quinto limita, in caſibus, in quibus pater cogitur emancipare filium, de quibus in. l. ſi lenones. C. de epiſcopa. audien. Ita expreſſe tenet Petrus de Bellaper. in. l. fin. in princ. C. de in ius voc. quem ſequitur ibi Lancel. Deci. & ante eos tenuit gl. fi. & ibi Cy. in d. l. fi.

Contra quam limitationem tenet expreſſe Nicola. de Neap. in d. §. pœnales col. vij. Inſti. de actio. quem ſequitur Purpur. in ſupra dicto tracta. nu. 39. Cæpol. in cautela cxv. num. 3. Claudius de Seyſſello. in d. l. fi. num. . . C. de in ius vocan. & ibi Cur. Iun. num. 5. Pro qua opi. eſt text. in. l. ſed ſi hac. in. §. prætor ait. ff. de in ius vocan. vbi licet ex graui iniuria permittatur filio agere contra patrem etiam actione famoſa, tamen hoc debet cauſa cognita impetrari a prætore.

REGVLA CCCLII.

Filii naturales faciunt deficere conditionem fideicommiſſi. Hanc regulam probat text. & ibi Barto. in. l. ex facto. in. §. ſi quis rogatus. ff. ad Trebel. & ibi gl. fi. ubi allegat tex. in l. generaliter. in. §. cum autem. C. de Inſti. & ſubſtit. glo. in c. in pręſentia. de proba. & in c. Raynaldus. de teſtamen. & ita concludunt docto. in. §. ſi quis rogatus. & Cano. in d. cap. in præſentia. præter Deci. qui in hoc reprobatur a Ripa in d. §. ſi quis rogatus. nume. 15. qui dicit hanc eſſe communem opin. Circa quam regulam vide Parīſium in repeti. d. c. in pręſentia. nume. 50. cum alijs Hierony. Gra. in conſil. xxix. num. 43. vol. ij.

Hanc regulam, ubi notabi. eam declarat, limitat octo modis Ripa in d. §. ſi quis rogatus, a nume. 15. vſque ad nume. 31. ff. ad Trebellia.

REGVLA CCCLIII.

Filius familias, quamuis habeat liberam adminiſtrationē, non poteſt donare, Tex. eſt & ibi gl, vide allegat cōcordantes, in l.

contra iuris, in.§.ſi filius.ff.de pact. De iure regio probatur in l.iij. tit.iiii.par.v. Circa quam regu. vide Iaſ. in.l.nemo ex lege. num. 4.C.qui teſta.face.poſſ.& in l. iuſiurando.la.ij.in.§.procurator. nu. 4.ff. de iureiuran. Anton. Corſettum in repe. c. grandi. de ſuppl. neglig.præla. libr. vj. Tiraq. in tracta. de nobilitate. cap.xxxi. nume.35.

Hanc regulam limitat ſex modis Iaſ. in d.l. contra iuris.in.§. filius,num.7.ff.de pact.

REGVLA CCCLIIII.

Filivs inſtitutus in primo gradu in totum vel in partem, licet ſit præteritus in ſecundo, teſtamentum non rumpitur. Hanc regulam probat text. & ibi doct. tenent per eum, in l.ſi poſthumos. in.§.quod vulgo.ff.de libe.& poſthu.

Hanc regulam, vbi aſsignat rationem, & limitat eam tribus modis, ponit Iaſ.in d.§.quod vulgo. a nu.1. vſque ad 6.

REGVLA CCCLV.

Filivs legitimatus in uita patris aufert hęreditatem venientibus ab inteſtato. Hanc regulam ponit Bart. in.l. Gallus.in.§.& quid ſi tantum.nu.14.ff.de libe.& poſthu. quem ſequuntur ibi doct. De iure regio eſt tex.in.l.xij. Tauri.

Hanc regulã limitat quatuor modis Iaſ. in.l.Gallus.in.§.& quid ſi tantum.in ij.lect.nu.36.ff.de liber.& poſthu. & in j. lect.a nu.91. vſque ad nu.112.limitat eam viij.modis.

REGVLA CCCLVI.

Filio in vita patris nõ debetur legitima. Vt eſt tex.in.l.j.§. ſi impuberi.ff.de colla.bono.& in.l.ii. in.§. interdum.ff. de vulga. & pupil. & in.l.lex Cornelia. & ibi Bal.eo.tit.in.l.fi.& ibi Bar.& Bal.ff.de libe.agnoſcen. idem Bal.in l. quanquam ad leg. Falci.C. ubi dicit quod legitima non debetur uiuo patre.gl.& ibi docto. in l. cum a matre C.de rei vendi.Bar. in Authen. ſi qua mulier.circa fi. C.de ſacroſan. eccle.Bal.in conſi.cclvij.nu.1.& 2.vol.iij. Licet cõtrarium teneat gl.in Aut.de hęredi.& falcid.§.ſi uero non implens. in uerbo,auferri.colla.j. Circa hanc regulam uide Alex.& doct. in d.l.lex Cornelia.Iaſ. & Doct.in d.Auth.ſi qua mulier.& in l.in ſuis.nu.8.ff.de libe.& poſth. & in l.is poteſt.nu.17. cum ſequen.ff. de acq.hær.Maria.Soci.Iun.in conſ.lj. num.4.vol.j.Ruy.in conſi. cxlix.nu.13.vol.iij.Pau.de Caſt.in conſ.lxxx.nu.3.vol.j.Carellia. Cottã in Memora.iuris,in uer.legitima. Dec.in cõſi.ccccxxxviij. nu.13.Pyrrhũ Engleber.in tract.de ſuitare.nu.8.Rolandin.Bono.in ſua Sũma teſtamentorum: Rub.xvj.nu.19.Aldobra.in.§.præterea. nu.

nu.53. Inſtit. quib mod.ius patriæ poteſta.ſolu. Fabian.de Monte in repe.Auth.nouiſsima num.78.C.de inoffi.teſtamen. Alber.Brunum in conſi.lxxx.nume.15.Chaſſanæ.in conſuetud.Burgun.in titu.(Des ſucceſsions.) Rub.7.§.2.fo.230.col. 2.numero 2.cum alijs. Abb.& docto.in c.Raynut.de teſta.Marc.Mant.in reper.d.Auth. nouiſsima pag.23.verſic.2.dubitare contingit.Guiel Benedict.in repet.d.c.Raynutius in ver.in eodem teſtamento.el 1.nume.215.Bertrand.in conſi.clxxxiiij.nu.2.volu.1.ſecundæ impreſsi. & in conſi.xcv.nume.4.volum.2.primæ impreſsi. Thom. Gramma. in deciſ.cj.nu.61.& 65.

1 Amplia primo procedere, quod ſi pater vendat diſsipando bona, non poſſunt petere filij vt iudex cogat patrem aſsignare legitimā vel aliquem fundum. Ita tenet Bal.notab.in l.non poteſt in 1.lectu. ff.de adoptio.& ante eum Specu.in titu.de executione ſententiæ.§. ſequitur,num.11.in fi. Quam opinio.de rigore iuris dicit eſſe veram Iaſ.in l.nam & poſtea.in.§.ſed & ſi quis, num.1.ff.de iure iur. & in §.itē ſi quis in fraudē nu.13.Inſti. de actio. & in l. lex Cornelia nu.6.ff.de vulga.& pupil Chaſſan.vbi in hoc remittit ſe ad Iaſ. in ſupra dictis locis, in conſuetu.Burg.in titu. (Des ſucceſsions.) Rub.5.§.2.num.4.fo.230.col.2.Eandem opinionem ſequitur Sylueſt.Aldobrandinus in.§.præterea.nume.54.Inſtitut. quibus mod. ius patriæ poteſt ſolui. Contrariam tamen opinionem, imo quod quandocunque pater diſsipat bona tenetur aſsignare legitimam filio, tenet Bal.ſibi contrarius in l.defuncto num.3.ff.ſi quid in fraud. patro.& ibi Pau.de Caſt.idem Pau. de Caſt.in Authen. ſi qua mulier.nu.8.C.de ſacroſanct. eccle.Alexan.in l.Imperator. vbi dicit eſſe menti tenendum, in v.colu.& ibi Claud. de Seyſel. nu.6.ff.ad Trebell.Eandem opin.ſequitur etiam Hier. Cagn.in repe. l. fi.nu. 232.C.de pact.Didacus de Segu.in repe.l.Imperator. nu.118.ff.ad Treb.Fab.de Mon.in repet.Auth.nouiſsima.nu.83. C.de inoffi.teſta.Iaſ.vbi dicit procedere de ęquitate, in d.l.nam & poſtea. in.§. ſed & ſi quis.nu.4.ff.de iu.iurā.& eam tanquam æquiorem tenendā eſſe taſtatur idem Iaſ.in d.l.ſi conſtante,nu.199.ff. ſolu.matri. & ſecundum hanc opinio.conſuluit Rodericus Xuarez.in alleg.4.

2 Amplia ſecundo, vt legitima viuo patre pro delicto filij non veniat in confiſcatione bonorum ſuorum. Ita tenent Guliel.de Cuneo, Barto.Alber.& Bald.in l.ſi qua pœna.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.Spec.in titu.de executione ſenten. nu. 11. Cuius ratio eſt, quia viuente patre, filius nullam habet legitimam. Eandem opinio. tenet Bal.in conſi.cclvii.per totum, volu.3.Franc.Lucas de Parma in tracta.de fiſco & eius priuilegiis, ca.de publica. bonorum nu.2. Doct.communiter in l.in ſuis, ff.de liber. & poſth. & eam dicit cōmuniter teneri Maria.Soci.Iun.in conſi.51.nu.5.lib. 1. Aldobrā.in §.præterea num.55. Inſtitu. quibus mod. ius patriæ poteſta. ſolui. Ruin.in conſi.cxlix.nu.13.vol.3.

3 Quæ ampliatio procedit & eſt vera, niſi eſſet ſtatutum quod pa-

ter teneatur ſoluere eſt legitima pro delicto filii. vt eſt tex.per quē hoc ibi Ioan.de Ana,& Ancha.tenēt in c.2.de delict.puero & hāc opin.expreſſe tenet gl.in Rub.C.de decret.decurio.lib.x.& quod ſupra dictum ſtatutum valeat,tenet expreſſe Iaſ.in d.Auth.nouiſſima,nu.8 & 12.C.de inoffi.teſta.Bal.in l.j.C.ne filius pro pa.Rui in d.conſi.cxlix.nu.13.volu.3. Hanc opin.dicit eſſe communē,& ita in practica obſeruari Alex.poſt alios doct.in d.l.lex Cornel.col. 2.ff.de vulga.& pupilla.eam etiam dicit communem Aldobrand. in d.§.præterea nu.56.Chaſſan.in conſuetu.Burgun.in tit.(Des ſucceſsions.)rub. 7.§. 2.fol.320.col.3.nu.5.in fin. Hanc opin. vbi ē notab.examinat,tenet Marc.Mant.in repeti.Auth.nouiſsima.pag. 25.verſi.tertio dubitare contingit.quam opin. etiam ſupra poſui in reg.cccxlv.in 14.limitatio.In quo Iaſ.in d.Auth.nouiſsima.dicit, ꝙ Bal.in d.l. ſi qua pœna in 2. lect.ad fi.dicit,ꝙ niſi ſtatutū dicat, difficile erit definire quanta debeat eſſe legitima. Iaſ.vero referendo alios doct.tenet,quod attendatur tempus condemnationis filii, per tex in l.eius.qui,in.§.j.verſi quæ tunc habuit cum damnaretur ff.de teſtam.& ideo dicit ibi Iaſ.ꝙ ſunt ponderāda verba ſtatuti an ſe referant ad delictum vel ad condemnationem. Reperio tamen ꝙ Lancel.Poll. in repet.l. filium quem habentem,nu.163.hoc mouet & determinat,quod ſupra dictum ſtatutum per iſtam regulam quæ vult legitimam tempore mortis conſiderari, ęſtimandam & ſoluendam tempore mortis non autem in vita, alioquin ſequeretur quod delictū filij patri & fratribus nocere poſsit, quod ibi dicit eſſe iniquum. Quia ſi pater procreauerit alios filios,ſi legitima eſſet æſtimanda tempore delicti vel condemnationis,filiis poſtea natis noceret,& ſic ſequeretur quod plus habebit filius delinquens quā alius, quod eſſe maxime iniquum,& contra regulas iuris,vt in l.in omnibus quidem ff.de regu.iur.Quam opin.dicit Lancel.ibi veriſsimum eſſe,mihi æqua & iuridica videtur,dum tamen pater in vita bona non alienet vel diſsipet, nec tempore mortis, alios filios melioret in fraudem condemnationis filij & ſupra dicti ſtatuti. Et pro opin.Lancel.Politi videtur tex.in l.xix.& xxiii.& ibi Ciſuētes, & xxix.in fi.ibi,(pero las otras) donationes ibi probatur quod in melioratione quæ fit per patrem filio,attenditur valor patrimonij patris tempore mortis,in legibus Tauri.

2 Limita pro hanc regulā,non procedere in Iudeo effecto Christiano, nam ſtatim patre viuente legitimam petere poteſt. Ita concludit Io.de Ana.in c.Iudęi.el 2. numero 5. de Iudæ. per tex.in l. cognouimus.& ibi Sali.& docto.C.de hæreti. vbi pater & mater infideles tenētur pręſtare dotē filię orthodoxæ,& filio Chriſtiano tenentur præſtare donationē propter nuptias, & vtrunque alimentare ſecundum facultatem patrimonij. Facit etiam quod habetur in l.nec mater pro filia.C.de iure dot.vbi glo.dicit quod mater hæretica tenetur dotem dare filiæ orthodoxæ.ibi Bal. dicit idem eſſe in matre Iudæa,quia ſi filia efficitur Chriſtiana,tenetur mater eam

dotare

dotare alimentare. & eſt ſimilis glo.in l.fi.in verb.paternum. C. de iure dot. De iure regio tex.in l.9. titu.11.parte.4. & ibi Ioan. de Anania adduxit pro hoc alia quã plura. Quam opi. Anan.ſequitur Hiero. Cagno.in repe.l.fi.nu.232.C. de pact. Guliel. Benedict. in repe.c.Rainutius.in verb.in eodem teſtamento.el 1.num.215.& 216.licet contrarium teneat Felin.in d.c. Iudæi, nu. 2. quia ipſimet Feli.tenet opi.Ioan.de Ana.in c.in pręſentia,nu.56.de probatio.& ibi Pariſi.nu.166.in fi.

Limita ſecũdo,niſi pater velit aliquid filio pro legitima largiri. Argumen.text.in l.cum quo.in.§.finali.ff.ad l.falcid.nam cum hoc ſit introductum fauore patris, poterit pater hoc renuntiare, vt in l.penul.C.de pact.& in l.ſi iudex.ff.de minori.& in hoc caſu quando filius dictam legitimam aſsignatum diſsipauerit, non tenetur pater rurſus legitimam aſsignare.ita tenet Bartol. & ibi Paul.de Ca. & docto.& in l.ſi cum do e.in §.ſi poſt. ff. ſolut.mat.idem Pau.de Caſt.in conſi.lxxx.nu.3.volu.1.

3 Tertio limita, non procedere in dote nam quandocunque filia eſſet coniugio matura,pater officio iudicis compellitur filie legitimam ſiue dotem conſtituere. Ita probat tex.in l.Pomponins. ff. famil.hercif.& in l.qui liberus.ff.de ritu nup.in l.fi.C.de dot.promiſ. quibus concordat l.8.ti.xii.par.4.

4 Quarto fallit,in alimentis nam pater in vita tenetur filium alimentare.Ita probat tex.in l.cũ oportet.in.§.cum autem.C.de bonis quę liberis.facit etiam tex.in l.ſi quis a liberis.in princip.& in l.nõ quemadmodum ff.de liber.agnoſcend. ita tenet Iaſ. in l.in ſuis.nu. 18.ff.de liberis & poſthum. De iure regio eſt tex.in l.3.ti.4.li.3.fori & in l.1.& 2.ti.19.par.4.

5 Quinto fallit, etiam ſi nullum eſſet ſtatutum quod pater teneatur pro delicto filij, vbi ſupra dixi in ſecunda ampliatione,tamen ſi filius propter delictum detineatur in carceribus, cogi poteſt officio iudicis pater vt aſsignet legitimam pro filio de redimendo: nã ſi pro dote danda, & alimentis poteſt cogi vt ſupra dixi a fortiori poteſt cogi pro vita filij conſeruanda & libertate: carcer enim perpetuus & ſeruitus, morti æquiparantur. l. intercidit ff.de conditio.& demonſtratio.l.ſeruitutem ff.de regul.iur. in Authen.ſi captiui.C.de epiſcop.et cleric. Ita expreſſe tenet Guliel.Benedic.vbi dicit hunc caſum ſe audiuiſſe a Cancellario Francię,in repetit.cap. Rainutius,in verbo in eodem teſtamento. el 1.nume.215.quem ſequitur Eguinarius Ferdinandus in repetit.l.in quartam, nume.136. ff.ad l.falcid. Quæ opinio ſi uera eſſet,ſequeretur ſupra dictum ſtatutum de nihilo ſeruire.

6 Sexto limita,quandocunque pater ingreditur monaſterium,quia tunc uiuo patre adhuc naturaliter debetur legitima filiis. Ita probat text.in c.cum ſimus, de regula. per quem ita tenet gloſſ. & ibi in c.tranſmiſſæ.in verb.mora,qui filij ſint legit. Abb.Eandem opi. probat,tex,in Auth, ſi qua mulier,C,de ſacroſan,eccle, & ibi Bal,

idem Abbas in c.in prȩſentia.de probat.nu.59.& in c. Raynutius de teſtam.Aret.in l.j.num.6.ff.de teſta.& in l.ex ea parte. in §.in ſulam,colum.2.ff.de verb.obligat.Marc.Man.in repet. Authẽ.nouiſsima.pag.29.ver. quarto dubitare. Catellia. Cotta in Memor. lib.iuris,in verbo,legitima.Corſet.late in ſing.incip. legitima.Fabian.de Monte in repe.d.Auth.nouiſsima nu.80. Soc.Iun. in conſi.nu.7.volu.1.Pyrrhus Englebern in tracta.de ſuitate.nu.8.Rolandinus Bononien.in tract.vltimarum voluntatum,rub.xv.nu.19.& hanc dicit communem opi. Iaſ. in Auth.ſi qua mulier nu.50.C.de ſacro ſanct.eccle.in d.Auth.nouiſsima,nu.8.C.de inoffi. teſta.Feli. in d.cap.in prȩſentia,nu.55.Circa quam limitationem, vbi eam tenet & allegat alios doctor. tenentes contrariam partẽ, vide D.Couarruias in c.2.num.7.de teſtamen. vltra quos vide. Pari. in repet. c.in prȩſentia.nu.165.de probatio. vbi contrariam partem tenet,& ibi latiſsime hoc examinat.

REGVLA CCCLVII.

Filivs contra patrem in integrum reſtitui non poſſ. Hanc regulam probat tex.in l.cum apud veteres.C.qui & aduerſus quos.& ibi doct.prȩcipue Iaco.de Sanct.Georg.& in d.l.ſed ſi hac lege.in.§.pen.ff.de in ius vocã.& in l.j. & in l.parẽtes & in l.ſi con ff.de obſequiis a libe.& liber.paren.& patro.præſtan.Et circa hãc regulam vltra doctores , in locis ſupra diſtis vide Ioan. Mauri.in tract.de reſtitu.in integ.c.224.

2 Limita primo procedere, quando peteretur reſtitutio ratione ętatis,ſecus ſi ex alia cã,puta legitimæ abſentiæ, quia tunc bene reſtitueretur cũ non reperiatur iure denegatũ. Vt in l.nec nõ in.§.quoties ff.ex quib.cau.maio.et ita expreſſe tenet Bar,Bal.& Iaco.nu. 1.& cęteri doct. in d.l.cum apud veteres.

3 Secundo limita procedere,ubi filius peteret reſtitutionem officio iudicis nobilis,ſecus ſi via actionis,quia eſt efficacior, & tunc conceditur ei reſtitutio contra patrem.Ita probat tex.in l.ſi ſuperſtite, C.de dolo.& ita tenent doc.in d.l.cum apud veteres.& ibi Iac.nu. 1.Petr.Rebuf.in gl.ad conſtitu.regias Galliæ.in 2. par.tra.de reſtitu.arti.2.glo.6.nu.2.

3 Tertio limita procedere , vbi peteret minor reſtitui contra patrem , & contra factum patris ſimul quo caſu denegatur ei reſtitutio , ſecus ſi tantummodo peteret reſtitutionem aduerſus patrem, & non contra factum patris , quia tunc ei non denegatur. Vt in l.2. C.ſi aduer.rem indi.ita tenet Iacob.in d.l.cum apud veteres.num. 1.ſcilicet ſi petit reſtitui aduerſus ſententiam in fauorem patris latam , quia tunc non impugnat factum patris , ſed iudicis , licet aduerſus patrem,

4 Quarto

Quarto limita procedere, ſi peteret reſtitutionem contra factum patris, ſed non aduerſus patrem de directo, quia tunc non eſſet denegãda reſtitutio filio, Vt in l. ſi in te. C. ſi aduerſus donatio. & ibi Iacobinus de S, Georg. nu, 2. & in d. l, cum apud veteres, nu, 1.

REGVLA CCCLVIII.

FILIO ſpurio in ſupplementum probationis non defertur iuramentum Ratio eſt quia ſpurius cenſetur infamis. & eius fides non facit ſemiplenam probationem. Ita expreſſe tenet Lud. Roma. in repet. l. admonendi, nu. 84. ff. de iu. iur. vbi allegat Azo. in Summa tit. de infamibus. ſequitur Ioan. Baptiſta de Caccialup. in d. repet. l. admonendi. nu. 156. & ibi Lanfrancus de Oriano nu. 51. Bal. in l. in bonæ fidei. C. de rebus. credi. Hippo. in ſingu. 273. Circa quã regulam vide Gulielmum, Benedict. in. repe. c. Rainutius. in verbo Rainutius de Clera. nu. 30. Tiraquel. in tracta. de nobilitate, cap. 15. nu. 14. & 15. & quod ſupra dixi in regula 69.

Hanc regulam ampliat uno modo, & limitat quatuor modis Hippoly. in ſingula, 273.

REGVLA CCCLIX.

FILIVS cõprehenditur appellatione hæredis in materia feudali, & non extraneus. Hanc regulam probat glo. in l. etiam filij. ff. ſoluto matrimo. & in l. ex facto. in §. ſi. ff. ad Trebellia. ſequũtur communiter doct. ſecundum Ludouicum Roma. in d. l. etiã. filij. nu. 2. idẽ Roma. in l. pro hæredi. in. §. ſi quis tamẽ. ff. de acquiren hæred. quã opin. tenet Matthę. de Afflict. in cap. 1. nu. 40. de Vaſallo decrepita ætatis, in vſibus feud. pro qua opini. eſt tex. in c. 1. in. §. ſi clientulus, de aliena feud. hanc opinio. tenet Iacobinus de ſancto Geor. in tract. feudorum, in verbo, præſentes, nu. 3.

Hanc regulam limitat quinque modis Ludoui. Roma, in l. filij, a nu. 1. vſque ad nu, 8, ff, ſoluto, matri,

REGVLA CCCLX.

FILIVS naturalis ligitimatus non ſuccedit in feudum. Hanc regulam probat tex in cap. 1. in. §. naturales. ſi de feudo fuerit controuer. inter dominum & agna. Vaſſal. in vſibus. feud. tenet Bald. in l. eam quam. C, de fideicommiſ. Curtius Iunior, vbi allegat quã plures docto, eam tenentes in tracta. feudorum, in 3. parte, queſtio. 17, numero 39. Imol. in l. ex facto. colum. 6, ff. de vulg. Pala. Ruui. in l, 11, Tauri nume, 21, Marcus Mantua in conſi, 45, nu, 2, Vldari-

cus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cus Zaſius in tract.feudorum,in 8.parte,numero 83.Ioã.Andræ.in regula,ſine culpa.de regu.iur.lib.6. Paris de Puteo in tracta.de re integratione feudi.fol.79.nu.8. Tiraquel.in tract. de vtroque retra ctu. tit. 1.§. 1. glo.3.nu.6.Carol.Molin.in conſue.Pari.tit.1.§.8.gl. 1.q.8.nu.38.Cuma.in conſi.166.

1 Amplia primo, vt non ſolum procedat in feudo paterno, verum etiam in materno,quia in eo non ſuccedit filius naturalis. Ita tenet Iaco.de Arzidone, And.de Iſer.& ceteri doc in d.c.naturales.Moti,quia tex.ille non diſtinguit feudum paternum a materno,& ideo nec nos diſtinguere debemus.l.de pretio. ff.de publici. & l.non diſtingemus ff.de arbit.

2 Amplia ſecundo, vt procedat ſiue ſint ſoli, ſiue cum aliis filii de legitimis & naturalibus. Ita ,pbat tex. in d.c. 1.in §.naturales,ibi, nec ſoli,neque cum alis.& ibi expreſſe tenent doct.

3 Amplia tertio,in filiis adoptiuis. Vt eſt tex.in d.c.1.in.§.adoptiuus.& ibi etiam doct. & dicam infra in ſequenti regula.

4 Amplia quarto, vt non ſolum procedat in ſucceſsione ab inteſtato, verum etiam in ſucceſsione ex teſtamento. Ita expreſſe tenet Martinus Lauden.in d.§.naturales.quem ſequitur Fran. Curt.Iun. in tract.feud.in 3.par.q.17.nu.40.

1 Limita primo non procedere, quando dominus conceſsit feudum Vaſallo pro ſe & ſuis filiis natis & naſcituris & dominus tunc ſciebat quod Vaſallus ſolum habebat filium naturalem,quia tunc talis naturalis ſuccedit in feudo. Ita in ſpecie tenet Aluarotus in d.§.naturales. Motus,quia ſcientia domini concedentis hoc importat, argu.tex in l.ſi quis ita.ff.de teſtamen.tute.quem ſequitur Curt. Iun. in d.tract.q.17.nu.40.

2 Limita ſecundo, niſi eſſet legitimatus cum hac clauſula expreſſa quod ſuccedere poſsit etiam ad feuda,nam tunc propter legitimam principis poteſtatem legimatus ſuccedit in feudo. Ita probat glo. in d.§.naturales.in verbo,legitimi,quam ſequuntur ibi doct. & eſt communiter approbata ſecundum Matthæ.de Afflict.ibi in 2.notabili,numero 1.Eandem opin. tenet Anto. Rubæus in conſi. 33. numero.3.Paris de Puteo in tracta.de reintegraitone feudi,fo.79.col. numero 3.Stephanus Bertran.in conſi.112.numero 25.vol.2.primę impreſſ. Tiraquel.in tract.de vtroque retractu,lib.1.titu.1.de retractu (Linagier.) §.2.glo.3.nu.6. Contra quam limitationem facit,nam deficientibus legitimis, feudum reuerti debet ad dominum cui competit iſtud ius, tanquam ius formatum & cauſatum e contractu, & in feudatione cui non poteſt Imperator aut ſummus Pontifex derogare,etiam cum clauſula,non obſtante, per notata, in l. quoties, C. de precibus. Impera. offeren. niſi fuerit legitimatus de conſenſu domini, vel niſi ipſe legitimus ſit.dominus directus ſeudi. Ita tenet Salice.in conſi.incipienti, Comes Palatinus,& in quadam diſputatione incipienti,Mediolanenſis, quem ſequitur Alexã. in conſi,60,numero 2.vol,2.Cardi,Alexandrinus in repe,c.per ve

uera.

nerabilem, in. §. quod autem, numero 61. qui filii ſint legitimi. Anto. de Roſellis in tract. de legitimatio. lib. 2. c. de effectu legitimationis, numero 24. verſi. ſed vlterius, & eandem ratione videtur dicendum non ſufficere conſenſum ſolius domini, niſi quando agitur de ipſius tantum præiudicio, vt in feudo nouo, ſecus ſi feudum eſſet antiquum, quia tunc requiretur conſenſus & filiorum & agnatorum legitimorum quorum intereſt, quia ad eos feudum eſſet reueſurum, alioquin eis non præiudicaret legitimatio. ita tenet Ludoui. de Sardis in tracta. de natura. liberis, in. §. de legitimatione per reſcriptū, q. 5. numero 15. Zaſius in tract. feudorum, in 8. parte, nume. 84. niſi aliqua iuſta cauſa eſſet vel reipublicæ neceſſaria, ex qua princeps poſſit auferre ius alienum. & hanc opinionem in terminis iuris feudalis dicit eſſe veram Carol. Molineus in conſuetu. Pariſien. ti. 1. §. 8. glo. 1. q. 8. nu. 39. & in additionibus ad Alex. in d. conſi. 60. Quæ opinio non habet locum in feudis hæreditariis, & ſic quandocunque feuda ſunt redacta ad inſtar patrimonialium, quia tunc ſufficit legitimatio generalis ad hoc ut naturalis in feudo ſucced at. Ita tenet Carol. Molineus vbi ſupra, nu. 39. vbi allegat ad hoc alios doc. Hanc etiam opinionem tenet Chaſſanę. in conſuetu. Burgun. in titu. (Des fiefz.) rubr. 3. §. 3. fo. 111. col. 4. nu. 24. vbi dicit, quod in Ducatu Burgundiæ vixit conſuetudo, quod feuda ſunt redacta ad inſtar patrimonialium. idem tenet Guido Papa in deci. 59. & pro iſta opinio. eſt tex. in l. 12. Tauri.

Limita tertio, non habere locum in filio legitimato ex ſubſequēti matrimonio. Vt ſupra dixi in regu. 350. in 6. amplia.

REGVLA CCCLXI.

Filius adoptionis nō ſuccedit in feudis. Hanc regulam probat tex. in cap. 1. in. §. adoptiuus. ſi de feu. defun. contentio ſit inter domi. & Agna. Vaſal. Et ſic patet quod appellatione filiorū in materia feudali non veniunt filij adoptiui. facit tex. in. §. ſed adoptiui. Inſtitu. de excuſa. tutorum. & in l. ſi quis ita. in. §. j. ff. de lega. 2. & in l. 2. in prin. ff. ad Syllania. & in l. 2. §. adoptiui. ff. de reuocatio. mune. Nam appellatione fili in dubio intelligitur de filio legitimo & naturali, ſecundum Bart. in l. filium definimus. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. & ideo ſi habens feudum decederet, ſuperſtite ſibi tantum filio adoptiuo, talis filius non poteſt ſuccedere in feudo nec in emphyteuſi. l. filio quem pater. ff. de liberis præteri. tex. in l. fideicommiſſo, & ibi Bal. ff. de conditio. & demonſtra. Circa quam regulam vide Alexan. in conſi. volu. 5. Deci. in conſi. 399. numero 3. Bartholomæ. Socin. in conſi. 10. numero 30. inter conſilia Alberti Bruni Ioan. Oldendor. in tracta. de ſucceſsio. ab inteſta nume. 34. Roch. de Curte in tract. iuris patrona. c. 12. incipienti, ipſe vel is a quo cauſam habuit. q. 34. nume. 79. Zaſius in tract. feu. in 5. par. nume. 48. & in 8. parte, nu. 25. & 90.

Hanc

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hanc regulam limitat duobus modis Matthæ. de Afflictis in ca. 1.in.§.adoptiuus,nu.3.ſi de feudo defuncti contentio ſit inter domi. & agna. Vaſal.in vſibus feud.

REGVLA CCCLXII.

Filivs repudiata hęreditate non poteſt retinere feudum hę reditarium. Hanc regulam probat tex in c.1. in fine, an agnatus vel filius defuncti poſsit retinere feudum,in vſibus feudo.& ibi do ctor.præcipue Matthę.de Afflictis.vbi hoc notabiliter declarat,& tradit materiam huius regulæ,numero.1. Facit etiam tex.in cap.1. in.§.filius.de capita.qui curiam vendidit,in vſibus feud,

Hanc regulam limitat quinque modis Matthę. de Afflictis. in d. c.1.a.nu.32.vſq; ad nu.38 . Eandē regulam limitat decē modis Vl daricus in tract.feudo.in 8.par.a nu.9.vſque ad nu.26.

REGVLA CCCLXIII.

Filio viuente patre in bonis feudalibus habet vſumfructum Hanc regulam,vbi plura pro ea adducit,ponit Fran Curt.Iunior in tracta.feudorum,in 3.parte,quęſtio.4.numero 46.per tex.in cap.1. de fratribus de nouo inueſti & ibi docto. in vſibus feudo.& alia de quibus ibi per eum.

1 Limita primo,niſi feudum eſſet conceſſum a principe , quia tunc patri nihil acquiritur,quemadmodum in omnibus aliis bonis acqui ſitis a principe,iuxta l.cum multa.C.de bonis quę liberis. Ita tenet Curtius Iunior in d.tract.nu.47.

2 Limita ſecundo , niſi eſſet feudum dignitatis coherens perſonæ feudatarij,quia nihil acquiritur domino. Vt in l.3.in.§.ſi quid. ff.de minoribus,& ita etiam tenet Curt.Iun.in ſupra dicto loco .

3 Tertio limita,niſi feudum eſſet acquiſitum in caſtris, virtute ar morum,puta quia Vaſallus fuiſſet cum domino in caſtris,& illo re ſpectu acquiſiuiſſet,quia tunc non magis acquiritur vſusfructus que admodum in aliis caſtrenſibus. Ita formaliter limitat Bal. in l.cum oporteat,nu.18.C.de bonis quæ liber. ex cuius verbis inferuntur etiam alię duæ præcedentes limitationes.

REGVLA CCCLXIIII.

Filio inteſtato ac ſine liberis vel fratribus defuncto, ſucce dunt parentes. Hanc regulā probat tex.in l.in ſucceſsionis.& in Auth.defuncto.C.ad Tertullia.& in Auth.de hæredibus ab inteſta to venientibus,in.§.conſequens.& in.§.ſequenti , colla.9. De iure regio eſt tex.in l.4.titulo.13.parte 6. Circa quam regulam vltra doct.in l.6.& 7.Tauri,vide D.de Couarru,in rubri.de ſucceſsio.

ab

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ab inteſta. Iaſ.in.l. poſt dotem,nu.105.ff.ſoluto martimo. Arnoldũ Ferronium in conſuetud.Burdegalen. in titul. de teſtamentis.§.x1. Montal.in gl.l.j.tit.v1.lib.iij.fori.Ioan.Coraſi.in.l. hęres inſtituta. nu.5.C.de impu. & alijs Maturinũ Montanũ in d.Authen.de hær. ab.inteſt.venien.pag.45.verſ. ſi igitur defunctus,colla.ix.

Hanc regulã cum quinque limitationibus poſuit Nicol.de vbal. in tracta.de ſuccesſio. ab inteſtato,nu.8.cum ſeq.

Quæ regula hodie corrigitur per tex.in.l.vij. Tauri qui probat, quod ad hoc quod frater admittatur ad ſucceſsionem fratris,requiritur quod non habeat parentes, quia parentibus extantibus filij non ſuccedunt cum eis. Quæ opinio probatur etiam per tex.in.l.j. titu. v1.lib.iij.fori.& licet ibi tex.loquatur quandocunque filius deceſsit ab inteſtato, idem eſt dicendum quando ſit condito teſtamento: vt in.l.v1. Tauri. vbi filius non poteſt grauare patrem vel matrem in teſtamento quando non habent deſcendentes,niſi in tertia parte bonorum: præterquam in ciuitatibus, & locis vbi ſtatuta dicunt quod bona deuoluantur radici.

REGVLA CCCLXV.

Filio durante lite ſuper hæreditate paterna,facienda eſt ſibi prouiſio de alimentis. Hanc regulam probat tex.in.l. qui de inofficioſo.ibi,vt interim poſsideat,& alatur.ff. de inofficio.teſta. & in l.ſi inſtituta,in.§.de inofficioſo.ff.eo.ti. De iure regio probatur in.l. viij.tit.xiij.par.v1. Circa quam regulam vide Bar. & doct.in.l. ſi neget.C.de liberis agnoſ.idem Bar.in tract.de alimentis,per totũ Matthæ. de Afflict. in deciſio. Neapoli.x.& x1. Pala. Ruuios in repe.c.per veſtras,in.j.no,ampliatione viij.§.xxxix.Pet.Rebuff. in gl.ad Conſtitutiones regias Galliæ: in j. parte,in trac.de ſententijs,per totũ. vbi in articulo.j.gl.ij.eam limitat aliquibus modis.

1 Amplia primo,ſiue ipſe filius agat ſuper ſucceſsione bonorum patris,ſiue contra ipſum agatur. Vt in d.§.de inofficioſo. & in.l.j. & ibi doct.C.de.Carboniano. edicto.

2 Amplia ſecundo,ſiue filius ſit in poteſtate, ſiue ſit emancipatus: quia hodie quo ad ſucceſsionem,& alimenti nulla eſt emancipationis,& patriæ poteſtatis differentia. Authen. de hæredibus ab inteſtato venien.§.ſi vero neque fratres. in verbo,nulla, colla.ix.Ita tenet Ang. in.l.nihil.C. de vſucapio.pro hære. Alexand.in.l. cũ quidã,in.§.ſuum heredem,col.fi.ff.de acquirend.hęred. Iaſ.in l.ſi emancipati,nu.36.C.de collatio. Facit quod ſupra dixi in reg.lxxxvij. in iiij. amplia.

3 Amplia tertio procedere,etiam pendente tẽpore dato hæredi ad deliberandum: nam filius ali de hæreditate debet,ne deliberationis dilatione pendente fame pereat? Vt in.l.filius.ff.de iure delibe.

4 Amplia quarto faciendam prouiſionem filio,ſiue in prima inſtantia,ſiue in ſecunda; licet tex. in d.§.de inofficioſo.loquatur in ſecunda

da inſtantia, & quando filius obtinuit in prima: tamen idem iuris eſt in prima ex ęquitate ne fame pereat: & ne cogatur ob defectum pecuniarium deſerere proceſſum, & litibus renunciare. Ita expreſſe tenet Matthę. de Afflict. in deciſio. x. & xi. vbi dicit bis ſic fuiſſe deciſum in Curia Neapolitana, & ita expreſſe tenent Domini de Rota in deciſ. ij. in tit. de iudic. incipienti, vtrum filius agens petitione hæreditatis. in nouiſs. Aegidius de Bellamera in deciſ. lxxxvij. & hanc opinionem ſeruari etiam in Francia tenet expreſſe Petrus Rebuffus in gloſſ. ad conſtitutiones regias Galliæ: in prima parte tracta. de ſententijs. articulo. j. gloſſ. ij. nu. 5. Licet gloſſ. & ibi doctores in dicto. §. de inoſſicioſo. in verbo, decerni. contrarium teneant.

5 Amplia quinto, habere locum non ſolum in filio, verum etiam in nepote, pronepote, & abnepote: in recta. tamen linea, cum in eis ſit eadem ratio. Ita tenet Maſuerius in practica, in tractat. da poſſeſſorio. §. item, & recredentia. facit quod ſupra dixi in reg. lxxxvij. in iiij. amplia. & pro iſta opi. eſt tex. in d. §. de inoſſicioſo, qui loquitur de nepote: quamuis Paul. de Caſt. intelligat illum tex. in filio.

6 Amplia ſexto, habere locum in parte: nam ſi pater litigat cum filio ſuo, uel petit ſucceſsionem filij, debet illi fieri etiam prouiſio de alimentis: quia non minus parentibus quam liberis pie relinqui debet hæreditas, & ex ea al. Vt in l. nam, & ſi parentibus. ff. de inoff. teſt. gl. in c. prędicator. xvi. q. j. & in c. cum Apoſtolus. de cenſ. in l. ſcripto hęrede. in fi. & ibi gl. ff. vnde libe. Facit quod ſupra dixi in reg. lxxxvij. in vij. amplia. & in reg. lxj. & l. viij. tit. xiij. par. 6.

7 Amplia ſeptimo, procedere in filijs legitimatis per ſubſequens matrimonium, cũ nihil vel parum a legitimis differant. Vt in c. tanta. qui filij ſint legit. & in l. cum quis. C. de natura. liber. & in. §. ſi. Inſtit. de nupi. Facit quod ſupra dixi in reg. cccl.

8 Amplia octauo procedere, ſiue agatur poſſeſſorio, ſiue petitorio: cum utrobique verſetur eadẽ ratio. Vt in. l. illud. ff. ad. l. Aqui. vnde ſi filius minor a primogenito partem hęreditatis petat, per actionem familię erciſcundę, poterit ẽt ad prouiſionem durante iudicio, vt frater bona poſsidens teneatur illi aliquid aſsignare lite pendente.

9 Amplia nono, etiam ſi filius eſſet in utero: quia ventri fiet prouiſio, & in poſſeſsionem admitti debet. Vt in l. j. & per totum. ff. de ventre in poſſeſ. mitten. nam in fauorabilibus qui in vtero ſunt pro natis habentur, ut in l. qui in utero. ff. de ſtatu. homi. & ita expreſſe tenet Maſuerus in practica: in tit. de poſſeſſorio. nu. 26.

10 Amplia decimo, habere locum in qualibet parte litis, etiam poſt litem conteſtatam. Ita concludit Ioan. Gallus in deciſi. Pariſienſis Parlamenti. quęſ. cxxviij. Ratio eſt quia: ſemper oneratur filius cui non fit prouiſio: ideo ſemper poterit fieri ante ſententiam definitiuam, & ante concluſionem cauſę: iuxta notata in c. cum dilectus, de fide inſtrum. ita tenet Petrus Rebuffus in ſupra dicto tract. de ſententijs in principio, nu. 25. & in d. gl. ij. nu. 14.

Amplia

11 Amplia vndecimo, etiam ſi filius longo tempore captus eſſet ab hoſtibus: tūc illi reuerſo facienda erit prouiſio, Vt in.l.apud hoſtes. & in l. ſeq.ff.de captiuis, & poſtlimi. reuer.

12 Amplia duodecimo, ſiue fuerit vir, ſiue mulier: quia eadem ratio verſatur in utroque: ergo, &c. Argu.tex.in l.maximum vitium.C. de libe.præteritis.

1 Primo fallit, quando filius non eſſet in poſſesſione filiationis, nec habitus pro filio vel conſanguineo illius cui vult ſuccedere: tunc nō fit ſine cauſæ cognitione illi prouiſio. Ita tenet Bart.in l. ſi neget. nu.1.ff.de libe. agnoſcen. per text.in l.j.in.§.ſi ea.ff.de uentre in poſſeſ. mitten.& in l.iij.in.§. cauſæ.ff.de Carbo. edict. & in l.ſi quis a liberis. in.§.ſi vel parens.ff.de liberis agnoſcen. ibi, ſi conſtiterit. & in c.per tuas.de probatio. Stephanus Aufredus in deciſione capellæ Toloſanę, deciſione lxxvij. Et quæ cauſæ cognitio requiratur, ponit tex.in l.vij.tit.xix.par.iiij.

2 Secundo fallit, quando filius mouens quæſtionem ſucceſsionis eſſet diues, & poſſet ſe aliunde alere. Vt in l. extraneus. & in l. ſeq. & ibi Bar.ff.de ventre in poſſeſ.mitten.& in l.fi.C.de ordini cogn. Iaſ.in Authen. res quæ.C.communia de legat. Panor.& alij. in c. cum haberet. de eo qui duxit in matri.quam polluit per adul. De iure regio eſt tex. in l.vi.tit.xix.par.iiij.

3 Tertio fallit, quando filius eſſet ingratus, uel alias conſtaret ſaltem ſummarie eum eſſe hæreditate, & bonis priuatum: quia tunc ſicut non eſt alendus, ita nec prouiſio facienda: quæ maxime ob alimenta fieri debent. Vt eſt glo.in l.ſi quis a liberis.in §.idem iudex. in verbo, detulerat.ff.de liberis agnoſcen. ſimilis eſt glo.in l.fina.in verbo, promerueris.C.de alen.liberis. & ibi Bart. quas gl.ſequitur Alex. in.j.col.iij.ff.ſolut. matrimo. Stephanus Aufredus in d.deciſio. Capellæ Toloſanæ, deciſi.lxxvij.Philip. Deci. in l.iura ſanguinis.ff.de regul.iuris. Areti.in l.iij.in.§.filius.numero.9.ff.de liberis,& poſthum. Roma. in ſingul.ccxxv.Franc.Cremen.in ſingul. xx. Gerardus de Petra ſancta in ſingul.j. Pala. Ruuios in l. xlix. Tauri, nume.8.Iaſ.in l.ius autem ciuile.num.28.ff.de iuſtit.& iure. Chaſſa. in conſuet. Burgund.in tit. (Des iuſtices.) Rubr.j.§.4.fol. 33.col.j.num.19.

4 Quarto fallit, quando filius, vel is qui petit hæreditatem vendiderit eam, vel renunciauerit illi: nam etſi contractum dicat valere, & eius petat reſciſsionē, prouiſio fieri interim ei non debet. Ita tenet Ioan. Gallus, vbi dicit quod ita Pariſijs fuit iudicatum, in quæſ. cxxii. incipi. primo fuit dictum contra vxorē.quem ſequitur Pet. Rebuffus in d.tract.de ſententiis artic.j.gl.ii.nu. 26. nam qui pretio fruitur, non minus habere intelligitur quam qui principaliter re vtitur.l.quia.ff.de vſufr.& remittentibus iura ſua non eſt amplius dandus regreſſus.l.quęritur.§.ſi venditor.ff.de ędil. edic.& c. quam periculoſum. vii.q.1. & pretium ſuccedit loco rei.l. Labeo. la.j.ff.de verb. ſignificatione,

Quinto

5 Quinto limita, non procedere in adoptiuis filijs petentibus ſucceſ-
ſionem : quia appellatione filiorum in hac materia non veniunt fi-
lij adoptiui. Vt in c. præſentia. & ibi not. Docto. de probat. & in l.
fideicommiſſum. ff. de condi. & demonſtrat. facit quod ſupra dixi in
regula lxxxvij. in ij. limitatione. & ita etiam tenet Pet. Rebuff.
in d. glo. ij. nu. 27.

6 Sexto limita, in ſpurijs, & in alijs naturalibus quibus non debe-
tur bona paterna, nec legitima in illis: & ſic eis non debet fieri pro-
uiſio. Vt in. l. j. & per totum. C. de naturalibus liberis. Bar. in. l. fi. C.
de alen. liber. Quod de æquitate canonica non procedit. cap. cum
habere. de eo qui duxit in matrimo. quam polluit per adulte. Et pro
iſta opinione eſt tex. de iure regio in. l. viij. titul. xiij. par. vi. Circa
quam limitatio. vide. l. ix. & . x. Tauri. & ibi doct. D. de Couar. in
Epitome de ſponſal. in ij. par. c. viij. §. vi. per totum.

7 Septimo fallit, in alimentis præteritis : quia in illis non compe-
tit alimentorum priuilegium. Vt in. l. de alimentis. C. de tranſactio. &
ſic in illis appellari poteſt, & appellatio recipitur. Ita tenet Specul.
in tit. de appe. §. in quibus. nu. 11. Quam limitationem intellige vt
per Feli. in c. cum dilecta. nu. 16. de reſcrip.

8 Octauo limita, quando collateralis peteret hæreditatem fratris
aut conſobrini. tunc non fit prouiſio : quia fratri non cenſetur hære-
ditas quaſi debita ſicut hæreditas patris, vt in. l. in ſuis. C. de libe. &
poſth. quod eſt verum quandocunque collateralis peteret hæredita-
tem conſanguinei ab inteſtato : ſecus ſi eam peteret ex teſtamento.
Ita concludit Petrus Rebuffus in d. gl. iij. nu. 32.

REGVLA CCCLXVI.

Filivs ſpurius de iure ciuili, nec inter viuos, neque in vlti-
ma voluntate poteſt aliquid capere de bonis parentis. Hanc regu-
lam probat tex. in Authen. quibus modis natur. effici. ſui. in. §. fi. colla. 7.
& tex. in. l. j. & in Authen. licet. C. de natu. libe. & in Authen. ex com-
plexu. C. de inceſtis nupt. De iure regio eſt tex. in l. x. tit. v. libr. j.
fori. & in l. x. tit. xiij. par. vi. Circa quam regulam vide Bart. in
l. fi. ff. de his quibus ut indig. & in. l. ſi quis ex bonis. & ibi Doc. ff.
de vulga. & pupil. Abb. & Doct. in c. cum haberet. de eo qui duxit
in matrimonium quam pol. per adult. Deci. in c. in præſentia. num.
105. cum ſequen. de probatio. Ciſuentes. & docto. in. l. lx. & x. Tau-
ri. Pala. Ruuios in repeti. c. per veſtras. §. x. Rodori. Zuarez in lect.
l. j. titu. vi. lib. iij. fori. fol. 86. pag. 2. verſicu. qui autem dicantur filij
ſpurij, vſque ad fin. D. de Couarru. in Epitome de ſponſalibus, in 2.
par. c. viij. §. v. & vi. Guliel. Benedict. in repe. c. Raynutius. in ver-
bo, & vxorem nomine Adelaſiam. deciſione quinta, nu. 122. cum
ſequen. Segura in repeti. l. cohæredi. in. §. cum filiæ. nume. 122. ff. de
vulgari. Ang. de Gambel. in tract. de teſtamen. in glo. lxxxv. Ioan.
Beſſanium in conſuet. Aluerniæ, c. xij. de ſucceſſio. & teſtamen. art.

xj,Matth.de Afflict.in deciſio.Neapol.deciſ.xcvj.Chaſſa. in conſuetu. Burg. in tit. {Des ſucceſsions. Rubr. viij.§.iij. fol.284.col. ii. nu.1.cum alijs. Bermondum in tracta. de publicis concubinarijs. pag.310.ver.improprie Papa. a nu.1.vſque ad nu.fi.Nicola. Boer. in deciſi.ccxxvii. Nicola.de Vbal.in trac.de ſucceſsio.ab inteſtato. in j.par.nu.44.cum alijs. Marti.Lauden.in tract.de legitimatione.nu.72.cum alijs. Ioan.Guald.in tract.de arte teſtandi.tit.j.caut. xiiij. per totam. Ioan. Gario.in repeti.l.j.num.101.cum alijs.C. de ſecun.nup. Pariſi. in conſi.xi.nu.10.lib.ij. Iacobi. de S.Georg. in l.qui teſtamentum.nu.5.cum alijs.ff.de prob. Ioan.Bapti. de Caccialupis in repe.l. ſi qua illuſtris.nu.69. cum alijs.C. ad Orphicia. Ioan.Coraſi.in.l.hæres inſtit.nu.5.C.de impube. & alijs. Bar. Soci.in conſi.lxix.vol.j.Corne. in conſi.xxv.& in conſi.cccx.vol.j. & in cōſi.ccxvij.lib.iij.Alex. in conſ.lxxiiij.lib.iii. & in conſ.cl. lib.ij.idem Corne. in conſ.ccxxxvj lib.ii.Lauren. Calca.in cōſi. lxij.Rolandi. Bono.in tract.de teſta.Rub. xviij.Ex quibus omnibus amplia,& limita ſequentibus modis.

1 Amplia primo tantum procedere, quod non valeat ſtatutum diſponens ſpurios ex teſtamento,vel alia ultima voluntate poſſe ſuccedere patri ſuo: quia ſtatutum præberet occaſionem fornicandi.l. conuenire.ff.de pact.dotali.c. quemadmodum. de iureiuran. Ita tenet Frede.de Senis. in conſi.cclxv.nu.1.& in conſi.cclxxvij.Are. in.l.cunctos populos.nu.15.& Bal.nu.12.C.de ſumma tri.idē Aret. in.l.teſtamenti factio.ff.de teſtamen. Iaſ.in.l. ait prætor.in prin.nu. 11.ff.de iureiuran.Barttho.Soci.in conſ.xcv.nu.9.libr.iiij.Deci.In c.ij.in ii.lect.in ii.no.de conſti.Et hanc dicit commu.opi.Ioan. Baptiſta de Caccialupis in repe.d. l.cunctos populos.nu.170.Deci. in c.in præſentia.nu.124.de probatio. Ioan.Guald.in tract. de arte teſtandi.in tit.j.caute.xiiij. nu.1. Ferdina. Loazes in tract. de matrimo.in ij.dubio,in ij. fundamento pro patre negatiua.num.7.vbi adducit alios quam plures doct. dicentes eam communem,idem Loazes in tract.de conuerſione Paganorum: col.xxii.nu.7.verſic. ex hac ratione.Nicola.Boeri.in deciſi.cxxvij.nu.9.Guliel. Benedic. in repe. c. Raynutius in prin.nu.39. & hanc opi.tenet Bermondus in d.tract. de publicis concubi. pag.344. a nu.63. vſque ad nu.65. Pala. Ruuios in l.ix.nu.6.in ll. Tauri.

2 Amplia ſecundo, vt hęc noſtra concluſio non ſolum procedat de iure ciuili, verum etiam de iure diuino: Vt habetur Geneſis.21.c. vbi dictum eſt Abrahæ,eijce ancilla,& filium: quia non erit hæres filius ancillæ cum filio liberæ. quod idem atteſtatur Apoſtolus ad Galatas iiij.c. Quod dictum etiam obſeruatur de iure canonico: vt in c.non omnis.xxxij.q.ij.& in c.dicat aliquis.xxxij.q.iiij.& refert Auguſtin. in c.quid eſt.xxxv.q.vij. vbi dicit, quod ex lege Dei ſtatutum eſt quod illi qui ex inceſtuoſo coitu naſcuntur, nullo iure parentibus ſuccedant.

3 Amplia tertio, quod ſi ſpurio aliquid relinquatur, id a lege legi-

timis liberis vel cognatis proximioribus defertur. Ita tenet Bal. & ibi Sali. in l. j. per tex. ibi. C. de natura. lib. Bar. in l. fi. ff. de his quib. vt indig. Iaſ. nu. 9. in l. ij. C. de hæred. inſti. & eam dicit communem Alex. in l. hæreditas. C. de his quib. vt indig. & in conſi. lxxiiij. nu. 6. vol. iij. Eandem opi. vbi notab. eam examinat, tenet Bermond. in d. tractat. de publi. concubi. pag. 318. nu. 21. verſi. ego autem puto contrarium. Sed ſi venientes ab inteſtato agere noluerint, vel diſſimulauerint, vel tacuerint intra duos menſes, inuadit fiſcus tales res. ita probat tex. in l. j. in §. quibus tacentibus. C. de natura. liberis. & ita expreſſe per illum tex. tenet Bal. in l. certum, nu. 17. verſic. ſed pone baſtardus. C. vnde legi. Bermondus in d. tracta. pag. 311. nu. 7. Rolandinus Bonon. in tract. de teſtam. Rub. xviij. nu. 1. Ludo. de Sardis in tract. de naturalibus liberis: in fi. in verſic. ſecundo videndum eſt, nu. 1. Ioan. Garronis in rep. l. j. nu. 101. cum aliis. C. de incun. nup. Et pro iſta opi eſt. tex. in l. x. tit. xiij. par. vi.

4 Amplia quarto, quod ſi inſtituatur ſpurius, talis inſtitutio eſt ipſo iure nulla: cum ipſo iure ſint incapaces. Vt in Authē. quib. modis natura. effici. ſui, in. §. fi. collat. vij. & in Auth. ex complexu. C. de inceſt. nup. & in l. ſi ſpurius. ff. vnde cogna. & in l. ſi pater. & ibi gl. & in l. nec apud. C. de hæredi. inſtituen.

5 Amplia quinto, ut tales filij non poſſint præſcribere ſibi relictum a patre. Ita tenet Bal. in l. id quod pauperibus. col. fi. C. de rei vendica. pro qua opi. allegat gl. nota. in l. nemo. ff. de vſucap. pro leg. vbi probatur, quod ſpurius vel alias incapax non poteſt præſcribere tali præſcriptione in qua requiritur titulus, prout in vſucapione, & præſcriptione longi temporis, ſi voluerit pręſcribere tanquam ſibi relictum ab eo a quo capere non potuit. Eandem opinionem tenet Salice. in d. l. nemo dicens, iſtud procedere etiam ſi iuſto errore putaſſet ſe eſſe legitimum: & ita intelligit gl. idem tenet ipſe Sali. in. l. j. C. pro hæred. Eandem opi. tenet Alex. vbi hoc duobus fundamentis comprobat, in conſi. lxxiiij. nu. 7. vol. iij. Bermondus in tract. de publicis concubinariis. pagi. 315. nume. 16. Cor. in conſi. ccxxxvi. nu. 4. vol. ii. Fran. Balbus in tracta. præſcriptionum, in iiij. par. iiij. partis princ. q. xviii. per totam. & in repe. l. Celſus, in j. par. nu. 9. ff. de vſucapi.

9 Amplia ſexto, quod ſi pater in teſtamēto mandaret bona ſua vel partem diſtribui inter pauperes vel coniunctos, vel illis executor viderit diſtribuēda, non poterit executor eligere ſpurium. Ita tenet Bal. in l. id quod pauperibus. C. de epiſco. & cleri. nu. 34. q. xxij. Ratio eſt: quia ſpurius non venit appellatione coniunctorum, nec executor poterit illa bona diſtribuere contra prohibitionem iuris in perſonam prohibitam, ne concedatur per indirectum quod prohibetur directe: & ſi diſtribueret ſpurio, videtur eſſe relictum a patre, quia factum exequutoris exequentis uoluntatem iudicatur idem cum facto teſtatoris: vt in l. vnū ex familia, in. §. ſi de falcidia quæratur, ff. de lega. ii. vbi dicit tex. quod electus non dicitur capere ab

illo qui eum eligit, ſed ab illo cuius iuſſu electus fuit. Eandem opin. tenet idem Bal. in l. ab eo. C. de fideicom. & pro iſta opi. eſt tex. in l. ſi his qui. ff. de vulgari. vbi qui non poteſt capere per ſe, nec alio mediante: nec etiam uidetur datum arbitrium exequutoris, ut diſponat contra ius: ut in l. quanquam. ff. de ritu nupti. & in l. Lucius. ff. ad municipa. & pro iſta opi. eſt tex. in d. l. j. C. de natura. libe. eandē opi. tenet Cor. in conſ. ccxxvj. nu. 10. vol. ii. Bermondus in tract. de publicis concubinariis, pag. 311. nu. 8. Ioan. Guald. in tracta. de arte teſtandi: tit. j. caute. xiiij. nu. 9. Guliel. Benedict. in repe. c. Rainutius, in uerbo, & uxorem nomine Adelaſiam in v. deciſio. nume. 111. de teſtam. Pala. Ruuios in l. ix. nu. 16. Tauri. Alex. in conſi. liii. nu. 1. vol. vii. Lauren. Calca. conſi. lxij. nu. 7. Quam ampliationem declara ut per Nicola. Boerium ubi ponit Docto. tenentes contrarium in deci. cxxvii. nu. 14. & 15.

7 Amplia ſeptimo, habere locum econuerſo: nam ita eodem modo pater non ſuccedit filio. Ita concludit Bal. in Auth. licet. C. de naturalibus liberis. quia inter eos nullum ius agnationis uel cognationis reperitur: ut notatur in l. hac parte. & in l. ſi ſpurius. ff. unde cogna. Hanc opi. tenet idem Bal. in l. j. C. de epiſco. & cleri. & ante eum tenuit Azo in Summa. C. de hæredibus inſtituen. & C. de legiti. hæredib. Barto. in l. fin. nume. 5. ff. de his quibus ut indignis. Guliel. Benedictus in repeti. cap. Rainutius, in uerbo, & uxorem nomine Adelaſiam. deciſio. v. nume. 133. Iaſ. in §. pœnales. nume. 61. Inſtitu. de actio. vbi pro hoc allegat tex. in d. authen. l. licet. Hanc etiam opinionem tenet Matthæſ. in tract. de ſucceſsionibus ab inteſtato. in ii. memb. ii. articu. princ. nume. 6. Bermondus in tracta. de publicis concubinariis, pagina 157. nume. 77. verſicu. & econuerſo notare. ubi hoc notabiliter declarat. Alexand. ubi allegat Bartol. in aliis locis idem tenentem, in conſil. cl. nu. 6. libr. ii. Chaſſaneus in conſuetud. Burgun. in titu. (Des ſucceſsions.) Rubric. vij. §. primo. num. primo, & ſecundo, fol. 283. colum. ij. Ioannes Baptiſta de Caccialupis in repeti. l. ſi qua illuſtris nume. 77. C. ad Orficia.

8 Amplia octauo, quod tales filij ſpurij non ſuccedunt parentibus ex parte patris ab inteſtato. Ita probat tex. in d. l. j. in fine. C. de natura. liberis. & in l. ſi ſpurius. ff. vnde cogna. & ita expreſſe tenet Cinus in Auth. itaque. C. commun. de ſucceſsio. & in l. ſi qua illuſtris. C. ad Orfician. Ioan. Faber in §. nouiſsime, Inſti. eod. tit. Ioan. Bapti. de Caccial. in repe. d. l. ſi qua illuſtris nume. 79. & hanc opi. tenet Ludo. de Sardis in tract. de natu. libe. in §. de ſucceſsione ſpuriorum. in vij. q. nu. 12. Ciſuentes. in l. ix. Tauri. nu. 4. De iure regio probatur in l. xii. ti. xiij. par. vi. Quod in filiis clericorum locum non habet, quia nec ab inteſtato nec ex teſtamento ſuccedunt parentibus ex parte patris: ut in l. xxii. tit. iij. lib. j. ordina. & in l. ii. ti. iij. lib. v. ordina. quę ll. approbantur etiā per l. ix. Tauri. & ibi hoc tenet Ciſuentes. nu. 12.

9 Amplia nono, habere locum in filio inceſtuoſo: nam filius inceſtuoſus ſcilicet natus ex conſanguineo, & conſanguinea, non ſuccedit parentibus. Ita tenet gl. & ibi communiter Doct. in d.l. ſi qua illuſtris. in gl. in ver. cum legitimis. & in. §. nouisſime. Inſti. ad Orphicia. tex. in l. xi. tit. xvij. par. vii. & pro iſta opi. eſt tex. quē ibi notat, & intelligit. Ciſuentes in nu. 11. in d. l. ix. Tauri. Roderi Xuarez in gl. i. tit. vi. lib. iii. Fori, fol. 95. pag. 1. verſi. hæc in ſucceſsione parentum. & hanc eſſe commu. opi. tenet Baptiſta de Caccialupis in repe. d. l. ſi qua illuſtris, nu. 96.

10 Amplia decimo, habere locum in filiis adulterinis: Vt eſt textus quem ibi ad hoc notat Ciſuentes, nu. 2. in d. l. ix. Tauri.

11 Amplia undecimo adeo procedere, quod talis filius non poterit aliquid a patre capere ex lucratiuo contractu aut oneroſo, per ſe neque per interpoſitam perſonam. Vt in l. j. & ibi gl. Ci. Bar. Bal. & Salic. C. de natu. libe. licet contrarium teneat gl. ij. in l. qui teſtamentum. ff. de probatio. quæ in contractu oneroſo contrariū dixit. quam ſequitur Bal. in l. ſi is qui. ff. de vulga. & pupil. ſed illam gloſſ. reprehendunt ibi Iacobus Butri. Sali. & Flori. ne per hunc modum faciliter fraus fieri poſſit de contractu ad contractum. Hanc ē opi. tenet Io. Guald. in tract. de arte teſtandi, tit. j. caute. xiiii. nume. j. Guliel. Benedict. in repe. c. Rainutius, in verſi. & vxorē nomine Adelaſiam, in deciſi. v. nu. 129. Aret. in l. ſi is qui ex bonis. nu. 6. in fi. ff. de vulg. & pupil. Bermondus, vbi eam notabiliter intelligit, in tract. de publicis concubinariis: pag. 325. nu. 32. verſi. & prædicta concluſio. Iacobi. de Sancto Georg. vbi eam notabiliter declarat & gl. ibi, quæ communiter vt ſupra dixi reprobatur, in d. l. qui teſtamentum. nu. 8. cum ſeq. ff. de probatio.

12 Amplia duodecimo procedere, ut neque ſubſtitui poſſit per patrem. Quod procedit in ſubſtitutione vulgari: quia virtute talis ſubſtitutionis non poteſt ſuccedere. ratio eſt: quia directe, & non per interpoſitam perſonam per vulgarem ſucceditur patri, cum ſit eius teſtamentum: vt in prin. Inſtit. de vulga. Et iſtud procedit etiā quando pater grauaſſet filium naturalem, & legitimū reſtituere hæreditatem ſpurio: quia per iſtam fideicommiſſariam ſuccedere non poſſet: cum per illam ſuccedatur in bonis teſtatoris per mediā perſonam inſtituti: vt in l. cohęredi. in. §. cum filiæ. ff. de vulga. in quibus bonis ſpurius eſt incapax. ſi uero ſpurius fuerit legitimo filio ſubſtitutus pupillariter, tunc eueniente caſu ſubſtitutionis admittetur ex expreſſa pupillari ad bona impuberis tantū: ad quę bona ſpurius eſt capax, etiā ex diſpoſitione patris, quia licet ſit prohibitus ſuccedere patri, non tamen prohibetur ſuccedere fratri: ut eſt textus in l. ſi his qui ex bonis. ff. de vulga. & pu. Et hanc diſtinctionem poſuit gl. ſingu. in Auth. quibus modis natura. effician. ſui, in. §. fi. in verbo, participium. collat. vij. ſequitur D. Couaruuias in iiii. Decre. in ii. parte, cap. viii. §. v. numero 4. Guliel. Benedict. in repe. c. Rainutius, in verbo, & vxorem nomine Adelaſiam, deciſi. v. nu. 128.

Ean-

119.Eandem opi.vbi eam notabiliter examinat, tenet Bermondus in tract.de publici.concubina pagi.316.nu.17.ver.ſed an ſpurius,

13 Amplia decimotertio, ꝙ ſi pater cum non poſsit aliquid relinquere filio ſpurio, donauit bona ſua eccleſiæ, & eccleſia poſtea donauit ſpurio, non valet donatio quia ſecunda donatio præſumitur remuneratio, quæ non poteſt fieri in perſona ſpurij. Ita tenet Bald.in l.eam quam, nu.40.C.de fideicommiſſ. quem ſequitur Pala. Ruui.in repe.rub.de donation.§.xxx.nu.14.vbi dicit eſſe valde notãdum, & vidiſſe in pract. Facit etiam quod notat idem Pala.Ruui.in d.rubri.§.lxvij.num.19. Sed Bal.vbi ſupra, cõcludit, ꝙ ſi eccleſia inſtituta vel cui donatum eſt a patre, poſtea donaret ſpurio intuitu pietatis & paupertatis, vel expreſſa cauſa remunerationis, talis donatio poſsit ſubſtineri de iure. & ita expreſſe tenet Alex.in conſi.iiij.numero 1.volumi.7.Bermondus in tracta.de publicis concubinariis. pagi.312.nume.10.

14 Amplia decimoquarto, vt talis filius non ſuccedat in feudum. Ita tenet Bal.in conſi.ccvij.nu.1.vol.2.pro qua opin. eſt tex.in cap.j.in.§.naturales ſi de feudo defunct.conten.ſit inter do. & agnat.vaſal. Eandem opin.tenet Io.Andr.in c.lator.& in c. per venerabilẽ. qui filii ſint legit. Pala. Ruu.in repet.c.per veſtras in.§.x. nume.4. Bellam.in deciſi.742.ſubſtitu.de dona.Bermõdus in tracta.de pub.concub.pag.311.nu.60.Facit ſupra dixi. in reg. 360.

1 Limita primo nõ procedere, quãdo filius ſpurius inſtituitur ſub conditione, ſcilicet ſi legitimabitur, quia tunc bene valet talis inſtitio, Ita tenet Bal. Imo. & Alex.in l.Gallus, in.§.inſtituens. ff.de libe.& poſthu. Albe.in l.libertas teſtamento.per illum text.ff.de manumiſ.teſta.& in l.quod conditionis ff.de donat. cau. mort.pro qua opin.eſt glo.in l.fi.in 6.intelle.ff. de reg. Caton. quã ad hoc allegat Bal.in l.ſeruus.C.de leg.facit etiam tex.in l.in tẽpus, ff. de hęred.inſtit.& in l.ſicut.& ibi gl.in prin.ff.de quib.mod.vſusfruct.amitt. Et hanc opin.dicit eſſe comm. Lancel.Deci.in d.§. inſtituẽs & ibi Iaſ.num.5.& Io.Gual.in trac.de arte teſtandi,ti.1.cau.14.nu.15.& Catell. Cotta in ver.ſpurius.el 3.& Curt.Iun.in conſi.lxxxiiij.nu.3.Lancel.Galiau. in rep.l.Gallus in.§. & quid ſi tantum.nu.4.ff.de libe.& poſthu. Et pendente conditione legitimationis ſpurius poteſt petere bonorum poſſeſsionem, ex qua obtinebit adminiſtrationem hæreditatis, antequam legitimetur, vt in l.ſi quis inſtituatur hęres, & ibi Bar.& alij Doc.ff.de hæred.inſtit.idem tenet Bal.in.l.fi.ff.de his qui ſunt ſui vel alien. iur. D. Couarruuias in Epitome, de ſponſalib.in 2.par.cap.8.§.v.nume.12.Pala. Ruu. in repe. Rub.de donationib.§.xxxix.numero 4.Fran.Curt. Iun. in dicto conſi.84.nu.4.Io. Gual. vbi refert alios doct. contrarium tenentes, in dicta cautela 14.nu.15.

2 Limita ſecundo, non procedere in nepote: nam nepos legitimus & naturalis ex filio ſpurio, deficiente prole legitima, poteſt ab auo hæres inſtitui. Ita tenet Bartol.nume.3.Imol.& Alexand.

Areti.& Iaſ.in l.Gallus in.§.quid ſi his.ff.de liberis.& poſth.idem
Bartol.in conſil.cxviij.incip.odioſus habens filium.vbi dicit quod
ita fuit iudicatum.Pan.in c.cum haberet.de eo qui duxit in matri-
mo.quam poll.per adulter.vbi concludit, quod licet pater non poſ-
ſit inſtituere filium ſpurium , non tamen prohibetur ab auo. Hanc
opinionem dicit eſſe communem Iaſ.in l.hereditas numero.*.C.de
his quibus vt indignis. Alex in conſi.lxxiiij.nu.2.lib.3. & ibi Ca-
rol. Molinæ.in eius addit. Dec.in conſi.cccclxij.nu.17.& 18.Cor-
neus in conſ.xxv.nume.10.volu.1.Ioan.Gual. in d.caut.xiiij.nu-
me.12.Bermondus in tracta.de publicis concubinariis,pag.350.nu-
me.65.ver.apud Legiſtas dificilior oritur dubitatio.vbi eã ibi mo-
uet.& in pagi.350.nu.70.eam determinat.Nicol.Boer.in deci.127.
numero 16.per gloſſ.quam ibi Doctor.ſequuntur in d.l.fi.C.de na-
tural.liber.Didacus del Caſtillo in l.ix.in glo.in verbo, ex teſta-
mento in legibus Tauri Gulel.Benedict.in repetitio.c.Rainutius,
in verbo,& vxorem nomine Adelaſiam,deci.v.nu. 131. Hanc etiã
dicit communem Roder.Xuarez.in lect.l.ix.titu.xi.lib.1.Fori.fo.
73.pagi.2,verſi.conſideratum & in lectura.l.j.titu.6.lib.3. fori.fol.
88.pagi.2.verſi. circa hoc queritur de pulchra quæſt. licet contra-
rium videatur tenere Chaſſ.in conſuetu.Burgun.in ti.{Des fiefs}
rub.3.§.5.fol.113.col.4.numero 70.ſed in effectu ibi tenet commu-
nem opinionem,quia debet intelligi opinio eius ſtante prole legi-
tima , prout in effectu concludit Iaſon , ad quem ſe remittit in di-
cta l.hæreditas.

Quæ limitatio in nepote nato ex filio inceſtuoſo non procedit,
ſecundum Bald.per text.ibi in l.ſi quis inceſti.nume. 2. C. de ince-
ſtis nup.quem dicit eſſe vnicum idem Bald.in cap.in præſentia,nu-
mero.35.de probation. Hanc opin.tenet Ant. Corſet. in ſingu. incipi.
hæres,el 4. Hippol.in ſingu.cxliii. Alex.in d.§.quod ſi his.& eam
dicit eſſe communẽ.Salicet.in d. l. ſi quis inceſti. hanc etiam tenet
Cifuentes in l.ix.nu.7. Tauri Docto.Couarruu.in Epitome,de ſpõ-
ſalibus,in ſecunda parte,cap.8.§.v.nume.30. Bermondus in tracta-
tu,de publicis concubinariis.pagi.35.nume. 70. verſi. iſta conclu-
ſio indubitanter procedit.Guleilm. Benedict.in repe.cap.Rainu.in
verbo.& vxorem nomine Adelaſiam.deciſione 5.nume.131.Cor-
neus in conſilio xxv.numero 15.vol.1.Caſtillo.in d.l. ix.Tauri,
verbo,ex teſtamento,Roderi. Xuarez in lectu.l.primæ,ti.6.lib.3.
fori,fol.89.pagina 1.licet contrarium teneat Paul.de Caſtr. in filio
inceſtuoſo,in d.§.quod ſi his nu.6.ad quem reſpondit Rod. Xuarez
vbi ſupra.& ab opi. Bal. velit recedere Iaſ.in d.§. quod ſi his.nu-
me.25.eandem opi.Bal. in d.l.ſi quis inceſti. dicit eſſe communem
Martin.Lauden.in tracta.de legitimat.nu.73.

Quod in nepote ex filio clerico locum non habet, ſed poſſunt ab
auo inſtitui.ita tenet Bal.in d.l.ſi quis inceſti.nume. 2. verſi.quæro
nunquid hæc lex.C.de inceſt.nupt. Ratio in qua ſe fundat eſt,quia
ſupra dicti filij clerici non ſunt inceſtuoſi, ſed ſpurij & ex ſtupro na-

ſi. Quam opi. tenet Petrus, Cinus, & Salice. in l. 2. C. de epiſco. & cleric. Abb. in c. ex tenore. & in c. cauſam quæ. & in c. lator qui fi-lij ſint legiti. Alexan. in d. §. quod ſi his, nume. 9. Roderic. Xuarez in lectura l. ix. titu. 11. libro 1. fori, fol. 73. pagi. 2. eandem opin. di-cit eſſe commu. Corſettus in ſingu. in verbo, fornicatio & Ciſuen-tes in l. ix. nume. 7. Tauri. pro qua opinione eſt glo. in c. per venera-bilem. qui filij ſint legit. in verbo, adulterinis. vbi filios clericorum vocat adulterinos.

3 Tertio limita, quandocunque pater aliquid relinquit ſpurio ſi in-grediatur monaſterium, nam tales legatum bene valet. Ita tenet Guliel. de Cugno, & ibi Bald. in num. 3. verſicu. iuxta hoc quero. in l. C. de ſacroſanct. eccle. quem ſequitur ibi And. de Beſetis in repe-titione. 111. Ratio eſt ſecundum Bald. quia ſicut per oblationem curiæ filij legitimantur. Authen. quibus mod. natura. effician. ſui. §. ſi quis igitur collatio. 7. per obligationem monaſterio factam. & il-lud dictum Bald. ſequitur Alexandr. in additio. ad Bartol. in l. cum quis. C. de natur. libe. & in l. neceſſariis, nu. 13. ff. de acquir. hæredit, & ibi Franc. de Aret. Ciſuentes in l. x. nu. 15. Tauri. Hippol in ſin-gu. cclxxiij. Iacob. de ſanto Georg. in Authen. non licet, nu. 11. C. de liberis præteriis.

4 Quarto limita, non procedere de iure canonico: nã de iure cano-nico filio ſpurio, adulterino, vel inceſtuoſo, debentur alimenta. Vt eſt tex. in c. cum haberet de eo qui duxit in matrimon. quam poll. per adulter. Ratio eſt, ne filius fame pereat. De iure regio eſt text. in l. 8. titu. 13. par. 6. & Abb. in dicto c. cum haberet. in viti. notab. di-cit illum text. non eſſe alibi ad hoc. Et huic iuri canonico ſtatur hodie, etiam de iure ciuili, ſecundum glo. in dicto c. cum haberet. in fine, quam ſequitur ibi Abb. Card. & alij Corſet. in ſingu. inci-piente, ſpurius. & hanc dicit communem opin. Iaſ. in conſi. xxvi. nu. 4. libro primo. Ioann. Gualden. in tracta de arte teſtandi, titu. 1. caute. xiiii. numero 13. Et circa hanc limitationem vide quæ dicã in ſequenti regula.

5 Quinto limita, vt pater teneatur filiam ſpuriam dotare, cum dos ſuccedat loco alimentorum. Ita tenet Bar. in d. Authen. ex comple-xu, vbi dicit ſe ita dixiſſe & conſuluiſſe, quod vſque ad quantita-tem ſufficientem pro alimẽtis, pater poteſt filio ſpurio relinquere, & eodem modo filiæ ſpuriæ pro dote ſua, cum ſine aliqua dote ne que poteſt ali neq; nubere. Quod dictũ dicit eſſet menti tenendum Panor. in d. c. cum haberet, nu. 5. idem tenet ipſe Bar. in l. ſi frauda-tor. in. §. qui a ſocero ff. de reuo. his quę in fraud. cred. dicens, quod ſi clericus dotaſſet filiam ſuam ſpuriam, valeret donatio, neque ab ea poſſet auferre quatenus ipſa de iure canonico poſſet capere pro alimentis. idem tenet idem Bartol. in l. ſi. nu. 7. ff. de his quib. vt in-dig. Hanc opin. tenet Roder. Xuarez in lect. l. j. ti. 6. lib. 3. fori. fo. 91. pag. 1. ver. & per dictum c. cum haberet, Circa quam limitaionem vide quæ dicam regula ſequenti,

6 Sexto fallit, quandocunque filius eſſet legitimatus, nam tunc po-
teſt inſtitui a patre. Ita probat tex. & ibi Ioann. Faber in l.cum
quis in fine. C. de natu. libe. tex. in Authen. quibus modis naturales
efficiatur ſui in. §. nullum, collatio. 7. & ita tenet Bald. in c. de ca
ſis. numero 34. de officio delega. quem ſequitur Iaſ. in Authenti
qua mulier, nume. 47. C. de ſacroſan. eccle. & in l. hac conſultiſsim
§. ex imperfecto, col. 1. C. de teſtamen. Catellianus Cotta in Me
moralib. iuris, in verbo, ſpurius, el 3. Deci. in conſi. cclviij. nume. 6
& Bermondus in tracta. de publicis concubinariis, pagi. 327. nume-
ro 39. & in pagi. 359. numero 81. Ciſuentes in l. xij. nu. 2. in legibus
Tauri. pro qua opinione eſt tex. ibi, inquantum dicit quod extanti
bus filiis legitimis & naturalibus, non ſuccedat legitimatus, ergo a
contrario, ſi non extant, ſuccedit. Facit quod ſupra dixi in regu.
lxix. & vltra ibi dicta notandum eſt, quod licet filius legitimatus
ſuccedat in bonis patris & poſsit inſtitui a patre, tamen non gau-
dent nobilitate parentum, ſed tenentur contribuere, ſicut ſi legitima
ti non eſſent, vt in pragm. ix. Anno 1544. Per quam pragmaticam
corrigitur l. ix. in fine titu. decimoquinto parte quarta. & in d. l. 12.
in fine Tauri.

7 Septimo limita, in filiis ſpuriis principum: nam Princeps poteſt
eis donare, & filias dotare. Ita notabiliter concludit Bal. in conſi.
ccccl vi. nu. 9. volu. 5. facit etiam quod notat idem Bal. in conſi. 217.
num. 11. volu. 1. quem ſequitur Nicol. Boer. in deciſi. cxxvii. nume.
17. Hanc etiam opin. tenet idem Bal. in c. j. nu. 30. de conſtitutio.
vbi dicit, ꝙ Princeps de plenitudine poteſtatis hoc facere poteſt, li
cet Barb. teneat contrarium in d. c. j. nume. 192. de conſti. vbi dicit,
ꝙ princeps poteſt dotare filias ſuas ſpurias eatenus quatenus ſuffi-
ciat ad alimenta, per gl. in d. c cum haberet. & per alia de quo ibi
per eum. & hoc modo dicit ꝙ procedit dictū Bal. ibi. & illud dictū
Barb. ſequitur Chaſſa. in conſue. Burg. in ti. { Des ſucceſsions). §. 4.
fo. 285. col. 2. nu. 14. Sed ſi hoc eſſet verum, nullum priuilegium eſſet
in Principe, cum quilibet priuatus non poſsit facere, etiam ſi ſit cle
ricus, vt ſupra dixi in 5. limit. præterea pro doctri. Bal. facit quod ſu
pra dixi in regu. 43. in 5. limita.

8 Octauo fallit, in matre nam: non extantibus deſcendentibus le-
gitimus & naturalibus, filius naturalis vel ſpurius ſuccedit matri
tā ab inteſtato quam ex teſtamento. Ita probat tex. in l. hac parte
& in l. ſi ſpurius. ff. vnde cogn. & in l. j. in. §. ſed ſi vulgo. ff. ad Ter
tull. & in. §. nouiſsime. Inſti. eo. tit. Probatur etiam de iure regio in l.
ix. Tauri. vbi inquit l. ꝙ extātibus filiis legitimis & naturalibus,
tales naturales tm̄ vel ſpurii. ex diſpōne matris ſunt capaces 5. par
tis bonorum. & ita tenet expreſſe ibi Ciſuentes nu. 1. Quod tm̄ eſt
verum niſi talis filius eſſet natus ex damnato & punibili coitu ex
parte matris, quia tunc etiam non extantibus filiis legitimis, fi-
lius non ſuccedit matri prǫterquam in quinta bonorū parte dunta-
xat, ſi ſibi relinquatur non alias, & ita expreſſe probat ſupra d. l. 9.

Tauri.& ibi expreſſe hoc tenent Ciſuentes & doct.& tex. ibi ponit in fine quando filius dicatur natus ex damnatus et punibili coitu Quod etiam ponit D. Couarruuias in Epitome de ſponſalibus, in 2. parte, cap.8.§.5.num.15.cum ſeq. Quod tamen procedit præterquam ſi talis mater eſſet per vim ſtuprata, quo caſu talis filius adulterinus non extantibus legitimis ſuccederet matri. Ita tenet Bal.in l.eam quam nu. 25. C. de fideicommiſ. vbi tenet, quod ſi tyranus habuit acceſſum ad aliquam mulierem per vim quod filius inde natus non dicitur ſpurius. Quam opi. tenet idem Bald. in l. ſi qua illuſtris nu.1. C. ad Orficia. quem ſequitur Ciſuentes in d. l.9.nu.2.& ibi Pala. Ruui.nu.15. Nicola. de Vbaldis in tract. de ſucceſsio. ab inteſta in 1.parte, numero 45. Pro qua opinione eſt tex in c. 1. 2. & 3. & in c. ita ne 32.q.5.& in c presbyteros 50.diſt.& in c.15. q.6. vbi probant illa iura quod ea quę fiunt contra voluntatem facientis, non imputantur ipſi facienti. Probatur etiam per text. in l.cura.in verſicu.neque ſi per vim.ff.de mune.et honori. Facit etiam pro hoc illud quod notat Ang.de Peru.in l.1,in.§.remouet.§.ff.de poſth. vbi tenet quod ſponſa violenter cognita ab ſponſo, poteſt ingredi monaſterium eo inuito, ſicut antea poterat quem ſequitur Hippo. in l. 1.in.§.præterea, numero 12.ff.de quæſtio.

9 Nono limita, vt non poſsit inſtitui hæres per viam fideicommiſ. Spurius fraude ceſſante poteſt inſtitui heres a patre, dummudo grauetur pure alteri reſtituere ſupra d. hæreditatem. Ratio eſt, quia cũ pater poſsit, imo debeat hodie ſpurio relinquere alimenta, vt in 4. limitatione dixi, et hoc debeat ſeruari in vtroque foro. Eſt ergo regula quod qui aliquid capere poteſt, licet ſolidum capere non poſsit poteſt inſtitui hęres, & grauari alteri reſtituere pure ita probat text.& in l.cogi.in.§.hi qui ſolidũ.ff.ad Trebel. vbi gl.1. ponit exẽplum in filio naturali. ſed cum ſpurius hodie poſsit aliquid a parentibus capere, & æquiparetur in hoc filio naturali, d. c.cum haberet. ergo idem eſt dicendum in filio ſpurio quod in naturali. Ita in ſpecie determinat Ang.& ibi Imol.in l.in tempus.ff.de hęred. inſtitu. idem Ang.in l.2.C.eod.titu. Alexan.in d.§.hi qui ſolidum. Bermõdus in tracta.de publicis concubinariis. pagin.317.numero 20. Pala. Ruuios in repe.c.per veſtras.§.10.numero 12. quod etiam videtur tenere Rode. Xuarez, licet nõ ſe bene firmet, in allegatione 27.fo. 196.pagi.2.verſic.pręterea imo. Ex quo apparet quod licet deciſio glo.in l.eam quam.in verbo coguntur.C.de fideicom. ſit iuridica tamen Doct. ponentes exemplum ibidem in capace in totum, ſcilicet de ſpurio, errant per inaduertentiam, habentes reſpectum ſolum ad ius ciuile, vetans ſpuriis a parentibus alimenta relinqui de quo in d. Authen.ex complexu. C. de inceſtis nupt. cum ſimilibus.& non reſpicientes, ſeu conſiderantes ius canonicum, de qno in d.c.cum haberet. corrigens in hoc ius ciuile cui ſtandum eſt.

Et hanc limitationem, intelligo veram, vt ſupra dixi, quandocunque conſtaret in ſe nullam fraudem continere, alias non procede-

ret.

ret,ſecundum Io.de Imo.in d.l.in tempus. Alexan in d.§.hi qui ſo-
C lidum. & in d.l.2.C.de heredi.inſti.Corneus in conſi. 217. numero 3.volumi 3.Io.Guandenſis in tracta.de arte teſtandi,titu.1.cautela 14.numero 10.

10 Decimo limita,in fratre:nam frater ſpurius natus ex eadem matre ſuccedit fratri ſuo ſpurio. Ita probat tex. in l.ſi ſpurius. & in hac parte.ff.vnde cogna.& ita expreſſe tenet Ludoui. de Sardis in tracta. de legitimatione, in 3.parte, cap.de ſpuriorum ſucceſsione, q.fin. Matth.de Afflict.in deciſi.96.Bermond.in tracta.de publicis concubinariis pagi.358.numero 78.Catellianus Cotta in Memorabilibus iuris,in verbo baſtardus. el 1. Circa quam limitationem vide D.Conarruui.in Epitome de ſponſalibus,in 2.parte, capitulo 8.§. 5.numero 19.

11 Vndecimo fallit,quando filius ſpurius inſtitutus eſt ab hærede patris. Ita concludit Barto.in l.ſi his qui ex bonis, numero.3.in 2.q. ff.de vulga.& pupil.vbi dicit,quod dicta inſtitutio facta in fauorem ſpurij,eſt valida,quia eſt tali arti teſtandi non debet preſumi fraus argu.tex.in l.edicto.in.§.ſed hæredem.ff.de aliena.iud.mutan.cau. fact.quem ſequuntur ibi omnes Doctor.ſecundum Iaſ.numero 10. Hanc opinionem ante Bar.tenuit Specula.& ibi Io. Andræ.in tit. de ſucceſsionibus ab inteſta. in.§.quid ſi pater inſtituit, numero 30. Bald.in l.eam quam,nu..54.C.de fideicomm. vbi pro iſta opinione adducit glo.in Auth.quibus modis natu.effici ſui.in.§.fin.in verbo, participium. col. 7. hanc opinionem tenet Alex. in conſi.51. nume.3.lib.2. vbi adducit tex. in l.qui titij. teſtamentum.ff.de his quibus vt indig.in ver.principaliter, vbi dicitur,quod principaliter conſideratur inſtitutio quæ fit per hæredem, non autem conſideratur inſtitutio remota facta per patrem naturalem in fauorem hæredis. Et hanc opinionem tenet Bermondus in tractatu de publicis concubinariis,pagina 314.nu.14.

Porro circa hanc regulam cadit queſtio notabilis, An clericus iam quod non poſsit inſtituere filium vel donare, poſsit inſtituere vel donare nurui? Hanc queſtionem reperio in iure noſtro tangi per Hoſtien.in c.1.in 2.col. de teſtamen. vbi concludit,quod cum talis donatio cenſeatur fraudulenta,quod nullo modo valeat,per iura quæ ibi allegat,& per ſupra d.in hac noſtra regu.& ſequitur Io. Andræ.ibi & Cardi.1.col.nu.3.

Contra quam opinionem,ibi,in c.cum officiciis. de teſtamen.videtur mihi magis verum per ſequentia fundamenta.& in primis facit nam clericus de bonis patrimonialibus poteſt teſtari.c.1.c.quia nos.de teſtamen.etiam de bonis acquiſitis intuitu eccleſiæ,ex quadam generali conſuetudine noſtræ Hiſpanæ,vt in c.cæterum,de donatio.& ibi gl.in verbo,rarum.ita tenet Sylueſter in ſumma,in verbo,clericus.in 4.verſi.2.Guido Papa in deciſio.115. Ioan.Bernar. in practica,cap.124.& ita expreſſe concludit D.Couarru.in c.cum in officij.nu.9.de teſtam.quod hodie deciſum eſt per quadam Extrauagantem

gantem

gantem Iulij Tertij noſtri Romani Pontificis. vbi permittitur omnibus clericis tam epiſcopis quam presbyteris vt poſſint teſtari de quibuſcunque bonis acquiſitis, ſiue intuitu patrimonij ſiue intuitu eccleſiæ: & ſic dico quod clericus non ſolum de propriis bonis, verum etiam de acquiſitis intuitu eccleſiæ poteſt nurui donare. Et quod talis donatio in ſe non contineat fraudem, vt præſupponunt ſupra d. Doct. patet ex ſequentibus fundamentis. nam ex tali donatione filio ſpurio nihil quęritur præter alimenta quæ habet ex illis bonis donatis vxori conſtante matrimonio, vt in l. doce ancillam, C. de rei vend. & in l. 7. ti. 11. par. 4. traditur per doct. in l. in rebus. C. de iure dot. vbi probatur, quod maritus conſtante matrimonio eſt dominus rei dotalis. quod intelligendum eſt impropriæ. l. 1. §. 1. tit. ff. ad Syllania. quia maritus tantummodo debet recipere fructus dotis vt alat familiam, vt in ſupra d. iuribus. Et patet hoc, quia ſoluto matrimonio dos reuertitur ad ipſam vxorem, vel ad hæredes eius. & ſic talis donatio non videtur fraudulenta, cum clericus poſsit filio ſuo alimenta relinquere, ne fame pereat, vt in d. c. cum haberet. & in l. 8. tit. 13. par. 6. & ita dixi ſupra in 4. limita. & dicã infra in regu. ſequen. & pater clericus tenetur dotare filiam. cum dos ſuccedat loco alimentorum, vt ſupra dixi in 5. limitatione. Quod non ſolum habet locum ex bonis patrimonialibus, verum etiã ex bonis intuitu eccleſiæ acquiſitis, vt eſt gloſſ. in cap. omnino 31. diſtin. facit quod infra dicam in regula ſequenti, in 5. Ampliatione. Et ſi dicatur quod talis donatio facta nurui eſſet fraudulenta, quia excederet quantitatem, vt in d. regula ſequenti, in 3. amplia. hoc eſſet verum in perſona filiorum: ſed in perſona nurus, hoc non eſt fraus, nec donatio dicit exced ere quantitatem, cum, vt ſupra dixi, maritus ex bonis datis vxori ſuę a patre clerico præter alimẽta, et ſic ſibi neceſſaria alia habere non poteſt. Nec obſtant dicta in regula ſequenti, in 5. limitatione. quod ſi filius poſsit alias habere vnde ſe alat, ꝙ pater non tenetur eum alimentare: quia hoc eſt verum ꝙ pater non tenetur, ſed licet non teneatur ita vt poſsit compelli, ſi vult bene poteſt, & ſic nubere filium cum vxore cui fecit donationem licet filius, vt ſupra dixi, habeat dominium. Et ſi opponatur etiam, quod talis maritus poteſt inſtitui ab vxore: hoc etiam nõ obſtat, cum ſpurius poſsit inſtitui ab hęrede patris, & valeat inſtitutio vt ſupra dixi in 11. limitatione. Pręterea quia eſt in poteſtate vxoris inſtituere maritum vel non. Nec etiam obſtat quod iſti habeãt inter ſe filios, & poſt mortem matris hæreditas clerici ad eos deueniat, quia tunc donatio non cenſetur fraudulenter facta, cum clericus poſsit, inſtituere nepos ex filio ſpurio natos, vt ſupra dixi in ſecunda limitatione, in fine. & ſic non eſt fraus quod poſt mortem aui clerici, vel matris hæreditas vel donatio peruenit ad nepotes filij ſpurij clerici. & ſic concludo valere talem donationem per ſupradicta fundamenta, & per alia quæ ex ſupra dicta regula & ſequẽti poſsunt colligi, verum etiam ſi poſt mortẽ nurus cui clericus fe-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cit donationem, illud quod ex donatione peruenit ad nurum,& ſic
ad vxorẽ filij ſpurij, veniat ad hęredes vxoris ſoluto matrimonio
iſti hęredes tenerentur maritum , & ſic filium ſpurium alimentare
ex hæreditate clerici. ſi filius alias non habet vnde ſe alat, non p
text. in Auth, præterea. C. vnde vir. & vxor. ſed per dicta in ſec
ti regula, in quarta ampliatione, vbi non ſolum parentes, verum e
hæredes ipſorum tenentur alere filium ſpurium . Quæ opinio ſup
dicta maxime procedit ſi talis donatio eſſet nurui a clerico facta a
te quam cum filio contrahat matrimonium. licet poſtea contrahat,
cum poſt donationem ſit in arbitrio uxoris contrahere matrimo
nium cum filio eiuſdem clerici vel non.

REGVLA CCCLXVII.

FILIVS ſpurius de iure canonico, debet habere alimenta a pa
rentibus. Hanc regulam probat tex. in cap. cum haberet. in fine,
de eo qui duxit in matrimonium. quam polluit per adulte. Circa
quam regulam vide doctor. ſupra poſitos in præcedenti regula, &
Lambertinum, vbi circa alimenta plura adducit, in tracta. iuriſpa
tronatus, in tertia quæſtione princi. 3. lib. a primo articulo vſque ad
finalem, folio 392. cum ſex ſequentibus.

1 Amplia primo, vt diſpoſitio huius regulæ ſeruetur in vtroque fo
ro quia ius ciuile in hoc corrigitur per ſupra dictum tex. in d. cap.
cum haberet. Ita probat glo. in d. c. cum haberet. in gloſſ. fina. in fi.
verbis, vbi hoc tenent Doctor. ſequendo d. glo. præcipue Abb. nu
mero 5. & hanc opinionem dicit eſſe communem. Deci., in c. cleri
ci. numero 4. de iudic. & in preſentia. nu. 115. de probatio. Hanc
etiam opinionem dicit eſſe communem , Ripa in reperit. l. ſi vn
quam, quæſtione xxvii. numero 68. C. de reuocan. donatio. & in
Rubri. ff. de verborum obligatio. numero 58. & Corſettus in ſingu
lari incipienti, Flij ſpurij. & in Repertorio ad Abb. in verbo , ali
menta. Neuiza. in ſua Sylua nptiali, libro tertio , numero 25 . Ber
mondus in tractatu de publicis concubinariis. pagina 34. nume. 7a
Calcaneus in conſi. 62. nu. 12.

2 Amplia ſecundo , non ſolum procedere in vita verum etiam in
morte: nam parentes in morte poſſunt relinquere alimenta filij ſpu
riis. Ita tenet Barto. in l. fi. nu. 7. ff. de his quibus ut indignis, vbi di
cit, quod filio poteſt aliquid relinqui a patre tempore mortis, tam
vt ſufficiat illi ad allimenta. quem ſequitur Roderi. Xuarez in le
ctura l. 1. titu. 6. lib. 3. fori, fo. 91. pagi. 1.

3 Amplia tertio , habere etiam locum in dote , nam pater tene
tur dotare filiam ſpuriam, & poteſt aliquam rem ei aſsignare in mat
te pro dote Ratio, eſt quia dos ſuccedit loco alimentorum, & bo
num eſt argumentum de alimentis ad dotem. l. cum poſt. §. gener. ff.
de iure dotium. & l. prima. ff. ſoluto matrimo. Ita tenet Barto. in d.
l. finali, numero 7. ff. de his quibus vt indignis. Abb. in d. c. cum ha

beret

beret,nu.5.Roderi. Xuarez in d.l.j.tit.vi.lib.iii.fori. fol.91.pag.1. & uide quod ſupra dixi in regu. præcedenti, in limita. Quod non ſolum habet locum in laicis, verum etiam in clericis: quia clerici tenentur dotare filiam ratione alimentorum, tam de iure canonico quã ciuili: ita tenet Bar. in d.l.ſi.ff. de his quib.ut indig. & in l. vxorem. in.§.pater.ff.de lega.tertio.quem ſequitur Guliel. Benedict.in repe. c. Rainutius. in verbo, dotem quam ei dederat: num.23.Ioan. Bapti. Caccialu. in repe.l.ſi qua illuſtris.nu.92.C.ad Orphicia.Cifuentes in l.ix. Tauri,nu.9. Quod non ſolum habet locum in bonis patrimonialibus, uerum etiam ex bonis intuitu eccleſię acquiſitis. ut probat gl. in c. omnino.xxxi. diſtinctio. & ita tenet per eam, vbi eam notabiliter declarat Pala. Ruuios in repe.c. per ueſtras.§. xxiii,nu.13.Bermondus in d.tract.pag.337.nu.53.& 54.

Quod eſt uerum niſi dos excederet magnam quantitatem; quia tunc præſumeretur fraus: ſecundum Bar. in l.j.C.de natu.libe.Abb. in conſi.cxv.vol.ii.facit tex.in l.filiæ.ff.de lega.iii.& in l.quęro.ff. de iure doti.Ioan.Gual.in tract.de arte teſtandi: tit.j. cautel.xiiii. nu.11.Rodericus Xuarez in ſupra dicto loco. Nicolaus de Vbaldis in tract.de ſucceſsio. ab inteſtato: in j.parte,nu.50. Nicolaus Boer. in deciſio.cxxvii.nu.7.Guliel. Benedictus in repet.c.Rainutius. in verb. & vxorem nomine Adelaſiam. deciſi.v.nu.126. de teſtam. Matheſi. in tract.de ſucceſsio.ab inteſtato: in iii.membr.j.arti.nu. 13. Ciſuentes in l.ix. Tauri.nu.10. Chaſſa. in conſut. Burgund. in tit.(des ſucceſsions.) Rub.viij.§.iij.nu.11.fol.285. col.ij.Caccialu. in repet.l.ſi qua illuſtris. nu.91. Quod tamen hodie de iure regio eſt taxatum vſque ad quintam partem bonorum patris, quam poteſt relinquere filiis ſpuriis pater vel mater in vita vel in morte: de qua filij poſſunt ad libitum diſponere in uita vel in articulo mortis, etiã quantum ad proprietatem: ut probatur l.ix.& x.in legibus Tauri: & ibi Ciſueptes, & Docto.Pala. Ruuios in repet.c. per veſteras.§. xxiiij.nu.10.Xuarez in lect.l.j.ti.vi.lib.iij. fori,fol.91.pag.2.

4 Amplia quarto procedere, ut non ſolum pater, & mater teneantur eos alimentare, uerum etiam ſucceſſores ipſorum. Ita tenet Bal. in Authen.licet.C.de naturali.libe. & notatur in d.c. cum haberet. Chaſſa.in conſue.Burg.in tit. (Des ſucceſsions.) rubr.viij.§.iij.fol. 284.col.iij.nu.3.Bermon.in tract. de publicis concubinariis: pagi. 336.nu.52.Laur.Calca.in conſ.lxij.nu.17.Matheſi.in ſing.cxlviij. Abb. in conſi.cxv.in ij.vol. Et pro iſta opi.eſt text. de iure regio. in l.viij.tit.xiij. patre vi. Quod etiam procedit ſi fiſcus ſit hęres. ita tenet Pala. Ruuios in repe.c.per.veſtras.§.xxiiij.nu.8.& 9.& ſic quod quandocunque bona ſunt confiſcata, fiſcus teneatur alimentare filios, etiam ſpurios.

5 Quinto amplia, habere locum in filiis inceſtuoſis. Ita notabiliter per d.c.cum haberet, tenet expreſſe Nicol.de Vbal.in tract.de ſucceſsio.ab inteſta in j.par.nu.46.& ante eũ Imo. in l. ex facto.in.§. ſi quis rogatus,el j.in v.col.nu.7.ff.ad Trebellia.D.de Segura.in l.

cohæredi.

cohæredi. in.§.cum filię.nu.123.ff.de vulga.& pupil. D.Couar.in Epitome de ſponſalibus.in ij.par.c.viij.§.vj.nu.6.in fi.Roder.Xuarez in l.j.tit.vi.lib.iij. fori, fol.91.pag.2. Quę opinio comprobatur per text. in l. ix. Tauri: ubi permittitur matri vel patri relinquere filijs inceſtuoſis quintam partem bonorum ſuorum ratione alimentorum. Licet contrarium teneat Bal. in Auth. ex complexu.nu.1.C. de inceſtis,& inuti. nupt. & Pala. Ruuios in d.l.ix.nu.50. Tauri & Ludo. de Sardis in tract.de naturali. liberis: in.§.de obligatione inter patrem,& filium. nu.4.in fi.

6 Amplia ſexto procedere,ut pater vel mater pro anima filij ſpurij præmortui poſsit in uita ſua donare, vel in morte relinquere: quia licet poſt mortem cibo non indigeat corporali, tamen neceſſarius ei eſt cibus ſpiritualis pro anima: & cui debetur cibus corporalis, fortius debetur ei ſpiritualis pro redemptione animę. Ita tenet Io.Faber in.§.pœnales. Inſti.de perpet. & tempora.actio.nu.8.in fi.quem ſequitur Guliel. Benedi.in repe.c. Rainutius, in uerbo,& uxorem nomine Adelaſiam deciſi.v.nu.125.de teſtam.

7 Amplia ſeptimo habere locum, etiam in nepote, uel pronepote: nam auus,& proauus, deficiente patre uel matre, tenentur alere nepotes,& pronepotes. Ita per tex.in d.c.cum haberet.in fi.tenet Nicol. de Vbal. in tract. de ſucceſsio. ab inteſtato.in.j.par.nu.47.quẽ ſequitur Barto. Soci. in conſi.clxj.nu.1.lib.ij.col.ij.verſi.quarto,& ultimo præmitto.eandem opinionem tenet D.Couarru. in d.Epitome,in ii.par.c.viij.§.vj. vbi dicit,quod non obſtat tex. in l.v.titu. xix.par.iiij.ubi probat tex.filios ſpurios alendos eſſe a matre,auo, & proauo materni generis. quia text. ille loquitur ſecundum rigorem iuris ciuilis, non autem attenta æquitate iuris canonici, de qua in d.c.cum haberet.

1 Limita primo hanc regulam non procedere,quandocunque filius habet vnde ſe alat: nam tunc pater non tenetur eum alere.Ita probat tex.in l.ſi quis a liberis,in.§.ſed ſi filius.ff. de libe.agno. tenet Ant.de Butrio,& ibi Abb. in d.c.cum haberet.nu.10. Baptiſt.Caccialupus in repe.l.ſi qua illuſtris.nu.93.C.ad Orficia.Soci.in conſi. cxxi. nu.47.lib.iiii.Lauren.Calca.in conſi.lxii.nu.14. Nicol.de Vbaldis in tract. de ſucceſsioni. ab inteſtato. in j. par.nu.49. Deci. in conſi.cccccclxxvi.Alex.in conſi.lxiiii. nu.4. lib.ii.& Bermondus in tract. de publicis concubinariis,pag.139.nu.58. verſi.ſed aduerte. Cifuentes in l.ix.nume.1. Tauri,ubi concludunt,quod quandocunque tales filij habent unde ſe alant, uel poſſunt ſe alias ſuis laboribus alimentare, patres ad hoc non tenentur. Quæ limitatio in ſe maximam æquitatem de iure uidetur continere: quia ratio finalis ſupra dictę regulæ eſt,ne filij ſpurij priuati alimentis,pereant fame: quæ ratio ceſſat,quando ſpurius habet bona, uel artem ex quibus poteſt ſe alimentare,nam tunc ceſſat diſpoſitio huius regulę: & ceſſante ratione,ceſſare debet diſpoſitio legis: ut in l. adigere. in.§. quamuis,ff.de iure patrona. De iure regio probatur in l.vi.tit.xix. par.iii.

par.iii. Quod tamē intellige procedere, niſi dedecus ſit filiis artem quam ſciunt exercere. ita concludit Bar. in tract. de alimentis. quē ſequuntur ſupra dicti Doc. & ita tenet Pala. Rubi. in repe.c.per ve ſtras.in §.xxiii.nu.7. D. Couarruuias in d. Epitome de ſponſa. in ii.parte,c. viii.§.vi.nu.9.

2 Limita ſecundo, quandocunque pater eget, & nō habet vnde poſ ſit prędictos filios alere: nam tunc non tenetur ultra quam facere poteſt. Ita probat glo.in d.c. cum haberet. & ibi Abb.per eum, nu. 10. De iure regio probatur in l.v.tit.xix.par.iiii.

3 Limita tertio, quando talis filius commiſit aliquam ingratitudinem contra patrem: nam omnes cauſæ ſufficientes ad exhęredandū filium de quibus in Authen.vt cum de appellatione cogno.in.§.cau ſas.colla.viij.glo.in c.quintauallis. de iureiuran.ſufficiunt ad priuādum eum alimentis. Ita probat gl.in l.ſi quis a liberis.in.§.idem iudex.in ver.detulerat.ff.de libe.agnoſcen.& in l.ſi.in uer.promerue rit.C.de alen.libe.& ita expreſſe tenet Abb. in d. c. cum haberet. nu.10. & facit quod ſupra dixi in regu.ccclxviii.in.iii. limita.

REGVLA CCCLXVIII.

Filivs non poteſt inſtitui a patre ſub conditione caſuali vel mixta, niſi ſub contraria exhęredetur: alioquin teſtamentū eſt nullum. Hanc regulam probat tex.in l.ſi pater.C. de inſtitut. & ſubſti. ibi, iure teſtatus non uidetur. Facit etiam tex.in l.j.ff.de iniuſt. rup. tex.in l. Lucius. in uerb.nullius eſſe momenti.ff. de condi. & dem. Hanc regulam limitat quatuor modis Bernard. de Luco in regu. dccxxvii.remittendo ſe ad Iaſ. in d.l. ſi pater. Eandem etiam ampliat quinque modis, & limitat uno & uiginti modis Gerardus Alber. in repet.d.l.ſi pater. a num.62. vſque ad nu.131. Circa quam regulam notandum eſt, quod hodie corrigitur d.l. ſi pater. & talis conditio reijcitur de medio uſque ad legitimam filij, & ualet teſtamentum. ita tenet gloſſ. in d.l. ſi pater. in uerbo, erat; & in l. ſiuis quoque.in uerbo, conſtat.ff. de hęre. inſtituen.Barto. in d.l.ſi pater. colume.2. ubi dicit quod uſque ad ſuum tempus omnes Docto. tenuerunt contra ſupra dictam glo. in d.l. ſi pater, pro qua opin. adducit tex.in l. ſcimus.in.§.cum autem.C.de inoffic. teſtamen. quam opinionem glo.& Bar.dicit eſſe communem Iaſ.in d.l. ſi pater. num.19.& ibi Alexand. & Docto. pręcipue Iacobi. de ſancto Georg.num.13. ubi dicit, quod in queſtione facti obtinuit ſecundum opin. illius glo. & quod ita fuit iudicatum per tres ſententias. Eandem opin.ubi latiſsime eam examinat, & dicit ſupra dictam regulam eſſe correctam per tex. in d.l.quoniam in prioribus.C.de inofficioſo teſtam.tenuit Roderi. Xuarez ubi plura in hoc adducit, in repeti.d.l. quoniam in prioribus, fol.6.col.iii.verſi. ſed ad pleniorem intellectum huius legis, a num.1.uſque ad fi. & idem Xuarez in eadem repet. fol.14.in iii.ampliatione, per totam, Eandem opinionem tenet Fran.de Ripa

in

in rubr.ff.de vulgari.nu.157.Bern. de Luco in d.regula dccxxvij.
Montaluus in glo.l.ix.tit.iiij.par.vj.& Guliel. Benedict. in repe.
c. Rainutius. in verbo,deliquit.nu.18.de teſtam.Pro qua opinione
videtur tex. de iure regio in l.ix.& xi.tit.iiij.par.vj.& in l.xvij.
ti.j.parte vj. in fi.ibi,(deuen la auer libre y quita ſin embargo y ſin
agrauamiento y ſin ninguna condicion.)Licet aliqui Doct.quos re-
fert Roderi. Xuarez in d.fol.6. teneant contrariam opi.gl. & Bar.
& licet opi.contrariam dicat eſſe veriorem Deci.in d.l.ſi pater.nu.
14. in pe.col.in medio.ver.in fi.gl.ſed ibi etiam dicit opi. ſupra di-
ctam Bar.& gl. eſſe commu. quam opi. Decij ſequitur Ioan.Gom-
ſius in Rubr.nu.9.C.de impube.& alijs ſubſtitutionibus.

REGVLA CCCLXIX.

FILIVSFAMILIAS non tenetur de mutuo. Hanc regu-
lam probat tex.in l.j. & ibi Doctor.ff.ad Macedonia. De iure re-
gio eſt tex.in l.iiij.tit.j.par.v. Circa quam regulā vide Docto.in
l.iiij.§.j.ff.quod cum eo.Iaſ.in l.qui cum ſe.ff.de re iud.Bal.in l.Ma-
cedoniani,C.ad Macedo.in l. ſi filiusfamilias.ff.ſi certum peta.Go-
me.in prin.Inſti.de actio.nu.47. Alciatum in tract. præſumptionum,
in j.regula præſump.xlij.

Hanc regulam limitat quinque modis tex. in l.ij.C.ad Macedo-
nia. Eadem regulam limitat vndecim modis Petrus de Vnzola in
practica artis notariatus.in.§.de filiofamilias,& vnde dicatur. a nu.
25.vſque ad fi.& ibi a nu.1.vſque ad nu.25. tractat materiam huius
regulæ,quas xj. limitationes ante eum poſuit gl. in.§.illud. in ver-
bo,ſenatus. Inſti. quod cum eo.

1 Vltra quas limitationes limita.j.quandocunque filiusfamilias re-
cipit pecuniam mutuo ab altero fratre qui etiam erat in poteſtate pa-
tris. Ita probat gl. in l.frater a fratre.in gl. magna: verſi.item quæ-
ro.ff.de condi.indeb. quæ vult,quod alter frater obligetur naturali-
ter,& ciuiliter,& cum effectu: & ſic glo. non vult quod habeat lo-
cum ſenatuſconſultum Macedonianum. Quam gl. ad hoc ponderat
Sali. ibi Bal. in l.fi.col.iij.circa fi.C.quod cum eo. eandem gl. dicit
eſſe uerā,& non habere contradicentem in hoc,vbi aſſignat rōnem
huius ſimilitudinis, Iaſ. in l.frater a fratre,in j. lect.nu.36.

2 Limita ſecundo,non procedere in foro conſcientiæ: nam filiusfa-
milias qui vtitur exceptione Macedoniani,vbi vere fuit ſibi mutua-
tum,incurrit peccatum: Ita concludit Innocent.in c. quia plerique.
nu.5.de immunita. eccleſi.quem ſequitur ibi Abb. nu.26. Alex. in
additio. ad Bar.in l.j.in j. additio.ff.ad Macedo.Iaſ.in l. ſi filiusfa-
milias,nu.1.ff.ſi certum peta.

REGVLA CCCLXX.

FILIO ſtudenti mutuum factum,poteſt repeti a patre. Hanc
regulam

regulam probat tex. in.l.ſed Iulianus, in.§.proinde, & ibi gl.ff.ad Macedonia, & ibi Barto. gl. in l.Macedoniani, in verbo, non recuſaret.C.eo.tit. Hanc opinionem tenet Bal.in l.omni modo, in.§.imputari, col. fin.C.de inoffi. teſtamen. Alex. in. l.fi.C.de nego. geſt. Soci. in regula cxxxvij.in i,limita. De iure regio probatur in.l.vj. titu.j.parte.v.

1 Amplia primo habere locum, ſi receperit libros commodatos, & poſtea moriatur: nam tenetur pater eos reſtituere ſicut mutuum. Ita tenet Ioan. de Anania in c.j. de Magiſt. Petrus Rauennas in Alphabeto ſuo, in verſic.ſcholaris. quos ſequitur Petrus Rebuf. in tract. de priuilegiis ſcholarium: priuil.lviij.nu.2.

2 Amplia ſecundo, etiam ſi contra voluntatem patris filius eſſet in ſtudio: nam tunc pro ea parte quam domi expenſurus erat, pater indiſtincte tenetur. Vt in l.iij.in.§.proinde.ff.de in rem verſo. & ita expreſſe per illũ tenet Petrus de Vnzola, ubi hoc declarat, in practica artis notariatus.§.de filiofamilias, & vnde dicatur, nu.30.

3 Amplia tertio, habere locũ in monacho: nam ſi abbas mittit monachum ad ſtudium, in dubio videtur ſe obligare ad expenſas factas per monachum in ſtudio. Ita expreſſe concludunt Doct. precipue Areti. vbi hoc notabiliter declarat, in c. ex parte, nu.13. & 14.de accuſatio.

4 Amplia quarto, non ſolum habere locum in filio ſtudenti, verum etiam in alio quocunque filio quandocunque feciſſet ſe debitorem, vt ſe aleret: quia tunc teneretur pater ſoluere illud debitum contractum pro alimentis. Vt notatur in.l.libertis quos, in.§.j.ff.de alime. & ciba.leg.& ita expreſſe tenet Matthæ.de Afflict.in deciſi.Neapoli.deciſi.x.nu.4. Aret.in d.c. ex parte, nu.13.

1 Limita primo, quando filius erat aptus ad ſtudium, & ſtudebat: alioquin pater non tenetur. Vt in l.Stichus.ff.de leg.iij. Quod tamen eſt verum quando filius non erat in ſtudio voluntate patris: ſi vero eſſet in ſtudio de voluntate patris, tunc ſiue filius bene ſtudeat ſiue non, pater tenetur: Niſi pater crederet filium bene ſtudere, & creditor ſciebat eum non dare operã literis, tunc patri daretur exceptio contra mercatorem petentem pecuniam mutuatam, argum. tex.in.l.ſi quis cum ſciret.ff.de vſucap. pro empto. & in.l. cũ quis. ff.de ſolutio. & ita expreſſe tenet Petrus Rebuf.in d.tract.de priuileg.ſchola.priuil.lviij.nu.6.& 9.

2 Limita ſecundo procedere, tantummodo vſque ad eam quantitatem quam pater ſolebat ſubminiſtrare filio, non vltra. Ita probat tex.in d.l. ſed Iulianus, in §. quod dicitur.ff. ad Macedonia. & ita expreſſe tenet ibi Sali.& Albe.nu.10.

3 Tertio limita, habere locum conſiderata patris facultate, & alia familia: & ſecundum hoc debet iudex arbitrari vt pater teneatur, & non vltra. Ita tenet Albe.in d.l.ſed Iulianus, in.§. quanquã, nu.11.ff.ad Macedonia. quem ſequitur Petrus Rebuffus.in d.tract.priuil.lviij.nume.7. nam ſaltem tenebitur pater ad illam quantitatem

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

quam domi ſtudens erat impenſurus, & non vltra: quia ibi non viuebat vento, vt lupus: vt dicit gl. in l. fi. C. de alimen. pupil. præſtan. facit quod ſupra dixi in iiij. ampliatione. Quam limita. intellige quando filius erat in ſtudio contra voluntatem patris, vt etiam dixi ſupra.

4 Quarto limita, quandocunque conſtaret quod pater prouidebat filio ſuo de rebus neceſſariis: nam tunc pater non tenetur de mutuo facto per filium etiam ſtudentem, Ita probatur de iure regio in l. ti. xix. par. iiij. Quod tamen eſt verum, quandocunque is qui mutuauit filio, ſciebat quod pater prouidebat ei de rebus neceſſariis: ſecus tamen ſi hoc ignorabat: nam tunc bene poteſt agere contra patrẽ: vt in l. ſed & ſi pupillus, in. §. præſcribere. ff. de inſtitutoria, & in l. fi. ff. pro ſuo, & ita expreſſe tenet Sali. in d. l. ſed Iulianus, in §. quod dicitur, in fin. verbis. ff. ad Macedonia.

5 Quinto limita, non procedere hodie de iure regio. Vt in pragmati. vi. de Valladolid, Anni Domini. 1542. vbi fuit ſtatutum, quod ſi aliquis mutuauerit vel vẽdiderit aliquam rem filio ſcholari, non poſsit mutuum vel debitum a patre vel a matre petere, niſi ab ipſomet filio. Quam pragmaticam intelligo veram, niſi clariſsime conſtitiſſet ꝙ pater non prouidebat filio ſuo de alimentis neceſſariis in ſtudio: quia tunc illud quod appareret eſſe mutuatum filio, bene poſſet a patre peti, non obſtãte ſupra dict. pragma. vt ſupra dictum eſt.

REGVLA CCCLXXI.

Filivs ſcholaris non tenetur libros a patre datos, poſt eius mortem conferre, licet cum fratribus ſuccedat: ſed eos habebit præcipuos. Tex. eſt & ibi glo. in l. quæ pater. ff. fami. hercif. & in l. filię cuius. C. eod. tit. & ibi Cin. & Salice. Bar. in l. j. §. nec caſtrenſe. ff. de collat. bono. & glo. in pragmatica ſanctione: in tit. de collationibus; in. §. vt liberius, & hęc opi. eſt communis ſecundũ Iaſo. in. l. filię licet, in fi. C. de colla. Alberi. & Alex. in. l. ſi donatione. in fi. eo. tit. Fabianus de Monte, in repe. Authen. nouiſsima. queſt. xxvi. in prin. C. de inoffi. teſtamen. Alex. in conſ. 50. nu. 17. lib. vi. & in conſi. cxlix. in fine, lib. vij. Ioan. Sanxon. in Conſuetud. Turonenſ. in ti. (De ſucceſsion de gens roturiers.) fol. 309. col. iiij. Palla. Ruuios in l. xvij. Tauri. nu. 16. & ita expreſſe tenui in regula ccxxij. in iij. limita. De iure regio probatur hæc regula in l. iiij. ti. iiij. par. v. in fi. & in l. v. ti. xv. par. vi. Et circa hanc reg. vide vltra doct. in l. ſi donatione. & in l. filię licet. C. de colla. Vitalem Nemauſenſem in tracta. de collatio. q. v. nu. 10.

Hãc regulam ampliat quatuor modis, & limitat quinque modis Petrus Rebuffus in tracta. de priuilegiis ſcholarium: in priuil. 55. a num. 1. vſque ad finem.

REGVLA CCCLXXII.

Filivs poteſt cõpellere patrem, vt ſibi miniſtret ſumptus & expenſas in ſtudio. Hanc reg. probat tex. in l. de bonis, in. §. non ſolum. ff. de Carbo. edict. cuius verba ſunt. non ſolum alimenta pręſtari debent pupillo, ſed etiam in ſtudia, & cæteras neceſſarias impenſas debet impendere pro modo facultatem. Et licet non loquatur de patre tamen tex. & ibi expreſſe Doct. in patre loquuntur, in l. Macedoniani. C. ad Macedonia. & ita tenet Vitalis Nemanſenſis in tract. de colla. queſt. v. nu. 11. in fi. verbis Barth. Bolo. in rep. Authen. habita. C. ne filij. pro pat. nu. 167. Circa quam regulam vide ſupra poſita in reg. cclxx.

Hanc regulam ponit cum quatuor limitati. Petrus Rebuffus in tract. de priuilegiis ſcholarium: in priuil. liij. a nu. 1. vſque ad fi.

REGVLA CCCLXXIII.

Filia clam contrahens matrimonium, poteſt a patre exhęredari. Hanc regulam probat tex. in l. xlix. Tauri. Circa quam vltra Doct. ibi, vide Pala. Ruui. in repe. c. per veſtras. in. iij. no. §. vi. cum ſeq. D. Cortuu. in Epitome de ſpõſalibus: in ii. par. c. iij. §. viii. nu. 5. & in c. vi. in prin. nu. 7. Chaſſanę. in conſue. Burg. in ti. {Des Iuſtices.) Rubr. j. §. iiij. fol. 32. col. iiij. nu. 16. cum ſeq. Pariſi. notab. in conſi. xxix. per totum, lib. iij. Matthæ. de Afflict. in conſt. Neapol. lib. ij. Rubr. ix. nu. 1. cum aliis.

Hanc regulam limitat quinque modis. D. de Caſtillo in d. l. xlix. Tauri. nu. 31. in gl. in ver. (a ſus hijas.)

REGVLA CCCLXXIIII.

Fisci priuilegia quot ſint, vide. xxxi. quos ponit Pau. de Ca. in l. ſi in te. nu. 3. C. de priuileg. fiſci. Et trigintaduo priuilegia ponit Ioa. Gallus in queſt. per Areſta Parlamenti Pariſienſis deciſis. q. clvj. fol. clxxx. col. ij. cum ſeq.

Sexagintaſex priuilegia ponit Iacobi. de S. Georg. in tract. feudorum: in verbo, ſed an princeps, a nu. 2. vſque ad fi.

Prætetea xci. priuilegia ponit Matthę. de Afflict. in c. ſi duo fratres, nu. 15. vſque ad nu. 109. de fratri. de nouo inueſti. in vſi. feu.

Ad hæc vide cxl. priuilegia fiſci quæ ponit Fran. Luca. de Parma in tract. de fiſco, & eius priuilegiis: in j. par. nu. 7. vſque ad fi.)

REGVLA CCCLXXV.

Fiscvs ratione partis hæreditatis quam habet cum ſocio, poteſt vendere totam hęreditatem. Hanc regulam probai text. in l.

multum, intereſt. C. de commu. rerum aliena. & in l. vni. C. de vend. rer. fiſca. lib. x. & ibi Bar. & Doct. Hanc regu. per ſupra dict. auth. tra doct. vbi ſupra ponit Abb. in c. ratio nulla, nu. 2. de præben. Dec. in c. cū omnes in ij. lect. nu. 38. & de conſti. & in conſi. ccxx. nu. 7. Ioan. Gallus in quæſt. per Areſta Parlamenti deciſis, quæ. clvi. in ix. priuilegio. Matthę. de Afflictis in c. ſi duo fratres, nu. de fratri. de nouo beneſi. inueſti. in vſib. feu. & in tracta. de iure protomiſæos. in prin. nu. 6. & alios quam plures Doct. quos ſupra allegaui in regu. ccxcv. in iii. limita.

1 Amplia primo, etiam ſi fiſcus in tali re communi haberet minimam partem. Ita probat tex. in d. l. j. C. de vendi. rerum fiſca. lib. x.

2 Amplia ſecundo, idem eſſe in eccleſia. Ita tenet Pyrrhus Englebermeus in d. l. vnica, quam opinionem dicit ſe conſulendo tenuiſſe, æquiparando fiſcum, & eccleſiam, Andręas ab Exea in c. cū omnes, nu. 154. de conſtitu. Ioan. de Platea in d. l. vni. nu. 1. C. de venditio. rerum fiſca. lib. x. vbi hanc opi. ante omnes tenuit.

3 Amplia tertio, habere locum in re obligata fiſco, & alteri priuato: vt etiam fiſcus poſſit totam vendere. Vt in l. res quę. in. §. j. ff. de iure fiſci, & ita tenet Bal. in d. l. vnica, nu. 7. & ibi Bart. nu. 3. Ioan. de Platea ibi nume. 3. Salice. in d. l. multum, nu. 2. C. de commu. rerum aliena.

4 Amplia quarto, vt etiam fiſcus poſſit totam rem communem pignorare. Vt eſt gl. fi. in. l. vnica. C. ſi communis rei pigno. data ſit, & ibi Petrus de Bellaper. Sali. in d. l. multum, num. 2. in fi. verſic. & Bal. Ioan. de Platea in d. l. vnica, de venditione rerum fiſcalium, lib. x. nu. 1.

5 Amplia quinto, etiam ſi res ſit diuidua. Ita probat gl. in d. l. vni. in ver. diſtrahatur: quam ibi ſequitur Odofred. C. de vendit. rerum fiſca. lib. x. & ibi Bar. nu. 2. vbi dicit, quod ſi eſt vtilitas fiſci, quia maiori pretio venditur tota domus quam pars: vt in l. Mæuius in fi. ff. fami. herciſ. indiſtincte totum poteſt vendere fiſcus: cum hæc regula ſit permiſſa in vtilitatem fiſci, vt in d. l. ij. & ibi gl. C. cōmu. rerum alie. alias eſſet ſecus: cum nulla tunc fiſci verteretur vtilitas. quem ſequitur Sali. in d. l. ij. nu. 1. in fine. Ioan. de Platea: vbi per illud dictum Barto. limitat ſupra dictam regulam in d. l. vnica, nume. 1. col. j.

6 Amplia ſexto, vt in tantum procedat quod totum pretium rei communis debet emptor ſoluere fiſco: & ſoluendo emptor fiſco, liberatur ipſe emptor: licet fiſcus teneatur ſocio partem ſuā pretij tradere: Ita tenet Bal. in d. l. ij. C. cōmu. rerū aliena. facit tex. in. l. ſenatus. & in l. res quę. in. §. j. ff. de iure fiſci. Bar. in d. l. vni. nu. 4. quos ſequitur Fran. Lucanus de Parma in trac. de priuilegiis fiſci. in j. par. nu. 36. quam opi. tenet Sali. in d. l. multum. nu. 2. gl. in d. l. vni. in ver. reddigatur. & ibi Ioan. de Platea. C. de venditio. rerum fiſca.

1 Limita primo non procedere, quandocunque fiſcus haberet tantummodo vſumfructū: nā tunc ratione vſusfructus, non pōt vēdere

propric.

proprietatem. Ita concludit Bal. in d. l. multum intereſt nu. 4. de cõ mun. rerum aliena.

Limita ſecundo non procedere, quando fiſcus non interpellauit primo ſocium, an vellet emere partem ſuam: nam ad hoc vt proce dat hæc regula, debet fiſcus prius interpellare ſocium. Ita tenet Bal. in d. l. ij. C. de commu. rerum aliena. quem ſequitur Ripa in l. ſerui electione. in. §. labeo nu. 15. ff. de lega. j. Iaſ. in l. ſi. nu. 11. C. de iure emphyteu.

REGVLA CCCLXXVI.

FORMA rei peremptæ, ſi aliquid ex materia remaneat poteſt durare circa illud quod remanet prior diſpoſitio ac ius actio, & obligatio. Hanc regulam probat tex. in l. domo pignori data. ff. de pign. actio. & in l. Paulus. in. §. domus. ff. de pigno. vbi combuſta domo pignorata, vel diruta, ita quod ad aream ſit redacta, durat pignus in ea. Facit in l. ſeruum filij. in. §. ſi pocula. ff. de lega. j. vbi legatum poculorum debetur, licet deſierint eſſe pocula, & fuerint ad maſſam redacta. Facit etiam text. in l. ſi ſeruus in. §. boue. ff. de condictione furti. vbi mortuo boue mihi ſubtracto, poſſum vendicare carnes, corium, & cornua. Eandem regulam probat etiam tex. in l. ſi ego. in. §. idem ait. ff. de publicia. in rem actio. vbi diruta domo competit habenti publicianam actio ad aream & cæmenta.

Hanc regulam ampliat decem modis, & limitat nouem modis Alber. Brun. in tract. de interitu & peremptione, in 6. concluſione: a nume. 23. vſque ad nu. 49. in 17. volum. tract. diuerſorum doctorum fol. 91. col. 4.

REGVLA CCCLXXVII.

FORVM ſui originis mutat mulier nubendo viro alterius fori. Hanc regu. probat tex. in l. cum quædam puella. ff. de iuriſdict. om. iud. & in l. exigere dotem. ff. de iudi. & in c. j. de ſponſ. & in l. ſi. in. §. idem reſcripſerunt. ff. ad municip. Circa quam regu. vltra Doct. in ſupra dictis locis, vide Chaſſa. in conſuetu. Bur. in ti. (Des droits.) Rub. 4. §. 2. fo. 134. col. 3. nu. 12. in ver. aduerte quod ſi vir. Frã. Cur. Iun. & ibi Iaco. in d. l. cum quædam puella. & in d. l. exigere dotem. Feli. in d. c. 1. num. 24. de ſponſa. Iaſ. in l. ſi arrogator. nume. 41. de adoptio. Augu. Bero. in q. cviij. Tiraq. in legib. connubia. in gl. j. nu. 50. Hiero. Grat. in conſi. cxiij. lib. ij. & ea quæ infra dicam in regula incip. Statutum.

Hanc regulam ampliat tribus modis Iaſ. in d. l. cum quædã puella, a nu. 1. vſque ad 4.

1 Limita primo, non procedere in vxore putatiua. Vt in l. de iure §. ſi. ff. ad municip. gloſſ. in c. eos. xxxij. diſtinctio. & in c. iij. in

glo.ad finem 11.quæſtio.1.& in l.vltima,in.§. item reſcripſerunt el.ij.in iij.quæſt.ff.ad municip.Bal.in c.iurauit.in j.col.& ibi Fe. in vlt.col.de proba.Tiraq.vbi refert alios Docto. in legibus connubialibus in gl,6.nume,238.

REGVLA CCCLXXVIII.

FORVM ſortitur quis ratione delicti. Hanc regulam probat tex. in capitu.poſtulaſti. & in c. fina. de foro competen.& l.1.& in Authen. qua in prouincia.C.vbi de criminibus agi oportet in l.j.C.vbi ſenato.vel clari.in cap.ſi peccauerit 2.quæſt.j.& in c.placuit.6.quæſt.3.cum aliis.De iure regio eſt tex.in l.xxxij. titu. 2. par. 3. ibi, (la dozena es por razon de hierro o de malfaltria que huuiſſe echo en la tierra.) & in l. xv. titu.j. par.vij.

Circa quam regulam vide Abb. & Doctor. in cap. 1. de rapto. Hippoly. in l. vnica, nume.123.C.eod.titu.virg. eundem Abb. & ibi Docto.in c.fina.nu.6.de foro competen.Maria.Soci.vbi ponit xxvij.quæſtiones circa hanc regulam, in d.c. poſtulaſti a nu. 5. vſque ad uume.13.Nico. Boeri.in deciſi. xxix. Chaſſa.in conſuetud.Burgund.in tit. (Des aduenz.) rub.xij.§.vni.fo.364.col. 2.a nume.1.vſque ad finem.Alciat.in c.pernicioſam,a nu.66.vſque ad nu.73.de offic.ordina.

Hanc regulam limitat ſex modis Soci.in regu,335.

1 Amplia primo,procedere in Imperatore vel Rege,qui ſi delinquat in territorio epiſcopi,poterit per eum puniri. Vt eſt gl. in c. duo.xcvj.diſt.& in c.quoniam xviij.diſt.facit tex.in c.cum apud Theſſalonicen.xj.q.3. Quod intellige,præmiſſa tamen monitione canonica,iuxta tex. in c.nouit.de iudi.ita tenent Hoſti.Ant.& Io.And.de Imol.in c.pernicioſam.de offi.ordin.Quod ipſi reſtringunt niſi princeps delinquẽs eſſet nimis ſeuerus vel iniurioſus,quia tunc delinquens,epiſcopus non debet eum punire, ſed relinquere iudicio Papę.Quod dictum videtur potius eſſe de conſilio, quam de iure ſecundum Alciatum ibi.nu.61.

2 Amplia ſecundo,vt ſi iſte delinquens euaſerit & alibi carceretur,debeat iudex remittere puniendum ad iudicem delicti. Vt eſt tex.in Anth.ſi vero crimen.& ibi Sali.C.de adult.& in Auth.vt nulli iudicum in.§.ſi quis vero comprehenſorum.collat.ix.glo.in Cle.Paſtoralis.in verbo,de more.de re iud.vbi dicit, ꝙ de neceſſitate iudex debet hoc facere.Eandem opinio.tenet Cyn.ſequendo Petr.de Bellapert.in d.Authen.qua in proincia.Et eam opinionem putat veram Bar.in l.ſi cui.in.§.cum ſacrilegium, nume.j.ff. de accuſa.Hanc opinionem tenet Guido Papa in deciſio.cij.Sali. in d.Anth.ſi vero crimen Nicol.Boer.in deciſ.xxix.nu.2.licet dicat ꝙ Bar.in d.§.cum ſacrilegium.teneat contrariam opi.ſcilicet ꝙ de vrbanitate hoc iudex debet facere,et non de neceſſitate. Quam opi,Barto.non tenet,imo contrariam, & ibi poſt gloſ. ſupra

pra dictam hoc notabiliter declarat, & pro iſta opi. eſt tex. in l. 2. tit. xvij. lib. viij. ordinamenti.

Amplia tertio, habere locum non ſolum ratione delicti, verum et ratione mandati: vt ſi aliquis exiſtens in ciuitate Salmantina, mandauit fieri delictum in ciuitate Toletana, ille mandās fieri delictū ſortitur forum Toleti, & ita poterit puniri Toleti ſicut principalis occiſor. Ita tenet Pau. Caſtren. in l. ſi vt proponitur. ff. de fideiuſſo. Hippol. dicens ſe alibi non legiſſe, in ſingula. cccciiij. incipien. forum. Sed ante Pau. de Caſtro iſtam opinionem per tex. ibi tenuit Albe. in l. heres abſens. in. §. apud Labeonem. ff. de iudic. quem ſequitur ibi Iacobinus de ſancto Geor. numero 1. & hanc opinionem licet Hippol. refert Paul. de Caſtro tenet Bartol. poſt Iacobum de Arenis in d. l. ſi vt proponitur. numero. 2. & Curt. Iunior in d. §. apud labeonem, numero 2. & 3. vbi refert ꝙ Paul. de Caſtro in l. prima. C. vbi de poſſeſsione agi oportet, dicit, ꝙ vtrobique poſsit ille mandans conueniri, ſed nihilo minus primam opinionem eſſe veram & communem, & ab ea non recedendum, tenet expreſſe Lancellotus Decius in d. §. apud Labeonem. & eam dicit eſſe cōmu. Maria. Soci. in c. poſtulaſti. nume. 5. de foro compet. & Abb. in d. c. fi. nu. 27. eo. titu.

1 Limita primo non procedere in foro pœnitentiali. Ita probat glo. in c. placuit. el primo in verbo ſepeliat. xvj. quæſtio. j. vbi dicit, ꝙ ſi aliquis delinquit in aliena parochia, non poteſt confiteri peccata ſua ſacerdoti illius parochiæ, nec ab eo recipere pœnitentiam. Quam opinionem gloſ. dicit eſſe communem Abb. in c. j. numero 4. & ibi Ioan. de Ana. nume. 4. de rapto. & eam ſequitur Alcia. in c. pernicioſam nume. 70. de offic. ordina. Bar. in c. fin. nume. 5. de foro compet. & in rub. nume. 53. Roma. in ſingula. 458.

Ratio poteſt eſſe, quia in foro contentioſo & iudiciali imponitur pœna vt delinquens ſatisfaciat reipublicę læſæ quam ſcandalizauit, & ideo talis pœna debet imponi vbi delictum fuit perpetratum, & ob hoc delinquens quo ad iſtam pœnam ſortitur illius iudicis forum, ſed in foro pœnitentiali imponitur vt ſatisfaciat Deo quem læſit. vnde cum in hoc foro habeat delinquens ſacerdotem proprium loco Dei, vt in c. omnis vtriuſque ſexus. de pœnitentiis & remiſsionibus. ideo a proprio ſacerdote non ab alio debet iudicari in foro animæ, quia quo ad pœnam ſpiritualem quilibet dicitur iudex extraneus, niſi iudex domicilij, dato ꝙ alibi deliquerit.

2 Limita ſecundo, vt non pocedat quando delictum commiſſum non eſſet communiter, ſed in illo loco tantum, tunc ſuccurretur delinquēti, qui cum eſſet forenſis veriſimiliter ignorauit illud eſſe delictum vnde ſi talis conduceret triticum extra territoriū contra formam ſtatuti quod veriſimiliter ignorauiſſet debebit reſtitui in integrum, ex clauſula, ſi qua mihi iuſta cauſa videbitur. de qua in l. j. ff. ex qui. cau. maio. Ita tenent Inn. Ant. de Bu. & Imo. in rub. de

conſuetud.Card.& Moder.in c.fin.queſtio.12.eo.titu. Doctores in
l.cunctos populos. C. de ſumma Trinitate & fide Catholica. &
hanc limitationem ponit Alex.Alciat.in c.pernicioſam,num.6
de officio ordina.

3 Limita tertio, non procedere in delictis leuibus. Ita probat
in d.l.deſertorem in prin.ſumpto arg.a cõtrario ſenſu.ff.de re m
& ita expreſſe tenet per illum tex. Melchior. Kling.in c.fi. nu
de foro compe.quam opi.probat tex.in Authen. vt nulli iudicu
§.ſi quis vero comprehenſorũ.colla.9.& ita expreſſe tenet Cha
in cõſuetu.Burgun.in ti.(Des adueuz).Rub.12.§.vni. fo.364.
7.col.3.& ita communiter teneri dicit Abb.in d.c.fi.nu.15.

4 Quarto limita, non habere locum in vagabundis. Ita probat tex.
in l.j.C.vbi.de crimi.agi oport.quæ habet ſecundum verum intelle
ctũ ibi, ꝙ vagabundus delinquens habeat iudicem vbicunq; inue
nitur. per quam gl.dicit Barto.in d.l.hæres abſens.in.§.proinde.nu
4.ff.de iud.ꝙ multi ribaldi ſuſpenduntur in ciuitatibus vel caſtris
vbicunq; inueniuntur, cum non habeant alicubi forũ.& ibi Franc.
Cur.Iun.nume.10.Hanc opi.tenet Ioan.Cald.in cap.j. de rapto.

Contrariam tamen opi.tenet Innoc.in d.c.j.de rap.vbi concio
dit, ꝙ vagabundus debet remitti ad locum vbi delinquit quem ſe
quuntur Anto.de bu.& Panorm.in d.c.fi. de foro compe. quia ea
dem ratio remiſsionis eſt in vagabundo, quæ in nõ vagabundo, vt
ſcilicet fiat remiſsio propter exẽplum & ad tollendum ſcandali,
imo addit Panor.in d.c.fi.nu.21.ſe putare ꝙ in vagabundo magis
debeat fieri remiſsio, quam in non vagabundo, cum talis remiſſio
fiat ſine iniuria alicuius iudicis. Pro hoc facit tex. in d.§. ſi quis
vero comprehenſorum.& in d.c.j.de rapto. & in d. l. deſertorem.
ff.de re milita.& in l.ſolent.ff.de cuſto.& exhib.reor.quæ iura in
diſtincte loquuntur, nec faciunt indiſtinctionem inter vagabundum
& non vagabundum. & hanc opinionem tenet expreſſe Bonifa
cius de Vitalinis in tracta.maleſi.in rub.de inquiſitio. & earũ for
mis, num.56. Montaluus in gl.lxxxij.tit.2.par.3.in glo. in verbo,
(la onzena.) Et non ob.tex.in d.l.j.C.vbi de crim.agi oportet,
nam licet ibi caueatur ꝙ delinquens vagabundus poſsit conueni
ri in loco vbi reperitur, tamen inde non ſequitur ꝙ remiſsio ſit ſub
lata. quam opinionem dicit eſſe veram Ioan.de Ana.in c.j.nu.2.de
rapto. Circa quam limitationem ſic diſtinguo, ꝙ aut delinquens
non eſt omnino vagabundus, quia habet aliquam habitationem, &
tunc debet remitti. Ita ſentit Abb. in d.c.fi.num.13.de rapto. quẽ
ſequitur Chaſſanæ.in conſuetu.Burgund.in ti.(Des iuſtices).Rub.
1.§.v.fo.v1.col.j.nu.14.& in tit.(Des adueuz).§.vnico, fol.364.
col.iij.nu.12.Melchior Kling.in d.c.fi.nu.9.& 10. de foro compe.
Aut delinquens eſt omnino vagabundus, ita ꝙ certam habitatio
nem nuſquam habet, & tunc non debet remitti, & ita debet intelli
gi text.in d.l.j. C.vbi de crimi.agi oportet. pro qua vide tex. in l.
xv. titu.1.parte.vij.

Porro quis proprie dicatur vagabundus, ponit Barto. poſt gl. in l. 4. in §. pretor. ff. de damno infect. glo. in l. eius qui. in. §. fina. ff. ad municipa. vbi dicit. ꝙ ille dicitur vagabundus, qui non habet domicilium certum vel habitationem. quam gl. ſequitur. Panor. in d. d. c. fi. nu. 13. de foro compe. De iure regio eſt text. qui hoc probat, in l. 4. titu. 12. lib. 8. ordina.

5 Quinto limita, non procedere … crimine furti: nam ſi fur reperiatur in alio loco cum re furtiua, in quocunque loco cum ea reperiatur, puniri poteſt. Ita tenet Barto. per text. ibi, in l. ſi dominum vi, num. 2. ff. de fur. poſt Dinum. Paulus de Caſtro in conſi. 458. nu. 1. lib. ij. & plures alij Doctor. & quos refert Alex. in addictionum in d. l. ſi dominium, eandem opinionem tenet. Ang. in trac. maleficiorum, in verbo, & veſtem cœleſtem, num. 15. & ibi Augu. Ariminenſis in additione notabiliter eã declarat, & adducit quã plures Doctor. pro vtraque parte.

6 Limita ſexto, non procedere in crimine raptus: quia raptores fugientes poſſunt vbique capi & puniri. Ita probat tex. in l. vnica, in fine principij, ibi, ſine fori præſcripiione. C. de raptu virgi. & ibi expreſſe hoc tenet Bal. per illum tex. nu. 8. vbi dicit, ꝙ tanquam vagabundus non habet priuilegium fori. eandem opinio. per illum tex. tenet Chaſſa. in conſuetu. Burgun. in tit. (Des adueuz). Rubri. 12. §. vnico, folio 364. col. 3. nume. 11. pro qua limitatione facit etiã text. in l. raptores. C. de epiſcop. & cleri. Sed hęc limitatio non videtur vera, nec probatur in ſupradictis iuribus, quia tantummodo loquitur quando aliquis eſt priuilegiatus vt non poſsit conueniri niſi ſub certo iudice, nam dicunt ſupra d. iura. ꝙ ſi iſte priuilegiatus eſt raptor, illud priuilegium ſibi non prodeſt. & ita expreſſe tenet glo. in d. l. vnica, in verb. ſine fori præſcriptione. & ibi Ange. per eam, numero. 3. & Sali. num. 10. Fulg. in d. l. raptores, nume. 5. facit tex. & ibi Odofre. & idem Fulgo. in l. j. C. vbi ſenato, vel clariſsimi.

7 Limita ſeptimo, non habere locum in crimine hæreſis, quia de tali crimine poteſt vbicunque puniri, nec fiet remiſsio. Vt in l. Ariani. C. de hęreti. ita tenet Paul. de Leazar. in cle. Paſtoralis. de re iudi. Chaſſanæ. in conſuetu. Burgun. in titu. (Des adueuz). Rub. 12 §. vnico, fo. 365. col. j. nu. 13. Imol. in d. clem. nu. 64. & alia circa hanc regulam vide per Doct. ſupra allegatos.

REGVLA CCCLXXIX.

Fori incompetẽtia ſemper allegari poteſt. Hanc regulam probat tex. in l. non erit, in. §. dato. & ibi glo. & Ange. de Peruſio. ff. de iureiuran. & in l. fideiuſſor, in. §. præter a it. & ibi Bal. ff. qui ſatiſd. cog an. tex. etiam & ibi Bal. in l. qui teſtamento. C. de teſtam. tex. in l. 2. in. §. ſi. ff. de pœnis. & in l. ſcire oportet, & ibi Bal. ff. de

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

excuſatio.tutorum.& in l.ſi quis.ff.de iniuſto rupto.glo.fina.in Cle
men.vnica, & ibi Cardina.& doctor.de ſequeſtra. poſſeſ. & fruc.
Circa quam regulam vide Hippoly.in ſingu.10. vbi allegat quam
plures Doctor.

Hanc regulam cum duabus ampliationibus, & quatuor limita
tionibus ponit Ioan.Bernar.in regula.251. remittendo ſed ad Fel
in rubric.de foro competen.numero 2. Quam regulam limita n
ginta quinque modis, vt per Anton.Corſett.in Repertorio ad Ab
ba.in verbo, fori incompetentia.vbi per quatuor columnas con
gerit ſupra dictos caſus. Quas limitationes ad literam poſuit.An
dre.Barba.ante eum in Rubr.de foro compet. a numero 10. vſque
ad finem.

Hodie tamen de iure regio fori incompetẽtia debet intra 9. dies
allegari. vt in l.8.in ll.de Madrid.per quam l.corrigitur tex.in l.
titu.8.lib.3.ordina.

REGVLA CCCLXXX.

FORTVITI caſus, non cõtinentur appellatione periculi in du
bio. Hanc regulam probat glo.in l. ſed & ſi quis.in.§.quæſitum,
in gl.magna, in fi.ff.ſi quis cautio.& ibi Bar.& Doct.pręcipue Ia
cobi.de ſancto Georg.numero.13. Iaſ.numero 30.pro qua opinio
ne allegat tex. in l.1.in.§.ſæpe.ff.depo.tex.in l.quę fortuitis.C.de
pignora.actio.& iſtam eſſe communem opi.dicit Ripa in trac.de
peſte, in prin.in c.de priuilegiis cõtractuũ cauſa peſtis. fo.48. col.
4.numero 70.cum ſeq.

Hanc regulam ampliat vnico modo, & limitat quatuor modis
vbi etiam adducit alia plura circa eius materiam.Ripa vbi ſupra.
Aliam limitationem ponit Iacobi.de ſancto Georg.in d.§. quæſi
tum, numero 14.

Qui autem ſint caſus fortuiti, vltra tex.de iure regio, qui eos
ponit in l.3.tit.2.par.5.vide quam plures quos ponit Io. Igneus in
repe.l.contractus.nu.77.cum aliis.ff.de regulis iuris.

REGVLA CCCLXXXI.

FRATRES Minores ſunt incapaces bonorum. Hanc regu
lam probat tex.in Clem.Exiui de Paradiſo.de verbo.ſignifica.in
.§.proinde.& in c.vnico, de religio.domi.lib.6.& ibi gl.in verbo,
domum.& in cap.vnico, de exceſsibus pręla.eo.lib.& in c.exiit,
de verb.ſiguifica.lib.6. Circa quam regulam vide Abb.& Do
ctor.in c.in pręſentia.de probatio. præcipue. Pariſi. numero 170.
cum aliis.Bal.numero 15.& Docto.in authen.ingreſsi.C. de ſacro
ſanct.eccl.Bar.in trac.Minoricarum, lib.1.cap.3. Decium in con
ſil.499.per totum.Federi.de Senis in conſi.12.numero 3.& in con
ſil.26, numero 1.Stepha. Bertrand.in conſil.178. nume.1.vol.2.

impreſsionis,

impreſsionis, & in conſi.152.numero 1.volumi.1.2.impreſsionis, & in conſi.206.nu.4.volu.3.primę impreſsionis.Pariſi.in conſilio 21.nume.1.cum aliis,lib.3.Guilel.Pontanum in l.per omnia.numero 47.ff.de lega.j.Iaſ.in l.ex facto,in.§.Iulianus,nu. 10.ff.de vulga.Alex.in conſ.88.nu.1.cum aliis,lib.2.Rober.Maranta in repetit.l.is poteſt. numero 173.ff. de acquiren.hered. Petrum Bellugam in ſuo Speculo Principum. Rubric.16.§.vnico,nu.1. Aluarum Pelargum in lib. 2. de planctu eccleſiæ,ar.55.& 56. & in articulo,64.65.66.& 67.Nicola. Boeri. in tracta. de vita & ſtatu Eremitarum,numero.9.And.de Biſetis in repe.l.1.numero 11.cum ſeq.C.de ſacroſanct.eccle.Nicol.de Vbaldis in tracta.de ſucceſſ.ab inteſtato,in princ.nume.1,cum aliis. Domini.in conſi. 40. per totum. Ioann.Gualdenſem in tract. de arte teſtandi, titulo 1.caute,11.

1 Amplia primo,procedere in fideicommiſſo; vniuerſali: nam relinqui non poteſt fratribus minoribus,eo qnia ſuccedit loco hereditatis. Vt in l.filius,in.§.j.ff.quod cum eo.& in l.j.in.§. de illo.& ibi Bart.ff.ad Trebel.Bart.in tracta.Minoricarum, in lib. j.in ſecunda diſtinctio. c.j.nu.11.quam opinionem tenet Iaſ.in l.j. nume. 99.ff.de lega.1.& ibi Guiliel.Ponta.nu.47.And.de Beſetis in repe.l.j.nu.11.C.de ſacroſanct.eccl.Bal.in d.Authen.ingreſsi, num. 15.C.de ſacroſanct.eccleſi.

2 Amplia ſecundo, vt non poſsit eis relinqui locus in quo debeat conſtrui noua eccleſia,vt ibi fratres commorentur, & relinquatur pecunia ad conſtructionem,nam tale relictum omnino eſt inutile, quia prohibitum eſt dictis fratribus nouum locum acquirere.Vt in d.c.vnico,de exceſ.præla.lib. 6. & in clem.cupientes. de pen. & ita tenet Pet.Bell.per ſupra d.iura, in d.rub.16.de religioſis mendicantibus,nu.1.Io.Gualdenſis in tract.de arte teſtandi. titu. 1.cautela.11.nu.3.Bal.in d.authe.ingreſsi.nu.19.

3 Amplia tertio,habere locum,etiam in hereditate parentum, nā parentibus non ſuccedunt,cum hæc regula habeat locum in ſucceſsione quaruncunque,& quaruncunque bonorum ſunt in capaces.Ita tenet Bal.in l.1.C.de ſacroſ.eccle.quem ibi ſequitur And. de Beſetis in repet.nume.14.vbi dicit, ꝙ ſi pater eum non inſtituerit,non ideo teſtamentum vitiabitur.Quam opinionem ſequitur Guiliel. Benedictus in repet.c.Rainutius,in verbo, & vxorē nomine Adelaſiam.præludio.4.nu.215.& in verbo,in eodem teſtamento relinquens,el 2.numero 122.de teſtamen. Bartol. in tracta. Minoricarum,libr.j.in j.diſtinc.c.j.facit generalitas tex. in d.Clemen.exiui.de verborum ſignifica.Nicola.Boeri.in deciſi.354. numero 10.Feli.in d.cap.in pręſentia,nume.52.de probat.& ibi Deci.numero.266.

4 Amplia quarto, vt nec beneficia habere poſsint. Facit rext. in Cle.vt profeſſores,de regula.vbi dicit, ꝙ nec aliquam curam, nec quocunque animarū regimen tales poſſunt obtinere nec exercere

ita

ita tenet Fede.de Senis in conſi.161.Facit etiam tex.in d.Clemen.
exiui,& in cap. cum ad monaſterium. de ſtatu regula. & ita ex-
pſeſſe tenet Guiliel. Benedict. in d. præludio 4. numero. 218. Pe-
trus Rebuffus in tract.de pacificis poſſeſſo.nume.258. Facit etiam
quod notat ipſe Rebuffus in practica beneficiorum in titu.de vica
riis epiſcoporum,num.32.Imol.in cap. cum dilectus.nu.8. de cler.
non reſiden.

5 Amplia quinto, ꝙ neque naturaliter eis debetur, & hæredes in
foro conſcientiæ licite poſſunt retinere eis relictum.Ita tenet Bart.
in d.lib.1.diſtin.j.c.3.per totum,maxime,num.8.quem ſequitur Io.
Gualdenſis in tract.de arte teſtandi.titu.j.caute.11.num.1. Bald.in
d.authen. ingreſsi. vbi allegat S.Thomam,quem ſequitur And. de
Beſetis in repet.l.j.nu.11.C.eo.tit.

6 Sexto amplia, ꝙ non poſſunt eſſe executores teſtamentorum.
Vt in d.clem.exiui.§.proinde,&.§.verum.ita tenet Bald.in d.au-
then. ingreſsi.& in authen.ſi qua mulier.eo.tit. In quo Barto.di-
ſtinguit in tract.ſuo Minoricarum,in tertio libro,c.4. & 5.numero
5. & 7. ꝙ ſi quis relinquit decem Florenos vt expendantur inter
decem pauperes qui eligantur per talem fratrem Minorem, quia
tunc nullum litigium fiet per talem fratrem, nec diſtributio pecu-
niæ,nã teſtator ipſe diſtribuit, ſed per fratrem fiet ſola electio per-
ſonarum, & in hoc caſu putat ipſe quod poſsit fieri, quia ceſ-
ſante omnes rationes prohibẽtes fratribus minoribus proprium ha-
bere. Pręterea ex hoc fratribus nullum ius queritur: iſta enim no-
minatio eſt mere facti,quod patet, quia cadit in deportatum, qui
non eſt capax eorum quæ ſunt iuris ciuilis. l.cũ pater.§. hæredita-
te. ff. de legatis. 2. & l. ex facto.§. ſi quis rogatus. ff. ad Trebel-
lia. & hanc opinionem tenet idem Barto. in dicta l. cum pater, in
.§. hæreditate, quem ſequuntur ibi Paul.& Imol. Anchar. in con
filio ccccxij.numero 3. Iaſ. in l. j.§.item acquirimus,nume.52.ff.
de acquiren,poſſeſ. Alex.in conſi.57. nu.8. volu.2. Couarru.vbi
citat Bal.pro opinio.Bar.contrarium expreſſe tenet in c.tua,num.
2.de teſtamentis.

Contra quam opinionem tenet expreſſe Bal. in dicta Authen.
ingreſsi.num. 20. vbi dicit, ꝙ nullo modo cadit in fratrem mino-
rem officium executoris,ideo quia de facili hoc officium poſsit tra-
hi ad quęſtum pecuniarium, quem ſequitur Cardina. in d. Clemen.
exiui,in.§.verum numero 14. & ibi Ancharano, numero 23. &
in conſilio 202. numero 2. Iacobus de Canibus in tractat. de exe-
cutione vltimarum voluntatum. in prima particula, numero. 23.
Dominicus de ſancto Geminiano in c. j. colum.2. de teſta. in 6.&
ibi Francus.Quam opinionem tenet etiam Feli in c.ex parte, nu-
mero 6,de conſtit. Barb.in conſi. 12 volu.1. numero. 2.verſi.ex
iſtis infert. Eandem opinionem contra Bar, tenet Ripa in dicto
.§.ſi quis rogatus, numero quinto,vbi dicit. ꝙ verior & ſalubrior
eſt iſta,per tex,in d. Clementina, exiui. in .§. dubitauerunt ibi,
in ea

in ea quomodo oculos habere ad bona videantur. Quę ratio militat, etiam in caſu Bar. cum poſſint eligere aliquos pauperes cũ quibus participarent de lucro, & ibi reſpondit ad fundamenta Barto. Opinionem tamen Bartoli dicit ibi poſſe procedere, quę communis videtur nemine ſe opponente: quia tunc valet electio, ſecundum Feder. de Senis in conſi. ccxciij. ad fi. & in iſtis terminis loquitur Ro. in conſi. cccclx. nu. 5. & in ſing. ccxlv. & in conſi. ccxxxv. nu. 4. & vltra doct. ſupra dict. opin. Bal. contra Bar. dicit eſſe puram veritatem Barb. in d. c. tua nobis. nu. 9. & 10. & dicit quod communis eam ſequitur: & latisſime examinat, & allegat quam plures doct. Eandem opi. Bal. dicit de iure veriorem, licet alia Bar. videatur cõmunior, Io. Gual. in tract. de art. teſtandi, ti. vii. cau. vij. nu. 3. ſed ex ſupra dictis patet quod verior, & communior eſt opi. Bal.

7 Amplia ſeptimo, quod etiam annui reditus acquirere non poſſint. Ita probat tex. in d. Clem. exiui de paradiſo, in. §. cunque anni. & ibi Card. nu. 12. quam opi. tenet Deci. in c. in pręſentia. nu. 271. de probatio. Ancha. in d. Clem. exiui. nu. 14. Abb. in d. c. in pręſentia. nu. 63. Barb. nu. 155. Bar. in tract. Minoricarum, in ij. lib. diſt. vi. c. j. nu. 32. Quam amplia. declara ut per Deci. vbi ſupra: & per Ioan. Gual. in tract. de arte teſtandi. tit. caut. xi. num. 2. Nicola. Bellon. in conſi. xxiij. nu. 9.

8 Amplia octauo procedere, non ſolum reſpectu proprietatis, & dominii, ſed etiam reſpectu æſtimationis: ut bona nõ poſſint vendi, & capi æſtimatio ipſorum. Per tex. in d. Clem. exiui. in. §. cupientes, in verbo, nec liceat eis. de verborum ſignific. & ita tenet Bal. in d. Authen. ingreſſi. nu. 19. in c. vnico, in uerbo, domum. de religio. domi. lib. vi. Card. in d. Clemen. exiui. in. §. proinde. nume. 11. & in conſi. cij. in ij. dubio. Dec. in dicto c. pręſentia. nu. 279. Nec obſtat ſi dicatur hoc debere intelligi quando æſtimatio eſſet magna, & tãta quę induceret fraudis ſuſpitionem: ſecus autem ſi eſſet modica, taliter quod ceſſaret fraudis ſuſpicio, quia tunc liceret illam modicam ęſtimationem habere, per tex. in d. §. cupientes. & in d. verſic. ne liceat eis. Nam procederet obiectio, quando per viam legati eſſet relictum modicum, vt illa litera dicit: ſecus autem quando ſumus in cauſa inteſtati, quia tunc etiam modicum non poteſt capi, ſiue illud modicum conſiſtat in proprieitate ſiue in æſtimatione. & ita cõcludit Pariſ. vbi hoc notabiliter declarat, & limitat in dicto capit. in præſentia. nume. 175. Quam ampliationem tantummodo dico procedere in fratribus Minoribus, non autem in fratribus Prędicatoribus, & aliis mendicantibus: quia poſſunt capere bona immobilia, non vt retineant, ſed ut vendant, & pretium in eorum vſum in neceſſitatibus conuertatur. Ita probat glo. in c. viii. in. §. confirmatos, in uerbo, domum. de religio. domib. lib. vi. & ita expreſſe tenet Specula. in titu. de ſtatu monacho. §. j. verſic. tertio quęritur. Bald. in l. cum quęritur. C. de lega. Alexand. ibi refert alios quam plures Doctor. in l. apud Iulianum, in. §. conſtat. col. iij. ff. de legat. j.

Deci.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decl. in c.poſt ceſſionem.in fi.de probatio. & eam dicit eſſe com-
munem opinionem in c. in præſentia. num.70. eodem titul. Alex.
in conſi. lxxxviij. numero.1.lib.ij. Abb. in d.c. in præſentia, nu.
36. & ibi Feli. num.52. vbi tenent hanc opinio. Hippol. in ſingul.
cxxxij. & in repet.l.fi.nu.165.ff.de iuriſdict.om.iudic.Bertrandi
in conſi. clij.nu.1.& 2.vol.j.ſecundæ impreſſionis. Hanc opi.dicit
eſſe communem Nico. de Vbal. in tract.de ſucceſſio. ab inteſtato,
in j.parte,nnm.6. Matthęſ.in tract.de ſucceſſio. ab inteſtato,in iij.
arti.nu.41. Pariſ. vbi hoc notabiliter declarat in d.c. in pręſentia,
nume.177.& 180.Cardina.in d.§. proinde.nu.11. & ibi Doct. Pro
hac opinione allegat quam plura Maturinus Montanus in Authen.
de hęredibus ab inteſtato venientibus.pagi.63. ver. quartus caſus,
colla.ix.

D Amplia nono procedere, etiam ſi monachus promoueatur ad epi-
ſcopalem dignitatem, prout de iure poſſunt.c.quorundam. de elect.
lib.vi. nam propter hoc non efficiuntur capaces. Secundum gloſſ.
not.in d.c. quorundam. in verbo, mendicantium, quia licet efficia-
tur epiſcopus, adhuc eſt de ordine mendicantium, ſecundum d.glo.
quem ſequitur Iaſon in Auth. ingreſſi. nu.16.C. de ſacroſanct. ec-
cleſ. & in l. ex facto in.§.Iulianus. nume.10.ff. de vulg. Nicol. de
Vbaldis in tract. de ſucceſsio. ab inteſta.in prima par. nu.3. Mat-
the. in tract. de ſucceſſio. ab inteſtato, in iij.art. principali,nu.41.
Maturinus Montanus in Authen.de hęredib. ab inteſta. venienti-
bus.pag.63.verſi.quartus caſus. Ratio etiam eſt: quia illa digni-
tas ſuperueniens non liberat fratres Minores a continentia ſeu vo-
to paupertatis, ſecundum gl. in c.de Monachis. in verbo, diſcede-
re.xvi.q.j.nec etiam liberat ab habitu, vt eſt gl. in c.in noua. xvi.
q.vij. & in c. ſanctimonialis.xxiij. diſtinct. & in d.c. de Mona-
chis. & bona prouenientia eis poſt dignitatem aſſumptam eſſent il-
lius eccleſiam ad quam aſſumpti fuerunt. ita probat tex.in c. ſtatu-
tum.& ibi gl. xviij.q.j.gloſſ.j.in c. quia in tua.xij.q.j. plus etiam
dicit Bal.in Auth. l.centiam.C.de epiſcopis, & cleric. nu.3.quem
ſequuntur ſupra dicti Doct. habere locum etiam ſi talis Monachus
eſſet Cardinalis: nam nulla dignitas liberat monachum a ſubſtan-
tialibus regulæ: bene tamen eximuntur tales aſſumpti ad digni-
tes prædictas ab obedientia ſuorum pręlatorum, vt in d.c.de Mona-
chis.xvi.q.j.& in d.c.ſtatutum.xviij.q.j.

E Limita primo hanc regulam non procedere, quandocunque ali-
quid eſt eis relictum pro alimentis. Ita tenent Barto. & Bal.in.l.le-
gatam.ff.de capitis diminu.& in.l.cum pater.ſin.§. hæreditatem.ff.
de legat.ij.& in l.ſi in metallum.ff.de his qui pro non ſcript.haben.
& in l.ſeruos.ff.de alimen. & cibar. legat. Imol.in.l.interdi.in fin.
ff. de condit.& demon. Angel.in l.ſi Stichum.in.§. ſi ſtipulatio.ff.
de verborum obli. Rolandinus Bononienſis in tract. de teſtamen-
tis,in Rub.xx.nu.5. Quod eſt verũ, niſi eſſet annuũ, quia haberet
aliquid proprietatis: nam tunc capere non poſſint, ſecundum ſupra
dictos

dictos Doct. pro quo facit quod ſupra dixi in vij. ampliatione. Hanc etiam opinionem tenet Troilus Maluezius in tracta. oblationum. in iij. par. nu. 4. Pariſ. in d. c. in præſentia. nu. 178. & videtur pro hoc tex. in d. Clemen. exiui de Paradiſo. in. §. rurſus. & ita concludit in conſi. xl. numero. 8. & 9.

2 Limita ſecundo non procedere, quandocunque Monachus efficeretur capax ex priuilegio apoſtolico, cuius tenor, & verba ſunt attendenda. c. porro. c. præcipimus. de priuil. nam tunc talis Monachus liberatus ab ordine authoritate ſummi Pōtificis, ius ſuccedendi recuperat, eo quia cenſetur conſtitutus in ſtatu in quo erat ante ingreſſum. Ita concludit Barto. poſt longam diſputationem in tract. Minoticarum, lib. iiij. diſtinct. iij. c. iij. nu. 10. allegat ad hoc tex. in c. ſtatuimus. xix. q. iij. & in l. j. de ſenten. paſ. & in l. j. in. §. filio qui mortuis. ff. ad Tertul. quem ſequitur Iaſ. in l. ex facto. in. §. Iulianus. nu. 10. ff. de vul. facit quod notat Pariſ. in conſi. xxij. nu. 2. volu. iij. Steph. Bertran. in conſ. clij. nu. 3. volu. ij. ſecundæ impreſs. Feli. in d. c. in præſentię. nu. 52. in fi. de proba.

3 Tertio limita non procedere, quando iſti fratres Minores recipiunt, & retinent hęreditates nomine Romanę eccleſiæ. Ita tenet Bertrandus per quandam bullam Clementis, & Sixti Papę iiij. in conſi. clxvi. num. 2. in ij. volu. primę impresſionis. Quæ limitatio olim procedebat per tex. in d. Clemen. exiui. in. §. proinde. ita tenet per illum tex. Petrus de Vbaldis in tract. de canonica epiſcopali, & parochiali. q. xiiij. nu. 46.

4 Quarto limita, quando aliquid recipiunt ab ingredientibus eorum religionem: quia ab eis poſſunt recipere per modum eleemoſynæ: dum tamen quantitas bonorum non ſit talis ꝙ poſſit præſumi contra eos quod in fraudem fiat. Ita probat tex. in d. Clem. exiui. in §. cæterum. Quam limita. intelligo veram, & ſupra d. tex. de receptione rerū quæ ſit propter neceſſitatē inſtantem, vt quia tēpore ingreſſus, monaſterium eget pane, vino, ornamētis eccleſię, & aliis neceſſariis: quia illud non repugnat mendicitati: non tamē permittitur ibi tex. ꝙ annuum reditum poſſunt ſuper illis bonis recipere. cū hoc repugnet eorum ſtatui, & expreſſe prohibitum ſit in d. Clem. & ita expreſſe illum tex. intelligit Domini. in d. conſi. xl. nu. 10.

REGVLA CCCLXXXII.

FRATER pro fratre teſtificari poteſt. Hanc reg. probat text. in l. j. §. j. ff. de teſt. vbi habetur, ꝙ edictū de teſtibus eſt prohibitorum. qui ergo prohibitus non eſt teſtificari, eſt in teſtem admittēdus, ſed frater nō prohibetur, ergo debet admitti, & ita expreſſe tenet gl. in l. parētes. C. de teſt. in gl. fi. & in c. conſanguinei. in gl. in verb. parentes. iij. q. v. & in c. inſinuāte. in verbo, familiarē. & in c. cū R. canonicus. in verbo, cū ſint eius ſocij. de offi. dele. & in c. litetas. in verbo, de fratre, de prǫſumptio. De iure regio probatur in. l.

xv.tit.xvi. par.iij. Et hanc regulam vltra Doct. in locis ſupra di-
ctis, ponit Specula. in tit. de teſt.§.j.nu.8. Abb. in c. cum oporte-
nu.3.de accuſatio.& ibi Ioan. de Imol.nu.10.& Doct. Bar. in.l.qui
teſtamento. in prin.ff.de teſtamen. & quod in cauſa ciuili admitti-
tur, dicit vidiſſe ſeruari Alber. in d.l.parentes.nu.2. Hanc eande-
opi. tenet Stepha. Bertran. vbi allegat quam plures Doct. in con-
ccxij.nu.9. vol.j.ſecundæ impreſs. Marc.Ant. Baueria in.§.pate.
nu.23. Inſti.de teſta.Soc.Iun.in conſi.xxxviij.nu.3.vol.ij.Albe.
in tract.de teſti.in ij.par.prin.nu.5. Alcia. in tracta. de præſumptio.
in j.regula præſump.xxiij.nu.1.& eam dicit communiter teneri idē
Soc. Iun.in conſi.xxix. nume.12.volu.ij.Anto.Corſet. in ſingu.in
verb. teſtis. Et circa hanc regulam vide Soci.in reg. 427. Bernar.
de Luc.in reg.dcclxvi.

Hanc regulam cum ſex limitationibus ponit Fel. in c.cum opor-
teat.nu.3.de accuſ.& in c.in literis.nu.11. de teſti. Hippol. in.l.j.§.
ad qōnem.nu.7. ff.de quæſt.quas ſex limitatio.ſublimitat aliis ſex
modis idem Feli.in d.c.cum oporteat.in d.num.3. Eandem regulam
cum eiſdem limita. & ſublimita. poſuit idem Felin. in d.c. literas.
a nu.4.vſque ad 17.de præſumptio. Eaſdemmet limitationes,& ſub
limitationes poſuit Stepha. Aufredus in tracta. de reprobationibus
teſtium, in nu.25.

REGVLA CCCLXXXIII.

Frater pro fratre in criminalibus teſtificari non poteſt.
Hanc regulam probat tex.in l. Lege Iulia.ff.de teſtib.cononiza-
in c.ſi teſtes.§.lege Iulia.iiij.q.iij.tex.& ibi gl.in d.l.parentes.C.de
teſti. Probatur etiam hæc regula in gloſſis adductis in reg.præceden-
ti: & vltra ibi dicta ita tenet Alber. Gandi. in tract.maleſi.in rg.
de teſtibus, & qui repellantur.nu.7. Ratio eſt: quia in criminali-
bus teſtes debent eſſe omni exceptione maioris. Hanc etiam opi.
tenet Specula. in titu. de teſte.§.j.nu.8. Abb.in c.cum oporteat.nu.
3.de accuſ. & in c.literas.nu.8.de præſump. Alex.in conſi.lxx.nu.
5.vol.i. Alber.in d.l.parentes.nu.2.Bal. & doct. Iacobus de Bello-
uiſo in pract.c. de cauſis criminalibus. nu.70.

2 Amplia primo, procedere in cauſa iniuriarum. Ita tenet Bar.in l.
lex Cornelia.in prin.ff.de iniur.quē ſequuntur Bar.de Sali. & An-
gel.de Peruſio in l.vnic.C.de raptu virg.Hippol.de Marſil.in.l.j.§.
ad quæſtionem.nu.7.ff.de quæſtio.Felin.in c.literas.num.8.de præ-
ſump. & in d.c.cum oporteat.nu.3.& ibi Anan.nu.4.Steph. Aufre-
dus in tract. de reprobat.teſtium.nu.25.Eandem opinio.tenet idem
Bar.in l.quia teſtamento.§.quæcunque.nu.7.ff.de teſta. & tunc qui-
libet de generatione, & caſata venit vſque ad quartum gradum re-
pellendus. Ratio eſt: quia iniuria quæ fit defuncto, dicitur fieri om-
nibus de caſata: vt in l.j.ff.de liber.cauſa. & in.l.lege Iulia.& in l.
lex Cornelia, ff. de iniu, facit tex. i l.qui iuriſdictioni præeſt.ff.de iu-
riſdi.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

riſdi.omni.iudi.& ita etiam tenet Barto.in.l.tutor.§.ſi tutor inimicus.ff.de ſuſpect. tuto. Idem Feli.in c.eccleſię ſanctę Marię.nu.99. de conſt. Iaſ.in.l.de pupillo.§.ſi quis ipſi prętori.num. 12.ff. de noui ope.nuntia. Mar.Anto. Blanc.in d.l.fi.nu.172.ff. de quęſti. & ideo quando tractatur de propria iniuria teſtificantis, non eſt idoneus teſtis: vt in l.nullus idoneus. & in l.omnibus.C.de teſti.& hoc etiã, tenet Abb.in d.c.cum oporteat.nu.3.& ibi Aret.nu.8.Flori. in.l.teſtis idoneus.nu.7.ff.de teſti.& Marc.Anto.Baue.in.§.pater.nu.23. Inſti. de teſta. Alcia.in tract.pręſumpt.in j. regu.præſump. xxiij. nu.4. Et hæc amplia.probatur de iure regio per text. in l.xi.titu. xvj.par.iij.& in l.ix.ti.xxx.par.vij.

2 Amplia ſecundo, habere locum in cauſa ciuili omnium bonorũ, vel maioris partis: nam frater non poteſt eſſe teſtis pro fratre. Ratio eſt, quia cauſa omnium bonorum vt maioris partis æquiparatur criminali.l.propter litem.§.j.ff.de excuſ.tuto.c.j.de reſti.ſpolia. Ita tenet Bal.in.l.parentes.nu.1.col.j. & ij.C.de teſt. & ibi Sali.nu.2. Aret.in d.c.cum oporteat.nu.10.Mar.Anto.Baue.in.§.pater.nu.23. Inſti.de teſta. Hippol. de Marſi.in l.j.§.ſeruus municipum.num.9. ff.de quęſti. Lanfrancus de Oriano in tracta.de teſtibus, nume.80. Iacobus de Bellouiſo in prac.in ij.par.c.de cauſis criminalibus,nu. 70.Bar.Soci.in conſi.xvij.num.6.& 7.vol.j.& in conſi. ccxxxv. num.7.vol.ii.

1 Limita primo procedere, in cauſa matrimoniali pro illa parte quę ſtat pro matrimonio, niſi inter illam partem, & aliam ſit diſparitas in diuities, vel in honore, vel nobilitate. Vt in c.ſuper eo.el.ij. de teſtib. & ibi Doct.Iacobi.de Sancto Georg.in l.ex eo.nu.6.ff. de teſti. Soci.iun.in conſi.xxix.nu.11.cũ aliis, vol.ij.vbi dicit hoc procedere, etiam ſi ſimul habitent, & ſint de eadem familia: licet cauſa matrimonialis dicatur grauis, & ardua, c.j.de conſangui.& affinita.notat Abb. in c.ſi pro debilitate, de officio deleg.& videatur ęquiparare cauſę criminali, vt videtur concludere Alex. in conſil. cxliij.nu.4.volu.ij.& Deci.in conſi.cxxxiij.col.ij.nu.2.verſi. ſed in his non obſtantibus. Facit quod ſupra dixi in reg.cccxv.amplia. prima.

2 Limita ſecundo, habere locum in crimine hæreſis. Vt eſt tex.in d.c.literas, de præſump. vbi frater purgat fratrem a crimine hæreſis,& ibi Abb.nu.1.& nu.8.& cęteri Doc.Bal.in d.l.parentes.nu. 1.& ibi Sali.nu.2.Flori.in.l.teſtis idoneus.nu. 6.ff.de teſti.Iacobi. de Sancto Georg.in.l.pater & filius.nu.2.ff.eod.titu.de teſti.Marc. Anto.Baue.in d.§.pater.nu.23.Inſt.de teſta.Guliel.Bened.in repe. c.Rainutius. in ver.qui cum alia matrimonia contrahens.nu.236. Hippo.in ſing.dviii.Iacobus Septimancenſis in ſuo libro Catholicarum inſtitutionum, c.lxij.nu.14.

3 Tertio limita, non procedere ad purgandam innocentiam fratris: nam in cauſa criminali frater bene admittitur, ſcilicet quod frater commiſit delictum ad ſuam defenſionem, Ita tenet Bal.in d.l.parentes.

tes.nu.1.col.j.&ij. & ibi Sali.nu.2.Iaſ.in.l.ſed & ſi quis.nu.5.ff.ſi quis caut. & in.l.vt vim.nu.5.ff.de iuſti.& iure.Flo.in d.l.teſtis idoneus.nu.6.ff.de teſti.Ripa in.l.damnum.nu.12.ff.de dam.inf.Marc. Ant. Baue.in d.§.pater.nu.23.Guliel.Benedi.in d.verb.qui cũ alio contrahens.nu.257.Alex.in conſ.iiij. nu.10.vol.vi.& in cõſ.v.nu.7.vol.j.& in conſ.212.nu.9.& in conſ.xxiiij.nu.39.vol.ij.Hippo. in.l. vnius.§.cognitururm.nu.52.ff.de quæſt.& in ſing.cccccviij.Alcia.in tract.pręſump.in reg.j.præſump.xxiij.num.2.Fel.in d.c.cum oporteat.nu.3.& in c.literas.nu.15. de pręſump. & in hoc caſu non attenditur an ſimul habitent vel non,ſecundum Sali.in d.l.parentes quem ſequitur Alex.in conſi.cxix.nu.6.vol.vij.

4 Limita quarto,ſi frater eſt adeo bonę opinionis vt non præſumatur deietare a veritate: nam tunc tanquam bonus vir admittitur. Ita tenet Abb.in c.cum oporteat.nu.3.de accuſ. vel aliquis religioſus.Imo.in c.cum R.canonicus.nu.8.de offi.dele. quem ibi ſequitur Barb.nu.16.Feli.in c.literas.nu. 11.de pręſum.Hip.in pract. crimi. in.§.j.nu.11.& in repe.Rub.nu.124.ff.de fideiuſ.Steph.Aufredus in tract. de reproba.teſti.nu.25.Iaſ.in rep.l.admonendi.nu.180. de iureiu.Io.de Anania in d.c.cum oporteat.nu.4. & Aret.nu.13.allegat pro hoc gl. in Summa.iij.q.v.vbi hoc Alanus tenet.quæ op.reprobatur ibi a gl.ſed opi.Alani poteſt ſaluari in noſtro caſu,& pro hoc eſt tex.in c.in literis,in fi.de teſti.& l.ix.tit.viij.lib.ij.fori.

5 Limita quinto,quando frater teſtificaretur inter duos fratres:nam tunc erit idoneus teſtis in cauſa criminali. Ratio eſt: quia paritas conſanguinitatis tollit ſuſpicionẽ:vt in.l.non ſolum.§.j.ff.de ritu nupti. & in.l.extraneos.§.j. & in.l.in hoc.C.de quæſt.vbi licet alias ſeruus non poſsit torqueri contra dominum.l.j.§.diuus. cum alijs.ff. de quæſt.tamen ſi ſeruus torquetur inter duos dominos,bene poteſt. nam tunc ratione æqualitatis dominij valebit tortura. facit tex.in l.ſed & milites.verſi.coęqualitas.n.ff.de excuſatio.tut. Hanc opi. tenet Specul.in tit.de teſte.§.1.nu.9. Bar.in.l.qui teſtamento.§.quicunque.nu.8.ff.de teſta.Hip.in.l.j.§.ſeruum.nu.6.ff. de quęſt. Flor. in.l.teſtis idoneus.nu.8.ff. de teſt. Ant.Baue. vbi pro hoc adducit alia quam plura. in.§.pater.nu.23.Inſtit.de teſta. Stephanus Aufredus in ttacta.de reprobatio.teſtium.nu.25.Feli.in d.c.literas.nu.15. & in d.c.cum oporteat.nu.3.De iure regio probatur in.l.ix.tit.viij. lib.ii.fori.

6 Limita ſexto,quando cauſa criminalis ciuiliter eſt mota:nã tunc frater admittitur pro fratre,ſicut in mera ciuili. Ita tenet Abb.in d. c.cũ oporteat.nu.3.per tex.in d.c.literas. de pręſump. & ibi Imola poſt Guliel.nu.10.Ioan.And.& Ioa.de Ana.in d.c. cum oporteat. & ibi Additi.Aretini,ad nu.8.vbi dicit quod ibi Aret.hoc non bene intellexerit. Facit quod ſupra dixi in reg.cccxv. limita.j.

7 Septimo limita non procedere,quando a patre contraria non ſunt oppoſitum:nam tũc bene admittuntur fratres,ẽt in cauſa criminali. Ita concludit Bal.in.l.ſi quis teſtibus.nu.7.C. de teſti. quẽ ſequitur Feli.

Feli.in d.c.literas.nu.14.& in d.c.cum oporteat.nu.3. Stepha. Aufredus in d.tract.de reprobat.teſtiũ.nu.25. Iaſ.in.l.certi condictio.§. quoniam.nu.13.ff.ſi cert. petat. Et Bal. vbi ſupra loquitur in exceptionibus fauore partis introductis: ſecus dicit in inductos odio teſtis: vt in ſcommunicatis.vel bannis: vt in l.tametſi.ff.ad Maced. & ita dicit intelligendum tex. in c. præſentiũ,& in c. ex parte.de teſti. & in Auth. ſi dicatur.C.eo.ti. & dicit ibi, quod cauti aduocati ſemper debet proteſtari exceptiones ſibi ſaluas eſſe in perſonis, & dicta teſtium in prin. productionis: nam per talẽ proteſtationem reſeruatur ius opponendi,cum excludatur tacitus conſenſus. arg.l. ſi filius.ff. ad Macedo. quę procedunt in teſtibus productis contra præſentes: ſed quando producuntur contra abſentes non eſt neceſſaria proteſtatio, quia abſens non intelligitur conſentire, cum non habeat cauſam contradicendi: vt notat Ci. in d.Auth.ſi dicatur.C. de teſti. Circa quam regulam eſt notandum quod in ſupra dictis caſibus in quibus frater admittitur pro fratre, de quibus in hac regula,& in ſupra proxima,detrahitur fidei eius: & ſic non erit omnino integer teſtis,nec facit tantam fidem ſicut alius. Ita tenet Specula.in ti.de teſte.§.j.verſi.ſed nunquid frater.nu.8.Bar.in.l.qui teſtamento.§.j.nu.6.ff.de teſta.Imo.in d.c.cum oporteat.nu.10.Guido Papa,vbi hoc declarat,in c. cum regula canonica.nu.2.de offi. delega.Alcia.in tract. præſump. in.1.reg.prę ſumptio.xxiij.num.5. Mar.Anto.Baue.in.§.pater.nu.23. Inſti. de teſtam.Bartho.Soci.in conſi.xx.nu.18. & in conſi.cxxx.nu.10.vol.1. Ioan.de Amicis in conſi.lxi.nu.19.Are.in d.c.cum oporteat,nu.11.Ia.in repe.l.admonendi.nu.clxxx.ff.de iureiurando, pro qua opin. eſt gl.in.l.ẽt maritus.ff.de probat. Et Iaſ.vbi ſupra, intelligit hoc duobus modis: & alio modo intelligitur quando eſt teſtis inſtrumentarius,& ſic rogatus ab vtraque parte: nam tunc eſt integer teſtis, & plene probat. ita Bal.in d.l.parentes.nu.1.

REGVLA CCCLXXXIIII.

FRATER contra fratrem non cogitur teſtificari. Hanc regulam probat tex.in l.lege Iulia.ff.de teſti.canonizata in c.ſi teſtes.§. lege Iulia.iiij.q.iij. & tex.in l. parentes.C.de teſti. De iure regio probatur in l.xi.ti.xvi.par.iii.& in l.fin.tit.xxx.par.vij. Et vltra docto.in locis ſupra dictis ita tenet Abb.in c.literas.num.8.de præſump. & ibi Felin.nume.16.idem Feli.in c.cum oporteat. nu.3. & ibi Imo.nu.12.de accuſ.Bar.in.l.qui teſtamento.§.quęcunque.nu.6. ff.de teſtamentis.Steph. Aufredus in tracta. de reprobationibus teſtium.nu.25.in ſi.Alb.in tract.de teſtibus.nu. . in ii.par.

1 Amplia primo, habere locũ in omnibus tranſuerſalibus vſq; ad quartũ gradũ. Vt in d.l.xi.ti.xvi.par.iii.& in d.l.fi.ti xxx.par.vii

2 Amplia ſecundo habere locum,tam in cauſa ciuili,quam in cauſa criminali. ita probat gl.in d.l.lege Iulia.ff.de teſtibus.cum qua glo.

in hoc dicit ibi Iacobi. de Sancto Georg.nu.2.in fi.quod tranſeunt doct. communiter. Eandem opi.gl.ſequitur Montaluus in glo.l.xi. tit.xvi.par.iij. Abb.in d.c.literas.nu.8.

1 Limita primo non procedere, quando veritas alibi haberi nõ poſſit: nam tunc frater poteſt cogi. Ita tenet Specul. in tit.de teſte.§.de teſtium.nu.1.quem ſequitur Alberi.in d.l. parentes.nu.2.Hoſti.Io. An.Panor.& Imo.in d.c.j.de teſti.coge.Iacobi. de Sancto Georg. in d.l.lege Iulia.nu.1.& ibi in nu.2.ponit cui incumbat onus probandi, quod veritas aliter haberi non poteſt. Eandem opi. tenet Fede. Schenck in tract. de teſtibus.nu.31.Roma. in ſing.cccxcviij.vbi additi.eius addit quam plures doct.idem tenentes. Montaluus in gl. l.ix.tit.viij.lib.ij.fori.in gl.j.in prin.& in gl.in parte,hermanos.in fi.idem Iacobi.contra gl.ibi,qui contrarium tenet,in.l.inuiti.la.j.ff. de teſti. Facit quod ſupra dixi in reg.cccxv.in ij.limit.

2 Limita ſecundo, quando eſt teſtis inſtrumẽtarius rogatus ab vtraque parte: nam tunc cogitur inuitus teſtificari. Ita tenet Bal.in d.l. parentes.nu.1.col.j.verſ.vel dic latius. Facit gl.in.l.inuiti.la.j.in gl. magna,in fi.ff.de teſti.& in Authen.de teſti.§.& licet. in verb.& ſuppliciis.colla.vij.vel etiam teſtis teſtamentarius,quia eſt rogatus a teſtatore. idem tenet Sali.in d.l.parentes.nu.2.Albe. in tracta. de teſtibus.in ij.par.nu.2.

3 Limita tertio non procedere, quando frater producitur ad defenſionem fratris, & ſic ad purgandam eius innocentiam : nam tunc poteſt compelli, etiam in cauſa criminali : ſcilicet quando prodeſt fratri, & nemini nocet. Ita tenet Bald.in d.l.parentes.quia.d.l.lege Iulia.ceſſat quando agitur de ipſius fauore: argu.tex.in.l.quod fauore.C.de legi. & in c.ſi neceſſe.de dona.inter vir. & vxo. & ita tenet Abb.in d.c. literas.nu.8.

4 Limita quarto, quando frater producitur pro fratre: nã tunc poteſt cogi etiam contra fratrem dicere. Ita probat gl. in c. cum nuntius. & in c. fraternitatis.de teſti.& eſt tex.optimus in c.quanto.de iud.& in.l.iij.in prin.& ibi Bar.ff.de legi.tuto.& ita tenet expreſſe Steph.de Federicis in tract.de interpretatione iuris: in j.par.nu.8c.

5 Limita quinto, quãdo vtraque pars ex litigantibus conſentiret, vt frater produceretur contra fratrẽ: tunc etiam inuitus cõpellitur. Ita tenet Abb. poſt Iaco. de Arenis in tract.de teſti.in ij.par.gl.& quod ibi notãt doct.in.l.ij.C.de teſti.Quam limita.intelligo veram quando vnus ex ipſis litigatoribus eſſet frater:nam ſi eſſent extranei, etiã de conſenſu ipſorum non credo poſſe cogi, maxime in cauſa criminali, vel in cauſa ciuili ſi eſt de maiori parte bonorum, per rationes ſupra dictæ.l.quæ hanc regulam probat.

REGVLA CCCLXXXV.

Frater in feudis nouis : non ſuccedit fratri: ſed Vaſallo ſine ſobole mortuo, feudum ad dominum reuertitur. Hanc regulã probat

bat text.in c.j.§.filia vero. in fine, de feudi ſucceſſione.& in cap.j. in.§.ſi duo fratres.de feud. Marchię.& in c.j.& 2.de duob.fratrib. a capita.ineſt.& in c.j.qualiter frater fratri ſucced.in vſib.feud. De iure regio probatur in l.vij.titu.xxvj.parte 4. Et hanc opi. vltra doctor.in locis ſupra allega.tenet Cald.in titu.de feudis.conſil. ix. Abb.in conſil.lxxxij.volu.1.& in conſil. 3.volu.2.Iaco.de ſanct. Georg.in tract.feud.in verb.nobiles.nu.1.Alber.Brun.in conſi.63. num.2.& in conſi.73.nu.5.& Iacobus de Leonardis inter conſilia eiuſdem Alberti Bruni, in conſi.114.nu.143.Alex. in conſil.xxx. nu.8.volu.j.Ruin.in conſi.xij.num.2.& 8.volu.1. Et circa hanc regulam vide Matthæ.de Afflict.in d.§.in alio uero feudo.num. 2. cum aliis, de ſucceſsi.feudi.& in d.§.ſi duo fratres. de feu. Marchię. nu.1.cum aliis.& in c.j.§.& quia, nume.14.de his qui feu. dare poſ. & in c.1.nume.1.de fratrib.de nouo benefi.inueſti.& in d.c.1.nu.1. cum aliis, de duob.fratrib.a capita.inueſt.& in conſtit.Neap. lib. 3.rub.24.nu.11.Barthol.Soci.in conſi.xix.nu.x.vol.1.Pari.in conſi.xvj.nu.4.vol.4.

Hanc regulam, vbi eam limitat tribus modis, ponit Franc. Curt. Seni.in conſi.xlix.nu.69. Et eam cum quatuor limitation.ponit Matt.de Afflict.in c.1.nume.8.de benefi.frat.in vſib.feudor. Eandem regu.cum vni.ampliat,& ſex limita. ponit Vldaric. Zaſi. in tracta.feudo.in 9.par.a nu.34.vſque ad nu.44.

REGVLA CCCLXXXVI.

FRVCTVS beneficiorum percipiunt ſcholares dum ſunt in ſtudio, ac ſi reſiderent. Hanc regulam probat text. & ibi Panor. in c.ſuper ſpecula.de magiſt. tex.in c.2.de priuileg.lib. 6. idem Abb. per tex.ibi in c.tuæ.& in c.relatum.de cleri.non reſiden. & etiam per illum tex.in c.licet.de præben.& in conſi.588.in fi.col.verſi.3. quia his ceſſantibus.volu.j.Eandem probat tex.in clemen.j.§.cæterum.de ſtatu monach.gl.in pragm.ſanctio.§.verum tamen.in verb. libertus.Lucas de Penna tenet hanc opi.in l.hac l.C.de proximis ſacror.ſcriniorum lib.12.Iac.Rebuff.in l.in ſacris l.2.eo.ti. & in l.j. C.qui ætate lib.x.Io.de Platea in l.2.C.de incol.lib.x.in d. Clem. j.in fi.de magiſt.Feder.de Senis in conſi.146.Nicol.Boer.in deciſ. 12.Eandem opi.probat tex.in c.olim.de verb.ſig. & in c. cum ex eo. de elec.ſlib.6.& ita expreſſe tenet Io. Copus Pariſi.in trac. de fructibus.titu.3.c.4.nu.5. Ratio eſt, quia ab eccleſia non cenſetur abſens, qui cauſa ſtudiorum abeſt, vt in l.quæſitum.in prin.ff. de lega.3.ibi, ſi ſtudendi cauſa miſiſſet, non ꝙ de feudo eum aliorſum transferret.& in l.Seiæ.§.Pamphilæ.ff.de fund. inſt. Eandem opi. tenet Blaſius Ariolus in c.eam te.nu.137.de reſcrip.

Hanc regulam, vbi eã limitat duodecim modis, ponit Pet. Reb. in tracta.de priuilegiis ſcholarium, in priuile, trigeſimoſeptimo, a nu.1.vſque ad finem.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

REGVLA CCCLXXXVII.

Frvctvs reſtitui debent deductis impenſis. Hanc regu-
lam ponunt doctor.per illum tex.in l.fructus.ff. ſolu.matr.gloſ.&
ibi Bar.& Ange.in l.in fundo.ff.de rei vendi.in verb. deducto. &
in l. ex diuerſo verſi. certe illud.& ibi docto. Inſtit.de rer. diuiſ.
& gl.in c.cum contra.in verb.fructus.& ibi Barb.col. 2. de pign.
Facit etiam gl.in c.grauis.in verb.fructus.de reſtitu.ſpol.text.in l.
ſi a patre vel a domino.ff.de peti.here.in §.fructus. De iure regio
probatur in l.6.tit.8.& in l.xxxviij.& xl.& xliij.tit.xxviij.par
te.iij.& l.xj.tit.xv.partita quinta et l.iiij.tit.14.parte.6. Et circa
hanc regulam vltra doct. in locis ſupra allegat.vide Tiraq. in tra-
cta.de vtroq; trac.in tit.de retractatu{lignagier.)gl.j.§.xv.fo.191.
pagi.2.nu.j.cum aliis.& in tracta.de primogeni.q.lxxiiij.num.7.
cum aliis,Catel.Cott.in Memoralib.iuris,in verb.fructus. Feli.in
c.ad noſtram,nu.3.de iureiuran.Pariſi.in conſi.cxiiij.nu.25. & in
conſi.96.nu.25.vol.2.Iaſ.in l.cum quędam puella.§.quoties nu.6.
ff.de iuriſdi.om.iud. Vincen.de Hercu.in d.l.fructus nu.8.& in l.di
uortio.nu.5.ff.ſolu.mat.& Iaſ.in d.l.fructus,nu.7. Didacum Couar.
in lib.1.Variarum reſolutionum cap.3.nu.3.

Hanc regulam vbi in princ.eam not.examinat, & adducit ali-
quas extenſiones ad eam,& poſtea a nu.10.vſque ad nume.24.eſt
limitat 8.modis,ponit Tiraq.in d.tracta.de vtroque retract.in d.tit.
de retract.{lignagier).§.15.gl.1.fo.191.in d.pag.2. & ibi a nu.34.
vſq; ad fi.ponit alias octo quęſtiones in præpoſito.

REGVLA CCCLXXXVIII.

Frvctvs percepti per creditorem ex pignore, computan-
tur in ſortem. Hanc regulam probat tex.in l.ſi dominium. & ibi
doctor.C.de pignoribus,& in c.cum contra.eod.titu. & in l.credi-
tor.la j.& in l.fi.C.de pignora.actione. De iure regio probatur
in l.2.& in l.xxj.tit. 13.par.5.

Hanc regulam cum ſex ampliationib.& ſex limitationi. ponit
Anto.Neguſan.de Fano,in tract.de pign.in quinto membro 5.par.
prin.a nu.1.vſque ad fi.

REGVLA CCCLXXXIX.

Fvga non probat delictum. Hanc regulam probat tex.in l.
lege Cornelia.ff.ad Syll.& in l.j.in §. ſinautem poſt commiſſum.
C.de raptu virgin.in l.raptores.C.de epiſco.& cleric.in Auth. de
exhibendis reis colla.5.

Hanc regulam limitat ſex modis Felin. in c, nullus. de prę ſum.
a nume.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

a nume.1.vſque ad fin. Quas ponunt Hippol.in repe.Rub. C.de probatio,nu.259.cum aliis.& in pract.crim.in .§.diligenter, num. 41.Bernar.de Luco in regu.303.Et quia ibi cõfuſe loquuntur,ideo ex eis quæ ibi tradunt,& ex aliis quã pluribus quę doct. tradunt in diuerſis locis,facio ſequentes regul.

1 Amplia primo , vt non valeat ſtatutum quod fuga probet delictum:quia eſſet contra ius commune.vbi habetur quem ex præſumptionibus damnari non poſſe.l.abſentem.ff.de pen.l.1.§.diuus. & l.fi.ff.de quæſt.l.milites.in.§. oportet.ff.eodem tit. Ita concludit Roma.vbi alleget quam plura fundamenta,in l.lege Cornelia. nu. 3.ff. de ſicar. Quam opinion.ſequitur Ang.Are.& ibi Augu. Ariminen.in additionibus in tracta.maleficiorum,in verbo,quod fama publica.nume. 47.& 48. Eandem opinionem Romani per eadẽ fundamenta, licet de eo mentionem non faciat,tenet Cato Saccus in repeti.l.admonendi,numero 62.ff. de iureiurand. Quam ampliationem intelligo veram niſi eſſent manifeſta delicta contra fugientem,& qualitas delicti pœnam mortis poſtularet,quia tunc valet ſupra dictum ſtatutum. Ita concludit Deci. poſt Felin. & alios doctor.qui tenent contra Roman.in c. ſicut.nu. 56. cum ſequen.de probationibus , vbi pro vtraque parte adducit quam plura fundamenta.

1 Amplia ſecundo, ꝙ talis fuga purgatur iuramento ipſius fugientis,dicentis ob aliquam fugiſſe cauſam. Ita voluit expreſſe Cuſ.in l.fina. C. de requiren. reis. quem ſequitur Corne. in conſil. lviij.volumi.2.Hippol.in ſingula.cxv.& in l.qui falſam,nu. 93.ff. de falſi.& in rubr.C.de probatio.nu.121.& in practi.crim.in.§.diligenter.nu.43.Nico.Boer.in deciſ.ccxv.nu.26.Ripa.in repet. d. l.admonendi.nu.168. Contra quam ampliationem per plura fundamenta tenet Marcus Anto.Blanc.iu tract.de indiciis & tortura.num.283.cum aliis.

1 Limita primo,non habere locum in officiali notato de barataria,& pendente cauſa fugit,quia habetur pro confeſſo . Ita probat tex.in l.conſiliarios,C.de aſſeſſorib.per quem tex.tenet Feli. in c. nulus,nu.2.de præſump.vbi allegat alios doct.Eandem opin. tenet Hippoly.in d.§.diligenter.nu.45.& in rub. C. de probatio,nu.260. Roman.in repet.d.l.admonendi,nu. 58. ibi Cur.nume. 161. Petrus de Ptolomæis numero 81.& Ripa unm.173.Cato Sacchus, nume. 57.Ioan.Igneus in l.lex Cornel a.nu.15.ff.ad Syllan. Et Rom. vbi ſupra in hoc concludit,ꝙ aut aufugit ante finitum officium,et tunc illa fuga hoc inducit quod punitur tanquam committens crimen leſe maieſtatis.ita probat tex.in Authen.de adminiſtratorib. in.§.ſi quis autem . collat.7. Aut aufugit poſt finitum officium , & intra quinquaginta dies per quos debet ſtare ad ſyndicatum ex forma iuris commun s, l.2.C.vt omnes iudi. tam ciuiles quam criminal.& in Authen. vt iudic.ſine quoquo ſuffrag.in.§. neceſsitatem,collat.ij.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quod de iure regio hodie correctum eſt, nam ſufficiunt triginta dies, vt in l.6.titu.xvj.lib.2. ordina. & tunc aut eſt reductus, licet inuitus ad locum ex quo aufugerat, & tunc fuga contra eum nullam facit probationem, ſed vt condemnetur debet legitime probari, ita probat tex.in d. Auth. vt iudices ſine quoquo ſuffragio in.§. neceſsitatem.colla.2.aut non eſt reductus ad locum a quo aufugit, & tunc fuga contra eum tantam facit probationem q̃ iuramentum illi additum ſufficit ad eum condemnandum.vt in Authen.de coll.in .§.nulli.verſic.ſuper hoc.colla.ix.Et hanc diſtin.Roma. ſequuntur ſupra dicti doctor.& Iaſ.in d.l.admonendi.nu. 177.& ibi Ioan. Baptiſta Caccialupus numero 85.idem Iaſ.in lectura d.l. admonendi.numero 90.

2 Limita ſecundo, quandocunque effractis carceribus. Ita probat glo.& ibi Bar.per illum tex.in l.in eos. ff. de cuſtodia reor. quem ſequitur Felin.in d.c.nullus.nume.3.de pręſumpt.Hippo.in pract.in d.§.diligenter.nu.46.& in Rub.C.de prob. num.161. Iaſ. in lectu. d.l.admonendi.nume.90.& in repet.nume.172. & Roma. numero 57.idem Roma.in l.lege Cornelia,numero 7.ff.ad Syllania.Lan. franc.de Oriano in repet.dicta l.admonendi.numero 56.& hoc communiter teneri dicit ibi Cato Sacchus nume.56.Paulus Grillandus in tracta.de relaxatione carceratorum.c.de fuga carcerati.nume. 12.quam limitationem infra latius explicabimus, in regu.cccxciij.limitatione.

3 Tertio limita, quando famulus aufugit a domino, & ſibi aliquid erat furatum, nam tunc per fugam præſumitur ſubtraxiſſe res domini. Ita probat gloſſ. in Authen.de exhiben.reis,in.§.ſi vero etiam quidam iurent collat.5.& ita expreſſe diximus ſupra in reg.307.in princ.& vltra doct.quos ibi allegaui, ita tenet Iaſ.in lect.d.l.admonendi,nu.91.Hippo.in pract.in d.§.diligenter,nu.47.Pau.Grillandus in tract.de relaxatione carceratornm.c.de fuga incarcerati,nume.17.Cur.in repet.l.admonendi,nu.171. Nico. Boer. in deciſione 215.nu.29.

4 Quarto limita, quandocunque cum fuga adeſſet fama publica. Ita probat tex.in auth.de exhib.reis,in.§.ſi vero.coll.5.&in auth. de ſanctiſsi. epiſcop.in.§.ſi quis autem.coll. ix.facit quod ſupra dixi in regu.cccj.in 4.limitati.& ita tenet Ioan.de Amicis in conſilio 85.nu.1.nam tunc talis fuga facit indicium ad torturam, vt in ſupra dicta limitatione dixi.

5 Quinto fallit in milite fugiente, nam tunc probat delictum. Vt in l.j.& ij.C.de deſertorib.& in l.deſertorem,& in l.qui cũ vno,in .§.qui poſt deſertionem.ff.de re mili.ita tenet Oldra. quem ſequitur Io. And.in additio.Specula.in titu.de præſumpti.in.§. præſumitur.verſi.violenta,in additio.mag.Hipp.in repe.rub.C. de probati. nu.cclxiij.& in practi.in.§.diligenter,numero.47. Ripa in repet.l. admonendi,nu.165.& ibi Curt,nu.163.Ioan.Coraſi,num.lxxxiij. ff.de iureiurando.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

6 Limita Sexto, in caſibus in quibus ſola ſuſpicio ſufficit ad probationē ipſius criminis. Vt in l. impuberibus, in fi. ff. de ſuſpectis tuto. Ita tenet Feli. in d. c. nullus, nu. 9. Hippoly. in practica criminali, in §. diligenter, nu. 47. & in repe. rub. de probatio. num. 263. Ripa in d. l. admonendi, nu. 167.

7 Septimo fallit, quod ad tollendam incertitudinem & dubitationem, quando dubitatur quis commiſerit delictum. Ita concludit Hippo. in d. repe. rub. nu. 264. C. de probatio. & in practica. in d. §. diligenter, nu. 47. allegat Bal. in l. voluntatis, nu. 11. ff. de fideicom. qui hoc tenet.

8 Octauo limita, non habere locum in iſtis mercatoribus fallitis, in cambiis ceſſantibus ſoluere & fugitiuis, nam ipſi habentur pro confeſsis ex ſola fuga, & poſſunt torqueri vt indicent pecunias eis datas vel poſitas, quas habere denegant, & illas perdidiſſe, & ſubtractas per inſtitores eſſe dicunt. Ita tenet Paris de Puteo in tracta. ſyndicatus, c. an in cauſa pecuniaria & ciuili, nu 2. quem ſequitur Hippoly. in l. diuus. nu. 5. ff. de quęſt. & in d. practi. in. §. expedita, nu. 61. Fran. Purpura. in l. ſingularia, nu. 94. ff. ſi cert. petat. Nicola. Boer. vbi hoc latiſsime proſequitur, in dicta deciſio. 215. nu. 5. Et iſti mercatores non habent beneficium immunitati eccleſiaſticæ. argu. tex. in Auth. de mandatis principium, in. §. publicorum vero tributorum. ibi, quoniam fiſcalium ratio, & militibus, & priuatis, ipſiſque templis, & cunctis reipublicæ vtilis eſt neceſſaria, colla. iij. & l. pene. C. de exactoribus tributorum, lib. 10. & ita expreſſe tenet Nicol. Boeri. in dicta deciſio. 215. nu. 7. quē ſequitur Remigius de Gonny in tract. de immunitate eccleſiarum, fallentia 18. De iure regio probatur in pragma. 80. in antiquis, fol. 76. vbi etiam ponitur pœna qua puniri debent, & in l. 8. titu. 8. lib. 5. ordina. & non ſolū quandocunque iſte talis abſentaſſet perſonam, verum etiam q̄n bona celaſſet, debet puniri eadem pœna contenta in ſupra dict. ll. vt in pragma. 24. de Madrid. anni 1528. Contra quos fuit etiam diſpoſitum in pragma. 111. Segouianis, anni 1532. ꝙ debeant puniri etiam ſi ſint nobiles. Quæ ll. regni confirmantur per pragma. 122. de Valladolid, anni 1537.

REGVLA CCCXC.

Fvga in criminalibus facit indicium ad torturam. Hanc regulam ponit Bar. in l. fina. ff. de quæſt. Bal. in l. voluntatis, nu. 11. C. de fideicom. Imola, & ibi Feli. numero 3. in c. nullus, de pręſump. Hippoli. in pract. criminali, in. §. diligenter, numero 41. Iacobus de Bel. in practic. iudiciaria, in titu. de quęſtionibus, numero. j. Hanc opinionem tenet Marcus Antonius Blancus in tract. de indiciis & tortura, numero. 258. Angel. in tracta. Maleficiorum, in verbo, quod fama publica, numero 46. Romanus in repe, l. admonendi, num. 57.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ff.de iureiuran.& ibi Iaſ.in lectura,nu.88.dicit hoc communiter te
nere,& in repe.nu.169.

1 Limita primo,quando fugiens prius reputabatur bonæ vitæ &
famę.Ita tenet Archi.in c.decernimus.3.quæſtio.9. quem ſequitur
Cataldus de Boncompagnis,in tract.de ſyndicatu, nu.76. Hippol.
in conſi.49.nu.38.vbi dicit ꝙ hoc fuit de monte Bal.in l. bonæ fi
dei.C .de iureiuran.vbi dicit,ꝙ abſentia alicuius ſemper pręſumi
tur in bonam partem.

2 Secundo limita, quando conſtat ꝙ quis debet capi de facto,
nam tunc ad euitandam violentiam facti licet aufugere,& tunc fu
ga ipſa non operabitur aliquid contra ipſum. Ita concludit Andre.
de Iſernia in glo.ad conſtitutiones Neapolita.Rub. 29. de iniurijs
Curialibus illatis, incipienti, vt participatio. numero 10. quem ſe
quitur Paris de Puteo in tracta.de ſyndicatu,in cap.an iudex,nu.
3.Paulus Grillandus in dicto tracta.de relaxatione incarcerato
rum,c.de fuga incarcerati, numero 9. Thomas Grammaticus in
voto.19.nu.7.

3 Limita tertio,habere locum ſolum contra illum qui aufugit,ſed
non contra conſocios de eodem crimine culpatos. Ita concludit
Ioan.And.in additio.ad Specul.in titu.de præſumptio.in.§.ſpecies
in additione magna,ad nu.4.vbi per tex. in l.2.C. de fide inſtru.
& per tex.in l.fi.C.de fal.concludit, ꝙ ſi quis accuſat de falſo eū
qui produxit falſum inſtrumentum, & etiam notarium qui eum
conficit, quamuis notarius aufugiat, eius fuga non facit indicium
ad torturam contra producentem quamuis ſimul accuſatum. Quē
ſequitur Iaſ.in lectu.l.admonendi,numero 89. & in repeti.numero
176.ff.de iureiuran,Bernardus de Luco in regu.303.in 4. ſublima
tione.Boerius in deciſione 215.numero 25.Ripa. in repet. d.l.ad
monendi.nu.174.

4 Limita quarto,quando quis aufugit a familia poteſtatis,& cita
tus poſtea venit ad poteſtatem,quia per talem comparitionem fu
ga purgatur.Ita tenet Bar.in l.quis ſit fugitiuus, in.§. j.per illum
tex.ff.de æditio edicto,& ibi Cæpola numero 6.& 15. & idē Bar.
in l.aut facta,in.§.tempus,col.j.ff.de pęnis. Hanc opinionē ſequitur
Iaſ.in l.admonendi,in lectura,numero 89. & ibi Curt.nume.158.
Rom.numero 156.Ripa nu.168.Marcus Ant.Blan.in.tract.de in
diciis & tortura,nume.278.Feli.in d.c.nullus,nu.7. de præſump.
Tho.Gram.in conſi.42.nu.2.in criminalibus.Bertrandus in conſ.
61.nu.7.volu.2.primæ impreſsio.Boerius in d.deciſio.215.nu.27.
Pro qua opin.eſt tex.in l.130.ſtyli.

5 Quinto limita,quando quis aufugiſſet ex loco ob aliquam cau
ſam rationabilem,ſcilicet ratione partialitatis ſeu inimicitię, quia
ſi inculpatur de homicidio,non præſumitur contra eum, quia non
eſt locus ei tutus.Facit tex.in c.accedens,el j.vt lite non conteſta
ta,& ita deciditur per Bal.in l.in bonæ fidei.C. de iureiur. allegat
tex.in Cle.paſtoralis,de iudica.gl.in c.ſtatutum,in.§.j.de reſcrip.
lib.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

lib.6.Feli.in d.c.nullus.nu.7.Iaſ.in l.admonendi.in lectu.nu.89. & in repe.nu.169.ff.de iureiur.& ibi Cur.nu.157.Rom.nu.56.Petrus de Ptolomæis nu.76.Cato Sacchus nu.55.Mar.Ant.Blan.in tract.de indiciis & tortura,nu.285.Bartho.Socin.in regu.163.in 2.fallen.Steph.Bertrandus in conſi.115.numero.32.vol.2.ſecundæ impreſ.Deci.in conſi.410.nu.30.Ioan.de Amic.in conſi.7.nu.12.& in conſi.36.nu.5.

6 Sexto limita,niſi iſte talis aufugit propter ſæuitiam iudicis. Ita tenet Lucas de Penna in l.ſi coloni.C.de agrico.& cenſib.lib.11.pro qua opinione facit tex.in l.quis ſit fugitiuus,in princ.verſ.itẽ etiam quidẽ qui a prętore cui in diſciplinam traditus eſſet fugiſſet,& in verſi.ſicuti ne eum quidem qui in dominum animaduerte ff.de ędil.edict.& ibi Cæpo.nu.6.Ioan.Igneus in l.lege Corneliã,nume.55.ff.ad Syllania.Io.de Amicis in conſi.7.numero 19.facit ꝙ ſupra dixi in regu.303.in limita.3.Paulus Grillandus in tracta.de relaxatione carceratorum,in Rubri.de fuga incarceratorum,nume.10.

7 Limita ſeptimo habere locum,quandocunque aliquis aufugit ante accuſationem vel inquiſitionem contra eum factam, ſecus tamen eſt ſi fugit poſt accuſationem,nam tunc hęc regula non habet locũ,quia cuilibet eſt licitum redimere ſanguinem ſuum. Ita tenet Bar.in l.j.de bonis eor.nu.1.vbi dicit, ꝙ quando aliquis eſt accuſatus de crimine capitali,ſi aufugit, non eſt pręſumptio contra eum,requitur Feli.in d.c.nullus,nu.6.Ang.Are.in tracta.maleficiorum,in verbo,quod fama publica,nu.46.Matthę.in ſing.146.Bartho.Socin.in regu.164.in 3.limitatione,& ita expreſſe dixi ſupra in regu.307.in 3.limitatione.Et vltra ibi allegata hanc opinionem tenet Hippoly.in practica.in d.§.diligenter,nu.41.& in cõſ.49.nu.37.& in ſingu.119.& 497.Iaſo.in lectura l.admonendi,numero 89.& ibi Curtius in repe.nu.160.& 178.Marcus Antonius Blancus in tract.de indiciis & tortura,numero 281.Ioan.Coraſius in repe.l.admonendi,numero 79.Pro qua opinione eſt text.in c.ſi iudex,de pace tenenda & eius violatoribus,ibi,qui ſi de ſua diffiſus ſit innocentia,in vſibus feu.& in l.fi.in.§.fraudis ibi,metu imminentis accuſatoris.ff.de bonis damna.& in Authen.de exhibendis reis,in.§.ſi vero etiam,in verſi.penes ſui accuſatorem per fugam factum,colla.5.Montal.in glo.l.15.titu.29.parte.7.pro qua opinione eſt text.in l.130.in ll.ſtyli.Quæ limitatio latius declaratur in regula ſequenti.

REGVLA CCCXCI.

FVGA poſt accuſationem non facit indicium ad torturam. Hanc regulam ponit Barto.in l.1.numero. . de bonis eorum, quod expreſſe & plenę comprobaui in præcedenti regula, in finali limitatione.

Amplia

1 Amplia primo habere locum, etiam ſi poſt libellum, vel accuſa tionem, ſeu inquiſitionem comminatam, licet nondum factam, au fugiſſet, quia tum iuſtus fuiſſet timor fugiendi, & iuſte debuit time re comminationem. Per tex. in l. miles, in. §. ſocer. ff. de adulteriis, ibi, ſed accuſatione parente, & probationibus inſiſtente ac immi nente, & ita expreſſe per illum text. tenet Romanus in l. leg Cornelia, numero ſecundo. ff. ad Syllama. & ibi Ioann. Igneus nu mero 15. facit etiam tex. in l. edicto, in. §. ſtat. ff. de iure fiſc. Han opinionem ſequitur Angel. Aretin. in tracta. maleficiorum, in verb. quod fama publica, numero 46. Decius in conſil. 334. numero ter tio. Ioan. de Amicis in conſil. 131. numero. 3. Ioann. Coraſius in l. ad monendi, numero 89. & ibi Curt. numero 160. Petrus de Ptolo mæis, numero 80. Cato Sacchus numero 58. Marchus Ant. Blancus in tracta. de indiciis & tortura, numero 282. docto. ſupra allegati in regu. 390. in 6. limita.

1 Limita primo, quando alia indicia ſeu ſuſpiciones laborarent contra fugientem, quia tunc etiam fuga facta poſt accuſationem, fa cit contra eum maximum indicium & ſuſpicionem. arg. tex. in l. fi. C. qui numero tutelarum ſe excuſ. Ita expreſſe illum tex. tenet Ro ma. in d. l. lege Cornelia. in fine Socin. in regul. 152. in ſecunda limi tatione. Ioan. de Amicis in conſi. 27. numero 7. Ioan. Coraſius in di cta. l. admonendi. numero 79. & ibi Petrus de Ptolom. numero 77. Curtius in dicto numero 160. Ioan. Igneus in d. l. lege Cornelia. nu mero 13. in fine.

2 Limita ſecundo, quandocunque delictum erat capitale ex quo aut debebat occidi, aut membris mutilari, ſecus ſi eſſet imponenda pœna pecuniaria. Ita expreſſe ſentit Barto. in d. l. j. de bonis eorum & doctor. ſupra allegati. & ita expreſſe tenet Soci. in dicta reg. 152 in 3. limitatione, Ioan. de Amicis in conſi. 7. numero 11. & in conſi. 86, numero 4.

3 Tertio limita, niſi poſt accuſationem de eo inſtitutam fractis carceribus aufugiat, quia tunc contra eum vt de crimine confeſſum proceditur. Notatur in l. in eos. & in l. fi. ff. de cuſtodia reorū, & ita expreſſe tenet Socin. in regu. 162. in 3. limitatione. Decius in conſi lio 234. numero 3. Petrus de Ptolomæis in repeti. l. admonendi, nu mero 77.

4 Quarto limita, niſi poſt accuſationem quis eſſet relaxatus a car cere ſub fideiuſſoribus, & pendente accuſatione aufugiſſet, nam tunc talis fuga etiam poſt accuſationem facit eum haberi pro con feſſo. Ita probat tex. in l. 3. in fine, titu. 8. libro 2. fori. & in l. 9. titul. 11. lib. 3. ordina.

REGVLA CCCXCII.

Fvga quæ fit ex carceribus, facit fugientem haberi pro cōfeſ ſo. Hāc regulam probat tex. in l. in eos. ff. de cuſtodia, & exhibi. reo.

reo. & ibi gl. & Bar. & in l. milites agrum. in §. pe. ff. de re milit. ita tenet Spec. in ti. de præſumpt. in §. ij. nu. 3. & ibi Ioan. Andr. in addi. magna Ang. in tract. maleſic. in verbo, quod fama publica. nu. 46. & ibi Auguſt. Arimi. in addi. Hippo. in pract. §. diligenter. nu. 46. & in §. attingam. nu. 44. & in repe. Rub. C. de probatio. nu. 261. Iaſ. in lect. l. admonendi. nu. 90. & in repe. nu. 172. ff. de iureiur. Bartho. Soci. in regu. clxij. in iij. limita. Feli. in d. c. nullus. nu. 3. de præſump. Chaſſanç. in conſue. Burg. in tit. (Des iuſtices.) Rub. j. §. v. fol. 54. col. iiij. nu. 116. Eandem opi. tenet Cur. in repe. d. l. admonendi. nu. 169. & ibi Petrus de Ptolomæis, nu. 77. De iure regio probatur in l. xiij. tit. xxix. par. iij. & in l. xxxiiij. tit. xviij. lib. viii. ordi.

1 Amplia primo, quod ſi re vera non commiſit delictum pro quo eſt carceratus, tunc habetur pro confeſſo, & punitur ac ſi re vera crimen commiſiſſet. Ita probatur in d. l. in eos, & ibi glo. in verbo, puniendi. ff. de cuſto. reo. & ibi Bar. & Ang. nu. 3. Iacob. de Bellouiſo in practica iudiciaria, in tit. de queſtionibus, & qualitatibus tormentorum, nu. 103. Hierony. Zanet. in tract. differentiarum iuris canonici, & ciuilis, diffe. xci. nu. 159. Abb. in d. c. a nobis, nu. 3. & ibi doct. de apoſta. Hanc opin. tenuit Feli. in d. c. nullus, num. 3. de præſump. vbi dicit quod in hoc caſu plus operatur ficta confeſſio quam vera: & cum hoc non inuenit ab alio tractum, tranſit cum opinione Bar. l. in d. l. in eos. Albericus tamen in d. l. in eos, determinat, quod licet per d. l. innocentes ſint puniendi, tamen quia illa non determinat pœnam, credit eam arbitrariam, & arbitrio iudicis puniēdam, & determinādam, per tex. in l. j. in §. expilatores. ff. de effract. licet d. glo. aliter teneat. Eandem opi. tenet Cuma. in d. conſil. cvi. nu. 1. & 3. Boeri. in d. deciſi. ccxx. nu. 22. Thom. Grāma. in d. voto xxxvij. nu. 5.

2 Amplia ſecundo, quandocunque aliquis poſt accuſationem fuit carceratus, & relaxatus a carcere ſub fideiuſſoribus, & pēdente accuſatione aufugiſſet: nam tunc talis fuga facit eum haberi pro confeſſo. Vt in l. ij. in fi. tit. viij. lib. ij. fori, & in l. ix. ti. xi. lib. iij. ordi. & dixi in regu. ſupra proxima in iiij. limita.

3 Amplia tertio habere locum, ſi fuiſſet aliquis repertus cum velit exire carceres: nā habetur pro confeſſo. Ita concludit Nicol. Boer. in deciſio. ccxv. nu. 12. facit tex. in l. quis ſit fugitiuus, in §. idē Celſus, cum aliis per eum allegatis. ff. de edili. edic. Hanc opin. tenet Hippo. per alia fundamenta quæ ibi allegat, in rub. de probat. num. 265. & in pract. in §. diligenter. nu. 49. & quod notat Soci. in conſi. xcix. nu. 2. li. iiij. vbi dicit quod ille dicitur fugitiuus qui eſt in actu fugæ. Franc. Purpura. in l. rogaſti, in §. ſi fugitiuus, nu. 32. ff. ſi cert. peta. & hanc opinio. tenet Iaco. de Bellouiſo, in pract. iudiciaria: ti. de quæſtionibus, & qualitate tormentorum, nu. 103.

4 Amplia quarto habere locum, etiam in fugiente ex aliqua camera, vel ex palatio poteſtatis, in quo detinebatur ſub cuſtodibus. Argu. tex. in d. l. in eos, ff. de cuſto. & exhibitio. reorum, quia loca ipſa

ſiue

ſiue palatium dicitur eſſe carcer, quando quis detinetur in eo mandato iudicis, vt eſt text. & ibi notant docto. in. l. j. ff. de cuſtod. reo. Hanc opinio. tenet Hippoly. in practi. in. § diligenter. numero 48. Paul. Grillandus in tracta. de relaxatione carceratorum. cap. de fuga incarcerati. numero 13. Quod tamen eſt verum quando quis recesſit ianua ſciſſa, & fracta, vel muros tranſcenderit, vt in fi. ff. de rerum diuiſi. ſecus ſi retentus in palatio fugiat per portam: quia tunc non dicitur frangere carcerem: quia licet carcer largo modo posſit appellari, tamen proprie non eſt carcer: nec dicitur carcere incluſus qui retinetur in palatio. ita tenet Bar. & ibi Rom. numero. 57. in repetitio. l. admonendi. ff. de iureiur. quem ſequitur Cur. in repetit. numero 164. & ibi Petrus de Ptolomæis numero 78. & hanc opinio. tenet Innocent. in capit. nuper. de ſentent. ex commu. Facit etiam text. in. l. nemo carcerem. in verbo, aperta, & libera. C. de exacto. tribu. lib. x. per quem text. dicit Bald. in d. l. admonendi. in lectu. antiq. quod non dicitur frangere carcerem, qui retentus in palatio fugit per portam. Nicola. Boer. in deciſio. cxxi. numero 15. & hanc opinio. expreſſe tenet Sali. poſt Guliel. de Cug. in l. ſuccurritur. in j. & ii. lectu. ff. ex quibus cauſis maio. Socin. in regul. clxij. in iij. limita. Licet contrarium teneat Alberi. in d. l. ſuccurritur. numero 3. quem ſequitur Iaſ. in repetit. d. l. admonendi. numero 174. vbi dicit quod detentus in palatio vel camera, & non in publico carcere, ſi inde aufugiat fracto oſtio, non inde habetur pro confeſſo idem in lectu. numero 90. & licet alleget Bald. in d. l. ſuccurritur. dicens hoc tenere, firmat tamen contrarium, vt ſupra dixi.

5 Quinto amplia, quod etiam punitur pœna capitali. Vt in d. l. ſi. de effracto. & in d. l. milites agrum. in. §. eius fugam. ff. de re milit. quod latius explicabo in regula ſequenti.

1 Limita primo habere locum, quando quis aufugit effracto carcere: ſecus autem ſi aufugit de carcere aperto quia tunc non habetur pro confeſſo. Ita concludunt Iacobus Butri. Gulielm. de Cugno. Bald. & Alberic. in d. l. ſuccurritur. ff. ex quib. cau. maior. Angel. in. l. vinum. la. ij. per illum text. ff. de furt. & in. l. j. ff. de effractoribus. vbi dicit quod ille qui exijt de carcere quia inuenit oſtium apertum, non tenetur pœna effracti carceris. & ſic nec pœna illius tituli. ff. de effractoribus. quos ſequitur Iaſo. in d. l. admonendi. in lectu. numero 90. & in repetitio. numero 174. & quia præſens limitati. plus attinet ad regulam ſequentem, ideo ad ibi dicenda me remitto.

2 Limita ſecundo, in eo qui aufugit animo reuertendi, & deinde ſponte reuerſus fuerit: quia ille non habetur pro confeſſo, nec incurrit pœnas de quibus in d. l. in eos. ff. de cuſtod. reorum. Vt in d. l. deſertorem. in. §. j. & ibi gloſſ. ff. de re milita. & in. l. quis ſit fugitiuus. in princip. & in. § apud Labeonem. & ibi Bartol. ff. de ædilic. edic. Hanc opinionem tenet Paul. Grillan. in tract. de relaxa. cap.

ta.c.de fuga incarcerati.nu.7. & 14. Quę limitatio in regula ſequenti latius declarabitur.

3 Tertio limita, quando quis poſt fugam eſſet incarceratus, licet in itus. Ita concludit Iaſ. in d.l. admonendi. in lectu.nu.90. vbi dicit quod ita tenet Bartol. per illum tex. in.l.raptores.C.de epiſcop. & cleric. in quo caſu iſti arbitrio iudicis puniendi ſunt, vt in.l.xiij. in fin.tit.xxix.part.vij.& ita tenet Nicol.Boeri. in deciſio.ccxv. num.10.

4 Quarto limita, niſi quis eſſet incarceratus pro generali inquiſitione: ſecus ſi pro ſpeciali. Ita tenet Feli.in d.c.nullus.num.4.de præſump. Hippoly. in repet.Rubr.C.de probatio. nu.262.& in practica.in.§.diligenter.numero 46. Paulus Grillandus in tract. de relaxatione carceratorum.cap.de fuga carcerati.numero 1.Ioan.Andr. in additio. ad Specula. in titul.de pręſumptio.in.§.ij.in additione magna, ad nu.3.Bal.in d.l.in eos.ff.de cuſto.reorum.

5 Quinto fallit, quandocunque mulier aufugit de carcere cauſa euitandę libidinis: nam tunc talis mulier non habetur pro confeſſa. Vt probat tex.in Authen. nouo iure. ibi, ne caſtitate iniurietur.C. de cuſto.reo.ita tenet Bal.in.l.j.nu.11.C.de ędil.actio.Pau.Grillan. in d.tract.de relaxatione carcera.c.de fuga incarcerati.nu.17.Boer. in d.deciſio.ccxv.nu.18.

6 Sexto limita non habere locum, niſi fuga fuerit habita cum conſpiratione prius habita in carceribus cum ſocijs: nam hoc modo habetur pro confeſſo: alias non. Ita expreſſe tenet Bald.vbi dicit quod ita debet intelligi text. in dicta l. in eos.in conſi.xxxij. nu.1.vol.iij.vbi dicit quod ita tenet Guliel. de Cugno in.l. ſuccurritur.ff.ex quibus cauſis maio.dicit tamen ibi Bal.quod in hoc caſu punitur iſte arbitrio iudicis. & illam opinionem Bal.ſequitur Pau. Grillandus in d.c.de fuga incarcerati.nu.13.in fi.Thom.Gramma. in voto xxxvij.nu.8.

REGVLA CCCXCIII.

FACIENS fractis carceribus punitur pęna capitis. Hanc regulam probat tex.in.l.prima in princ.ff.de effractio. & in l. milites agrum, in.§.cum tamen.ff. de re milita. ita tenet Bar. in tracta. de carceribus.in iij.col.Hippo.in pract.in.§.attingam.num.36.Thom. Gramma.in voto xxxvii.nu.1.Anchar.Ioan.de Ana. & Abb. in c.a nobis.de apoſta.

1 Amplia primo in eos, qui huiuſmodi fugitiuos celant vel occultant. Vt in.l.conſiliarios.in.§.pro confeſſo.in verbo, ſubtraxit.C.de aſſeſſoribus, ita tenet Ioan.Igneus in.l.lege Cornelia,num.16.ff.ad Syllania.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syllania. Pro qua op. facit tex. in l. j. ff. de recepta. & in l. j. & ij. C. de his qui latro. occulta. vbi probatur, quod ſi aliquis receptauerit in domo ſua malefactorem, debet eadem pœna puniri ſicut ille qui commiſit delictum. Quam ampliatio. veram intelligo, niſi iſti receptatores eſſent conſanguinei. iſta eſt glo. notab. & ſemper menti tenenda in c. fœlicis. in verb. receptauerit. de pœn. libr. vi. quam ſequitur ibi Ioan. Monachus. nu. 3. & alij doc. Feli. in c. literas. nu. 20. de præſump. & in c. cum quidam nu. 11. de iureiu. Marc. Ant. Blanc. licet de ſupra dicta gl. mentionem. non faciat, in tract. de indiciis & tortura. nu. 201. Chaſſa. vbi dicit ita vidiſſe ſeruari in conſuet. Burgund. in ti. {Des iuſtices.) Rubric. j. §. v. fol. 39. col. iiij. in prin. nu. 12. in fin. & nu. 13. & pro iſta opinione eſt tex. in l. ij. ff. de receptatoribus.

2 Amplia ſecundo, habere locum non ſolum in ipſos fugientes, verum etiam in perſonas ipſorum qui per vim carceratos a carcere relaxant ſine licentia cuſtodis. Ita probatur in l. xiiij. tit. xxix. par. 7. in l. x1. ti. xiij. lib. iiij. fori.

3 Amplia tertio adeo procedere, quod ille qui accuſat volentem frangere carcerem, debet conſequi liberationem. Ita probat tex. in d. l. in eos. in verſi. eos vero. & ibi gl. ff. de cuſtod. & exhibi. reo. & ita per illum tex. tenet Hippo. in pract. crimi. in. §. attingam. nu. 5. Nicol. Boer. in deciſio. ccxv. nu. 22.

1 Limita primo habere locum, quando quis aufugit effracto carcere; ſecus ſi aufugit de carcere aperto, quia tunc non debet puniri pœna effracti carceris. Ita concludunt Guliel. de Cugno, Alber. & Bal. in d. l. ſuccurritur. ff. ex quibus cauſis maio. Ang. per illum tex. in l. vinum. la. ij. ff. de fur. & in l. j. ff. de effracto. vbi dicit, quod ille qui exijt de carcere eo quia inuenit oſtium apertum, non tenetur pœna effracti carceris: & ſic nec pœna illius tit. ff. de effracto. Quod dictum vltra docto. allegatos ſupra in reg. ccclxxxix. in ij. limita. & in reg. cccxcij. in j. limita. vbi etiam hoc dixi, tenet Chaſſan. in conſue. Burg. in tit. {Des iuſtices.) Rubr. j. §. v. fol. 54. col. iiij. nu. 116. Fulgo. in conſ. xlj. nu. 1. Curt. iun. in repe. l. admonendi. nu. 154 & ibi Lanfran. de Oria. nu. 56. & Ripa nu. 170. ff. de iureiur. Ioan. Igneus in l. lege Cornelia. nu. 52. & 53. ff. ad Syllania. Soc. in regula cclxxij. in iij. limita. Hipp. in d. §. attingam. nu. 37. vbi dicit quod mitius debent puniri: ſcilicet arbitrio iudicis. quod et tenet Nicol. Boer. in deciſio. ccxv. nu. 15. & 23. facit tex. in d. l. j. in verſi. quod ſi per negligentiam cuſtodum euaſerint, mitius puniendos. ff. de effracto. Thom. Gram. in voto. xxxvij. nu. 9.

2 Limita ſecundo in eum, qui aufugit animo reuertendi, & deinde ſua ſponte reuerſus eſt, quia ille non incurrit in ſupra dictã pœnam de qua in d. l. j. cum ſimi. ff. de effracto. Facit pro hoc tex. in c. vulgaris. in §. diuortium, de pœniten. diſtin. j. & in c. præſenti. lib. vi. glo. in c. poſtquam, de electio. lib. vi. quia non dicitur aufugiſſe qui receſſit animo redeundi, vt in l. retroceditur. ff. de capti. & poſtliminio

reuer.

reuer. & hanc opi. vltra ſupra dicta in re. 291. in ii. limi. tenet Pau. Gril. in tract. de relaxa. carcera. c. de fuga incarcerati. nu. 14. Curti in rep. l. admonẽdi. nu. clix. ff. de iur. iur. & ibi Ripa nu. clxix. Mar. Ant. Blan. in tract. de indiciis, & tortura. nu. 187. Tiraq. in repe. l. ſi vnquam. in ver. ſuſceperit liberos. nu. 179. Nicol. Boeri. in d. deciſio. ccxv. nu. 18. Ratio eſt: quia propter ſpontaneam comparationẽ purgatur omnis ſuſpicio. l. j. ff. de requiren. reis. & c. cum contumacia, de hęreti. lib. vi. eandẽ opi. tenet expreſſe Petrus de Ptolomæis in d. repet. l. admonendi. nu. 79. Steph. Bertran. in conſ. lxj. nu. 7. & 8. vol. ii. primę impreſs. Iacob. de Bell. in prac. iudiciaria: ti. de queſtio. & qualitate tormen. nu. 106.

3 Tertio limita, non habere locum quãdo quis frangit carcerem vt eat ad ſuperiorem: quia iſte talis non punitur pœna effracti carceris, quia non dicitur fugere. Ita tenet Hoſt. in c. vt debitus. de appella. facit quia itineris arreptio ad iudicem, ad quẽ habetur loco appellationis: vt eſt tex. quem ibi ad hoc no. Bal. in l. ſed & ſi per pretorem, in. §. fi. ff. ex quibus cau. maio. facit etiam tex. in l. capitalium, in. §. ad ſtatuas. ff. de pœn. & in. l. quis ſit fugitiuus, in. §. apud Labeonem. ff. de ædil. edict. in l. milites agrum, in. §. deſertorem. ff. de re milita. Et hanc opi. tenet expreſſe Cæpo. vbi dicit ita fuiſſe deciſum, in d. l. quis ſit fugitiuus, in prin. nu. xxj. de ędil. edic. Iacobi. de S. Georg. in l. j. nu. 9. C. de ſer. fugiti. Nicol. Boeri. in deci. ccxv. nu. 28. Tho. Gram. in voto xxxix. nu. 12. Ioan. de Amicis in conſ. vii. nu. 20. facit quod ſupra dixi in reg. cccvii. in iiii. limi.

4 Quarto limita, quandocunque incarceratus erat iuſte detentus in carcere: nam ſi iniuſte erat detentus, frangens non punitur pœna mortis. Ita concludit Bar. in l. vis eius. quem ibi ſequitur Salic. C. de probati. Alex. in. l. ſed eximendi, in. §. ſi quis. circa fi. & ibi Iacobi. de S. Geor. nu. 3. ff. ne quis eũ qui in ius voc. eſt, vi exi. idem Iacobi. in. l. i. nu. xi. de ſeru. fugiti. Hip. in pract. in. §. diligenter. nu. 50. & in. §. attingam. nu. 38. Nicol. Boeri. in d. deciſi. ccxv. nu. 30. Ripa. in d. repe. l. admonendi. nu. 71. ff. de iureiur. vbi ponunt quando dicatur quis eſſe incarceratus. Facit etiam gl. in Clem. Paſtoralis, in verbo, per violentiam. de re iudi. vbi dicit, quod quando aliquis eſt iniuſte incarceratus, & eſt relaxatus ſub iuramento de redeundo ad carcerem, quod iſte talis ſi eſt iniuſte incarceratus non tenetur redire, quẽ ſequitur Iaſ. in. l. ſi duo patroni, in. §. fi. nu. 4. ff. de iureiu. quod putat Abb. verum in c. inter alia, in fi. de immu. eccleſia. quandocunque imminet periculum mortis: alias ſecus. quem ſequitur Hip. in ſingu. clxxvii. Curt. in d. repe. l. admonendi. num. clxviii. & ibi Iaſ. in repe. nu. 169. Ioan. Igneus in. l. lege Cornelia, nu. 19. & in. l. iii. in. §. ſubuenitur, nu. 123. ff. ad Syllania. Andræas ab Exea in. c. 1. nu. 146. de conſtitu. Boeri. in deciſi. ccxv. nu. 19. Et hanc opi. dicit com. teneri Couarru. in lib. i. variarum reſolutionum. c. ii. nu. xi. Feli. in d. c. i. nu. 43. de conſt.

5 Quinto fallit, quando aufugit, de licentia cuſtodis: quia hoc ca-

ſu tenebitur cuſtos, & non ipſe fugiens. Ita tenuit Gulielmus de Cu gno in.l.quoties.C.de exacto. tributo.libro.x.Bal. in d.l. ad commentarienſem. Ioan. Andræ,in addi.ad Spe.in tit.de pręſump.in §.ii. in addi.magna ad nu.3. Paulus Grillandus in tract.de relaxatione carceratorum: c.de fuga incarcerati, nu.15. facit tex.in. l.conſiliarios.C. de aſſeſſo. De iure regio probatur in.l.xii.tit.xiiii.lib ii. ordina. vbi probatur, quod quandocunque carceratus aufugi culpa cuſtodis vel de licentia ipſius, debet puniri eadem pœna qua ipſe carceratus puniri debebat. per quam.l.declarantur.l.ix.& xi. tit.xxix.par.vii.

6 Sexto fallit, quandocunque mulier aufugit de carcere cauſa vitandæ libidinis: nam tunc iſta mulier excuſatur. Ita probat tex.in Auth.nouo iure. ibi,ne caſtitate iniurietur.C. de cuſto. reorum.& ita dixi ſupra in reg.ccclxxxii.in.v.fall.

7 Limita ſeptimo, quando aufugit de carcere timore ignis,& aquæ: nam iſto caſu etiam ſi fregit carcerem non debet puniri: cum iuſtus timor ipſum excuſet. Ita probat tex.in. l. habitatores,in.§.fi.ff.loca. Hanc opinionem vbi allegat alia iura, tenet. Iacobus de Bell.in pract.iudiciaria, in tit. de quæſtionibus, & qualitate tormentorum. nu.104.dum tamen ille qui frangit carcerem non aufugiat. Quam opinionem ſequitur Nicol.Boeri.in d.deciſio.ccxv.nu.22.in fin.& in nu.30. licet ibi teneat quod etiam ſi aufugiat. Sed opinio Iacobi de Bellouiſo procedit ad hoc vt habeatur pro confeſſo, vel arbitrio iudicis puniatur: ſed ad hoc vt capite puniatur, etiam ſi aufugiat, procedit opinio Nicolai Boerij, quod quando aufugit de carcere timore ignis vel aquæ, etiam ſi aufugiat non puniatur pœna capitis:

8 Octauo fallit, quando carcerem fregerunt, ſed non perfecerunt fracturam: nam tunc non pœna capitis, ſed arbitrio iudicis puniendi ſunt. Ita concludit Tho.Gramma.in d.voto xxxvii.per totum.licet contrarium teneat Cuma.in conſi.cvi.nu.3.Hanc opi. per text. in d.l.in eos, tenet ibi Albe. ſcilicet quod arbitrio iudicis puniatur. nu.ii.Boeri.in ſupra dict. deciſi.ccxv.nu.28.

9 Nono limita, & intellige ſupra dictam regulam, quia cum ſupra dicta iura loquantur tantum in pœna capitali, & non in pœna vltimi ſupplicij, non debet puniri pœna mortis, ſed alia miniori pœna. Iſta eſt gl. notab. quæ pro ſingulari ſolet allegari in .l.i.C.ne christia. mancip.in verſi.capitali. ſed eſt alia ſimilis in.l. ne frumentũ.& ibi Bal.& Sal.C,quæ res vendi non poſſ.& in.l.tranſigere.C.de tranſactio.gl.de iure canonico, & ibi Io.And.per eam, in c. quanto, in ver.defraudatã. de iureiur.pro qua opi. eſt tex.in l.hos accuſare, in.§,omnibus. in ver.capitis.ff.de accuſatio. & in l.cum patronũ.ff. de iurej patrona. & in.l.præſenti. in prin.C.de his qui ad eccleſ.cõfu. vbi Imperator videns non ſufficere eſſe factam mentionem ſeu expreſſionem de pœna capitali, quia ex hoc non inferebatur pœna mortis, ideo ibi dixit capitali, & vltimĩ ſupplicij, idẽ probat tex.in

l.eos,

l.eos.in.§.ſuper his.C.de appellatio.& in l.qui cum maior.in.§.his demum.ff.de bonis libertorum.& in.l.edicto, in.§.j.ff. de bonorum poſſeſsio. & in.l. capitalium. in princip.ff. de pœnis. & in l.ii.ff. de publicis iudiciis. & hanc opinionem ſequitur Felin.in cap.qualiter & quando,el.ii.vbi eam quadrupliciter limitat in.§.fin.numero 52.de accuſatio. & ibi. Aretinus numero 144. Abb.in d.c.quanto. Iaſ.in l. diuortio.numero 15.ff.ſolu. matri. & in.l.iii.in.§. pœna.ff. quod quoſque iuris, & in.l. tranſigere.col.fin.C. de tranſact. & ibi Rimi. numero 4. Auguſtin. Ariminenſis in additionibus ad Ang. in tract.maleficiorum.in uerbo,& caput a ſpatulis,nu.32. Alcia. in l.licet capitalis.ff. de uerborum ſignific. Ioan. de Villamati in repe.l.diuus,colum.lxx.numero.ff.ad l.Corneliam de ſicariis. Imo ii.ubi hoc notabiliter declarat,in l.ii.num.iii.in fi.ff.de public.iud. Decius in c.ex literis.nume.xxxxviii.de conſtitu. Chaſſaneus in conſuetudi.Burgun.in tit. (Des iuſtices.) Rubric.1.§.v.fol.41. col. iii.nu.3. & folio.liiij.col.iiij.nu.cix.& hanc opinionem communiter teneri teſtatur Hippoly. ubi allegat alios doct. in d. practica, in §.opportune.nu.40.ubi dicit, quod aſſeſſores ita practicant quod in ſententiis capitalibus,& ultimi ſupplicij apponunt illa uerba,uidelicet quod talis moriatur, & anima a corpore ſeparetur. Facit etiam pro hoc quod notat Cy.in l.i.C. de falſ. ubi dicit quod pœna capitalis interpretanda eſt in mitiorem partem, ut comprehendat deportationem,& non mortem naturalem, allegat ad hoc tex.in.l. ſi de interpretatione.ff.de pœnis.cum delicta ſemper debeant interpretari in illam partem in qua pœna uenit euitanda.l. proxime.ff. de his qui in teſta.delen.cum aliis. Facit etiam pro hoc gl.in Auth. ſed nouo iure,in uerbo.una.C. de ſeruis fugi. ubi dicit, quod ſi quis eſt condemnatus in amputatione manus,intelligitur de debiliori,& ſi reus haberet unam aridam,illa eſſet amputanda,quam gl.ſequuntur ibi Iacobus Butri. Albe. Salicetus,& Pau. de Caſtr. & Cępola numero 34. idem Albericus in tract. ſtatutorum,in.iij.par.quæſt. lx. & hanc dicit com.opinionem Ioan. Andrę.in addi.ad Spec. in Rubr. de pœnis, in addi.i.in fine,uerſic. ſecunda quæſtio. Eandem opi.ſequitur Ang.in tract.malefi.in uerbo, quaſi ſi non ſoluerit.col. i. Ang.de Peruſio per tex.ibi.in l.iii.in.§.Labeo.ff.arbo.furtim cęſa.Maria.Socin.in repe.c.ad audientiam,nu.42. de homicidio. ubi allegat,tex. in cap.ſicut urgeri.i.quæſtio.i. Eandem opinionem tenet Feli. in c.inter cæteras,numero 8.de reſcrip.Iaſ.in l.fin. numero iii.ff.de offi.eius.& in l.de quibus.numero 37.ff.de legib. reprobato Cyn. Bal,&.Bar,qui contrarium tenuerunt in d.Authen. ſed nouo iure,

REGVLA CCCXCIIII.

FVNDARE & cōſtruere eccleſiam pro iure patronatus acquirendo non ſufficit, ſed requiritur eius perfectio, Hanc regulam po-

ait Paul.de Citadi. vbi adducit quam plura pro eo, in tracta. iuris patrona.in iii.par.queſt.xiiii.nu.22.Eandem regulam, vbi eã examinat, & quam plura etiam pro ea allegat, ponit Cæſar Lambertinus in tract.de iure patrona.in j.par.j.lib.artic.ii.q.iiii.prin.num.1. cum aliis, fol.28.col.4.

Hanc regulam ampliat duodecim modis, vbi eas latiſsime examinat, & limitat quatuor modis. idem Lambert. in d.tract.iuris patro.in j.par.primi lib.in xiiii.artic.iiii.q.prin.fol.xxxij.col.j.nu.1. vſque ad fi.

REGVLA CCCXCV.

Fvndi parte apprehenſa, cenſetur poſſeſsio totius fundi apprehenſa. Hanc regulam probat tex.in.l.poſsideri.ff.de acquir.poſſ. & in.l.vulgaris quæſt.de fur.& rationem huius regulæ ponit Soci. ibi nu.37.

Hanc regulam ampliat quatuor modis, & limitat vno modo Vldari, Zaſius in d.l.poſsideri.nu.20.

REGVLA CCCXCVI.

Fvndvs datus filiæ ſpuriæ in dotem vel pro alimentis, poſt eius mortem reuertitur ad patrem, vel ad hæredes eius. Hanc regulam ponit Bal.in.l.eam quam.numero 41.C.de fideicom. vbi dicit, quod legatum factum filiæ ſpuriæ pro alimentis, non tranſit ad heredes ſpuriæ: quia non ratione proprietatis, in qua non valet legatum, nec ratione alimentorum, quia cum vita extinguuntur. l.cum 2.in.§.ſi vni.ff.de tranſact.& l.dominus, in.§.fi.ff. de vſufruct. ſequitur Deci.in conſi.311.num.4.vbi dicit quod pro iſta concluſione eſt tex.in l.1.& ibi Bar.C. de natura. lib. Eandem opinionem ſentit idē Bal.in d.§.ſi vni.& in repe.l.fi.ff. de his quib. vt ind. quē ſequitur Io. Baptiſta Caccialupis in repet.l.ſi qua illuſtris, numero 91.C.ad Orficia.Pala.Ruuios in repe.c.per veſtras.§.24.incipienti in conſtituenda tamen dote, vbi plura pro hoc adducit in num.4. cum aliis.

Hanc regulam limitat quatuor modis Bermondus in tract. de publicis concubinariis.pag.341. a nu.60.vſque ad nu.62.quas limitationes ante eum declarando ſupra dictam regulam poſuit Pala. Ruuios vbi ſupra.

Et ibi Pala. Ruuios addit aliam, & quintam limitationem, ſcilicet quod non procedat de iure regio, quia cum hodie ſit taxatum quod parentes poſſunt relinquere filiis ſpuriis quintam partem bonorum, vt in.l.viiii.& x. Tauri, ipſi filij ſpurij tam in vita quam in morte poſſunt ad libitum diſponere, etiam quantum ad proprietatem. ita tenet Pala. Ruuios vbi ſupra, numero 10. doctor. in d. l.ix. & 10.

Tauri.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tauri.Roderic.Xuarez in lect.l.i.tit.vi.lib.iii.fori.fol.91.pag.2.& ita expreſſe dixi in reg.ccclxvii.in iii.ampl.in fi.

REGVLA CCCXCVII.

FVNERARIA actio,in multis priuilegiata eſt. Ratio eſt propter vtilitatem publicam,ne ſine ſepultura cadauera iaceant, vt in l.ſunt perſonæ.& in l.nec corpora.ff.de relig.& ſumpt.funer. quia expedit reipublicæ non minus mortuos humari,quam viuentes conſeruari.ita tenet Bal.in l.fi.co.ii.C.de neg.geſt.& ob id ſi hæredes nolint expenſas pro funere pręſtare iudex per modum prouiſionis ſolet eos condemnare,ſalua repetitione ſi opus ſit. quæ repetitio fieri poterit actione funeraria,vt in l. ſi quis ſepulchrum. & in l.at ſi quis.in.§.hæc actio.ff.de religi.& ſump. fune. Et quæ requirantur antequam hæc actio funeraria competat,ponit Spe.in rub.de ſepul.& ibi Io.And.in addi.tradit octo requiſita in ver.porro, in nu.13. q̃ habuit a Rofre.in tract.libel.in 3.par.in rub.de acti.in factum funeraria,in ver.quia multoties.nu.1.& quia ibi ſatis obſcure procedūt. Pet.Rebuf.in gl.ad conſt.Regias Galliæ.in i.par.in tract.de ſentētiis præiudicialib.nu.43.pag.230. ponit ſupra dicta requiſita.

1 Et primo requiritur, ꝙ aliquis ſit mortuus,quia viuens non ſepelitur.c.fraternitatem.de ſepultu.

2 Secundo,ꝙ ſumptus fiant in funus mortui: nam ſi ad aliam cām fierent,hęc actio non competeret.d.§,hæc actio. & d.l.ſi quis ſepulcrum.ff.de relig.& ſumpt. fune.

3 Tertio,ꝙ ſumptus facti ſint animo recuperandi, vt in d.l.ſi quis ſepulchrum.in.§.prętor.Nam ſi quis pietatis cauſa faceret,non repeteret.d.l.at ſi quis.in.§.interdum.eod.titu.l.xii.tit.xiiii. par.i. & in dubio non præſumitur factum cauſa donationis. l. cum de indebito. ff.de pro.niſi aliud ſuaderent perſona & cauſa, vt in l. quod in vxorem.ff.de nego.geſt.

4 Quarto,ꝙ funerales fiant ſumptus pro qualitate perſonę & dignitate eius qui funeratus eſt, & pro modo facultatum, vt in d.§.hæc actio.in ver.æquum autem,per quem tex.Alex.in l.ex facto.in §.ſi quis rogatus in i.col.in fi.ff.ad trebell.dicit,quod maior pompa funeris debet eē in nobili quam in ignobili. quem ſequitur Bonus de Curtili in tract.de nobili.in v.par.nu.82.et ideo ſi quis fecerit impēſam funeris tam modicam quę potius in contumeliam cedat mortui quā honorem,non poteſt illam repetere.l.at ſi quis.§. iudex. & ibi Ludo.Bologni.in ſecundis interpretationib.ff.de relig.& ſump. fune.& ita expreſſe tenet Vinc.de Hercu.in l.i.in.§.de impenſa. in v.col.in ver.dicit tamen Imo.hic.ff.ad leg.Falci.quod dicit eſſe notandum contra auaros.Pet.Rebuff.vbi ſupra. nu.52.

5 Quinto,ꝙ habeatur ratio temporis,plus enim expenditur in hyeme quā in æſtate,vt in d.§.hæc actio.ver.æquum autem.& ibi glo. expreſſe tenet in verbo.ex tēpore.& ita tenet Rofredus vbi ſupra.

6 Sexto requiritur, ꝙ alia actio non competat: quia ſi fuerit pro-
miſſa impenſa funeris reddi per ſtipulationem, hac non ageretur,
d.l.at ſi quis.in.§.ſi quis dum.&c.§. Labeo. & ibi gl.hoc dicit.ff.
de religio.& ſumpti.fune.

7 Septimo requiritur, ꝙ fiat proteſtatio, maxime a cōſanguineis,
ꝙ animo repetendi tales ſumptus faciunt. d. l. at ſi quis. in.§. ſed
interdum.in verſi.oportebit igitur.&c.§.ſeq. & l. quod in vxorem
C.de neg.geſt.

8 Octauo, hæc actio datur contra hæredē bonorumue poſſeſſorē,
cæteroſq; ſucceſſores, vt in d.l.at ſi quis.in.§.ſi.ff.de reli.& ſump.
fune.& ita per illum tex.ponit Io.Hannib.in rep.Rub.ff.ſolu.ma.
nu.426.& 427. An autem hęc actio detur contra ſucceſſores in
beneficiis? Panor.in diſpu.ſua incip.Sempro.clericus, quem ſequi-
tur Philipp.Deci.in conſi.clvii.incip.queritur de expenſis funera
lium.vbi concludit, ꝙ conſanguinei qui ſuccedunt clerico in ſuis
bonis, tenentur ad funeris impenſas, ſecus ſi nihil habeat, quia tūc
ſucceſſor in beneficio tenebitur ad illas, ſecūdum eundē Abb.in c.
ex præſentium.& ibi Barba.& alii.doct.de pign. Hęc tñ actio
non datur contra illum qui non ſuccedit de fundo ex ſua diſpoſitio
ne, ſed alterius.argu.tex.in l.coheredi.in.§.cum filię.ff.de vul.ita
conſuluit Steph.Bertran.in conſi.cccix.nu.2.lib.1.primę impreſſ.
niſi in ſubſidio, vt ſupra de beneficio dixi, ſecundū Rebuffum vbi
ſupra nu.57. His hęc p̄habitis hęc actio in multis ē priuilegiata.

1 Et primo, quia interdicta eſt appellatio in ea, ne cadauęr ſepelia
tur.l.ſi.ff.de appe.recip.c.ex parte el.j.& ibi gl.in verbo, poſt ap-
pellationem.de ſepul.Specu.in tit.de appella.in .§.in quibus.ver.
8.de iure regio probatur in l.8.tit.xv.lib.ij.fori.& in l.xj.tit.16.
lib.3.ordinariorum.& in l.15.tit.9.par.7.& in l.15.tit.13.par.j.& in
l.5.titu.18.lib.iiij.fori. Quod etiam procedit, etiam ſi contra de-
functum pro debito habetur inſtrumentum guarentigium. ſecun-
dum Feli.in c.ſicut Iudæi.in ij.col.de Iudę.in verſi.item nota.Ro
deri.Xuarez in repe.l.poſt rem iudicatam.in v.extēſio.ff.de re iu-
di.Didacus del Caſtillo in l.30.Tauri.nu.15.ver.extra no.Guliel.
Benedict.in repe.c.Rainutius, in verbo, mortuo itaque teſtatore.el
j.nu.56.de teſtamen. Licet contrarium teneat Ang. in Auth.vt
defun.ſeu funera eorum non iniurient.a creditor.in prin. num. 1.in
verſi.nota hic caſum.colla.v.vbi tenet, ꝙ quandocunque debitor
obligatus eſt vigore inſtrumenti guarētigij, poteſt impediri a cre
ditore ne cadauer eius ſepeliatur. Quem ſequitur in hoc Segura in
repet.l.ſi ex legati cauſa.nu.73.ff.de verb.oblig.

2 Secundo, quia nuntiatio noui operis non habet locum contra fa-
cientem foſſam vt mortuus ſepeliatur. Argu.tex.in l. de pupillo.in
§.ſi quis riuos.ff.de noui operis nuntia. & ita per illum tex.tenet
Franc.a Ripa.in tract.de præſeruatiuis remediis cōtra peſtem, nu.
238.verſi.& hac ratione attenta.& ibi in nu.70.

3 Tertio, qui funus ducit nō pōt in ius vocari, l.ij.ff. de in ius vo-
can.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

can.nec ante nouem dies vel quadraginta pro more regionum. vt in c.quia alij.13.quæſt.ij.& in Auth.ſed nec ante nouem dies .C. de ſepul.viola. Sed de iure noſtro regio vſque ad nouē dies non poſſunt hæredes conueniri. vt in l.v.titulo 13.parte 1. & in l. xiij. titu.9.parte 7.& ita tenet Iacobinus de ſancto Georg.poſt Bal.in l.interdum.nu.8.ff.de iudic.

4 Quarto, ſi quis funere domeſtico impeditus nō venit ad iudiciū, debet ei exceptio dari.l.ſed & ſi quis.in §.prterea.ff.ſi quis cautio.

5 Quinto, qui exequias prohibet excōicādo infirmum, aut alio mō, priuatur ſuo debito, & alias punitur. Auth.item qui domum.C. de ſepulc.viola.ita tenet Fran.de Ripa in c. cum M. Ferrariē.nu. 19.de conſtitutio.probatur etiam per tex. in Auth. vt defunctus ſeu funera.in.§.ſancimus.el j.& in .§..ſi vero collat.5.

6 Sexto competit hæc actio funeraria contra hęredem prohibentem expenſas fieri licet regulariter alię non cōpetant. Vt in l.at ſi quis.in.§.item Labeo.ff.de relig.& ſump.fune.quē tex. ad hoc dixit eſſe notab.Ludo.Rom.in conſ.428.nu.10.Ripa in d.rub.de remediis præſeruati.contra peſtem.nu.132.Ant.Corſet.in ſing.incip. expenſa.el j.vbi ſcribit quinq; caſus in quibus impenſa contra voluntatē facta repetitur.Quod eſt verum qn̄ expendiſſet iuxta patriæ conſuetudinē in cauſis piis,ſecus ſi conuiuiis,vel in aliis reb. non neceſſariis,vt notant Doct.in l.ꝙ in vxorē.ff.de nego.geſt.

7 Septimo,creditor funeris præfertur omnibus aliis creditoribus licet ſit poſterior.l.impenſa funeris.ff.de religio.& ſumpti.fune. & ſic præfertur doti,& expreſsis hypothecis,vt eſt gl.in d.l.impenſa Bar.& alij.Docto.in l.j.ff.ſolu.matrimo.Anto.Neguſam.de Fano in trac.de pignoribus.in ij.mem.quintæ part.princ.nu.28.fall.132. & hoc propter vtilitatem publicam,vt in l.ij.ff.de priuil. credito. & ita tenet Ripa.in d.c.de remed.preſerua.contra peſt.nume.133. Chaſſanæ.in conſuetu.Burgun.in ti.{Des mains mortes.)Rub. 9. §.15. fol.319.col.iij.verſic.licet hic nihil dicatur. De iure regio probatur in l.12.titu.xiij.par.j.& in l.9.titu.iij.par.v.& l.30. titu. 13.ead.par.& in l.ij.tit.xj.par.vj. Et licet exceptio inuentarij non confecti impediat litem conteſtari.l.fi.§.donec.C. de iure delibe.vt dixi ſupra in regu.267.hoc non habet locum quoties petitur aliquid ab hærede pro impenſa funeris,vt dixi in ſupra dicta regula,in iij.limitatione.

8 Octauo,hęc actio datur marito contra hęredis vxoris vel cōtra illos ad quos dos reuertitur ſoluto matrimonio.Vt in l.eum.& in l.ſed ſi notandum.ff.de religio.& ſumpti.fune.etiā ſi maritus promiſiſſet totā et integrā dotē reddere,adhuc poterit retinere ex dote impenſas funeris.ita tenet Lud.Ro.& Ang.in l.qui bona.in.§.qui parietē.ff.de dam.infect.quos ſequitur Cur.ſenior in conſi.13. inci. ſtatuto ianuę cauetur nu.26.facit quod no.Bal.in l.fi. ff. ad l.Fal. Hanc.opin.tenet Ripa vbi ſupra,nu.135.& ſic maritus de ſuo non tenetur vxorem funerari niſi lucretur dotem,vt in d.l.eum. & no-

tant Doct.in l.quod in vxorem.ff.de neg.geſt.& idē quādo locu-
tus eſt portionem dotis,pro portione tenetur,vt in l.Celſus.cum l.
ſequen. ff.de religio.& ſump.funer.ita tenet Guido Papa in conſ.
127.nu.1.in ij.col. Sed mulier nihil habet.maritus tenetur eam ſe-
pelire.& ita eodē modo econuerſo,ſi maritus nihil habet tenetur
mulier eum ſepelire, cum cauſa funeraria ſit pia,& commiſeratio-
ne plena,nec honeſtas coniugalis id ferre poteſt, cum ſit alterius
iniuria vt alter eorum inſepultus iaceat.facit ēt tex.in l.ꝙ ſi nulli.
ff.de relig.& ſump.fune.& ita tenet Lud.Rom.in conſi.517.num.
2.quem ſequitur Chaſ.in conſue.Burg.in ti.(Des droiz.)rub.4.§.
9.ſo.174.col.j.nu.4.Io.Caſsianus in gl. ad conſue.Aluerniæ.c.14.
art.44.Io.Paponis in gl.ad conſue.Barboniæ.§.ccxlj.in fi. Vld.
Zaſi.in ſumma.ff.de relig.& ſump.fune.nu.8.

9 Nono qui per vim cadauer rapuit,& ſic impediuit quo minus
ſepeliretur,tenetur pœna legis de vi publica. Vt in l.qui cœtu.ff.
ad leg.Iulia.de vi publica.cuius pœna eſt deportatio.l.qui dolo.§.
fi.eo.ti.& bonorum confiſcatio.§.pen.Inſt.de publ.iudi.& ad hæc
tenetur pœna ſepulchri violati.cuius pena deſcribitur in l. ſi quis
ſepulchrum.C.de ſepul.viol. Imo ſi ſacerdos parochialis cor-
pus eius qui alibi eligit ſepulturā violenter rapuerit, & funus ſpo-
liauerit tenetur reſtituere totum quod accepit, & perdit quartam
canonicam.ita tenet Hoſt.in c.cum liberum,de ſepulturis.quem ſe-
quitur Io Samſon in gl.ad conſue.Turonen.in rub. de ſucceſ.art.
xj.col.iiij.fo.310.Pet.Rebuff.in gl.ad conſtitu.Regias Galliæ, in
1.parte in trac.de ſententiis,nu.67.

10 Decimo expenſas funeris non tenetur hæres ſcribere in inuen-
tario,ſed probat eas per teſtes vel proprio iurō. Vt in l.fin.in.§.in
cōputatione.C.de iure deli.De iure regio ꝓbatur in l.8.ti.6.par.6.
Et circa hanc regul.vltra doct.in ſupra dictis locis,vide Chaſ.
in Catalogo glorię mundi,in 2.par.conſideratione.5.& 6. Et eſt
notandum, ꝙ hodie de iure regio expenſæ funerum detrahuntur
de v.par.bonorum,non de corpore hęreditatis,vt in l.30.Tauri.

REGVLA CCCXCVIII.

FVRTVM commiſſum a familia vnius domini, dominus ſol-
uendo pro vno liberatur quo ad alios. Hanc reg.probat tex.in
l.ſi familia.ff.de iuriſ.om.iud.& in l.j.ff.ſi fami.fur.feciſ.dicatur.
Hanc regulam limitat tribus modis Bar.in diſti.ſua.in d.l.ſi fa-
milia,nu.4.in quas ſequitur ibi Cur.Iun.vbi ponit quinq; limitat.
ad hanc regulam.in num.15.cum aliis. Eandem regu.limita ſex
modis Iaſ.in d.l.ſi familia.nu.6.

REGVLA CCCXCIX.

FVR pro furto regulariter non punitur pęna mortis. Hanc re-
gulam

gulam probat tex.in auth.ſed nouo iure.C.de ſer.fug. & in auth. vt nulli iudicum.in.§.pro furto autem colla.9.& in l.fin.ff.de furt. De iure regio ꝓbatur in l.18.tit.14.par.7. Circa quam regulam vide Doct.in auth.ſed nouo iure.vbi eã notab.declarant.Iaſ.in.§.ex maleficiis.a nu.1.vſq; ad nu.17.& ibi Lud.Gomez.nu.4.cum aliis Inſtitu.de actioni.Hippol.in conſi.53.nu.35.& in l.vnius.in §.cogniturũ.nu.79.ff.de quæſt.& in l.j.in.§.Diuus Adrianus.nu.12.ff.de ſicar.Iaſ.in l.1.nu.4.C.de precib.Impera.offeren.& in l.cum ſeruus.nu.7.ff.de condict.cauſa data.Bal.& cęteri Doct.in c.vnico.in.§.ſi quis quinq; ſolidos.de pace tñ & eius viola.in vſib.feu.& ibi Matth.de Afflic.idẽ Affli.in d.c.1.in.§.publici latrones, nu.cum aliis.Doct.Couarrũ.in lib.2.Variarũ reſolutio.c.9.nu.7.Lodo.Carre.in pract.crimin.ſuper l.obſeruare curabis.C.quorum appella.non recipi.nu.96.Ioan.Igne.in l.1.in.§.ſi ſibi manus.nu.119.ff.ad Syllania.Ioan.Montolo.in promptuario iuris,in verbo, furti.Nicola.Boer.in deci.375.nu.2.cũ aliis.Ang.in tract.malefi.in ver.& veſtem cœleſtem abſtulit.nu.12.cum aliis.Chaſſanæ.in conſuetu.Burg.in ti.(Des iuſtices).Rub.1.§.5.fo.46.col.3.nu.3.Aymo.Public.in gl.ad conſue.Aluerniç.titu.8.artic.5.per totum.vbi ponit plures caſus in quibus furibus pœna eſt alleuianda poſt Chaſſanę.quẽ ibi allegat conſuetu.Burg.ti.(Des iuſtices.) Rub.1.§.v.fol.47.col.2.nu.17.cum aliis.Iacob.Boulenc.in repe.l.capitalium in §.famoſos.nu.7.cum aliis.ff.de pœn.Matth.de Afflict.in conſtitut.Neapoli.lib.1.Rub.41.nu.7.

Hanc regulam limitat quinque modis Bartho.Cæpo.in d.Auth.ſed nouo iure.nu.76. Eandem regulam cum ſeptem limitationibus ponit Bartho.de Chaſſanę,in conſuetud.Burgun.in titu.(Des iuſtices) Rub.1 §.5.fo.41.col.4.a num.1.vſque ad nu.18. Et circa hanc regulã vide octo caſus in quibus quis furca ſuſpenditur, quos ponit Albertus Gandinus in tract.maleficiorum, in titu, de pœnis reorum,nu.lviij.ver.item ſuſpenditur.

REGVLA CCCC.

FVRIOSVS non poteſt facere teſtamentum. Hanc regulam probat tex.in l.furioſum.C.qui teſta.face.poſſ.& in.§.item furioſi.Inſtit.quibus non eſt permiſſ.facere teſta.& in l.filiusfamilias, in §.Marcellus.ff.de teſta.De iure regio probatur in l.13.tit.1.par.6. Circa quam regulam vide Roderi.Xuarez in allega.1.

Hanc regulam cum duabus amplia.& quatuor limitatio.ponit Iaſ.in d.l.furioſum.nu.1.cum aliis.Hanc regulã in hac prima parte latiſsime intendebã examinare,ſed quia pendet in caſu proprio relinquo,eam examinandã in princip.ſecundæ par.huius Operis.

PRIMI TOMI FINIS.